

Strategie území správního obvodu ORP Semily v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a cestovního ruchu

Dokument je zpracován na období 2015 až 2024

OBCE ORP SEMILY

— hranice obcí

„Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.“

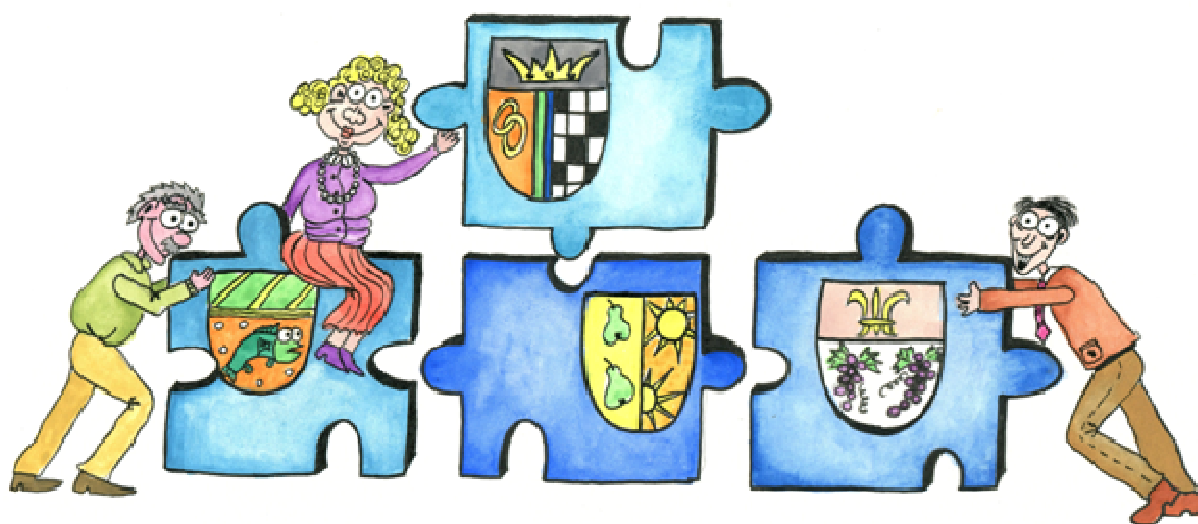
Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)

SPRÁVNÍ ČLENĚNÍ LIBERECKÉHO KRAJE

— hranice správních obvodů obcí s rozšířenou působností

Zdroj dat: ArcGIS © 1997 ARCADIA FRÁHA, s.r.o.
Zpracoval: odbor regionálního rozvoje a evropských projektů, Krapáký úřad Libereckého kraje, únor 2014

1. Úvod	7
1.1. Základní informace o strategii	7
1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu	8
1.3. Kontext vzniku a existence strategie	9
1.4. Účel strategie – proč byla zpracována.....	10
1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží.....	10
1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty.....	10
2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza.....	11
2.1. Profil území správního obvodu.....	11
2.1.1. Identifikace správního obvodu	11
2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu	13
2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území	26
2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje	27
2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu.....	28
3. Téma 1.: Školství	30
3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	30
3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	30
3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj	32
3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy	62
3.1.4. SWOT analýza školství	65
3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	66
3.2. Návrhová část pro oblast školství	67
3.2.1. Struktura návrhové části	67
3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	69
3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	73
3.2.4. Indikátory	75
3.3. Pravidla řízení strategie	79
3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	79
3.3.2. Systém změn strategie	80
3.3.3. Akční plán	81
3.4. Závěr a postup zpracování.....	82
3.4.1. Shrnutí	82
3.4.2. Popis postupu tvorby strategie	82
3.5. Přílohy.....	82
3.5.1. Vazba na Operační programy	82

3.5.2.	Seznam zkratk.....	82
4.	Téma 2.: sociální služby	84
4.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	84
4.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	84
4.1.2.	Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	85
4.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy.....	100
4.1.4.	SWOT analýza oblasti	104
4.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	105
4.2.	Návrhová část pro oblast sociálních služeb.....	108
4.2.1.	Struktura návrhové části	108
4.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	110
4.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	113
4.2.4.	Indikátory	117
4.3.	Pravidla pro řízení strategie.....	122
4.3.1.	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	122
4.3.2.	Systém změn strategie	124
4.3.3.	Akční plán	124
4.4.	Závěr a postup zpracování.....	125
4.4.1.	Shrnutí	125
4.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	126
4.5.	Přílohy.....	126
5.	Téma 3.: odpadové hospodářství	131
5.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	131
5.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	131
5.1.2.	Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	132
5.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy.....	160
5.1.4.	SWOT analýza oblasti	165
5.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	166
5.2.	Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství.....	167
5.2.1.	Struktura návrhové části	167
5.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	170
5.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	174
5.2.4.	Indikátory	177
5.3.	Pravidla řízení strategie	180

5.3.1.	System monitorování a hodnocení realizace strategie	180
5.3.2.	System změn strategie	182
5.3.3.	Akční plán	182
5.4.	Závěr a postup zpracování.....	183
5.4.1.	Shrnutí	183
5.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	184
5.5.	Přílohy k tématu 3.: odpadové hospodářství	184
	Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012	185
	Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	187
	Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směšného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012	191
	Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	192
	Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	194
	Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....	200
	Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	202
	Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směšným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012	203
	Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	205
	Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	207
6.	Téma 4.: Cestovní ruch	211
6.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	211
6.1.1.	Základní vymezení turistické oblasti jako destinace cestovního ruchu.....	211
6.1.2.	Analýza nabídky cestovního ruchu v turistické oblasti.....	224
6.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy	240
6.1.4.	SWOT analýza oblasti	244
6.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	246
6.2.	Návrhová část pro oblast volitelného tématu.....	248
6.2.1.	Struktura návrhové části	248
6.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	251
6.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	255
6.2.4.	Indikátory	258
6.3.	Pravidla řízení strategie	261
6.3.1.	System monitorování a hodnocení realizace strategie	261

6.3.2.	Systém změn strategie	263
6.3.3.	Akční plán	264
6.4.	Závěr a postup zpracování.....	264
6.4.1.	Shrnutí	264
6.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	265
6.5.	Přílohy k tématu 3.: cestovní ruch.....	265
7.	Závěr, kontakt	273
	Seznam tabulek	274
	Seznam grafů	276
	Seznam map.....	277

1. Úvod

1.1. Základní informace o strategii

Tab. č. 1: Základní informace o strategii

Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Semily v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a cestovního ruchu
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadové hospodářství a cestovní ruch)
Řešené území	Správní obvod ORP Semily
	Počet obyvatel správního obvodu: 26 037
	Počet obcí ve správním obvodu: 22
Názvy obcí správního obvodu	Rozloha správního obvodu: 23006,87 ha
	Města: Semily, Lomnice nad Popelkou, Vysoké nad Jizerou
	Obce: Bělá, Benešov u Semil, Bozkov, Bradlecká Lhota, Bystrá nad Jizerou, Háje nad Jizerou, Chuchelna, Jesenný, Košťálov, Libštát, Lomnice nad Popelkou, Nová Ves nad Popelkou, Příkrý, Roprachtice, Rostoky u Semil, Semily, Slaná, Stružinec, Syřenov, Veselá, Vysoké nad Jizerou, Záhoří.
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností"
Gestor tvorby strategie	Město Semily
Koordinátor tvorby strategie	Koordinátor meziobecní spolupráce (člen realizačního týmu smluvního partnera)
Rok zpracování strategie	2014 - 2015
Schvalovatel strategie	Shromáždění starostů SO ORP Semily
Forma a datum projednání / schválení	Projednání na shromáždění starostů dneSchváleno na shromáždění starostů dneProjednáno / schváleno usnesením DSO dne ...
Číslo a datum aktualizace	Zatím neproběhla aktualizace...., První schválená aktualizace ze dne
Související legislativa	Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích v platném znění, zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje v platném znění, zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů v platném znění, zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění, zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách v platném znění
Doba realizace strategie	2014-2023
Odpovědnost za implementaci	Shromáždění starostů SO ORP Semily
Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v

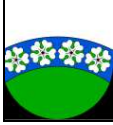

	<p>rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).</p> <p>Projekt na území SO ORP Semily realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Semily a se zapojenými obcemi v rámci SO.</p> <p>Strategie byla zpracována realizačním týmem: ing. Alena Klacková, Věra Nosková, Lenka Kvintusová, Zuzana Šprdlíková a Edita Samohelová</p>
Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech (3 povinné a 1 volitelná):
	1. předškolní výchova a základní školství
	2. sociální služby
	3. odpadové hospodářství
	4. volitelné téma: cestovní ruch

1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Ve správním obvodu je celkem 22 obcí, z toho 3 má statut města, 1 městyse

Tab. č. 2 : Obce správního obvodu dle abecedního pořadí

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Název obce: Bělá Počet obyvatel: 258 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Nová Ves nad Popelkou Počet obyvatel: 641 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Benešov u Semil Počet obyvatel: 859 Zapojení do tvorby strategie: ano	nemá znak	Název obce: Příkrý Počet obyvatel: 247 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Bozkov Počet obyvatel: 571 Zapojení do tvorby strategie: ano	nemá znak	Název obce: Roprachtice Počet obyvatel: 283 Zapojení do tvorby strategie: ano
nemá znak	Název obce: Bradlecká Lhota Počet obyvatel: 229 Zapojení do tvorby strategie: ano	nemá znak	Název obce: Roztoky u Semil Počet obyvatel: 118 Zapojení do tvorby strategie: ne
nemá znak	Název obce: Bystrá nad Jizerou Počet obyvatel: 117 Zapojení do tvorby strategie:		Název obce: Semily Počet obyvatel: 8630 Zapojení do tvorby strategie:

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	ano		ano
nemá znak	Název obce: Háje nad Jizerou Počet obyvatel: 665 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Slaná Počet obyvatel: 692 Zapojení do tvorby strategie: ano
nemá znak	Název obce: Chuchelna Počet obyvatel: 981 Zapojení do tvorby strategie: ano	nemá znak	Název obce: Stružinec Počet obyvatel: 721 Zapojení do tvorby strategie: ano
nemá znak	Název obce: Jesenný Počet obyvatel: 499 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Syřenov Počet obyvatel: 204 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Košťálov Počet obyvatel: 1694 Zapojení do tvorby strategie: ne	nemá znak	Název obce: Veselá Počet obyvatel: 219 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Libštát Počet obyvatel: 971 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Vysoké nad Jizerou Počet obyvatel: 1303 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Lomnice nad Popelkou Počet obyvatel: 5642 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Záhoří Počet obyvatel: 492 Zapojení do tvorby strategie: ano

Zdroj: obce ORP, ČSÚ

1.3. Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP název realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Semily a se zapojenými obcemi v rámci SO. Z toho důvodu je Svaz zadavatelem strategie a město Semily je gestorem tvorby strategie. Koordinátorem strategie je koordinátor meziobecní spolupráce ing. Alena Klacková.

Strategie byla zpracována realizačním týmem ve složení: ing. Alena Klacková, Věra Nosková, Lenka Kvintusová, Zuzana Šprdlíková, Dis a Edita Samohelová v roce 2014 -2015 ve spolupráci s obcemi z území ORP Semily.

1.4. Účel strategie – proč byla zpracována

Účelem strategie je vymezit a definovat ve 4 oblastech možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 4 oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území správního obvodu - mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je možné je získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území SO ORP.

Tab. č. 3: Relevantní významné strategické dokumenty

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
	Stát	
1	Strategie regionálního rozvoje ČR (2014-2020)	http://databaze-strategie.cz/cz/mmr/strategie/politika-uzemniho-rozvoje-cr-2008
2	Plán odpadového hospodářství ČR (2003-2012)	http://databaze-strategie.cz/cz/mzp/strategie/plan-odpadoveho-hospodarstvi-ceske-republiky
3	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR (2011-2015)	http://databaze-strategie.cz/cz/msmt/strategie/dlouhodoby-zamer-vzdelavani-a-rozvoje-vzdelavaci-soustavy-2011-2015
	Kraj	
1	Strategie rozvoje Libereckého kraje 2006 -2020, aktualizace 2012	http://regionalni-rozvoj.kraj-lbc.cz
2	Program rozvoje Libereckého kraje 2014-2020	http://regionalni-rozvoj.kraj-lbc.cz/
4	Zdravotní politika Libereckého kraje - Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatel Libereckého kraje (akt. 2012)	http://dataplan.info/cz/lbk/rozvojove-zamery/koncepce/zdravotni-politika-libereckeho-kraje-
5	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Libereckého kraje (2008)	http://www.kraj-lbc.cz/public/skolstvi/dlouhodoby_zamer_2008_7916720989.pdf
6	Plán odpadového hospodářství Libereckého kraje	http://www.kraj-lbc.cz/public/kap1
	Mikroregiony, města a obce	

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
1	Územně analytické podklady obcí (aktualizace 2012)	http://www.semily.cz/cz/obcan/uzemni-planovani/
2	Komunitní plán sociálních služeb regionu Semilsko2011	http://www.semily.cz/customers/semily/ftp/File/dokumenty/komunitni_planovani/

2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza

2.1. Profil území správního obvodu

2.1.1. Identifikace správního obvodu

Správní obvod ORP Semily se nachází v NUTS II Severovýchod, ve východní části Libereckého kraje, střední části bývalého okresu Semily. Sousedí s ORP Jilemnice, Turnov, Tanvald a Železný Brod a na jihu pak s ORP Jičín a Nová Paka, které již náleží do Královéhradeckého kraje. Celková rozloha území je 230 km² (7,3 % Libereckého kraje) a žije zde cca 26 000 obyvatel (5,9 % Libereckého kraje). Hustota obyvatel je 113 obyvatel/km². Území tvoří 22 obcí, z toho 3 se statutem města (člení se na 48 katastrálních území, 68 částí obcí a 92 základních sídelních jednotek).

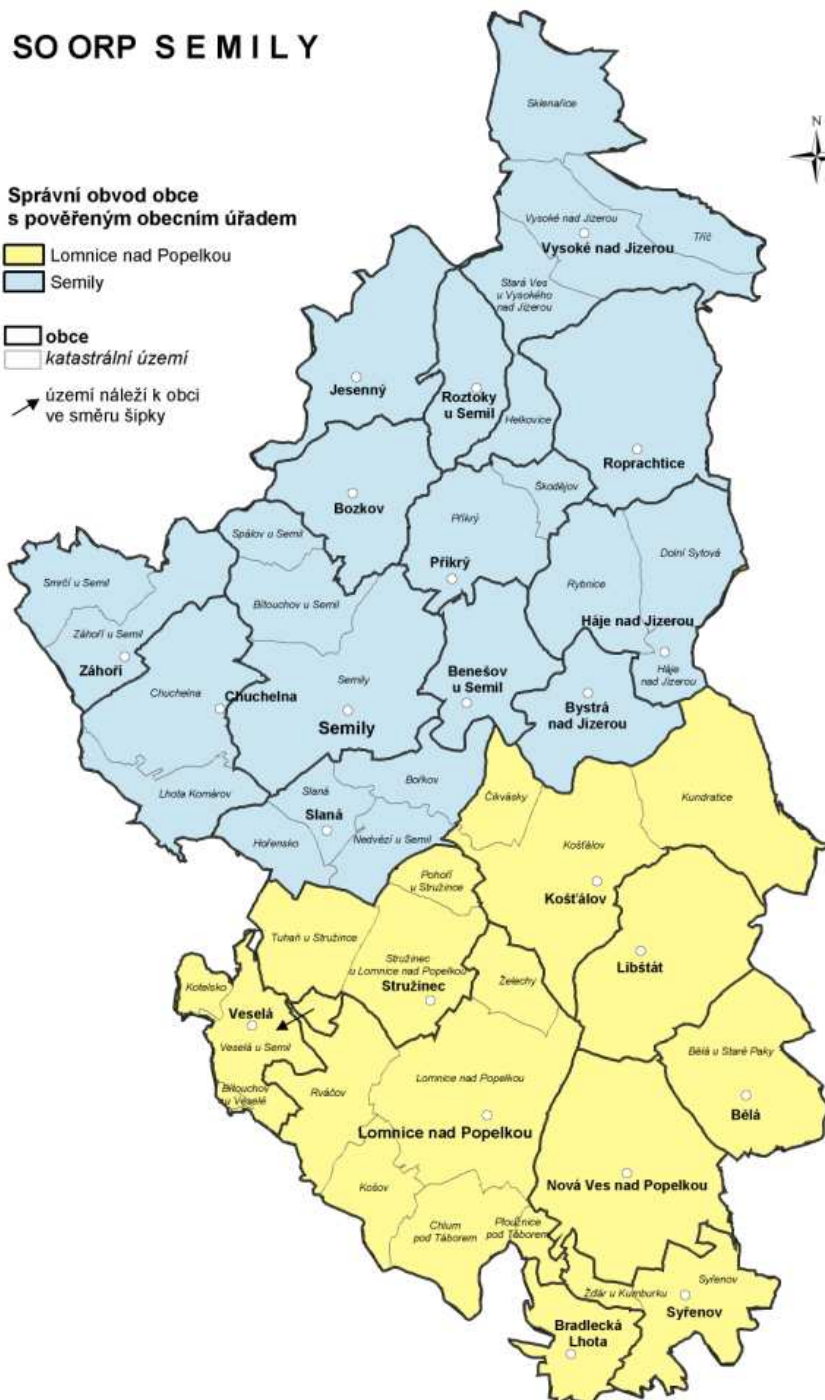
Z hlediska krajiny jde o podhorské pásmo západního podkrkonoší (geomorfologicky: Krkonošské podhůří a Ještědsko-kozákovský hřbet). Reliéf je značně členitý - pahorkatina až hornatina s malým podílem zaříznutých údolí. Severní část je hornatější, přechází z Vysocké hornatiny do Jizerských hor a Krkonoš. Jižní část navazuje na Český ráj a je rovinatější. Střední část území včetně centra města Semily se nachází kolem vodních toků Jizery a Olešky. Řeka Jizera je přirozenou osou celého území. Nadmořská výška se pohybuje od 290 - 812 m n.m. Podnebí je mírně teplé až chladnější, většina území náleží do klimatického regionu MT4, severní část je chladnější s četnými srážkami (klim. region MT2 a CH7), nejnižší část je nejteplejší (MT7). Přírodní podmínky se projevují nejen atraktivními scenériemi, ale i pestrými stanovištními poměry, které zapříčiňují vysokou biodiverzitu území a výskyt mnoha vzácných druhů.

Vazby na sousední ORP jsou dány zejména dojížděnkou do zaměstnání a do škol. Nadřazené administrativní služby poskytuje ORP Semily krajské město Liberec. Dostupnost krajského města není z většiny obcí ideální. Přirozená spádovost z hraničních obcí ORP je do měst mimo ORP, které jsou blíže (pro Háje nad Jizerou Jilemnice, pro Bělou Nová Paka, pro Bradleckou Lhotu Jičín, pro Záhoří Železný Brod). Nejvyšší dopravní návaznost je na ORP Železný Brod a Turnov (napojení na vyšší silniční síť (rychlostní komunikace R35 na Liberec, R10 z Turnova na Prahu) a na ORP Jičín (dopravní směr na Hradec Králové).

Území zasahují okrajově CHKO Český ráj (Chuchelna), Jizerské hory i KRNP (Vysoké nad Jizerou). Všechny obce území (alespoň částečně) náleží ke Geoparku Český ráj (území se vzácnými geologickými fenomény náležících do sítě evropských geoparků). Nachází se zde Bozkovské dolomitové jeskyňe (národní přírodní památka) - nejrozsáhlejší jeskyňní systém severovýchodních Čech.

Z hospodářského hlediska má území průmyslově zemědělský charakter. Z celého kraje je však nejméně průmyslově s důležitou rolí zemědělství- zejména chovem hospodářských zvířat. V průmyslu převládá strojírenství, výroba plastů a dřevozpracující průmysl. Tradiční textilní průmysl je v útlumu.

mapa č. 1: Administrativní členění správního obvodu

Zdroj: [www.czso.cz/http://www.czso.cz/xi/redakce.nsf/i/spravni_obvod_sm/\\$FILE/orp5107.jpg](http://www.czso.cz/http://www.czso.cz/xi/redakce.nsf/i/spravni_obvod_sm/$FILE/orp5107.jpg)

2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu

A. Obyvatelstvo a obce

Tab. č. 4: Charakteristika území ORP

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	22	22	22	22	22	22	22	22
Počet částí obcí	68	68	68	68	68	68	68	68
Počet katastrálních území	48	48	48	48	48	48	48	48
Počet obcí se statutem města	3	3	3	3	3	3	3	3
Počet obcí se statutem městyse	0	0	0	0	0	0	0	0
POZEMKY								
Výměra v ha	23 008	23 008	23 007	23 007	23 007	23 009	23 008	23 007
zemědělská půda v ha	14 039	14 023	14 011	14 002	13 996	13 964	13 957	13 940
lesní pozemky	6 583	6 595	6 604	6 609	6 619	6 647	6 650	6 674
zastavěné plochy	345,9	345,7	346,3	346,9	347,7	348,4	348,5	348,3
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	115	114,7	115,1	115,2	114,9	114,5	114	113

Zdroj: ČSÚ

Tab. č. 5: Velikostní skupiny obcí ORP

Velikostní skupina obce dle počtu obyvatel	ORP Semily		Liberecký kraj		ČR
	Počty obcí	Průměrná hodnota počtu obyvatel	Počty obcí	Průměrná hodnota počtu obyvatel	Počty obcí
do 199	2	121	34	147	1 468
200 - 499	7	277	59	319	2 017
500 - 999	9	737	64	724	1 366
1000 - 1999	2	1 501	25	1 417	727
2000 - 4999	0	0	18	3 093	400
5000 - 9999	2	7 211	10	6 647	142
10 000 – 19 999	0	0	2	13 230	68
20 000 – 49 000	0	0	2	41 187	42
50000 – 99 9999	0	0	0	0	16
nad 100 000	0	0	1	102 005	5

Zdroj: ČSÚ, vlastní dopočet

Území ORP Semily tvoří 22 obcí. Pouze 2 sídla mají nad 5000 obyvatel (Semily a Lomnice nad Popelkou), další 2 sídla mají nad 1000 obyvatel (Košťálov a Vysoké nad Jizerou) a 1 obec v průběhu 10 let kolísá na hranici 1000 obyvatel (Libštát). Do nejmenší kategorie obcí (do 199 obyvatel) náleží pouze 2 obce (Bystrá a Roztoky u Semil). Většina obcí ORP do kategorie nad 200 obyvatel. Celkově převládají malé obce. Území je rozděleno na 2 obvody obcí s přenesenou působností: Semily (pro 13 obcí) a Lomnice nad Popelkou (pro 9 obcí). Rozloha území je 230 km², z toho 60,6 % tvoří zemědělská půda (tento podíl v rámci Libereckého kraje je spolu s ORP Turnov nejvyšší), 9,6 % tvoří zastavěné plochy a ostatní plochy a 29 % území tvoří lesy (6 682 ha). Lesnatost území je v rámci kraje druhá

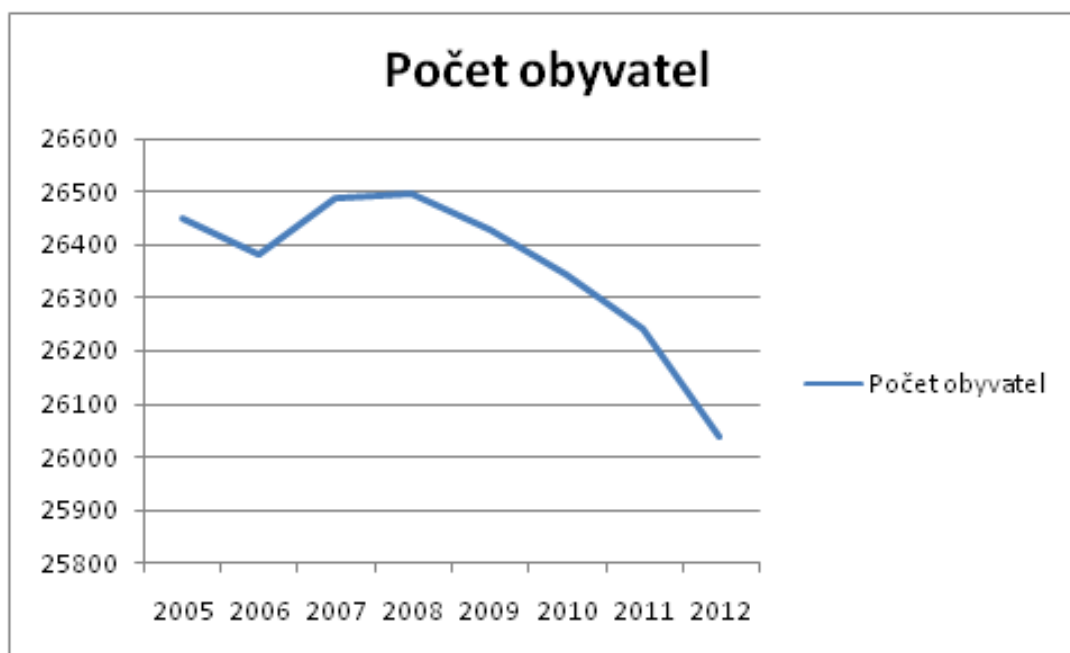
nejnižší (po ORP Turnov). Převážně jde o lesy hospodářské. Zornění dosahuje 52,5 % a za posledních 5 let zůstává v podstatě na stejné úrovni.

Tab. č. 6: Demografický vývoj obyvatel v území ORP

Vývoj počtu obyvatel		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel celkem		26 451	26 382	26 488	26 498	26 430	26 346	26 241	26 037
v tom:	muži	12 993	12 981	13 031	13 054	13 037	13 010	12 956	12 864
	ženy	13 458	13 401	13 457	13 444	13 393	13 336	13 285	13 173
Věkové skupiny									
v tom ve věku:	0 - 14	3 945	3 825	3 794	3 769	3 767	3 789	3 799	3 762
	15 - 64	18 438	18 432	18 483	17 437	18 266	18 074	17 799	17 507
	65 +	4 068	4 125	4 211	4 292	4 397	4 483	4 643	4 768
Průměrný věk (celkem)		40,2	40,6	40,7	40,9	41,1	41,4	41,7	42,1
Index stáří (65+ / 0 - 14 v %)		103,1	107,8	111	113,9	116,7	118,3	122,2	126,7
Muži									
v tom ve věku:	0 - 14	2 037	1 976	1 960	1 942	1 930	1 935	1 944	1 926
	15 - 64	9 353	9 393	9 428	9 423	9 368	9 309	9 157	9 001
	65 +	1 603	1 612	1 643	1 689	1 739	1 766	1 855	1 737
Průměrný věk		38,5	38,7	38,9	39,1	39,4	39,7	40,1	40,4
Index stáří (65+ / 0 - 14 v %)		78,7	81,6	83,8	87	90,1	91,3	95,4	100,6
Ženy									
v tom ve věku:	0 - 14	1 908	1 849	1 934	1 827	1 837	1 854	1 855	1 836
	15 - 64	9 085	9 039	9 055	9 014	8 898	8 765	8 642	8 506
	65 +	2 465	2 513	2 568	2 603	2 658	2 717	2 788	2 831
Průměrný věk		41,9	42,3	42,5	42,6	42,7	43	43,3	43,6
Index stáří (65+ / 0 - 14 v %)		129,2	135,9	140	142,5	144,7	146,5	150,3	154,2
Migrace celková		-3,5	-2,6	4	0,4	-2,6	-3,2	-1,8	-7,8
Migrace přirozená		-0,7	-0,6	0,6	0	-1,1	-0,3	-1	-2,6
Stěhováním (mechanická)		-2,8	-2	3,4	0,3	-1,4	-2,9	-0,8	-5,2

Zdroj: ČSÚ

graf č. 1: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012

Zdroj: ČSÚ

Z hlediska demografického území ORP Semily zaznamenává od roku 2008 pokles počtu obyvatel a náleží k nejstarším regionům v rámci kraje. V rámci rozdělení na 3 hlavní věkové skupiny obyvatelstva (0-14, 15-65, 65) jako jediná věková kategorie, která roste je 65+ - tzn. nárůst podílu seniorské populace. Podíl dětské složky (0-14) klesal každý rok až do roku 2008, od té doby se tento podíl nepatrně zvyšuje (cca o 0,1 procentních bodů)). V roce 2012 byl podíl dětské složky 14,4 % (v celém kraji 15,4%). Zastoupení lidí v produktivním věku klesá od roku 2008. ORP Semily má **index stáří 126,7** (průměr za ČR je 113,3). Index stáří se v průběhu 10 let neustále zvyšuje (index vyjadřuje kolik je v populaci obyvatel ve věku 65+ na 100 dětí do 14 let). Přirozený přírůstek obyvatel udává výsledek přirozeného rozmnožování a umírání obyvatelstva a podle vztahu těchto procesů jde buď o přirozený přírůstek, nebo úbytek obyvatelstva. Území ORP Semily má vysoký přirozený úbytek obyvatelstva, v roce 2012 nejvyšší v rámci Libereckého kraje (-69 obyvatel). K úbytku obyvatel dochází nejen nízkou porodností, ale též dochází během posledních 12 let i k úbytku stěhováním. V roce 2012 činil celkový úbytek -204 obyvatel oproti předcházejícímu roku a stěhováním -135 obyvatel.

Průměrný věk obyvatel se neustále zvyšuje a v roce 2012 byl 42,1 let a od roku 2005 se zvýšil téměř o 2 roky, z toho průměrný věk žen byl 43,6 let a u mužů dosahoval 40,4 let (v celém kraji byl průměrný věk 40 let. V rámci obcí ORP mají nejvyšší podíl dětí obce Syřenov, Záhoří, Slaná a Roprachtice, naopak obce s nejvyšším podílem osob 65+ jsou Roztoky u Semil, Jesenný a Bystrá. Také vzdělanostní struktura obyvatel je méně příznivá, než průměr ČR (nižší podíl obyvatel s vysokým školským vzděláním).

B. Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

Tab. č. 7: Stručná charakteristika školství v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Počet obcí s MŠ	14	63,6	Benešov, Bozkov, Chuchelna, Háje n.J., Jesenný, Košťálov, Libštát, Lomnice n. P. (2x), Nová Ves, Slaná, Stružinec, Semily (3x), Vysoké n.J., Záhoví (8 obcí bez MŠ)
Počet obcí se ZŠ jen 1 stupeň	7	31,8	Bozkov, Chuchelna, Jesenný, Košťálov, Nová Ves, Slaná, Stružinec
Počet obcí se ZŠ 1 i 2 stupeň	6	27,3	Benešov, Háje n.J., Libštát, Lomnice n.P., Vysoké n. J., Semily (3x)
Počet středních škol:	6	27,3	Semily, Lomnice n. Popelkou, Vysoké nad Jizerou
-obory gymnázií	1	4,5	pouze ve městě Semily
-obory středních odborných škol a praktických škol	4	18,2	Semily, Lomnice n. Popelkou, Vysoké nad Jizerou
-obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	3	13,6	Semily, Lomnice n. Popelkou, Vysoké nad Jizerou
Počet základních uměleckých škol	2	9	Semily, Lomnice n. P.
Počet konzervatoří	0	0	
Počet jazykových škol	0	0	
Počet vyšších odborných škol	0	0	
Počet vysokých škol	0	0	
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	2	9	Semily (1), Lomnice (1)

Zdroj: ČSÚ

Tab. č. 8: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Veřejná knihovna vč. poboček	21	95,5	pouze 1 obec nemá knihovnu (Roprachtice), ve 2 obcích jsou 2 knihovny (Veselá, Košťálov)
Stálá kina	3	13,6	Semily, Lomnice n.P., Libštát (hraje ale omezeně - malý zájem)
Divadlo	1	4,5	Tylovo divadlo v Lomnici n. P. (provozují KIS Lomnice)
Muzeum (včetně poboček a samostatných památek)	6	27,3	Muzeum techniky Bystrá n.J., muzeum techniky Háje n.J., Roztoky u Semil (mlynářské muzeum), Městské muzeum Lomnice n. P., muzeum Semily, Vlastivědné muzeum Vysoké n.J.

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Galerie (vč. poboček a výstavních sál)	3	13,6	Semily, Lomnice n.P., Záhoří (galerie výt. umění)
Kulturní zařízení ostatní	30	86	30 ostatních kulturních zařízení v 19 obcích
Koupaliště a bazény	9	41	Chuchelna, Jesenný, Košťálov, Libštát, Lomnice n.P., Nová Ves, Veselá, Vysoké n.J., Semily
-z toho kryté	0	0	
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	54	100	více než 2 hřiště mají obce: Košťálov, Lomnice, Slaná, Vysoké n.J., Semily a Záhoří
Tělocvičny (vč. školních)	27	63,6	tělocvičnu nemají: Bělá, Bradlecká Lhota, Bystrá, Nová Ves, Příkrý, Roprachtice, Slaná a Syřenov
Stadiony otevřené	3	13,6	Semily, Lomnice, Košťálov
Stadiony kryté	0		
Zimní stadiony kryté i otevřené	1	4,5	Lomnice nad Popelkou
Ostatní zařízení pro tělovýchovu (s provozovatelem nebo správcem)	50	68,2	pouze v jedné obci není žádné sportovní zařízení (hřiště, tělocvična ani ostatní zařízení)

Zdroj: ČSÚ

Tab. č. 9: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Sdružená ambulantní zařízení	1	4,5	Lomnice nad Popelkou
Detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení	0	0	
Ambulantní zařízení	2	9	Lomnice nad Popelkou, Semily
Detašované pracoviště ambulantního zařízení	0	0	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	13	27	Bozkov (1), Jesenný (1), Libštát (1), Lomnice n.P. (3), Vysoké n.J. (1), Semily (6)
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	6	18,2	Bozkov (1), Libštát (1), Lomnice n.P. (2), Semily (2)
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - stomatologa	14	13,6	Libštát (1), Lomnice n.P. (5), Semily (8)

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	3	9	Lomnice n.P. (1), Semily (2)
Zařízení lékařské péče	6	9	Lomnice n.P. (2), Semily (4)
Nemocnice	1	4,5	Semily
Odborné léčebné ústavy	1	4,5	Vysoké nad Jizerou - Ústav chirurgie ruky a plastické chirurgie
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	2	9	Lomnice n.P., Vysoké n. Jizerou
Ostatní lůžková zařízení	2	4,5	Lomnice n. P. (2)

Zdroj: ČSÚ

Více jak polovina obcí v území má školku (63,6 %) - celkem jde o 19 zařízení pro děti předškolního věku ve 14 obcích. Za posledních 6 let zůstává počet MŠ stejný. Počet dětí ve školkách roste zejména za poslední 4 roky. Ve školním roce 2012/13 bylo v MŠ 894 dětí. Základní školství tvoří síť 16 základních škol (ve 13 obcích), z toho 6 základních škol má pouze 1. stupeň. V Semilech je nabídka školy a školky waldorfské (t. j. podpora individuálního nadání a kreativity se zajištěním všestranného rozvoje). Počty žáků v ZŠ meziročně mírně klesaly v letech 2007- 2010, od té doby opět počet žáků mírně roste. Ve školním roce 2012/13 bylo v území 2 076 žáků ZŠ. Města Semily a Lomnice nad Popelkou mají základní umělecké školy a také domy dětí a mládeže s nabídkou různých zájmových činností pro děti a mládež. Střední všeobecné vzdělání poskytuje gymnázium Ivana Olbrachta v Semilech. Střední odborné vzdělání s maturitou poskytují 4 střední odborné školy a praktické školy: v Semilech, Lomnici nad Popelkou a Vysokém nad Jizerou. Ve školním roce 2012/13 zde bylo 258 studentů (opět klesající trend). V těchto školách je možné získat kvalifikaci v oborech: stavebnictví, podnikání, cestovní ruch a gastronomie, logistické a finanční služby a učební obory opravárenské, logistické a finanční služby. Středních odborných učilišť a odborných učilišť jsou v území 3 a navštěvuje je 788 žáků. Pedagogicko - psychologické poradny mají města Semily a Lomnice nad Popelkou.

Nejvíce občanské vybavenosti je soustředěno ve městech Semily a Lomnice nad Popelkou. Sportovní a kulturní vazby mimo ORP jsou zejména na města Jilemnici, Jičín, Liberec a Jablonec nad Nisou. Je zde možnost využití krytého plaveckého bazénu, který v ORP Semily není, divadlo a sportovní aréna v Liberci). Z hlediska zdravotnictví se na území nachází Ústav chirurgie ruky a plastické chirurgie ve vysokém nad Jizerou, který má nadregionální význam.

C. Ekonomická situace území, struktura ekonomiky území a trh práce

Tab. č. 10: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP

		Celkem	muži	ženy	
Ekonomicky aktivní celkem		12 069	6 739	5 330	
v tom:	zaměstnaní	10 877	6 133	4 744	
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	8 316	4 409	3 907
		zaměstnavatelé	388	289	99
		pracující na vlastní účet	1 459	1 090	369
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	532	270	262
		ženy na mateřské dovolené	208	0	208
nezaměstnaní		1 192	606	586	
Ekonomicky neaktivní celkem		12 299	5 103	7 196	
z toho	nepracující důchodci	6 179	2 314	3 865	
	žáci, studenti, učni	3 754	1 806	1 948	
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		1 194	701	493	

Zdroj: ČSÚ

Tab. č. 11: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání

Vyjíždějící do zaměstnání a škol			Celkem
Vyjíždějící celkem			5 823
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		4 035
	v tom	v rámci obce	1 232
		do jiné obce okresu	1 704
		do jiného okresu kraje	321
		do jiného kraje	730
		do zahraničí	48
	vyjíždějící do škol		1 788
	v tom	v rámci obce	411
mimo obec		1 377	

Zdroj: ČSÚ

Tab. č. 12: Charakteristika domácností

Hospodařící domácnosti podle typu			Hospodařící domácnosti	
Hospodařící domácnosti celkem			10 494	
v tom:	tvořené 1 rodinou		6 558	
	v tom	úplné	bez závislých dětí	3 033
			se závislými dětmi	2 113
		neúplné	bez závislých dětí	430

		se závislými dětmi	839
	tvořené 2 a více rodinami		156
	domácnosti jednotlivců		3 398
	vícečlenné nerodinné domácnosti		382

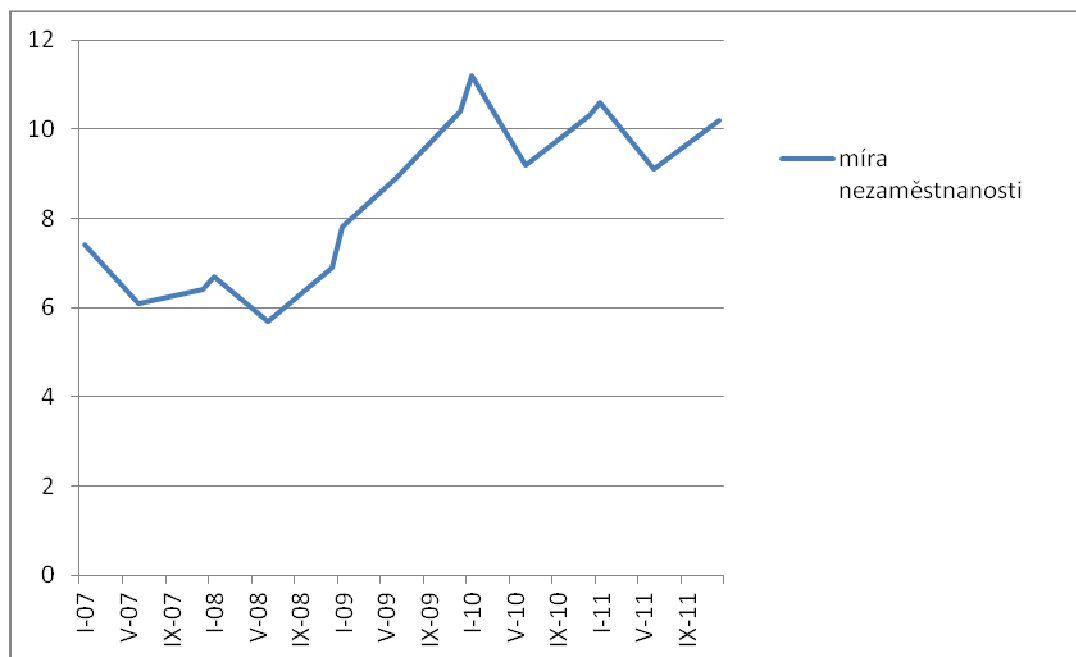
Zdroj: ČSÚ

Tab. č. 13: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP

NEZAMĚŠTNANOST	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	1 266	1 280	1 215	1 039	947	1 005	1 463	1 408	1 414
z toho (%):									
občané se zdravotním postižením	11,7	14,1	14,7	17,3	18,5	16,9	12,6	13,4	13,9
z toho (%):									
absolventi	10,8	8,7	6,1	5,2	5,1	6,4	5,3	5,6	6,0
z toho (%):									
osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	39,6	40,4	40,3	36,1	35,4	30,4	25,9	34,7	38,7
Volná pracovní místa			112	139	205	84	31	61	85
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo			10,8	7,5	4,6	12	47,2	23,1	16,6
Míra nezaměstnanosti (%) za ORP	8,8	9,0	8,3	7,0	6,6	7,1	10,2	10,4	10,2

Zdroj: statistiky MPSV (portal.mpsv.cz)

graf č. 2Vývoj míry nezaměstnanosti v ORP v letech 2007-2011

Tab. č. 14: Charakteristika trhu práce v území ORP

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty celkem (podle Registru ek. subjektů)	5 984	5 918	5 991	6 039	6 152	6 252	6 261	6 364	6 460	6 466
fyzické osoby	5 060	4 984	5 028	5 058	5 145	5 234	5 205	5 295	5 370	5 356
z toho zemědělství podnikatelé	357	351	378	369	368	363	167	170	173	172
vyjádření v %	7,06	7,04	7,52	7,30	7,15	6,94	3,21	3,21	3,22	3,21
právnícké osoby	924	934	963	981	1007	1018	1056	1069	1090	1110
z toho obchodní společnosti	349	352	359	371	379	391	387	379	384	393
vyjádření v %	37,77	37,69	37,28	37,82	37,64	38,41	36,65	35,45	35,23	35,41
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ekonomických činností (%)										
zemědělství, lesnictví a rybářství	8,2	8,2	8,7	8,6	8,6	8,4	5,7	5,9	6,2	6,3
průmysl celkem	17,7	17,8	17,6	17,6	17,2	17	17,5	17,2	16,9	16,3
stavebnictví	13,6	13,8	13,8	14,1	14,6	14,7	15,3	15,5	15,3	15,4
velkoobchod, maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	32,7	32	31,7	31,2	31,3	30,5	29,9	29,5	28,9	28,3

Zdroj: ČSÚ

Počet ekonomických subjektů v roce 2012 dosáhl počtu 6 466. Od roku 2003 stoupl tento počet o 482 subjektů. V roce 2004 nastal meziroční pokles a od té doby počet subjektů stoupá, i když s velkými meziročními výkyvy. Mírnější trend nárůstu zaznamenávají ekonomické subjekty podnikající jako fyzické osoby. Snižuje se také jejich % podíl na ekonomických subjektech celkem (v roce 2012 to bylo 33 %). Pokles u fyzických osob zaznamenávají zejména zemědělství podnikatelé. Ještě v roce 2003 tvořili 7 % a od roku 2009 klesl jejich podíl u podnikajících fyzických osob na 3,2 %. Zastoupení subjektů podnikajících jako právnícké osoby roce 2012 činilo 17 % (nárůst podílu za posledních 10 let o 2 % body). Z vybraných ekonomických činností roste podíl ve stavebnictví, naopak každoročně dochází k poklesu podílu velkoobchodu, maloobchodu a oprav a údržby motorových vozidel. Podíl zemědělství, lesnictví a rybářství poklesl výrazně v roce 2009 a od té doby se opět jeho podíl nepatrně zvyšuje, v roce 2012 činil 6,3 %.

Míra nezaměstnanosti v ORP Semily výrazně stoupla v roce 2009. V dalších letech dosáhla přes 10 %. V rámci Libereckého kraje se pohybuje na 5-7. místě - v podstatě kopíruje průměr kraje, ale je vyšší než celorepublikový průměr. V roce 2011 byla míra nezaměstnanosti 10,2 %. Celkově zde bylo evidováno 1 414 uchazečů o zaměstnání. Volných míst bylo 85, tj. 16,6 uchazečů na 1 pracovní místo. Nejvíce zastoupena je věková skupina uchazečů 20-24 let, další nejčastější je pak 45 – 54 let. Z hlediska vzdělání jsou nejčastějšími uchazeči se středním odborným vzděláním s výučním listem a dále se základním vzděláním. Co se týče délky nezaměstnanosti, je nejčastější délka do 3 měsíců, ale druhá nejčastější je nezaměstnanost delší než 24 měsíců.

D. Doprava

V území se nevyskytuje dálnice, rychlostní silnice ani silnice I. třídy. Silnice II. třídy: 283, 284, 286,

288, 289, 290 a 292 včetně záměrů jsou na obr. 1. Silnice III.třídy se nacházejí na území všech obcí vyjma obce Příkrý. Místní a účelové komunikace se nacházejí ve všech obcích. Z celostátních železničních tratí se na území ORP vyskytují dvě: č. 030 (508): Hradec Králové - Liberec, která prochází napříč územím z jihovýchodu na severozápad a č. 40 (510A): Clumec nad Cidlinou-Trutnov, která prochází 1 obcí Bělá. Dále jsou zde 3 regionální železniční tratě: č. 042 (510B): Martini-ce - Rokytnice n. J. - dotýká se území okrajově, č. 035(548A): Tanvald-Železný Brod a č. 064(542A): Mladá Boleslav - Stará Paka, která obsluhuje území Lomnicka.

Na území se nachází jedno letiště v Lomnici nad Popelkou (letecká plocha pro sportovní letecká zařízení) a nouzová přistávací plocha v obci Příkrý.

Nejvyšší dopravní návaznost je na ORP Železný Brod a Turnov - napojení na vyšší silniční síť (rychlostní komunikace R35 na Liberec, R10 z Turnova na Prahu) a na ORP Jičín (dopravní směr na Hradec Králové). Silniční síť není hustá a její technická úroveň je často nevyhovující. Železniční síť je hustá v jižní a střední části, v severní části chybí. Rovněž propojení silniční a železniční dopravy je špatné.

Poměrně značně je zastoupena i síť turistických a cyklistických tras, zejména v jižní části. V území se realizuje nadregionální projekt Greenway Jizera (cyklostezka podél Jizery).

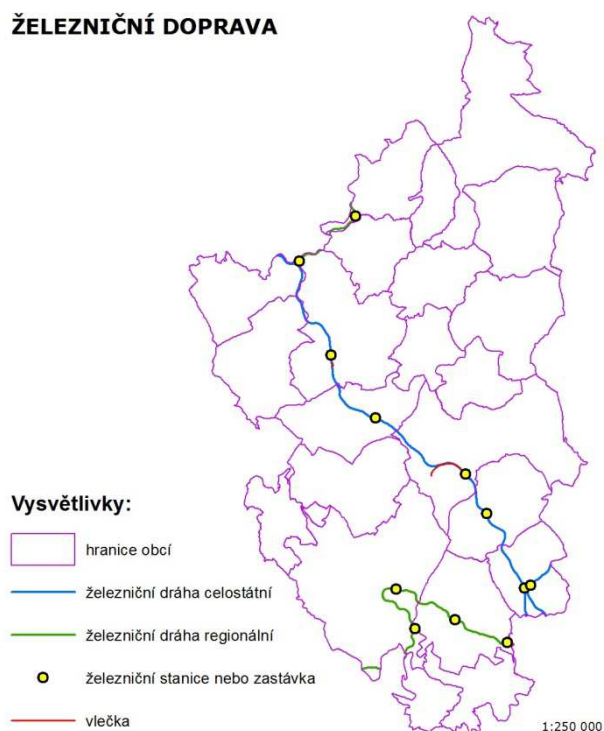
mapa č. 2 silniční doprava

SILNIČNÍ DOPRAVA silnice II. třídy

mapa č. 3 železniční doprava

ŽELEZNIČNÍ DOPRAVA

Mapky č. 2 a 3 zdroj: „Územně analytické podklady obcí pro správní obvod obce s rozšířenou působností Semily – Úplná aktualizace 2012“, autor: MěÚ Semily, obvodní stavební úřad, oddělení územního plánování

E. Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

Z nerostných surovin se na území těží v současné době stavební kámen a to v ložiskách Košťálov I a Košťálov II. zasahující obce Košťálov a Lomnice nad Popelkou (těžba melafyru) - provozuje firma EU-ROVIA Kamenolomy a.s., Smrčí a Záhoří-Proseč zasahující obci Záhoří (těžba čediče) - provozují firmy C4SC78, s.r.o a Kozákov -družstvo. Ložisko Hořensko (obce Slaná a Stružinec) slouží jako rezervní (křemenný porfyr). Celková rozloha těžených ložisek je 90,5 ha+ 30,8 ha rezervní. Mimo těchto ložisek jsou na území další avšak těžba zde již neprobíhá (Chuchelna: čedič, Jesenný - Skalka: vápenec, Záhoří: čedič pro drcené kamenivo). Dosud netěžené zásoby vápence, dolomitu a mramoru se nacházejí v Jesenném (10,2 ha) a dále je zde ložisko černého uhlí v obci Syřenov (874,5 ha). Hospodářství území prošlo historickým vývojem od zemědělství přes řemeslnou výrobu až k současnému průmyslovému charakteru s převážně textilní, strojírenskou a dřevozpracující výrobou.

F. Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Na území ORP se zasahuje ochranné pásmo Krkonošského národního parku (v obci Vysoké nad Jizerou - 372 ha), III zóna CHKO Jizerské hory (obec Vysoké nad Jizerou - 157 ha), II a III zóna CHKO Český ráj (obec Chuchelna - 24 ha). V území jsou 2 přírodní rezervace: Údolí Jizery u Semil a Bítouchova (v obcích Chuchelna - 30,7 ha a Semily- 38,9 ha) a Údolí Vošmerdy (v obcích Roztoky u Semil - 11,5 ha a Bozkov - 1,7 ha) a 1 národní přírodní památka: Bozkovské dolomitové jeskyně (obec Bozkov - 5,5 ha)

a zasahuje sem i ochranné pásmo NPP Kozákov (obec Chuchelna 4,9 ha). Dále jsou v území 4 přírodní památky: Galerie (Semily a Chuchelna), Jezírko pod Táborem (Lomnice nad Popelkou), Kovářův mlýn (Košťálov) a Nístějka (Vysoké nad Jizerou) a ochranné pásmo PP Cidlinský hřeben (Lomnice nad Popelkou).

Památných stromů je v území 39 (převážně lípy).

V rámci mezinárodních programů UNESCO zasahuje území Biosférická rezervace Krkonoše (shodná s územím KRNAPu a jeho ochranným pásmem - zasahuje město Vysoké nad Jizerou v části Sklenařice) a Geopark Český ráj (zasahuje všechny obce ORP). Z evropsky významných lokalit NATURA 2000 se na území nacházejí 3 evropsky významné lokality: Kozlov-Tábor (PP - Lomnice nad Popelkou), Krkonoše (NP - Vysoké nad Jizerou) a Údolí Jizery a Kamenice (PP a PR - Benešov, Bozkov, Bystrá n. J., Háje n.J., Chuchelna, Jesenný, Košťálov, Semily, Slaná, Záhoří).

Lesní plochy v území se velmi nepatrně zvyšují (cca 10 ha ročně), území patří ale k nejméně zalesněným v rámci Libereckého kraje (6 674 ha - 29 % lesnatost). V rámci území je podíl lesních ploch v jednotlivých obcích velmi rozdílný (Benešov - 16,4 % x Bradlecká Lhota 57,5 %). Převážnou většinu tvoří lesy hospodářské, nepatrnou část lesy ochranné - 97 ha (jde o lesy na mimořádně nepříznivých stanovištích - zejména lesy v okolí Riegrovy stezky v Semilech) a lesy zvláštního určení - 278 ha (převážně jde o lesy v KRNAPu ve Vysokém nad Jizerou). Lesy s přirozenou druhovou skladbou se vyskytují ojediněle, převažují smrkové monokultury.

Výměra zemědělská půdy nepatrně klesá (v roce 2012 činila 13 940 ha, její podíl na celkové výměře činí 60,6 % (výrazně vyšší podíl než má kraj nebo ČR). Půdy v regionu jsou převážně kambizemě vyšších i nižších poloh a oglejené půdy, místy i půdy velmi sklonitých ploch. Co se týče bonity půdy, jde většinou o půdy nízké kvality (63 % tvoří půdy produkčně podprůměrné). Půda se většinou využívá pro živočišnou výrobu (pastva hospodářského dobytka, výroba objemných krmiv). Hlavní soustředění živočišné výroby je v Lomnici n. Popelkou (Rváčov), Příkrém a Syřenově. Zatím jeden zemědělský subjekt provozuje bioplynovou stanici a zemědělské plochy využívá pro pěstování biomasy.

G. Technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)

Na území ORP se nacházejí především malé vodní elektrárny - celkem 17 (na Jizeře 9, na Olešce -4, na Kamenici -3 a Popelce - 1). Největší je Spálov (na území města Semily) s výkonem 2,4 MW, další elektrárny mají výkony 0,02 - 0,5 MW. Dále jsou zde 2 bioplynové elektrárny (1 na skládce v Košťálově využívá skládkových plynů - výkon 0,5 MW a v obci Bělá je BPS provozovaná zemědělským subjektem a využívá zemědělskou biomasu - výkon 1,02 MW). Řada subjektů má záměr vybudovat další zdroje výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů (např. BPS zemědělských subjektů, fotovoltaické elektrárny, malé vodní elektrárny i větrnou).

V území ORP je plynofikováno pouze 5 obcí (Semily, Lomnice, Slaná, Košťálov a Vysoké nad Jizerou) a dalších 5 je napojeno na středotlaký plynovod (Chuchelna, Záhoří, Benešov, Nová ves a Libštát). Objekty pro zásobování teplem se nachází pouze ve městě Semily (městská sídliště a nemocnice Semily) - ve všech případech se jako topné médium používá zemní plyn.

Přes celé území vede páteřní komunikační síť dálkových optických kabelů, v jednotlivých obcích jsou pak další komunikační zařízení, vedení a vysílací zařízení.

Vodárenské objekty na území ORP představují především vodojemy s celkovou kapacitou 9 412 m³, což odpovídá průměrné zásobě 356 l pitné vody/obyvatele území a čerpací stanice v obcích ORP a

úpravna vody ve Vysokém nad Jizerou. Správci vodárenských objektů jsou obce (17 obcí z 22), Severočeské vodovody a kanalizace, Sdružení občanů Plouznice pod Táborem, Sdružení občanů Tuháň, VOS a.s. Jičín, ZD Roprachtice a ZEOS Lomnice a.s. Vodovodní síť pak tvoří hlavní, rozváděcí a vodovodní řady a domovní přípojky. Všechny obce v území mají napojení na veřejný vodovod s výjimkou Bradlecké Lhoty a Veselé (zde vodovod jen v části Kotelsko). Rovněž chybí i v některých částech obcí. Některé obce využívají částečně soukromých zdrojů. Kromě Libštátu mají obce napojené na vodovod k dispozici vodojem.

Objekty pro odvádění odpadních vod na území představují především čističky odpadních vod (celkem 10 zařízení v 5 obcích) a biologické septiky (4 zařízení ve 3 obcích) a čerpací stanice (3 zařízení: Chuchelně, 2 Vysoké nad Jizerou - pro nemocnici a střední školu). Svedení odpadních vod na centrální čističku mají pouze města: Semily, Lomnice n. P. a Vysoké n. J. Částečnou kanalizaci mají v Benešově, Libštátě. Další 3 obce (Stružinec, Bozkov, Košťálov) mají kanalizaci bez zakončení centrálním čištěním. Dále se v území nachází dílčí kanalizace a biologické septiky nebo čistírny zemědělských družstev.

H. Rekreace, památky a cestovní ruch

Vysoký podíl rekreační funkce území vyplývá z blízkosti hor na severu - území využíváno pro zimní sporty a v létě pro pěší turistiku a Českého ráje na jihu - zde hlavně turistika, cykloturistika. Řeky Jizera a Kamenice umožňují vodní sporty a rybolov. K intenzitě cestovního ruchu přispívá cenné přírodní prostředí a četné objekty lidové architektury (roubenky).

Převážná většina území náleží do turistického regionu Český ráj. Nejsevernější část (obce Roprachtice, Vysoké nad Jizerou) pak do regionu Krkonoše. Český ráj lze pak rozdělit na turistické oblasti: Lomnicko (s kulturním a sportovním centrem Lomnice nad Popelkou, horou Tábor s rozhlednou, četnými dochovanými stavbami lidové architektury) a Semilsko (oblast poznamenanou geologickou minulostí s pestrým geologickým profilem s nálezy drahých kamenů a zkamenělých rostlin, řeka Jizera zde vytvořila jedinečný kaňon). Kromě řady přírodních zajímavostí je zde i řada technických památek (staré továrny, pozoruhodné mosty a tunely). Centrem je město Semily - město her a hraček s pestrým okolím. Nejznámějším turistickým cílem jsou Bozkovské dolomitové jeskyně. Dalšími cíli mohou být: hora Kozákov, malá vodní elektrárna pod Spálovem, mosty přes Jizeru, muzeum techniky v Loukově, muzeum pilníkářství či Riegrova stezka podél Jizery, zříceniny hradů Kumburk, Bradlec, Kozlov. Vedle historických a přírodních památek nabízí území také řadu zážitků a zábavy (rafting na Jizeře, paragliding na Kozákově, potápění v lomu v Jesenném, jezdeckví - ranč, v Bystré n. Jizerou a jezdecká stanice v Košťálově, půjčovna kol v Semilech a další). V letním období jsou provozovány turistické autobusy Český ráj s možností přepravy kol. Město Vysoké nad Jizerou je horské středisko pro zimní a letní rekreaci.

O turistickou nabídku a její efektivní marketingovou podporu se stará Sdružení Český ráj (zájmové sdružení měst, obcí a dalších právnických osob se sídlem v Turnově), jehož účelem je spolupráce na rozvoji cestovního ruchu v turistickém regionu Český ráj.

Informační centra se nachází v Lomnici nad Popelkou, v Semilech, v Bozkově a ve Vysokém nad Jizerou, na hoře Tábor je pak sezónní informační centrum. Území nabízí možnosti ubytování v penzionech, apartmánech a turistických kempech. V roce 2012 poskytovalo ubytovací služby v území 18 hromadných zařízení s 315 pokoji a 901 lůžky.

2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území

Následující tabulka uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešící rozvoj) v rámci správního obvodu.

Tab. č. 15: Územní a strategické plánování

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu obcí	Komentář
Počet obcí s platným územním plánem	18	82	z 18 obcí má 16 územní plán zpracovaný po 1.1.2007 (dle nového stavebního zákona), 2 obce mají územní plán zpracovaný před 1.1.2007 a mají zároveň rozpracovaný nový územní plán
Počet obcí s plánem v přípravě	3 (5)	13,6	5 obcí má rozpracovaný ÚP, z toho 2 mají zároveň ÚP, ale vypracovaný před r. 2007, 3 obce mají pouze rozpracovaný, pouze 1 obec (Příkrý) nemá územní plán a nepřipravuje ho
Počet obcí se strategickým plánem (nebo programem rozvoje obce)	2	9	Město Semily, obec Košťálov

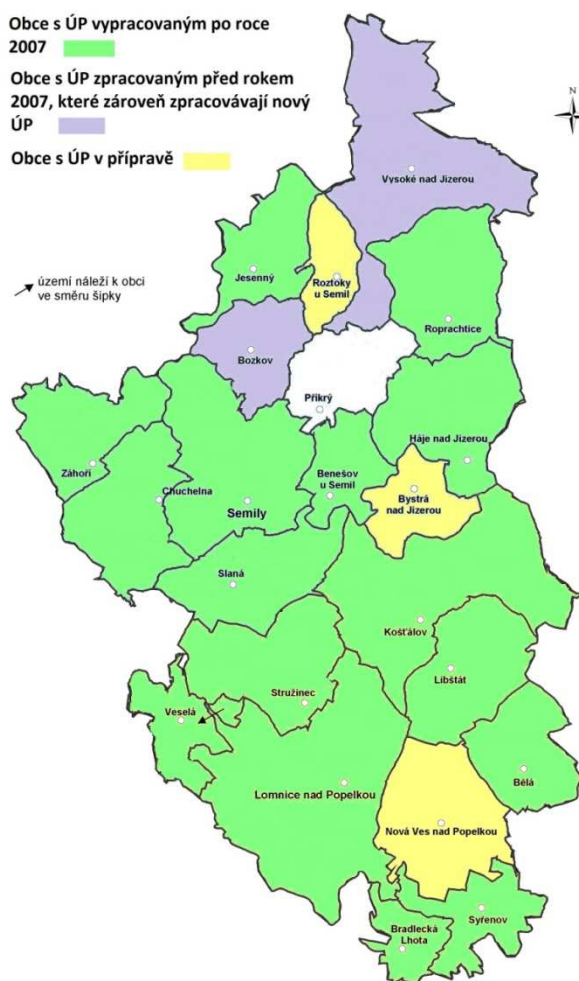
Zdroj: MěÚ Semily, oddělení územního plánování

Se zásadami územního rozvoje kraje je možné se seznámit na webových stránkách Krajského úřadu Libereckého kraje. K dalším významným dokumentům z hlediska územního plánování patří Územně analytické podklady SO ORP Semily: <http://www.semily.cz/cz/obcan/uzemni-planovani/uzemne-analyticke-podklady>

Z územního plánování na úrovni obcí (územní plány jednotlivých obcí), kraje (zásady územního rozvoje) a státu (politika územního rozvoje) neplynou žádná významná omezení či limity.

6 obcí z území ORP: Benešov u Semil, Bozkov, Chuchelna, Lomnice nad Popelkou, Semily a Záhoří jsou členy české části **Euroregionu Nisa** (zájmové sdružení právnických osob). Jde o dobrovolné zájmové sdružení německých, českých a polských obcí, měst a dalších samosprávných subjektů a jiných institucí působících v prostoru Trojzemí (hraniční oblasti mezi Spolkovou republikou Německo, Českou republikou a Polskou republikou. Jeho cílem je vytvořit společný, rozmanitý prostor pro přeshraniční spolupráci.

mapa č. 4 Obce s územním plánem

Zdroj: MěÚ Semily, oddělení územního plánování

2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje

Následující tabulka popisuje stručně klíčové aktéry rozvoje území správního obvodu.

Tab. č. 16: Popis klíčových aktérů

Název údaje	Počet aktérů	Komentář
Město Semily	1	centrum ORP, bývalé okresní město), se spádovostí všech ostatních obcí.
Město Lomnice nad Popelkou	1	spádová obec pro Lomnicko, obec s pověřeným úřadem
Město Vysoké nad Jizerou	1	centrum pro rekreaci a zimní sporty (ski areál), zařízení zdravotnické péče s nadregionálním významem
Ostatní obce SO	19	pečují o rozvoj svého území.
Liberecký kraj	1	správa silnic, zřizovatel středních škol, poskytovatel dotací

Název údaje	Počet aktérů	Komentář
Mikroregion Pojizeří, Mikroregion Tábor, Mikroregion Kozákov	3	aktivní a fungující mikroregiony se sídlem na území ORP, zajišťují spolupráci obcí, společné čerpání dotací
MAS Brána do Českého ráje, MAS Achát, MAS "Přidte pobejt!"	3	zpracovatelé Integrované strategie rozvoje území komunitním způsobem, zprostředkovatelé dotací, realizátoři projektů s dopadem na území ORP
podnikatelské subjekty		ZEOS Lomnice, a.s., Roka s.r.o, Agrocentrum Jizeran - zemědělské podniky, Salewa Czech, TREVOS Košťálov (textil) SLAKO s.r.o, EUROVIA Kamenolomy, Mehler Technologies, s.r.o, JVS Semilská pekárna s r.o., Hybler Grou, a.s. - významní zaměstnavatelé, zemědělské podniky pečující o krajinu
školy		zejména střední školy, které vytváří image a prestiž regionu: gymnázium,
Sdružení Český ráj		marketingová společnost pro cestovní ruch
NNO		Dětské centrum Semily, Divadelní spolek Krakonoš - Vysoké n.J., Lomnická společnost přátel dětí zdravotně postižených - příklad NNO v oblasti sociálních služeb a volnočasových aktivit a další NO

2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu

Tab. č. 17: SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
hodnotný a zachovaný stav krajiny a přírody	periferní poloha v rámci kraje i ČR
dobré životní prostředí, není zde významný znečišťovatel	špatná dopravní dostupnost oblasti
atraktivní území pro rekreaci	rozdrobená sídelní struktura
množství menších podnikatelů	úbytek obyvatel a nepříznivá struktura (věk, vzdělání)
dobrá spolupráce v rámci fungujících DSO	úpadek tradičních výrob (sklářství, textilní výroba)
jednotná turistická destinace a její propagace (Sdružení Český ráj)	vysoká vyjíždkovost
dostatečná síť základních škol	turistické atraktivity až na Boskovské jeskyně místního charakteru
fungující systém třídění odpadů	množství brownfields
Příležitosti:	Hrozby:
podpora vzniku nových pracovních příležitostí	neumožnění čerpání dotací
podpora vzdělávání, kultury	oslabování pravomocí obcí, slučování obcí
zázemí pro Krkonoše a Český ráj	nedostatek financí na realizování projektů
podpora mimoprodukčních funkcí v zemědělství	odchod mladých a vzdělaných lidí

propojení železniční a autobusové dopravy	rozvoj výstavby ve volné krajině, nevhodné formy výstavby (rekreační zařízení, solární a větrné elektrárny)
využití vyhlášeného Geoparku Český ráj	
doplnění občanské vybavenosti	

Území ORP Semily náleží do Libereckého kraje. Má zachovalý stav krajiny a přírody s vysokým podílem rekreační funkce, kterou posiluje blízkost Krkonoš, Jizerských hor a Českého ráje. Přispívají k tomu také četné objekty lidové architektury (roubenky), kopcovitý terén s mnoha vyhlídkovými místy a řeka Jizera s Kamenice. Je zde síť pěších a cyklistických tras (Český ráj, Lomnicko, Semilsko), Buduje se cyklostezka Jizera (Greenway Jizera) s nadregionálním významem.

Na území je několik ZCHÚ, NPP Bozkovské jeskyně a po celém území jsou vymezeny oblasti krajinného rázu. Přírodu narušují v území pouze koncentrovaná zastavěná území měst a pak dobývací prostory (lomy). Území náleží do Geoparku Český ráj - Podíl lesů dosahuje cca 29 %, převažují smrkové monokultury. Zemědělská půda je využívána především pro živočišnou výrobu.

V území není žádná dálnice, rychlostní komunikace, ani silnice I. třídy. Silniční síť není hustá a často je v nevyhovujícím stavu. Krajské město Liberec je z mnoha obcí hůře dostupné.

Území má průmyslovo-zemědělský charakter s tím, že Semilsko je nejméně průmyslové z celého Libereckého kraje. V současnosti převládá strojírenství, výroba plastů a dřevozpracující průmysl.

Z demografického hlediska je v území nízká porodnost a v důsledku toho dochází ke stárnutí obyvatelstva. Celkový počet obyvatel klesá, zejména v posledních letech. Rovněž vzdělanostní struktura je podprůměrná.

Největší zázemí v občanské vybavenosti tvoří města Semily, Lomnice nad Popelkou a Vysoké nad Jizerou.

Odstraňování odpadu je zajištěno řízenou skládkou společnosti Marius Pedersen a.s. v Košťálově, kde je využíván prostor vytěženého lomu. Negativní dopad má tranzitní doprava spojená s provozem skládky.

V území je celkem 22 obcí, nejvíce obcí je malých do 500 obyvatel, nad tisíc obyvatel mají pouze 4 obce, z toho 2 nad 5 tisíc (město Semily a Lomnice nad Popelkou).

Obce v území navzájem spolupracují v rámci stávajících DSO a MASEK. Některé obce jsou členy Euro-regionu Nisa v rámci příhraniční spolupráce s Polskem a Německem.

3. Téma 1.: Školství

3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Za tím účelem obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svou mateřskou školu, nebo se za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolního a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítnou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržením potřebného počtu dětí ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Právě meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolní výchovy a základního školství s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP. Jedná se o dlouhodobý proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi o vytváření místního partnerství.

Zapojení jednotlivců i veřejnosti do dílčích záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních a ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

Základní legislativa

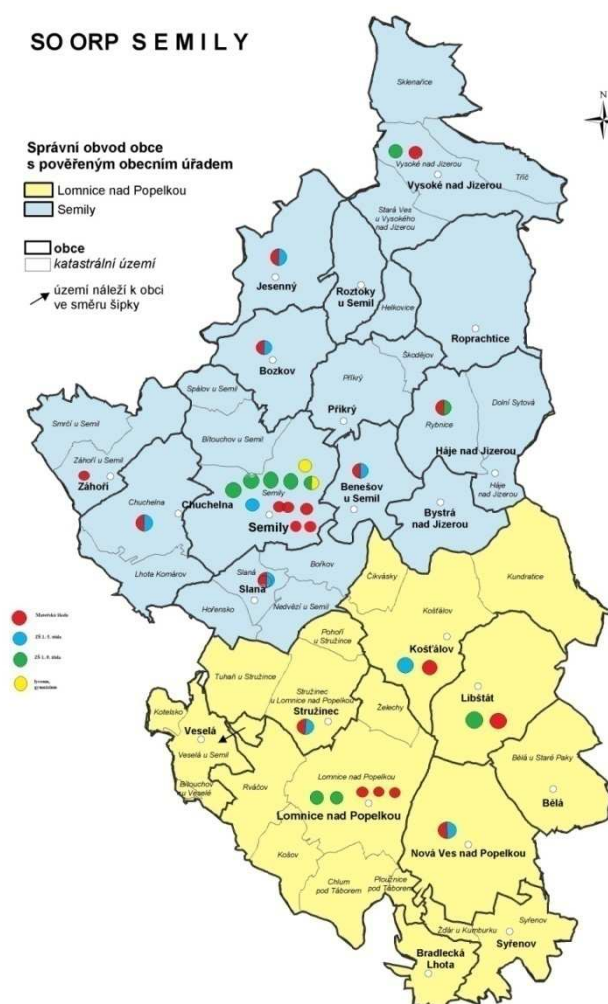
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.
- Vyhlášky ke školskému zákonu
- Ostatní vyhlášky
- Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zařízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj

Obecné informace

Síť mateřských a základních je v území dlouhodobě stálá. Kromě jedné speciální ZŠ a gymnázia je zřizovatelem ostatních zařízení obec nebo město. Dvě školky v Semilech mají jedno ředitelství. Osm základních škol má společné ředitelství s mateřskou školou a jedna základní škola je společně se střední školou. Jedná se o Waldorfskou ZŠ a Waldorfské lyceum. Systém Waldorfského vzdělávání doplňuje i MŠ. V OPR je jedno osmileté gymnázium. Ve městech Semily a Lomnice nad Popelkou je Základní umělecká škola a Středisko volného času. Ve městě Semily je dětský domov.

mapa č. 5 Umístění školských zařízení v ORP

Tab. č. 18: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání^{*)}

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Semily	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
Počet obcí	2	7	9	2	0	2	0	0	0	0	22
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	1	1	0	6	0	0	0	0	8
Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	2
Počet MŠ	0	0	2	2	0	8	0	0	0	0	12
Gymnázia	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	1	7	0	0	1	0	0	0	0	9
Počet jiných zařízení	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	5

Zdroj: ČSÚ, místní šetření

Na území ORP Semily se nachází 22 obcí a měst, přičemž převažují obce do 1000 obyvatel (18 obcí), dvě obce mají do 2000 obyvatel a dvě města do 10.000 obyvatel. Pouze jedna obec do 500 obyvatel je zřizovatelem mateřské školy, nicméně počet jejich obyvatel je kolísavý a v některých letech se tato obec dostává v počtu obyvatel nad hranici 500. Ostatní školy (ZŠ i MŠ) jsou ve větších obcích a nejvíce zařízení je ve městech. Ve sledovaném období, tzn. od roku 2006 je počet MŠ i ZŠ v území konstantní.

Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

Pouze osm z dvadvaceti obcí ORP není zřizovatelem žádného školského zařízení. V jedné obci se nachází pouze MŠ, v převážné většině obcí je ZŠ i MŠ. Města zřizují vždy několik zařízení. MŠ Klubíčko v Lomnici nad Popelkou má jedno oddělení - speciální třídu pro 15 dětí. MŠ Pekárenská 468 Semily má také jednu třídu speciální pro 14 dětí. Mimo to, je v Semilech jedna celá mateřská školka pro děti se zdravotním postižením (3 třídy). Na území nepůsobí žádné soukromé ani církevní školy. Jediná církevní škola, fungovala do roku 2005 na Rváčově (Lomnice nad Popelkou).

Tab. č. 19: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích^{*)}

ORP Semily	celkem ředitelství	z toho						
		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními třídami	MŠ speciální / se speciálními třídami	gymnázia
celkem škol	32	17	15	2	2	3	2	1
Bělá	0	0	0	0	0	0	0	0
Benešov u Semil	1	1	1	0	0	0	0	0
Bozkov	1	1	1	0	0	0	0	0
Bradlecká Lhota	0	0	0	0	0	0	0	0
Bystrá nad Jizerou	0	0	0	0	0	0	0	0

Háje nad Jizerou	1	1	1	0	0	0	0	0
Chuchelna	1	1	1	0	0	0	0	0
Jesenný	1	1	1	0	0	0	0	0
Košťálov	2	1	1	0	0	0	0	0
Libštát	2	1	1	0	0	0	0	0
Lomnice nad Popelkou	7	2	1	1	1	1	0	0
Nová Ves nad Popelkou	1	1	1	0	0	0	0	0
Příkrý	0	0	0	0	0	0	0	0
Roprachtice	0	0	0	0	0	0	0	0
Roztoky u Semil	0	0	0	0	0	0	0	0
Semily	10	3	3	1	1	2	2	1
Slaná	1	1	1	0	0	0	0	0
Stružinec	1	1	1	0	0	0	0	0
Syřenov	0	0	0	0	0	0	0	0
Veselá	0	0	0	0	0	0	0	0
Vysoké nad Jizerou	2	1	1	0	0	0	0	0
Záhoří	1	1	0	0	0	0	0	0

Zdroj: ČSÚ, místní šetření

Tab. č. 20: Pracovníci ve školství ORP^{*)}

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2012/2013			
mateřské školy	72,6	70,8	1,8
základní školy	152	124,8	27,2
základní umělecké školy	33,8	33,8	0
gymnázia	7,9	7,9	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	5	3	2
školní družiny a kluby	16,6	16,6	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	8,4	6,2	2,2
zařízení školního stravování	75,8	0	75,8
celkem rok 2012/2013	372,1	263,1	109
2011/2012			
mateřské školy	72,4	69,8	2,6
základní školy	150,3	124	26,3
základní umělecké školy	33,5	33,5	0
gymnázia	8,5	6,2	2,3
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	5	3	2
školní družiny a kluby	16,1	16,1	0

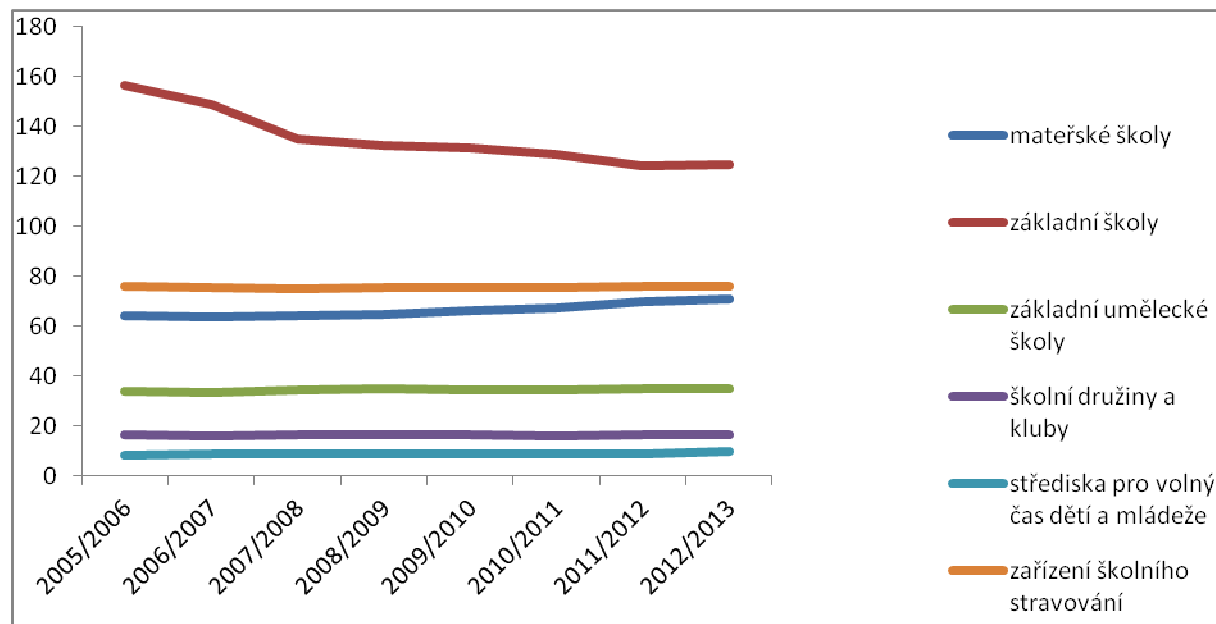
typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
střediska pro volný čas dětí a mládeže	8,5	6,4	2,1
zařízení školního stravování	0	0	75,2
celkem rok 2011/2012	369,5	259	110,5
2010/2011			
mateřské školy	71	67,4	3,6
základní školy	151,5	128,9	22,6
základní umělecké školy	34,2	34,2	0
gymnázia	8,5	7,5	1
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	5	3	2
školní družiny a kluby	16,4	16,4	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	8,6	6,2	2,4
zařízení školního stravování	74,8	0	74,8
celkem rok 2010/2011	370	263,6	106,4
2009/2010			
mateřské školy	68,9	66	2,9
základní školy	153,3	131,6	21,7
základní umělecké školy	34,8	34,8	0
gymnázia	8,7	8,5	0,2
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	5	5	0
školní družiny a kluby	16,4	16,4	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	8,6	6,5	2,1
zařízení školního stravování	75,2	0	75,2
celkem rok 2009/2010	370,9	268,8	102,1
2008/2009			
mateřské školy	68,2	64,4	3,8
základní školy	158	132,5	25,5
základní umělecké školy	34,6	34,6	0
gymnázia	8,6	7,4	1,2
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	5	5	0
školní družiny a kluby	16,2	16,2	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	8,8	6,6	2,2
zařízení školního stravování	75,4	0	75,4
celkem rok 2008/2009	374,8	266,7	108,1
2007/2008			
mateřské školy	65,9	64,3	1,6

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
základní školy	157,1	134,9	22,2
základní umělecké školy	34,6	34,6	0
gymnázia	8,8	7,7	1,1
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	5	4	1
školní družiny a kluby	15,9	15,9	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	8,8	6,8	2
zařízení školního stravování	75,6	0	75,6
celkem rok 2007/2008	371,7	268,2	103,5
2006/2007			
mateřské školy	65,8	63,8	2
základní školy	168	148,8	19,2
základní umělecké školy	34,7	34,7	0
gymnázia	8,6	8,2	0,4
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	9	6	3
školní družiny a kluby	16,4	16,4	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	8,9	6,6	2,3
zařízení školního stravování	76	0	76
celkem rok 2006/2007	387,4	284,5	102,9
2005/2006			
mateřské školy	67,4	64,3	3,1
základní školy	176,7	156,3	20,4
základní umělecké školy	34,9	34,9	0
gymnázia	8,4	5,4	3
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	8	6	2
školní družiny a kluby	16,5	16,5	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	9,7	6,7	3
zařízení školního stravování	75,8	0	75,8
celkem rok 2005/2006	397,7	290,1	107,3

Zdroj: Výkazy MŠMT, místní šetření, výroční zprávy

Za sledované období od roku 2005 do léta 2013 byl počet pracovníků až na malé výjimky v ZŠ stabilní. Základní školy zaznamenaly největší pokles, který byl započat již v roce 2006 (snížení počtu o 8 úvazků), ale v posledních letech se jejich stav ustálil na průměrných 151 úvazku. Dá se předpokládat, jak bude narůstat počet dětí v ZŠ, tak bude nutné zvyšovat i počet pedagogů. Počet úvazků v ZŠ klesl ve sledovaném období o 24,7 úvazku. Naopak u MŠ měl počet úvazků stoupající tendenci a od roku 2005 přibylo 5,2 úvazku.

graf č. 3 Počty pracovníků v MŠ a ZŠ

zdroj: Výkazy MŠMT

Základní vzdělávání

Tab. č. 21: Počet ZŠ za ORP Semily^{*)}

Za ORP Semily	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2012/2013 - 2008/2009			
Obec	18	9	9
Kraj	2	1	1
Církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
Celkem	20	10	10

Počet základních škol je již od roku 2008 stabilní. Liberecký kraj je zřizovatelem dvou ZŠ, které jsou umístěny ve městech. Jedná se speciální ZŠ v Semilech a praktickou ZŠ v Lomnici nad Popelkou.

2007/2008 - 2006/2007			
Obec	16	9	7
Kraj	2	1	1
Církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
Celkem	18	10	8

V roce 2007 byly zaregistrovány dvě nové ZŠ (1-5) v obci Nová Ves nad Popelkou, kde má ZŠ společné ředitelství s MŠ a druhá speciální škola Na Olešce v Semilech (1. - 5. stupeň). Zřizovatelem obou škol je obec/město. Zároveň byla v roce 2006 speciální ZŠ, zřizovaná krajem, přesunuta z Benešova u Semil do Semil. Zřizovatelem zůstal kraj.

2005/2006			
Obec	16	9	7
Kraj	2	1	1
Církev	1	0	1
Soukromá ZŠ	0	0	0
Celkem	19	10	9

Zdroj: Výroční zprávy škol, výkazy MŠMT

Ve sledovaném časovém úseku se v roce 2005 objevuje ve výkazech ještě Církevní škola v Lomnici nad Popelkou, neuvádí ale žádné žáky ani zaměstnance.

Tab. č. 22: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP^{*)}

ORP Semily	počet škol celkem	z toho					
Název obce		jednotřídní	dvoutřídní	trojtřídní	čtyřtřídní	pětítřídní	vícetřídní
celkem škol	8	1	6	0	0	1	0
Bělá	0	0	0	0	0	0	0
Benešov u Semil	1	0	1	0	0	0	0
Bozkov	1	0	1	0	0	0	0
Bradlecká Lhota	0	0	0	0	0	0	0
Bystrá nad Jizerou	0	0	0	0	0	0	0
Háje nad Jizerou	0	0	0	0	0	0	0
Chuchelna	1	0	1	0	0	0	0
Jesenný	1	0	1	0	0	0	0
Košťálov	1	0	0	0	0	1	0
Libštát	0	0	0	0	0	0	0
Lomnice nad Popelkou	0	0	0	0	0	0	0
Nová Ves nad Popelkou	1	1	0	0	0	0	0
Příkrý	0	0	0	0	0	0	0
Roprachtice	0	0	0	0	0	0	0
Roztoky u Semil	0	0	0	0	0	0	0
Semily	0	0	0	0	0	0	0
Slaná	1	0	1	0	0	0	0
Stružinec	1	0	1	0	0	0	0
Syřenov	0	0	0	0	0	0	0
Veselá	0	0	0	0	0	0	0
Vysoké nad Jizerou	0	0	0	0	0	0	0
Záhoří	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: Výroční zprávy škol, výkazy MŠMT

Praktická škola v Semilech (1-9) vyučuje v pěti třídách. Ostatní malotřídní školy jsou uvedeny v tabulce.

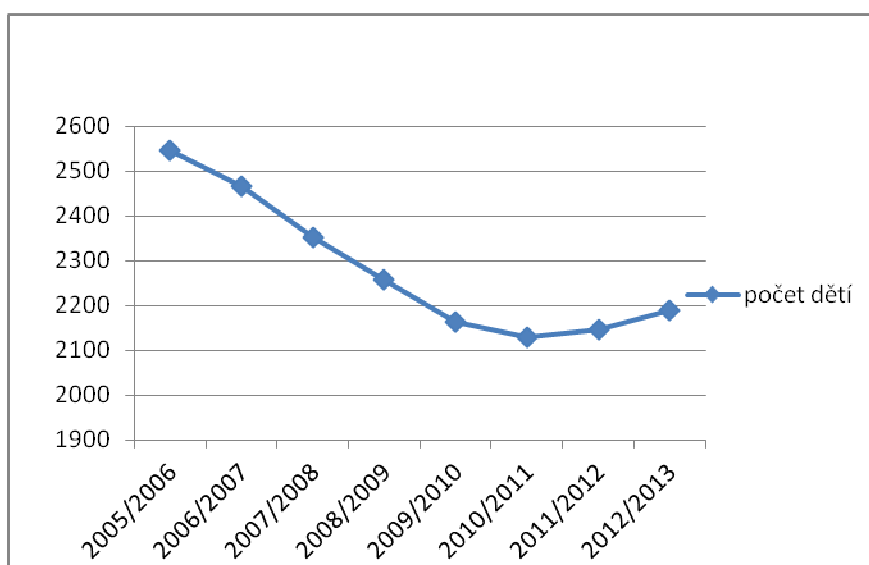
Tab. č. 23: ZŠ zřizované obcemi, popřípadě krajem *)

školní rok	počet ZŠ	samost. ZŠ	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet žáků	úv. pedag.	počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
2011/2012	20	10	109	12	2 145	163,8	13,10	19,68	107,25
2010/2011	20	10	108	12	2 130	165	12,91	19,72	106,50
2009/2010	20	10	109	12	2 163	167	12,95	19,84	108,15
2008/2009	20	10	111	12	2 258	171,6	13,16	20,34	112,90
2007/2008	18	9	111	12	2 353	170,9	13,77	21,20	130,72
2006/2007	18	9	114	14	2 465	185,6	13,28	21,62	136,94
2005/2006	18	9	124	14	2 545	193,1	13,18	20,52	133,95

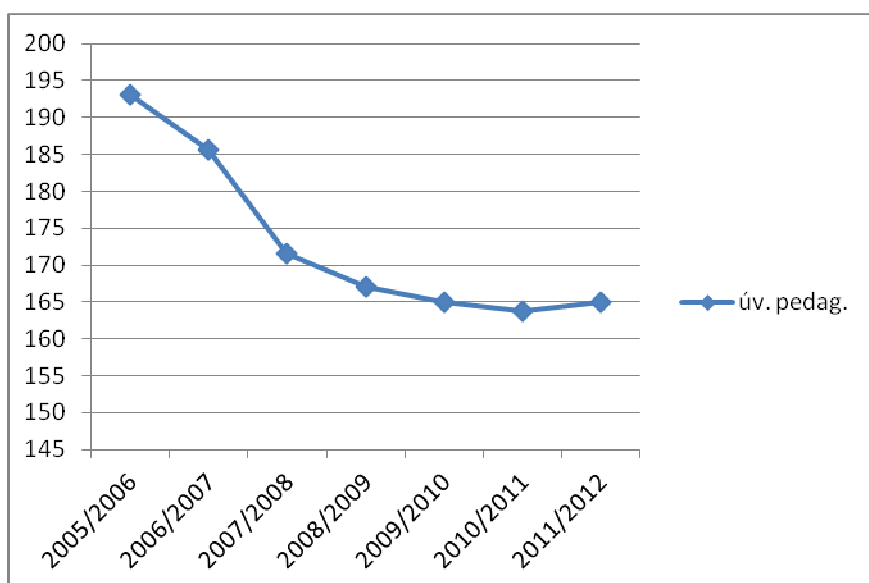
Zdroj: výkazy MŠMT

V území je 18 ZŠ, jejichž zřizovatelem je obec, 1 ZŠ speciální - zřizovatelem je kraj a jedno gymnázium. Dvě ZŠ mají společné ředitelství, osm ZŠ má společné ředitelství s MŠ, jedna ZŠ má společné ředitelství se SŠ a jedna ZŠ má dvě budovy výuky. Počet žáků se ve sledovaném období snížil o 357, žáků, ale průměrný počet dětí na třídu zůstává v podstatě stejný (min. 19,67 v roce 2011 a max. 21,62 v roce 2006).

graf č. 4: Vývoj počtu dětí v ZŠ

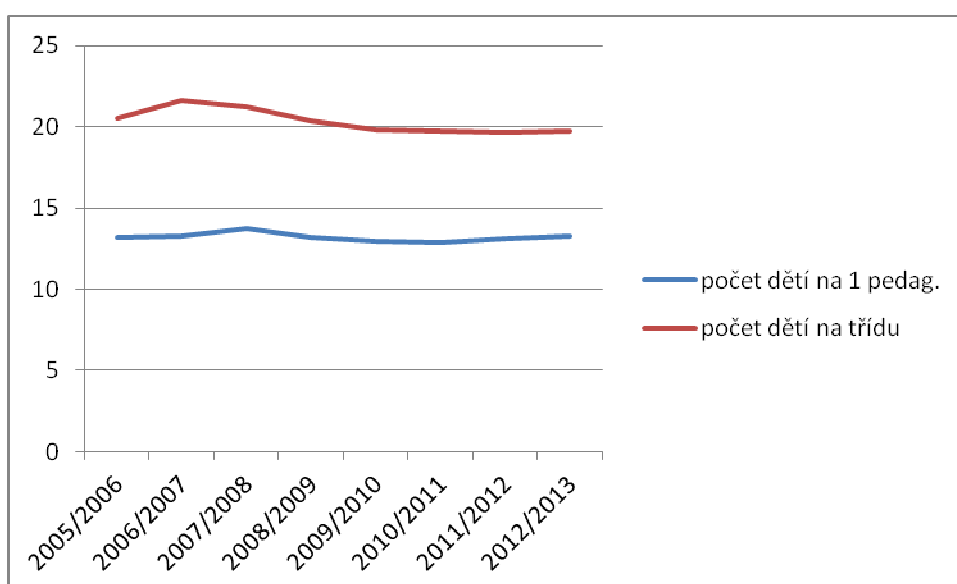
graf č. 5: Vývoj počtu pedagogických úvazků

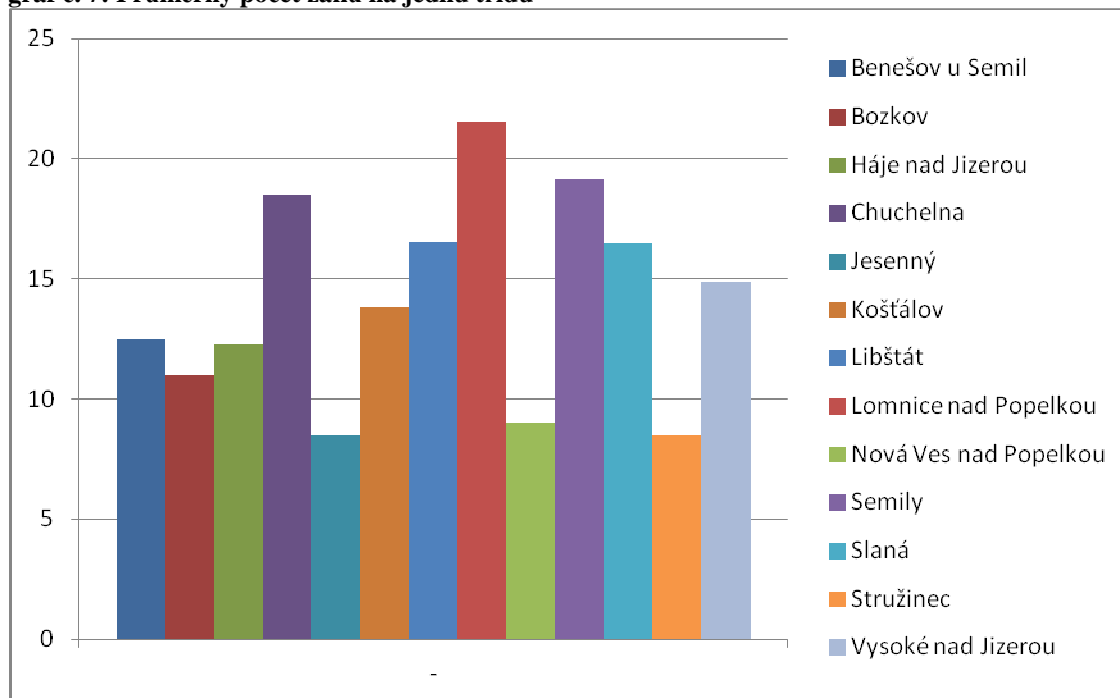
Obě křivky mají podobný charakter. V posledních dvou letech narůstá nejenom počet žáků, ale také přibývá počet úvazků.

Následující graf ukazuje meziroční změny počtu dětí na jednu třídu a počet dětí na jednoho pedagoga. Vysoký počet dětí na třídu odráží skutečnost, že do celkového počtu žáků jsou započítáni i žáci speciálních tříd, přičemž počet žáků v těchto třídách je zpravidla daleko nižší. Z následujícího grafu je pak vidět, že největší počet dětí ve třídách má město Lomnice nad Popelkou a naopak nejméně žáků na jednu třídu mají obecné školy ve Stružinci a Jesenném.

graf č. 6: Počty dětí na třídu a na 1 pedagogického pracovníka

graf č. 7: Průměrný počet žáků na jednu třídu

Tab. č. 24: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP*)

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
celkem	20	20	8	17	15	0
Benešov u Semil	1	1	1	1	1	0
Bozkov	1	1	1	1	1	0
Háje nad Jizerou	1	1	1	1	1	0
Chuchelna	1	1	1	1	1	0
Jesenný	1	1	1	1	1	0
Košťálov	1	1	0	1	1	0
Libštát	1	1	0	1	1	0
Lomnice nad Popelkou	2	2	0	1	1	0
Nová Ves nad Popelkou	1	1	1	1	1	0
Semily	7	7	0	5	3	0
Slaná	1	1	1	1	1	0
Stružinec	1	1	1	1	1	0
Vysoké nad Jizerou	1	1	0	1	1	0

Zdroj: výkazy MŠMT, výroční zprávy škol

Všechny ZŠ, které jsou zřizovány v menších obcích, mají školní družinu a jídelnu, nebo výdejnu. ZŠ ve městech mají tyto součásti dle potřeby, různě sloučené. Ve městě Lomnice nad Popelkou mají obě školy jednu družinu a využívají i jednu jídelnu. V Semilech zřizuje jedna základní škola školní klub. Ve městě Semily má také každá ZŠ, mimo Waldorfské, k dispozici tělocvičnu a hřiště. Obdobně je tomu také v menších obcích, kde mohou žáci využívat i ostatní vybavení obcí.

Tab. č. 25: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP^{*)}

ORP Semily	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
Název obce					
celkem	20	123	2 188	78	14,05
Benešov u Semil	1	2	25	25	12,5
Bozkov	1	2	22	22	11
Háje nad Jizerou	1	7	86	86	12,28
Chuchelna	1	2	37	37	18,5
Jesenný	1	2	17	17	8,5
Košťálov	1	5	69	69	13,8
Libštát	1	9	149	149	16,55
Lomnice nad Popelkou	2	25	538	269	21,52
Nová Ves nad Popelkou	1	1	9	9	9
Semily	7	55	1 052	150	19,12
Slaná	1	2	33	33	16,5
Stružinec	1	2	17	17	8,5
Vysoké nad Jizerou	1	9	134	134	14,88

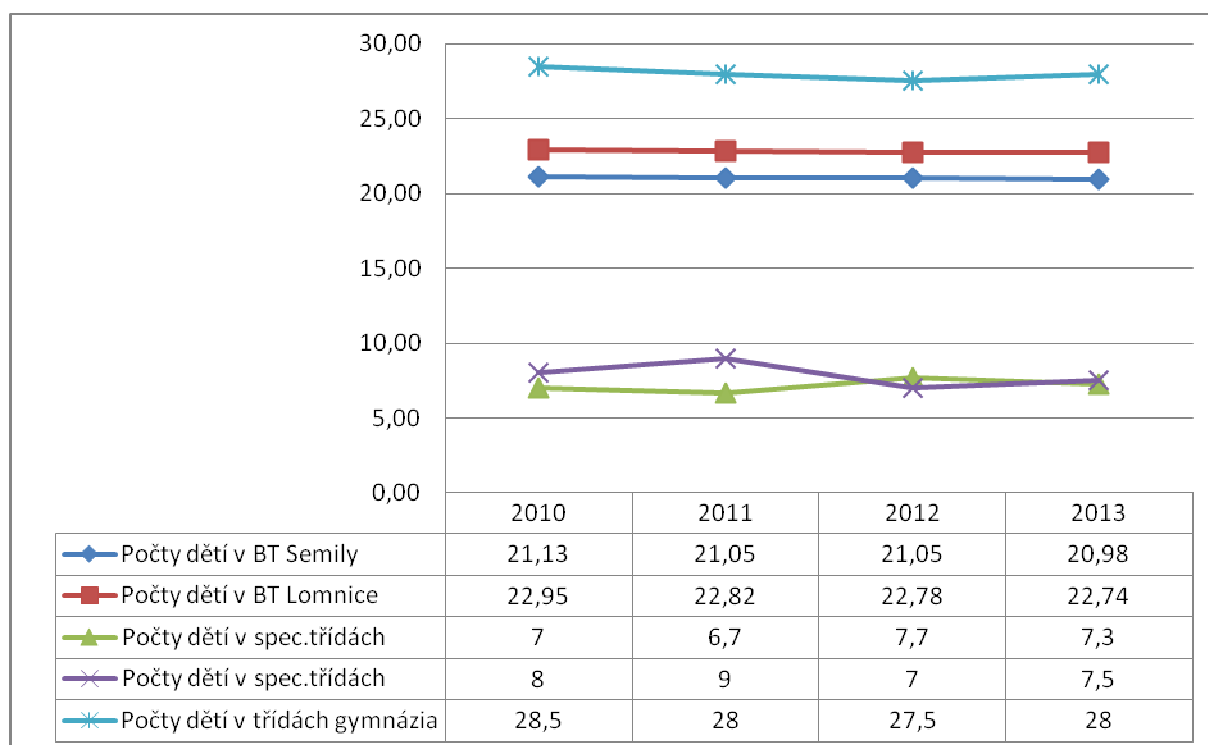
Zdroj: výkazy MŠMT

Do počtu škol je započítána i speciální ZŠ zřizovaná krajem ve městě Semily, která má 5 tříd a 32 žáků a gymnázium, které má 4 třídy a 112 žáků.

Při podrobném rozboru dat zjistíme, že základní školy ve městech po odečtení speciálních a praktických škol vykazují průměrný počet žáků na jednu třídu 20 a více žáků.

Průměr počtu žáků na jednu třídu ORP snižují zejména malé, obecní malotřídky, kde se počet žáků na jednu třídu pohybuje mnohdy pod 10 žáků.

graf č. 8: počty dětí ve třídách městských škol

Tab. č. 26: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP^{*)}

ORP Semily Název obce	počet škol	počet úplných škol	počet neúplných škol
celkem	20	10	10
Benešov u Semil	1	0	1
Bozkov	1	0	1
Háje nad Jizerou	1	1	0
Chuchelna	1	0	1
Jesenný	1	0	1
Košťálov	1	0	1
Libštát	1	1	0
Lomnice nad Popelkou	2	2	0
Nová Ves nad Popelkou	1	0	1
Semily	7	5	2
Slaná	1	0	1
Stružinec	1	0	1
Vysoké nad Jizerou	1	1	0

Zdroj: Výroční zprávy škol, výkazy MŠMT

Tabulka „Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP“ rozlišuje školy podle toho, zda mají všechny ročníky (úplná) nebo zda mají jen některé ročníky prvního nebo druhého stupně. Z 20 ZŠ, včetně speciálních škol v Semilech a Lomnici nad Popelkou, je 50% škol úplných a 50% neúplných. Neúplné školy jsou v

naprosté většině menších obcí, jedinou výjimkou jsou dvě neúplné školy v Semilech, ZŠ Na Olešce a ZŠ Komenského náměstí. Ta má ale odloučený druhý stupeň v budově gymnázia.

ZŠ Nad Špejcharem (6-9) a Komenského (1-5) v Semilech je školou s jedním ředitelstvím, ale se dvěma budovami. Základní škola v Hájích nad Jizerou vyučuje žáky v 1-9 ročníku, ale na prvním stupni má pouze tři třídy. Neúplná ZŠ v Semilech je Speciální ZŠ 1-5 stupeň na Olešce a gymnázium.

Tab. č. 27: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP^{*)}

ORP Semily		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
celkem učitelé		209		152	124,4
v tom vyučující	na 1. stupni			76,8	70,7
	na 2. stupni			75,2	53,7

Zdroj: Výkazy MŠMT

Počet fyzických pracovníků základních škol rozpočítaný na jednotlivé stupně se nesleduje. Evidují se pouze údaje přepočítané na plné úvazky. Z výše uvedeného je patrné, že počet úvazků na 1. i 2. stupni je velice podobný, ale % zastoupení žen je na 1.stupni více jak 92 %, kdežto na druhém stupni je to pouze 71,4%.

Tab. č. 28: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP^{*)}

ORP Semily		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	9	7	3,3	2,6
	pro žáky se sociálním znevýhodněním	2	2	1	1
psychologové		0	0	0	0
speciální pedagogové		3	3	2,2	2,2
výchovní poradci		9	8	9	8

Zdroj: Výkazy MŠMT

Mimo učitelů působí na školách i ostatní pedagogičtí pracovníci, jako jsou asistenti pedagoga, speciální pedagogové a výchovní poradci. Nejvíce je v ORP Semily asistentů pedagoga (11), přičemž devět z nich pracuje se žáky se zdravotním postižením a dva pracují se žáky sociálně znevýhodněnými. Ve školách působí také devět výchovných poradců. Převážná většina těchto pracovníků jsou opět ženy.

Tab. č. 29: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP^{*)}

školní rok	počet škol	počet žáků	počet učitelů (přepočtený stav)	počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	20	2 188	164,9	13,26
2011/2012	20	2 145	163,8	13,09

školní rok	počet škol	počet žáků	počet učitelů (pře- počtený stav)	počet žáků na jednoho pře-počteného pracovní- ka
2010/2011	20	2 130	165	12,90
2009/2010	20	2 163	167	12,95
2008/2009	20	2 258	171	13,20
2007/2008	18	2 353	170,9	13,76
2006/2007	18	2 465	185,6	13,28
2005/2006	19	2 545	193,1	13,17

Zdroj: Výkazy MŠMT

V počtu škol jsou započteny všechny školy, zřizované obcí i krajem a gymnázium.

Tab. č.30: Počet absolventů ZŠ v ORP*)

žáci, kteří ukončili školní docházku		2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009	
		běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciál- ní třídy	běžné třídy	speciál- ní třídy	běžné třídy	speciální třídy
v tom	v 1. – 5. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 6. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 7. ročníku	0	1	4	0	0	0	1	0
	v 8. ročníku	11	2	10		7	1	11	1
	v 9. ročníku	335	15	266	15	294	8	285	8
	v 10. ročníku	0	2	0	3	0	0	0	3
žáci, kteří přešli do SŠ									
v tom	z 5. ročníku	31	0	25	0	32	0	30	0
	ze 7. ročníku	0	0	2	0	1	0	0	0
žáci 1. r. s dodatečným odkladem PŠD		3	0	0	0	2	2	5	0

žáci, kteří ukončili školní docházku		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
		běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciál- ní třídy	běžné třídy	speciál- ní třídy	běžné třídy	speciální třídy
v tom	v 1. – 5. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 6. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 7. ročníku	2	0	4	0	2	0	0	0
	v 8. ročníku	6	0	5	1	8	1	7	0
	v 9. ročníku	253	11	210	9	181	3	190	14
	v 10. ročníku	0	3	0	4	0	0	0	0
žáci, kteří přešli do SŠ									
v tom	z 5. ročníku	25	0	22	0	16	0	16	0
	ze 7. ročníku	0	0	1	0	0	0	1	0
žáci 1. r. s dodatečným odkladem PŠD		6	0	2	0	2	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT, šetření ORP

Počet absolventů je celkem neměnný. Klesá pouze počet dětí, které přešly do SŠ v 5. ročníku a to zhruba na polovinu.

Tab. č. 31: Přehled škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v ORP

	celkem	z toho zřízené			
		krajem	obcí	církví	Soukromé
z toho mateřská škola pro děti se zdravotním postižením	1	0	1	0	0
mateřská škola při zdravotnickém zařízení	0	0	0	0	0
základní škola pro žáky se zdravotním postižením	0	0	0	0	0
základní škola při zdravotnickém zařízení	0	0	0	0	0
základní škola praktická	2	0	2	0	0
základní škola speciální	1	0	1	0	0
přípravný stupeň základní školy speciální	1	0	1	0	0

Přípravný stupeň ZŠ Oleška (speciální škola) je jedna třída a navštěvují ji 4 žáci. Škola má společné ředitelství se ZŠ Jizerská, ta je praktická.

Tab. č. 32: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP^{*)}

Školní rok	Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovanými			% podíl z celkového počtu	
	obcemi	jinými subjekty	celkem	zřizované obcemi	jinými subjekty
2005/2006	19,19	16,22	18,99	94,26	5,74
2006/2007	19,5	16	19,26	94,16	5,84
2007/2008	19,38	15,77	19,2	93,96	6,04
2008/2009	18,56	15,66	18,35	93,75	6,25
2009/2010	18,05	16,11	17,91	93,31	6,69
2010/2011	17,88	15,77	17,73	93,32	6,68
2011/2012	17,9	15,88	17,75	93,34	6,66
2012/2013	17,92	16	17,79	93,42	6,58

Zdroj: výkazy MŠMT

Obce zajišťují v ORP Semily výuku 93,42 % žáků. Kraj, jako zřizovatel jedné speciální ZŠ a gymnázia zajišťuje výuku 6,58 % žáků.

Tab. č. 33: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013^{*)}

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Komentář
Celkem za SO ORP		3 725	2 188	1 537	
ZŠ Benešov u Semil	Benešov u Semil	75	25	50	
ZŠ Bozkov	Bozkov	60	22	38	
ZŠ Háje nad Jizerou	Háje nad Jizerou	120	86	34	

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Komentář
ZŠ Chuchelna	Chuchelna	65	37	28	
ZŠ Jesenný	Jesenný	70	17	53	
ZŠ Košťálov	Košťálov	127	69	58	
ZŠ Libštát	Libštát	280	149	131	
ZŠ Školní	Lomnice nad Popelkou	875	524	351	
ZŠ praktická	Lomnice nad Popelkou	48	14	34	
ZŠ Nová Ves nad Popelkou	Nová Ves nad Popelkou	45	9	36	
ZŠ Jizerská - praktická	Semily	75	40	35	společné ředitelství se ZŠ Na Olešce
ZŠ Nádražní - speciální	Semily	30	32	-2	zřizovatel kraj
ZŠ Jizerská	Semily	675	330	345	
ZŠ Nad Špejcharem	Semily	450	131	319	6-9 třída, spol.řed. ZŠ Komenského
ZŠ Tyršova	Semily	270	219	51	Waldorská
ZŠ Na Olešce	Semily		5	-5	odloučené pracoviště ZŠ Jizerská, speciální ZŠ 1.stupeň
ZŠ Komenského	Semily		183	-183	1-5 třída, spol. ředitelství ZŠ Nad Špejcharem- společná kapacita
Gymnázium	Semily	130	112	18	zřizovatel kraj
ZŠ Slaná u Semil	Slaná	32	33	-1	
ZŠ Stružinec	Stružinec	28	17	11	
ZŠ Vysoké nad Jizerou	Vysoké nad Jizerou	270	134	136	

Zdroj: výkazy MŠMT, místní šetření ORP- osobní rozhovor v ORP

Dle přehledové tabulky je v území více než 1 537 volných míst v ZŠ. Toto číslo ale nevychází z reálných stavů budov ZŠ. Uváděná kapacita je "historický" údaj, který nikdo zvláště v malých obecních školách dlouhodobě neřeší. Budovy, které v minulých letech sloužily pouze pro základní školství, byly v minulosti přestavěny a prostory tříd jsou využity jako MŠ nebo slouží k jiným účelům. V případě, že by do škol chtělo v menších obcích nastoupit více žáků, mohl by nastat kapacitní problém, ne z hlediska počtu, ale z hlediska prostor.

Tab. č. 34: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP^{*)}

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30. 9. 2013	3 725	-	-
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	3725	-	-
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	3725	-	-
Počet žáků k 30. 9. 2012	2188	1537	58,74 %
Předpoklad ke konci roku 2018	2450	1275	65,77 %
Předpoklad ke konci roku 2023	2200	1525	59,06 %

Zdroj: výkazy MŠMT, ČSÚ

Trend poklesu žáků ZŠ od roku 2005 vyvrcholil v roce 2010, kdy dosáhl svého minima a poté začal opět mírně stoupat, nicméně stav žáků v roce 2012 je o 357 nižší než v roce 2005. Trend nárůstu žáků by mohl pokračovat až do roku 2018, nicméně ani tento počet by neměl dosáhnout maxima roku 2005.

Počet dětí nastupujících do 1. ročníku ZŠ se bude postupně navyšovat až do roku 2014, kdy nastoupí populačně nejsilnější ročník, tedy děti narozené v roce 2008.

Předškolní vzdělávání

Tab. č. 35: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP^{*)}

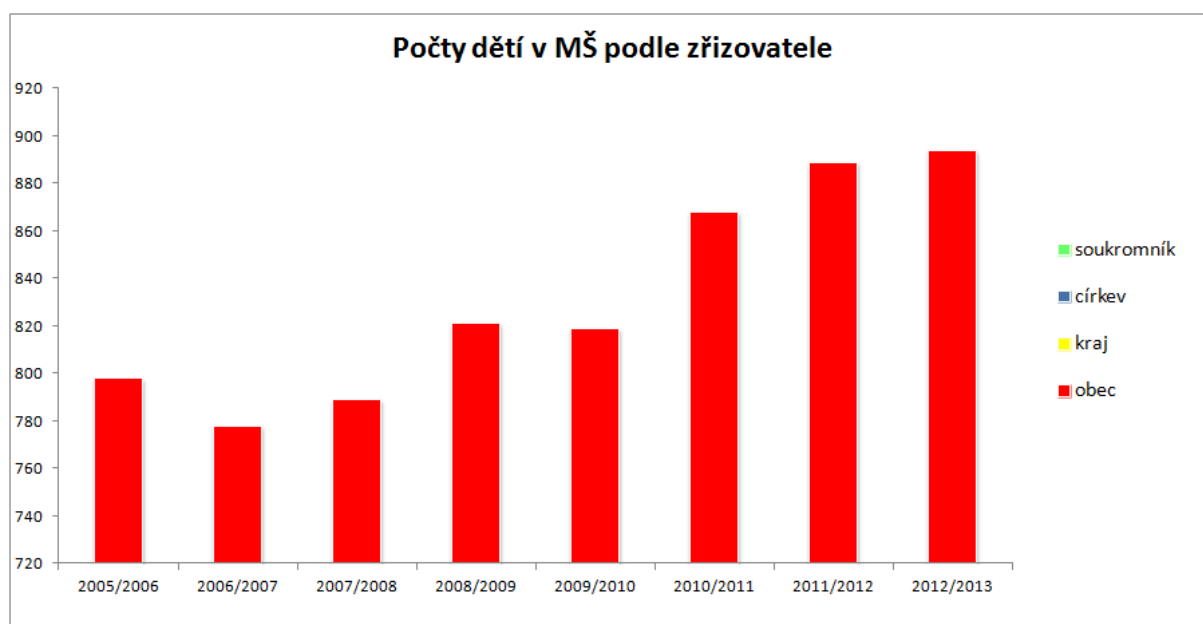
Zřizovatel	Počet MŠ	Počet dětí celkem	Počet běžných tříd	Počet dětí v běžných třídách	Počet speciálních tříd	Počet dětí ve speciálních třídách
2012/2013						
obec	19	894	35	827	5	67
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	19	894	35	827	5	67
2011/2012						
obec	19	889	35	823	5	66
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	19	889	35	823	5	66
2010/2011						
obec	19	868	34	802	5	66
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0

soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	19	868	34	802	5	66
2009/2010						
obec	19	819	34	753	5	66
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	19	819	34	753	5	66
2008/2009						
obec	19	821	33	755	5	66
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	19	821	33	755	5	66
2007/2008						
obec	19	789	32	723	5	66
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	19	789	32	723	5	66
2006/2007						
obec	19	778	33	711	5	67
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	19	778	33	711	5	67
2005/2006						
obec	19	798	34	732	5	66
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	19	798	34	732	5	66

Zdroj: ČSÚ

Počet dětí navštěvující MŠ v ORP má stoupající tendenci a odpovídá tak celorepublikovému trendu. Nejmenší počet dětí byl ve školním roce 2006/2007, kdy školky navštěvovalo 776 dětí. Od tohoto roku počet dětí neustále stoupal, s mírným poklesem v roce 2009/2010. Do statistik je započítána i MŠ na Olešce, která je zřizována pro děti se zdravotním postižením a MŠ Klubičko, která má speciální třídy.

graf č. 9: počty dětí v MŠ podle zřizovatele

Tab. č. 36: MŠ zřizované obcí

školní rok	počet MŠ	samostatné MŠ	počet běžných tříd /speciál. tříd	počet dětí	úvazky pedagog.	počet dětí na 1 pedagog. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	19	11	40	894	72,6	12,31	22,35	47,05
2011/2012	19	11	40	889	72,4	12,27	22,22	46,78
2010/2011	19	11	39	868	71	12,22	22,25	45,68
2009/2010	19	11	39	819	68,9	11,88	21	43,10
2008/2009	19	12	38	821	68,2	12,03	21,60	43,21
2007/2008	19	12	37	789	65,9	11,97	21,32	41,52
2006/2007	19	12	38	778	65,8	11,82	20,47	40,94
2005/2006	19	12	39	798	67,4	11,83	20,46	42

Zdroj: výkazy MŠMT

Počet tříd v MŠ má kolísavý trend, který je závislý na potřebách daných míst. Počet dětí v jedné třídě se zvýšil z původních 20,46 na 22,35. Ve sledovaném období stoupl počet dětí, které navštěvují MŠ o 96 žáků. Počet dětí na jednoho učitele se ve sledovaných letech pohybuje od 11,82 (2006) do 12,31(2012). Ve sledovaném období neexistují v území žádné školky zřizované krajem, církví nebo soukromou osobou.

Tab. č. 37: Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP^{*)}

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	72,6	1,8	2 %
2011/2012	72,4	2,6	4 %
2010/2011	71	3,6	5 %
2009/2010	68,9	2,9	4 %

2008/2009	68,2	3,8	6 %
2007/2008	65,9	1,6	2 %
2006/2007	65,8	2	3 %
2005/2006	67,4	3,1	5 %

Zdroj: výkazy MŠMT

Počet pedagogů stoupá s ohledem na počet dětí v MŠ, zároveň klesá počet nekvalifikovaných pedagogů. Od roku 2005 stoupl počet pracovníků o 5,2 pracovního úvazku.

Tab. č. 38: Popis MŠ v ORP ve školním roce 2012/2013^{*)}

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet dětí	Volná místa	Popis / komentář
Celkem za SO ORP		916	894	22	
MŠ a ZŠ Stružinec, č.p.102	Stružinec	25	24	1	
MŠ Pekárenská 89 (Křesťanská)	Semily	25	25	0	společné ředitelství s MŠ Luční
MŠ Pekárenská 468 (Luční)	Semily	125	121	4	společné ředitelství s MŠ Křesťanská, ve školce je jedna spec.třída, kterou navštěvuje 14 dětí
MŠ Libštát 212	Libštát	50	40	10	
MŠ Věnceslava Metelky 323	Vysoké nad Jizerou	56	51	5	
MŠ Záhoří - Pipice 33	Záhoří	28	28	0	školku navštěvují děti ze Záhoří, Semil, Chuchelny, Železného Brodu
MŠ Dášenska	Lomnice nad Popelkou	90	90	0	
MŠ Lvíček	Lomnice nad Popelkou	46	46	0	
MŠ Pod Vartou	Semily	56	53	3	
MŠ a ZŠ Slaná 98	Slaná	30	26	4	
MŠ a ZŠ Bozkov 233	Bozkov	28	28	0	
MŠ a ZŠ Benešov u Semil	Benešov u Semil	35	28	7	
MŠ a ZŠ Nová Ves nad Popelkou	Nová Ves nad Popelkou	25	26	-1	
MŠ a ZŠ Loukov 60	Háje nad Jizerou	26	25	1	
MŠ Košťálov 201	Košťálov	52	64	-12	

MŠ Klubičko	Lomnice nad Popelkou	92	96	-4	ve školce je jedna speciální třída, kterou navštěvuje 15 dětí
MŠ a ZŠ Chuchelna 50	Chuchelna	35	35	0	
MŠ a ZŠ Jesenný 221	Jesenný	22	18	4	
MŠ NA Olešce 433	Semily	38	38	0	speciální MŠ 3 třídy
MŠ Pod Vartou	Semily	32	32	0	Waldorfská

Zdroj: výkazy MŠMT, místní šetření, osobní rozhovor na ORP

Kapacita jednotlivých mateřských škol je z hlediska počtu dětí na jednu třídu v některých obcích špatně naddimenzována. Max. počet dětí na jednu třídu MŠ je 24, na základě výjimky může být tento počet navýšen o 4 děti na 28. Kapacita školek by tak měla být násobek max. 28, tzn. 1 třída = kapacita 28, 2 třídy kapacita 56, tři třídy kapacita 84. Jinak je to u speciálních tříd, kde je doporučená kapacita nižší, optimálně je to 15-16 dětí ve třídě.

Tab. č. 39: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP*)

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet dětí)	Počet dětí / kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30. 9. 2013	916	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	916	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	916	----	----
Počet dětí v MŠ k 30. 9. 2013	894	22	97,60 %
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2018	890	26	97,16 %
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023	885	31	96,62 %

Zdroj: ČSÚ, výkazy MŠMT

Předškolní vzdělávání je ovlivněno počtem narozených dětí v nedávné minulosti. Nárůst počtu dětí v mateřských školách je od roku 2006, ale tato situace by se měla od roku 2014 změnit a počet dětí v mateřských školách by měl začít klesat. Pochopitelně může nastat situace, kdy dojde k lokálnímu nedostatku míst v MŠ a to zejména při změně legislativy nebo při významném rozvoji území. Volná kapacita v MŠ není úplně směrodatný údaj, protože kapacita MŠ je nastavena podle "historických" předpisů. Aktuální max. kapacita jedné třídy je 24 dětí + 4 děti na výjimku. Pokud se zavede povinná návštěva MŠ předškoláků, může se stát, že kapacita školek bude nedostačující až do roku 2017.

Tab. č. 40: Mateřská centra a dětské kluby^{*)}

Obec	Instituce	Rozsah věku dětí		Kapacita	volných míst (k 31.12.2013)
		od (v měsících)	do (v měsících)		
Celkem				10	4
Semily	Mateřské centrum MED				
Semily	Přírodní klub Kořínek	24	48	10	4

Zdroj: místní šetření – osobní rozhovor

Mateřské centrum MED je projekt EU- Medová školka, který pracuje v rámci domu dětí v Semilech. Přírodní klub Kořínek je spolek, který je zřizován jako lesní školka. Má zapsaných 10 dětí ve věku 2-3 roky, dvě děti jsou školkového věku. Pravidelně ho navštěvuje cca 5-6 dětí.

Ostatní zřízení: jídelny, SVČ, družiny, kluby

Tab. č. 41: Školní družiny a školní kluby v ORP^{*)}

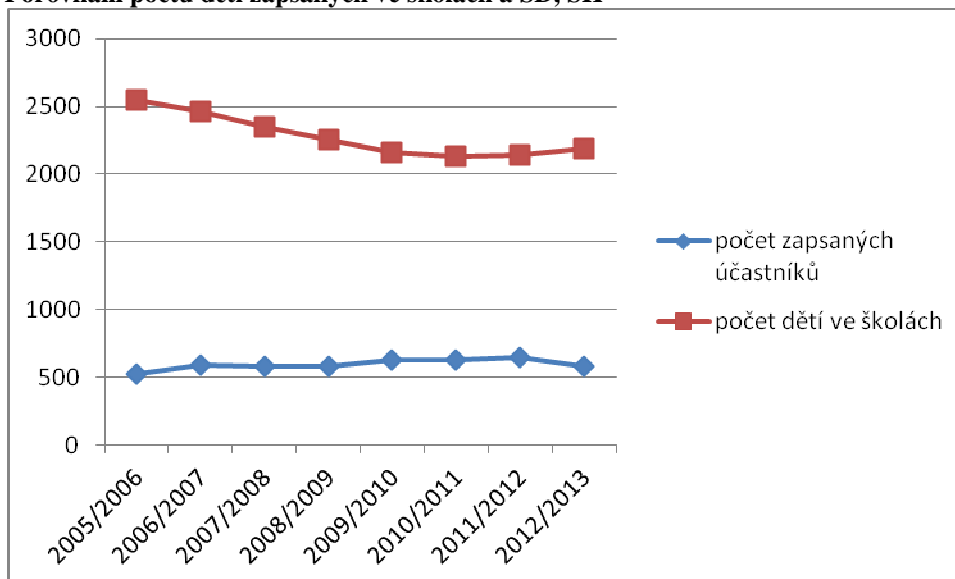
ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2012/2013				
krajem	1	10	4	14
obcemi	23	540	22	562
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	24	550	26	576
2011/2012				
krajem	1	10	4	14
obcemi	23	604	27	631
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	24	614	31	645
2010/2011				
krajem	1	10	4	14
obcemi	22	581	28	609
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	23	591	32	623
2009/2010				
krajem	1	10	4	14
obcemi	22	588	21	609
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	23	598	25	623
2008/2009				
krajem	0	0	0	0

obcemi	20	556	29	585
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	20	556	29	585
2007/2008				
krajem	0	0	0	0
obcemi	20	552	29	581
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	20	552	29	581
2006/2007				
krajem	0	0	0	0
obcemi	20	553	38	591
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	20	553	38	591
2005/2006				
krajem	0	0	0	0
obcemi	20	516	5	521
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	20	516	5	521

Zdroj: výkazy MŠMT

V území ORP je od roku 2009 shodný počet 16 družin a jeden školní klub, který má kapacitu 50 dětí. Školní družiny a kluby vyplňují společně s domy dětí a ZUŠ volný čas dětí. Největší počet dětí byl zapsán v roce 2011/2012, naopak nejmenší počet dětí byl v roce 2005/2006. Od roku 2009/2010 je zřizovatelem jedné družiny kraj. Procento počtu zapsaných dětí rok od roku roste. Zatímco v roce 2005 bylo zapsáno 20% dětí, v roce 2012 to již bylo 26% dětí. Z převážné většiny se jedná o děti z prvního stupně. V roce 2012 využilo ŠD pouze jedno dítě z II. stupně, v letech 2011-2007 ŠD nevyužilo ani jedno dítě II. stupně a v letech 2006 a 2005 pouze 9 a 5 dětí.

graf č. 10: Porovnání počtu dětí zapsaných ve školách a ŠD, ŠK

Tab. č. 42: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP^{*)}

ŠK a ŠD zřizované	vychovatelé			ostatní pedagog. pracovníci		
	interní		externí	interní		externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
krajem	2	2	0	0	0	0
obcemi	24	24	0	9	8	4
církví	0	0	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0	0	0
celkem	26	26	0	9	8	4

Zdroj: výkazy MŠMT

Ve školních družinách a klubech pracuje 26 vychovatelek, které jsou v interním pracovním poměru. Osm žen je také zaměstnáno jako ostatní pedagogičtí pracovníci. Tento stav je pro vývoj osobnosti žáků jistě zářezí. K setkání s mužským elementem tak dochází minimálně na druhém stupni ZŠ.

Tab. č. 43: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP^{*)}

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	2	0
Lomnice nad Popelkou	0	1	0
Semily	0	1	0

Zdroj: výkazy MŠMT

Tab. č. 44: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP^{*)}

ZUŠ v obcích	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
Celkem	50	33,8
Lomnice nad Popelkou	15	9,9
Semily	35	23,9

Zdroj: výkazy MŠMT

ZUŠ Lomnice nad Popelkou má v území dvě odloučená pracoviště v ZŠ Košťálov a Libštát a mimo území v Rovensku pod Troskami a Železnici. ZUŠ Semily měla do roku 2011 tři odloučená pracoviště v Bozkově, Jesenném a Vysokém nad Jizerou. Obě ZUŠ vyučují hudební, výtvarný, taneční a literárně-dramatický obor.

Tab. č. 45: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP^{*)}

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	2	0
Lomnice nad Popelkou	0	1	0
Semily	0	1	0

Zdroj: výkazy MŠMT

Tab. č. 46: SVČ zřizované obcemi v ORP^{*)}

Název obce	počet zájmových útvarů (kroužků)	počet účastníků			
		žáci, studenti VOŠ	děti	ostatní	celkem
celkem	87	533	110	211	854
Lomnice nad Popelkou	58	273	90	186	549
Semily	29	260	20	25	305

Zdroj: výkazy MŠMT

Tab. č. 47: Údaje o pracovnících SVČ v ORP^{*)}

SVČ v ORP	pedagogičtí pracovníci				ostatní pracovníci			
	celkem	interní		externí	celkem	interní		externí
		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav
celkem	56,2	8	6,2	42	7,2	5	2,2	0
Lomnice nad Popelkou	37	3	3	31	1,4	1	0,4	0
Semily	19,2	5	3,2	11	5,8	4	1,8	0

Zdroj: výkazy MŠMT, výroční zprávy, místní šetření

Stejně jako ZUŠ, tak i střediska volného času jsou v území pouze dvě, situována do měst Semily a Lomnice nad Popelkou a zajišťující volný čas dětí celoročně.

V obou střediscích volného času je celkem 87 kroužků, které navštěvuje 854 účastníků, což je zhruba deset dětí na kroužek. Převážná většina pedagogických pracovníků pracuje jako externí, jak v Semilech, tak Lomnici nad Popelkou.

Tab. č. 48: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP^{*)}

	počet ŠJ a výdejů	počet stravovaných	z toho v		cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ	
celkem	31	4 073	897	1977	4 766
Benešov u Semil	1	75	28	24	100
Bozkov	1	80	28	22	80
Háje nad Jizerou	1	124	25	79	130
Chuchelna	1	158	35	37	90
Jesenný	1	66	18	18	95
Košťálov	2	154	64	69	145
Libštát	2	249	40	149	280
Lomnice nad Popelkou	4	967	232	502	1 502
Nová Ves nad Popelkou	1	67	26	8	100
Semily	12	1 770	272	890	1 724
Slaná	1	68	26	32	65
Stružinec	1	48	24	17	60
Vysoké nad Jizerou	2	214	51	130	325
Záhoří	1	33	28	0	70

Zdroj: výkazy MŠMT

V ORP je 24 jídelen zřizovaných obcí a dvě zřizované krajem. Čtyři výdejny zřizované obcí a jedna zřizovaná krajem. V jídelnách a výdejnách se stravuje 2874 žáků MŠ, ZŠ a gymnázia a 1199 ostatních strávníků. Cílová kapacita všech kuchyní má ještě zhruba 15% rezervu. Při odečtení jídel vydaných ostatním strávníkům je kapacita kuchyní využívána žáky v současné době na 60%.

Tab. č. 49: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP^{*)}

školní jídelny zřizované	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
Krajem	13	11,2
Obcemi	80	64,6
Církví	0	0
Soukromé	0	0

Zdroj: výkazy MŠMT

V tabulce jsou zařazeny počty osob pracujících v jídelnách i výdejnách v MŠ i ZŠ.

Financování předškolního a základního vzdělávání

Tab. č. 50: Celkové provozní výdaje v Kč ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi*)

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	1 602 610	20 062 880	23 691 340	27 012 680	29 710 160	28 914 560	28 086 920	30 067 810
ZŠ (jen 1. stupeň)			600 000	550 000	660 000	665 480	1 124 280	1 000 000
MŠ	5 546 790	7 573 020	7 475 660	7 373 260	7 199 430	7 070 680	7 778 410	7 408 500
Sloučené organizace								
Jiné	3 664 090	5 047 430	4 448 260	5 147 120	5 477 480	4 956 430	5 899 510	6 363 080
celkem	25 237 090	32 683 330	36 215 260	40 083 060	43 047 070	41 607 150	42 889 120	44 839 390

Zdroj: Krajský úřad Libereckého kraje

Provozní výdaje mají ve sledovaném časovém úseku stoupající charakter. Celkové provozní výdaje na ZŠ, MŠ a ostatní zařízení v posledních osmi letech stouply o více než 19 mil. Kč (77%) při shodném počtu zařízení. Největší nárůst je v oblasti základního školství (15 mil.) MŠ mají nárůst 1,8 mil. V řádku jiné jsou vykazovány náklady za speciální ZŠ a MŠ, ZUŠ, SVČ a jídelny (kromě roku 2012).

Porovnání nákladů znázorňuje následující graf, ve kterém náklady na ZŠ jsou modrý sloupec, náklady na MŠ jsou červený sloupec a náklady na ostatní zařízení jsou zelený sloupec.

graf č. 11: Přehled provozních výdajů ZŠ, MŠ a jiné v ORP

Tab. č. 51: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč^{*)}

rok	Mzdové Prostředky cel- kem	z toho		Související odvody a ostatní neinv- estiční výdaje	Neinvestiční výdaje celkem
		platy	ostatní osobní náklady		
2006	93 590 908	92 679 817	911 091	34 560 264	128 151 172
2007	97 640 434	96 735 706	904 728	36 085 536	133 725 970
2008	100 861 016	99 960 108	900 908	37 293 293	138 154 309
2009	100 337 501	99 209 858	1 127 643	36 060 580	136 398 081
2010	103 077 650	101 997 393	1 080 257	37 070 010	140 147 660
2011	102 820 516	101 820 570	999 946	35 971 860	138 792 376
2012	112 283 692	111 339 332	944 360	39 286 193	151 569 885
2013	113 629 473	112 480 469	1 149 004	39 704 560	153 334 033

Zdroj: KÚ Libereckého kraje

Finanční prostředky ze státního rozpočtu na přímé výdaje stoupají, pouze v letech 2009 a 2011 je oproti předchozímu roku mírný pokles. Od roku 2006 stouply přímé výdaje o více jak 25 mil. Kč. Data byla čerpána z údajů krajského úřadu Libereckého kraje

Tab. č. 52: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP^{*)}

druh školy, školského zařízení	přímé náklady na vzdělávání celkem (v Kč)	z toho náklady na jednotku výkonu* (v Kč)	
		celkové náklady	ONIV
předškolní vzdělávání	35 472 342	39 812	387
základní školy	76 735 384	36 821	1 107
gymnázia	0	0	0
stravování MŠ, ZŠ	13 489 181	4 994	60
školní družiny a kluby	7 014 969	9 570	40
základní umělecké školy	16 409 277	13 813	31
využití volného času	3 218 498	702	6
celkem použité finanční prostředky	152 339 651	105712	1631

Zdroj: KÚ Libereckého kraje

Přímé náklady na vzdělání jsou nejvyšší u předškolního vzdělávání, oproti tomu nákup ONIV je v ZŠ více jak třikrát vyšší než u MŠ. Náklady na SVČ jsou vypočítány na celkovou kapacitu zařízení, v případě že bychom vzali skutečný počet žáků, kteří SVČ využívali, potom by byly celkové náklady na jednotku výkonu 3 769,- a ONIV 35,-

Výsledná hodnota celkových finančních prostředků v tabulkách č. 51 a č. 52 za rok 2013 je odlišná z toho důvodu, že každá tabulka má jiný zdroj informací. Dokládá to nejednotnost sběru dat.

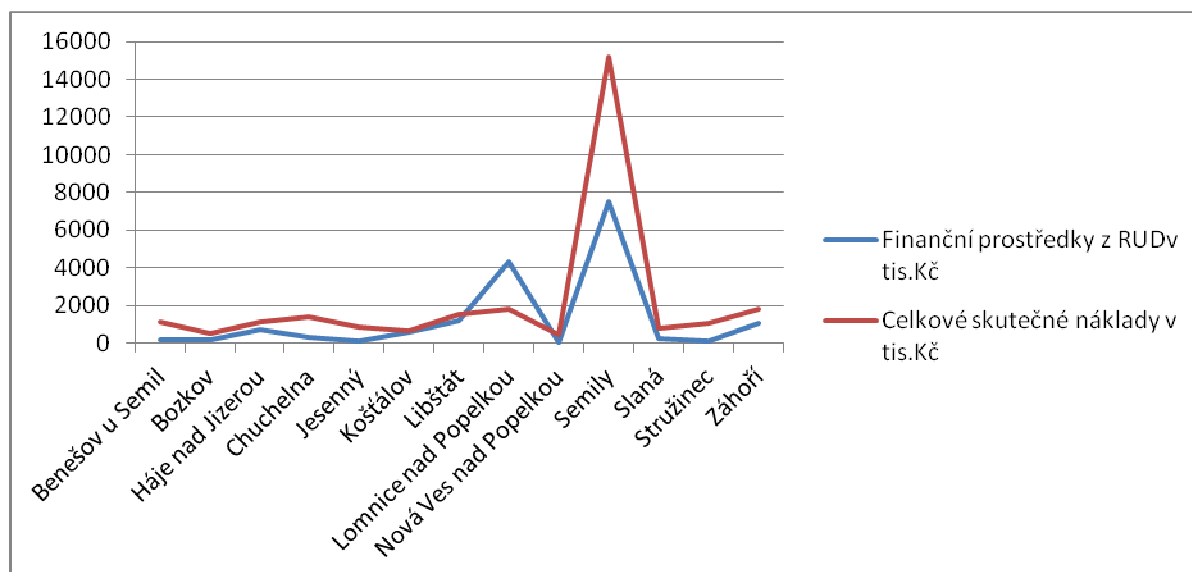
Tab. č. 53: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013^{*)}

Název obce	v Kč	
	Finanční prostředky z RUD	Celkové skutečné náklady
Celkem	16 608 000	28 414 951
Benešov u Semil	200 000	1 121 000
Bozkov	176 000	546 000
Háje nad Jizerou	688 000	1 150 000
Chuchelna	296 000	1 400 000
Jesenný	136 000	825 000
Košťálov	552 000	641 667
Libštát	1 192 000	1 541 000
Lomnice nad Popelkou	4 304 000	1 777 000
Nová Ves nad Popelkou	72 000	435 000
Semily	7 520 000	15 312 860
Slaná	264 000	766 384
Stružinec	136 000	1 069 040
Vysoké nad Jizerou	1 072 000	1 830 000

Zdroj: www.rozpocytobce.cz, závěrečné účty obcí, webové stránky obcí

Poznámka: Kritériem pro stanovení podílu obce na celostátním výnosu daní je počet dětí a žáků navštěvujících školu zřizovanou obcí. Nerozhoduje přitom, zda má dítě nebo žák na území zřizující obce místo trvalého pobytu. V souvislosti s novelizací ustanovení §163 a §178- §180 zákona č. 561/2004 Sb., O předškolním, základním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), od ledna 2013 již obce nejsou povinny přispívat na provoz škol sousedním obcím, je tedy ryze na úrovni dobrovolnosti a meziobecní spolupráci.

graf č. 12: Přehledový graf financování obcí

Celkové skutečné náklady jsou uvedeny podle závěrečných účtů obcí, paragraf 311, provozní náklady. Finanční prostředky z RUD jsou vypočteny podle počtu žáků z roku 2012 x 8000,- Kč. Toto financování (přímo z RUD) začalo platit od roku 2013. Do té doby hradily náklady poměrově, všechny obce, jejichž děti navštěvovali ZŠ zřizovanou jinou obcí.

Tab. č. 54: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023^{*)}

Obec	Název a popis investice	odhadovaný rok	Orientační částka
Bozkov	nové vybavení MŠ umyvárny, záchody	2015	
Benešov u Semil	nové odpady ve škole, WC		
Chuchelna	zateplení školní budovy		
	nové instalace odpadů		
	rekonstrukce kuchyně - nové vybavení		
	nákup školního nábytku - lavice		
Libštát	stavba víceúčelového hřiště u ZŠ		
	stavba hřiště s herními prvky		
	nákup školního nábytku		
	stavební úpravy budovy, částečná dodatečná hydroizolace		
Háje nad Jizerou	rekonstrukce topení		
	rekonstrukce střešního pláště		
	úprava sklepních prostor		
	rekultivace zahrady		
	nákup školního nábytku		
Vysoké nad Jizerou	rekonstrukce střechy		
	dovybavení PC a interaktivními tabulemi		

	nákup školního nábytku		
Jesenný	rekonstrukce sociálního zařízení v ZŠ		
	vybavení nábytkem MŠ, včetně nových šaten		
	rekonstrukce vytápění		
Lomnice nad Popelkou	rekonstrukce školní jídelny		
	rekonstrukce podlah v učebnách		
	výměna dveří		
	odvlhčení sklepních prostor		
	kamerový systém pro prostory školního dvoru a hřiště		
	modernizace školní auly, vybavení		
	nákup školního nábytku		
	rekonstrukce soc. zařízení ve všech MŠ		
	výměna oken - 1 MŠ		
Záhoří	výměna oken		
	zateplení budovy		
	rekultivace zahrady včetně herních prvků		
	nákup nábytku		
Nová Ves nad Popelkou	nové osvětlení		
	rekonstrukce přístupové cesty		
	nákup nábytku		
Stružinec	rekonstrukce půdních prostor pro novou družinu		
	nákup nábytku		
Slaná	výměna okenních výplní v ZŠ		
Semily	výstavba MŠ Pod Vartou	2017-2020	40 000 000
Semily	zateplení ZŠ Waldorfská	2014	7 100 000
Semily	zateplení SŠ Waldorfská	2014	11 200 000
Semily	zateplení ZŠ a ZUŠ Komenského náměstí	2015	11 700 000

Zdroj dat: strategie MAS, místní šetření

3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Tab. č. 55: a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti v MŠ, ZŠ	<ul style="list-style-type: none"> - kvalita vzdělání, stabilita, zachování míst výuky, - dostatečně dlouhý provoz ŠD, - snížení nákladů na docházku, přijímání dětí od 2 let 	ztráta zaměstnání, migrace	osobní kontakt, rodičovské schůzky, internetové stránky	zachování stávajících ZŠ a MŠ, rozšíření ŠD, aktualizace webových stránek, vzdělávání pedagogů

Rodiče, kteří mají zájem o MŠ, ZŠ	- volné kapacity ve vybraných zařízeních, - dostupnost	špatná dopravní obslužnost do spádových škol	osobní kontakt, webové stránky, komunikace s rodiči stávajících žáků, dny otevřených dveří, veřejné akce	propagace zařízení při veřejných akcích, dny otevřených dveří, jednání s dopravci
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	-moderní vybavení, -nové technologie, -příjemné prostředí, -více výletů a exkurzí, -delší přestávky (na úkor vyučovacích hodin)	Děti a žáci mohou návštěvu určitého školního zařízení ovlivnit jen do jisté míry. Pře- vážně záleží na tom, jak dané zařízení vyhovuje rodině, tzn. Dojezd rodičů do zaměstnání, odpolední aktivity apod.	osobní kontakt v rámci denního provozu	dostatek financí pro nákup vybavení a vzdělávání
Pedagogové a další zaměstnanci	-dobré platové podmínky, -stabilita zaměstnání	vyhoření, nevhodné aproba- ce, klesající počet dětí	osobně, internet	spolupráce s VŠ, úpra- va normativů
Představitelé ob- ce, která má ZŠ, MŠ	-dostatek dětí, -dostatek financí, -kvalitní učitelé	nedostatek financí, málo žáků, nezájem pedagogů	osobní jednání, e-mailová ko- munikace	Hledání řešení na úrovni státu – finan- cování, spolupráce obcí
Představitelé ob- ce, kde škola ZŠ nebo MŠ není	zachování současného stavu	nezájem	není	Informace od okolních obcí, které jsou zřizo- vateli, zajištění dopra- vy
Kraje	Dostatek prostředků pro rozdělování	Systém rozdě- lování		Zavedení nového systému rozdělování
Stát	Minimální náklady	Přepočít RUD		Zavedení nového systému financování
Média	informace	Vytváření kauz		

Mezi cílové skupiny patří především rodiče dětí, ať již ti, jejichž děti školy navštěvují, nebo ti, kteří mají o školy zájem, samotné děti, pracovníci ve školství, zřizovatelé škol a další, jako stát, kraje nebo média.

Očekávání skupin se odvíjí od jejich využití

- rodiče a děti chtějí zejména dostupnost, stabilitu a kvalitu
- zřizovatelé a pracovníci dostatek finančních prostředků, zachování kvality a dostupnosti

Tab. č. 56: b) analýza rizik – registr rizik v oblasti

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	3	5	15	změny v RUD	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice a vybavení	4	4	16	změny v RUD	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na platy	3	5	15	změna metodiky	Stát
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	1	2	2	zachování stávajícího	Obce daného území
Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	2	3	6	rozvoj obcí - nová výstavba, pracovní příležitosti	Obce daného území
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	2	5	10	zachování stávajících, rozšíření	Obce, kraj
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	2	2	4	společná jednání	Obce daného území
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	3	4	12	změna metodiky	Obce daného území
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	3	4	12	při každých změnách nalézt zdroj financování, který by vynucené investice pokryl	Obce daného území
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	2	4	8	zájem o reformy, jejich připomínkování	Obce daného území
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	2	5	10	dostatek finančních zdrojů (RUD, dotace, granty)	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	3	5	15	dostatek finančních zdrojů (RUD, dotace, granty)	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	2	4	8	výběrová řízení	Obec zřizující ZŠ, MŠ

Nízká kvalita výuky	2	4	8	vzdělávání pedago- gů	Konkrétní ZŠ, MŠ
Nezájem rodičů o umístě- ní dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	2	3	6	prezentace zaříze- ní, dny otevřených dveří, pozitivní hodnocení	Konkrétní ZŠ, MŠ
Personální rizika (aprobo- vanost, fluktuace, věk, ...)	3	3	9	dostatek financí, možnost vzděláva- ní, nabídky benefi- tů	Konkrétní ZŠ, MŠ

Rizika spojená s oblastí školství lze rozdělit do pěti základních oblastí:

- 1) Finanční riziko, které se jeví jako nejzávažnější v celém přehledu rizik. Je to zejména nedostatek financí na investice, ale také na běžný provoz či platy pracovníků
- 2) Technické riziko, je jako druhé nejvýznamnější, ať už se jedná o vybavení nebo špatný technický stav budov.
- 3) Organizační riziko má nejvíce položek, kde mezi nejvýznamnější patří Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje a rušení dopravních spojů.
- 4) Právní riziko - zde má největší váhu Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)
- 5) Věcné riziko je jediné z rizik, které mohou z velké části přímo ovlivnit samotná zařízení či zřizovatelé.

3.1.4.SWOT analýza školství

Tab. č. 57: SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> - Výhledově dostatečná kapacita MŠ i ZŠ - Dostatek kvalifikovaných pracovníků - Obce podporují své školy a posilují regionální identitu - Školy spolupracují s rodiči a mají své webové stránky, kde přinášejí aktuální informace o dění ve škole - Školy se snaží modernizovat a zapojují se do dotačních programů - Možnost alternativní výuky od MŠ po SŠ (Waldorfská škola) - Mimoškolní aktivity ve městech /SVČ, ZUŠ/ - Školy se aktivně podílejí na životě v obci 	<ul style="list-style-type: none"> - V území není zařízení, které by se specializovalo na děti do 3 let - Nedostatek žáků ZŠ ve venkovských školách - Nedostatek finančních prostředků na investice - Špatný technický stav budov - Málo míst ve školních družinách - Vysoké počty dětí ve třídách ZŠ (Lomnice nad Popelkou) - Vysoké procento žen ve školství - Velké rozdíly v nákladech škol - Málo aktivit pro odpolední čas, zejména pro děti 13+

Příležitosti:	Hrozby:
<ul style="list-style-type: none"> - zaměřit se na lepší socializaci dětí v předškolním vzdělávání, tzn. snížit počty dětí ve třídách MŠ (týká se věkové skupiny do 4 let), - zavést povinnou předškolní docházku, - podmínit čerpání soc. dávek docházkou dětí do vzdělávacích zařízení - upřesnit kapacitu ZŠ a přizpůsobit zejména venkovské školy "příválu" žáků. - zachovat současnou strukturu MŠ A ZŠ rozšířit spolupráci mezi obcemi, - zajistit kvalitní pedagogy a jejich vzdělávání, - zajistit kvalitní učební pomůcky, - podporovat mimoškolní činnosti. - rozvoj spolupráce s neziskovými organizacemi - společný postup při nákupu vybavení, energií apod. = úspora financí 	<ul style="list-style-type: none"> - migrace obyvatel, nízká porodnost, - změny legislativy, - stagnace rozvoje regionu, - nedostatek finančních prostředků, - málo kvalifikovaných pracovníků - absence aktivit pro mládež - nedostatek míst ve školních družinách, krátká doba provozu - vysoké provozní náklady

SWOT analýza ukazuje silné a slabé stránky oblasti školství a předškolního vzdělávání a zároveň poukazuje na příležitosti a hrozby dané oblasti.

Významný vliv má skutečnost, že obce podporují své školy a kladou důraz na regionální identitu. Do budoucna je nutné silné stránky udržet a posilovat zejména podporou mimoškolních aktivit, modernizací škol s maximálním využitím dotačních titulů, úzkou spoluprací škol, obcí a NNO. Zařízení by měla operativně reagovat na potřeby regionu.

3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Předškolní a základní vzdělávání je v ORP Semily dostupné a jeho současná kvalita a umístění odpovídá potřebám regionu. Přesto že provoz zejména malých škol citelně zasahuje do obecních rozpočtů, daří se i tyto školy v menších obcích udržet. Obce si uvědomují důležitost těchto zařízení, které se podílí na společenském a kulturním rozvoji obce. Škola v obci (ZŠ či MŠ) podporuje sounáležitost obyvatel a upevňuje regionální hrdost žáků i obyvatel. Spolupráce neúplných a úplných škol i mimo území ORP dokáže zajistit plynulý přechod žáků do vyšších ročníků. Rodiče občas mívají mylnou představu, že malotřídní škola není schopna připravit jejich děti v odpovídající kvalitě výuky na 2. stupeň ZŠ, ale neuvědomují si, že malotřídní školy mají stejně vzdělané pedagogy a mnohdy modernější vybavení pro každého svého žáka. Je zde také individuálnější přístup jak k dětem, tak k rodičům.

Jistou úsporu finančních prostředků by mohl do systému přinést společný nákup služeb, energií nebo vybavení. Důležitým faktorem by mohla být i změna financování ZŠ a MŠ.

Ne zcela samostatnou oblastí vzdělávání je využití volného času dětí, po skončení vyučování. Kapacita družin je naplněna a zvláště v obcích, kde není dostatečná možnost jiných volnočasových aktivit, vzniká časový deficit mezi dobou příchodu rodičů ze zaměstnání a dobou provozu školní družiny.

3.2. Návrhová část pro oblast školství

3.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Školství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinů opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti školství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců obcí a odborníků ze školství z území ORP Semily. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma školství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

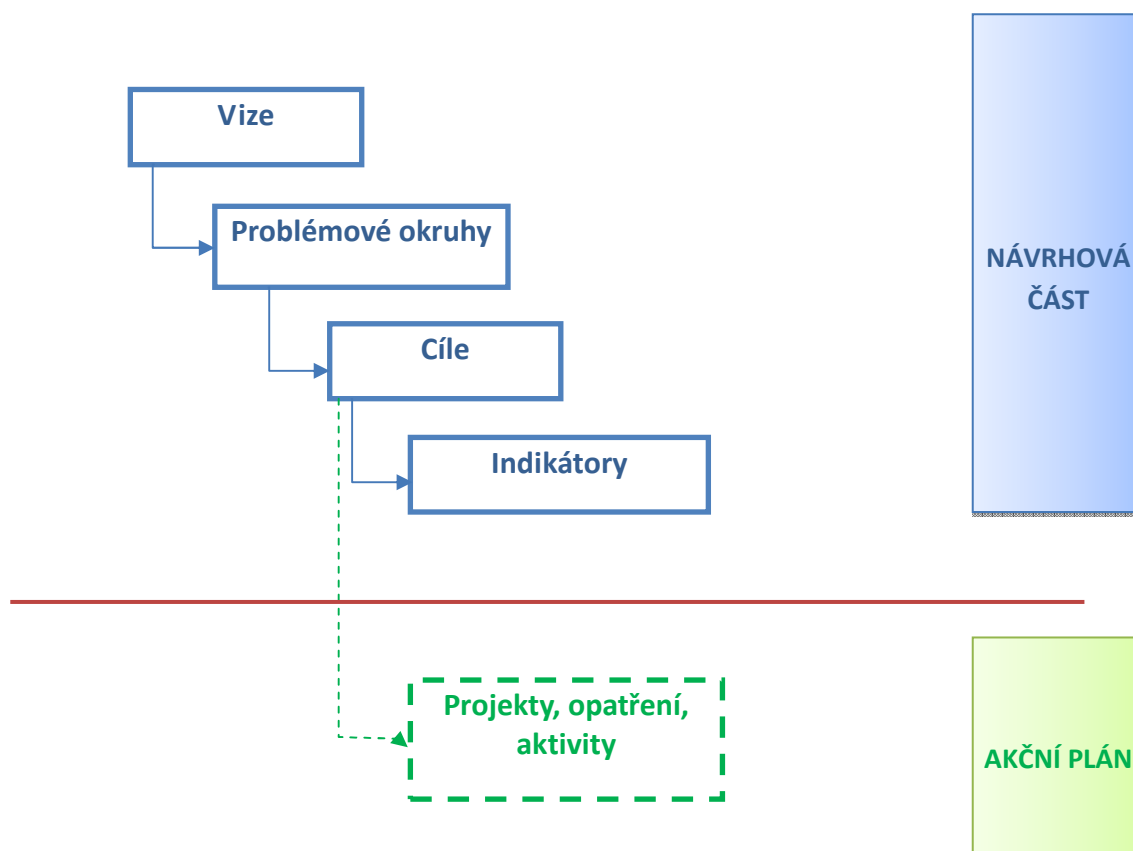
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství a předškolního vzdělávání. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Školství a předškolní vzdělávání je uvedena v níže uvedeném schématu.

Předškolní výchova a základní školství				
<i>Problémová oblast 1</i> Optimální naplněnost tříd	<i>Problémová oblast 2</i> Nedostatek finančních prostředků, špatný stav budov		<i>Problémová oblast 3</i> Volnočasové aktivity a nedostatek míst ve školních družinách	
<i>cíl 1.1</i> Školy a školská zařízení jsou dostupná všem s minimální dojížděnou a optimálním množstvím žáků ve třídách	<i>cíl 2.1</i> Dostatek peněz na provoz, modernizaci a nákup učebních pomůcek	<i>cíl 2.2</i> Modernizované budovy s odpovídajícím zázemím, které splňují legislativní požadavky a potřeby	<i>cíl 3.1.</i> Počet míst ve školních družinách a školních klubech uspokojuje maximálně poptávku v daném místě a daném čase	<i>cíl 3.2</i> V každé obci je dostatečná nabídka volnočasových aktivit pro děti a mládež, popřípadě zajištěna doprava do okolních obcí

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize ORP Semily

ORP Semily je fungující celek obcí v atraktivní a nenarušené krajině, který navzájem aktivně spolupracuje napříč územím. Obce všestranně podporují síť mateřských a základních škol, včetně mimoškolních aktivit. V oblasti odpadového hospodářství v rámci platné legislativy usilují o úsporu nákladů a zefektivnění třídění odpadů. Společné komunitní plánování v sociální oblasti zohledňuje potřeby celého území, především pro seniory zajištění pobytu v jejich přirozeném prostředí a zlepšení života zdravotně postižených. V cestovním ruchu citlivě využívají potenciál území - zejména jako zázemí pro turistickou oblast Český ráj a Krkonoše.

Slogan ORP Semily

Semily – kraj dalekých rozhledů a hlubokých údolí

Problémové okruhy

1. Optimální naplněnost tříd

Věcné argumenty

V území ORP Semily je vybudována fungující soustava škol, které mají dostatečnou kapacitu. Vhodně ji doplňuje i alternativní MŠ, ZŠ a SŠ v Semilech, Waldorfská, která nabízí zájemcům ze širokého okolí (ORP Semily, Turnov, Jilemnice, Železný Brod) jinou formu vzdělávání na všech stupních předškolního, školního i středoškolského vzdělání. Problém s naplněností tříd a tím související dostatek finančních prostředků na pedagogy a ostatní pracovníky školství, mají zvláště malé školy. Větší školy řeší v naplněnosti tříd opačný problém. Max. kapacita

jedné třídy je podle zákona 30 žáků, nicméně pro kvalitu výuky a s ohledem na stále více se vyskytující poruchy učení u žáků, je vhodnější individuální přístup k žákům a tedy nižší počet dětí ve třídách, jak MŠ, tak ZŠ. Ještě v roce 2012/2013 měly čtyři malotřídní ZŠ nedostatek žáků a nesplňovaly ani zákonnou normu žáků na jednu třídu. Obce proto musely školy dotovat ze svých rozpočtů, aby školy zůstaly zachovány.

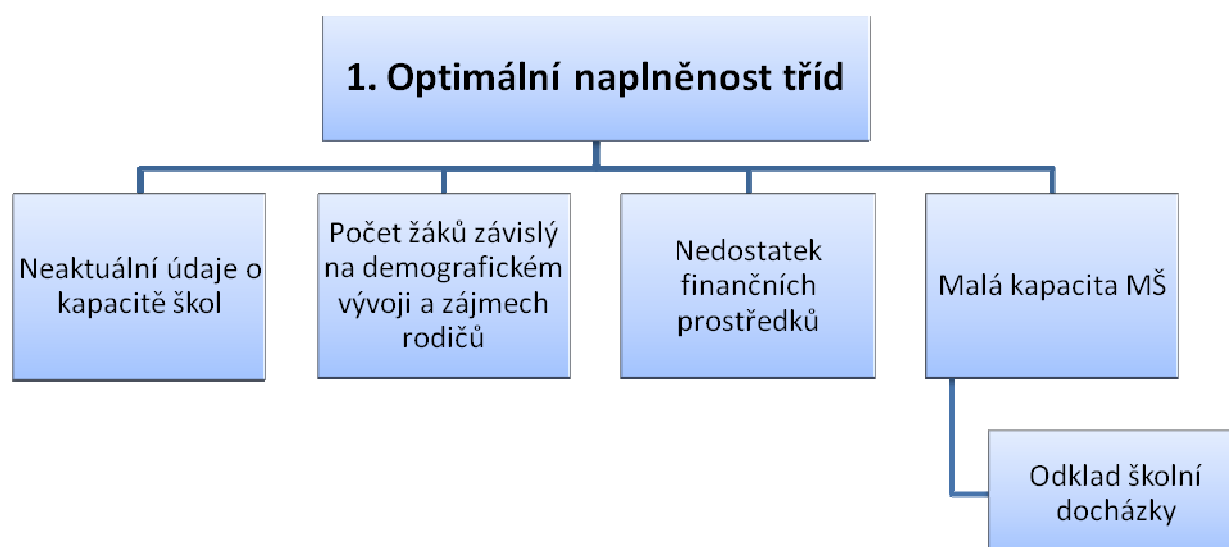
Důležitým faktorem pro rodiče, kam bude jejich dítě chodit do MŠ a ZŠ, je nejenom dobré renomé školy, ale záleží i na jeho dojížděcí za zaměstnáním, nabídce volnočasových aktivit, nebo možnosti využití školní družiny, otevírací doba MŠ, apod.

Příčiny problému

- Kapacita škol je nastavena historicky, chybí aktualizace dle nynějších možností školy
- Počet zájemců o školy je závislý na demografickém vývoji obcí a zájmu rodin
- Nedostatek finančních prostředků
- Malá kapacita MŠ
- Odklad školní docházky

Důsledky neřešení problému

- Uzavírání mateřských škol a základních škol
- Slučování mateřských škol a základních škol
- Komplikace v dopravě
- Odliv studentů
- Úpadek místních tradic a kultury obcí

2. Nedostatek finančních prostředků, špatný stav budov

Věcné argumenty

Školy mají dva základní zdroje financování. Přímé náklady na vzdělávání od státu na mzdové náklady, pomůcky a ostatní neinvestiční náklady, kdy MŠMT rozděljuje prostředky dle státních normativů (počtu žáků) na jednotlivé krajské úřady, které si pak stanovují vlastní krajské normativy a podle nich přerozdělují peníze na jednotlivé školy. Provoz a investice jsou pak hrazeny prostřednictvím obecních rozpočtů. Do obecních rozpočtů přicházejí peníze na školství prostřednictvím rozpočtového určení

daní. Na jednoho žáka dostává obec přibližně 8000 Kč. Náklady na provoz škol jsou však zpravidla vyšší, takže obce své školy dotují z vlastních zdrojů podle svých možností.

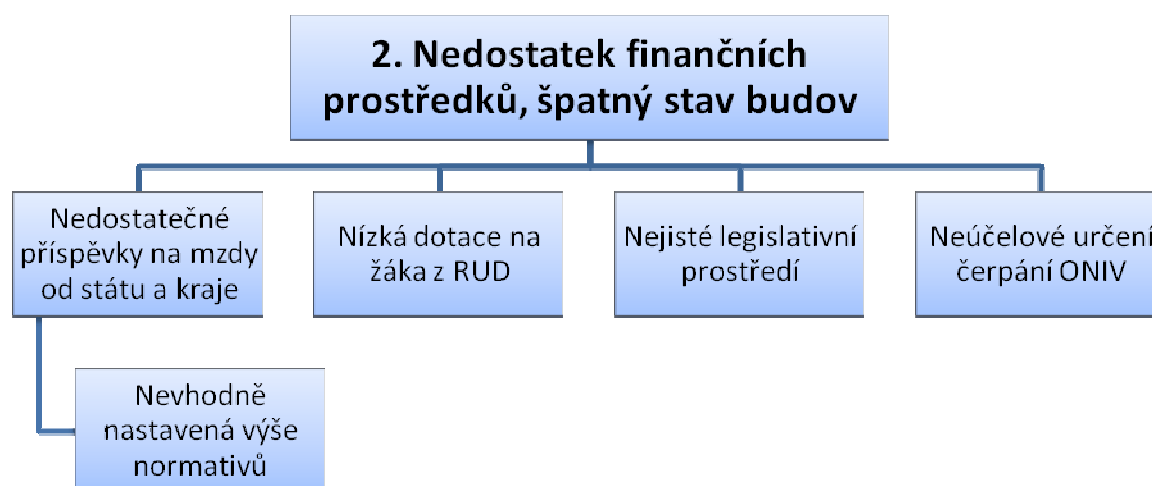
- Nízká dotace na žáka z RUD
- Nedostatečné příspěvky na mzdy od státu a kraje
- Nedostatečné prostředky na investice,
- Neúčelové určení čerpání ONIV,
- Nejisté legislativní prostředí,
- Nevhodně nastavená výše normativů

Příčiny problému

Zřizovatelé i ředitelé škol jsou každoročně nuceni reagovat na změny v kapitole školství státního rozpočtu, které mají dopady do rozpočtů škol a tím často i do rozpočtů obcí (nedostatek finančních prostředků na školní pomůcky nebo na platy nepedagogických pracovníků, financování změn díky nesouladu fiskálního a školního roku) a zároveň udržovat a zlepšovat podmínky pro vzdělávání dotacemi z obecních rozpočtů. Je nutné např. pokrývat vyšší cenu energií, inflaci, investovat do úspory energií (zateplení, výměna oken, rekonstrukce vytápění), rekonstruovat částí budov (WC, střechy, odpady, kuchyně) popřípadě zkvalitňovat podmínky pro výuku (hřiště, interaktivní tabule, počítače).

Důsledky neřešení problému

- Zánik malých škol, omezení provozu
- Nedostatek dětí
- Špatný stav budov
- Úpadek kulturního a společenského života obcí
- Rušení pracovních míst

3. Volnočasové aktivity a nedostatek míst ve školních družinách

Věcné argumenty

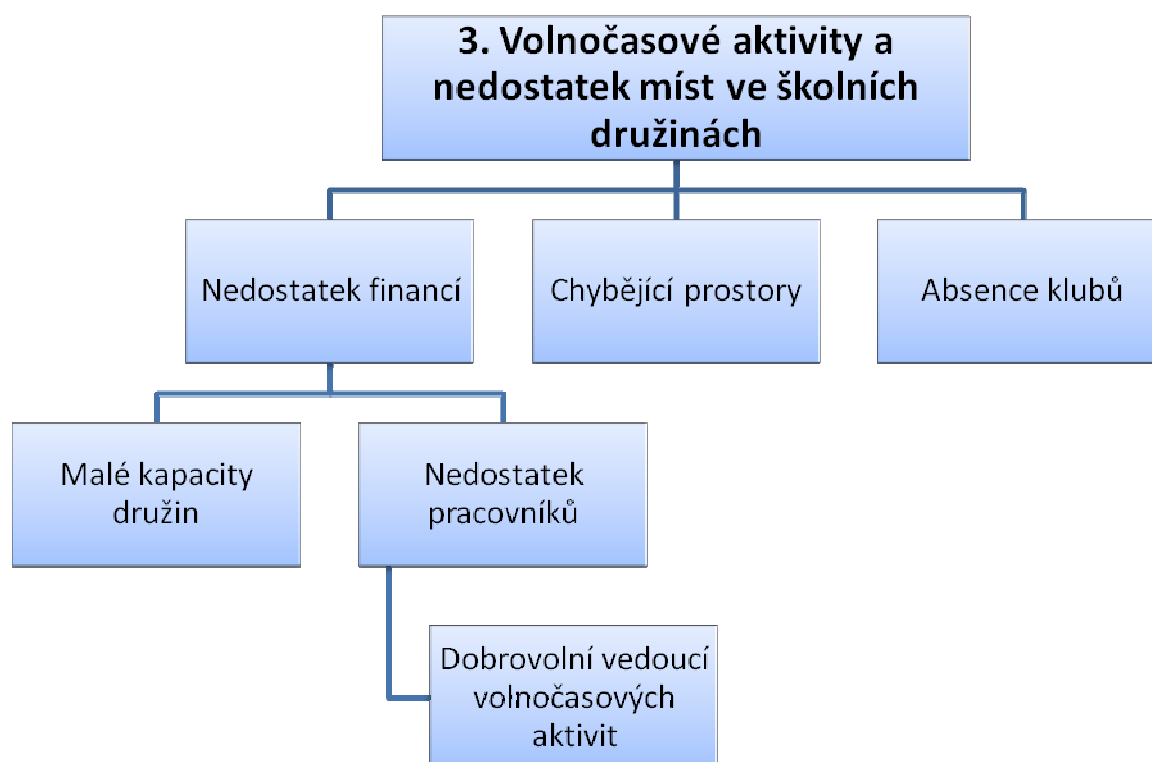
Volnočasové aktivity zajišťují v ORP Semily dva domy dětí a mládeže a dvě ZUŠ. Jejich umístění je ve dvou městech ORP. V menších obcích zajišťují volnočasové aktivity dětí místní organizace Sokolů a Hasičů, popřípadě neziskové spolky. Počet míst ve školních družinách je nastaven %výpočtem, podle počtu dětí navštěvujících první stupeň ZŠ (stanovuje krajský úřad), tzn., že stát dává finanční prostředky pouze na omezený počet pracovníků družin. Děti cca od 3 třídy nemají možnost družinu využívat pro nedostatek kapacity a absenci finančních prostředků na zaměstnance. V území je zřizován pouze jeden školní klub.

Příčiny problému

- Malé kapacity družin
- Nedostatek pracovníků
- Nedostatek financí
- Absence klubů
- Volnočasové aktivity jsou založeny na dobrovolnosti vedoucích, kteří kroužky vedou po své pracovní době
- Chybějící prostory

Důsledky neřešení problému

Zvýšené riziko vzniku patologických jevů mládeže – kriminalita, vandalizmus, PC závislost

3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Optimální naplněnost tříd
indikátor	Naplněnost tříd
Cíl 1.1	Školy a školská zařízení jsou dostupná všem s minimální dojížděkou a optimálním počtem žáků ve třídách
Popis cíle	Kapacita MŠ a ZŠ odpovídá v současné době potřebám regionu. Cílem je tento stav udržet a zachovat optimální naplněnost tříd s odpovídajícím počtem pedagogů a ostatního personálu.
Hlavní opatření	<p>A.1 Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zachovat současnou strukturu škol • Upravit normativy <p>A.2 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajistit dostatek prostředků na provoz a modernizaci <p>A.3 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prezentovat činnost škol • Modernizovat vybavení • Spolupracovat a nabízet mimoškolní činnosti • Zajistit informovanost obcí o počtu cizinců, kteří budou využívat služby MŠ a ZŠ • Zajistit osvětu mezi rodiči potencionálních žáků
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet dětí umístěných v MŠ • Počet žáků na jednu třídu ZŠ

Problémový okruh 2	Nedostatek finančních prostředků, špatný stav budov
indikátor	Vybavené a opravené budovy
Cíl 2.1	Dostatek peněz na provoz, modernizaci a nákup učebních pomůcek
Popis cíle	Společné využívání dotačních titulů sníží administrativní zátěž jednotlivých škol a zároveň může přinést finanční úsporu při společném nákupu služeb. Moderní výukové systémy zajistí vyšší kvalitu výuky a rozšíří možnosti dalšího vzdělávání a možnosti uplatnění při vzdělávání na vyšších stupních školního systému.
Hlavní opatření	<p>A.1 Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Úprava normativů • Meziobecní spolupráce škol při nákupu služeb a vybavení • Společné postupy při zadávání zakázek <p>A.2 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čerpání z dotačních titulů <p>A.3 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajistit společné administrování projektů • Zvýšit komunikaci mezi školami • Zajistit realizaci projektů • Spolupráce škol a zřizovatelů • Vzdělávání pedagogů
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet podaných žádostí o dotace

Cíl 2.2	Modernizované budovy s odpovídajícím zázemím, které splňují legislativní požadavky a potřeby.
Popis cíle	Dobrý technický stav budov zajistí nejenom kvalitní prostředí pro výuku, ale nabídne i odpovídající zázemí pro zaměstnance a v neposlední řadě sníží energetickou náročnost budov a samotného provozu. Využívání dotačních titulů sníží administrativní zátěž jednotlivých škol a zároveň může přinést finanční úsporu při společných výběrových řízeních.
Hlavní opatření	<p>A.1 Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meziobecní spolupráce škol • Společné postupy při zadávání zakázek <p>A.2 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čerpání z dotačních titulů <p>A.3 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajistit společné administrování projektů • Zvýšit komunikaci mezi školami • Zajistit realizaci projektů • Spolupráce škol a zřizovatelů
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet opravených budov, nebo částí budov

Problémový okruh 3	Volnočasové aktivity a nedostatek míst ve školních družinách
indikátor	Dostatečná kapacita míst pro trávení volného času dětí
Cíl 3.1	Počet míst ve školních družinách a školních klubech uspokojuje maximálně poptávku v daném místě a daném čase
Popis cíle	Prosadit vznik školních klubů a zvýšit počet míst ve školních družinách, tak aby byla uspokojena poptávka. Zároveň zajistit finanční prostředky na rekonstrukci prostor a vybavení, platy personálu a nastavit provozní dobu tak, aby vyhovovala maximálnímu počtu rodičů.
Hlavní opatření	<p>A.1 Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zřídit školní kluby • Zvýšit kapacitu školních družin • Zahájit jednání s krajským úřadem <p>A.2 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajistit dostatek prostředků na mzdy a vybavení <p>A.3 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajistit kvalifikovaný personál • Zajistit dotace a vypracovat projekty • Zajistit a vybavit nové prostory • Využití uvolněných prostor v MŠ
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet míst ve školních družinách a klubech x jejich využití
Cíl 3.2	V každé obci je dostatečná nabídka volnočasových aktivit pro děti a mládež, popřípadě zajištěna doprava do okolních obcí.
Popis cíle	Rozšířit nabídku volnočasových aktivit, zejména ve venkovských školách, ať již vzájemnou spoluprací s DDM a zřízením zájmových kroužků přímo na školách, nebo zajištěním svozu a odvozu dětí do sídel DDM. Rozšířit a podporovat spolupráci s místními organizacemi, SDH, Sokol, mateřská centra apod.

Hlavní opatření	A.1 Legislativní opatření Uzavřít smlouvy o spolupráci A.2 Finanční opatření Zajistit dostatek prostředků na mzdy a vybavení A.3 Věcná opatření Spolupráce škol s DDM, SDH, mateřská centra apod. Nákupy vícemístných automobilů k přepravě žáků Zajistit kvalifikovaný personál Zajistit dotace a vypracovat projekty Zajistit a vybavit nové prostory
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet žáků navštěvujících volnočasové aktivity • Počet kroužků

Mezi hlavní cíle v oblasti školství, které je třeba řešit v území ORP Semily patří zejména zajištění dostatečného množství finančních prostředků na udržení stávající sítě škol, jejich modernizaci, zajištění kvalitní výuky a volného času dětí.

3.2.4. Indikátory

Indikátory výsledků

Problémový okruh	Optimální naplněnost tříd		
Číslo indikátoru okruhu	1.1		
Název Indikátoru	Naplněnost tříd		
Měrná jednotka	%		
Správce	MIKROREGION TÁBOR		
roky	2013	2017	2020
plán		80	100
skutečnost	75,6		
Metodika výpočtu	Naplněnost tříd bude optimální vzhledem k rozsahu výuky a nepřekročí hranici 20 žáků na jednu třídu. Výpočet = počet žáků/početem tříd, přičemž 25 dětí=100%		
Zdroj čerpání	Výroční zprávy		

Problémový okruh	Nedostatek finančních prostředků, špatný stav budov		
Číslo indikátoru okruhu	2.1		
Název Indikátoru	Vybavené a opravené budovy		
Měrná jednotka	počet		
Správce	MIKROREGION TÁBOR		
roky	2013	2017	2020
plán	X	15	30
skutečnost	0	X	X
Metodika výpočtu	Počet budov, které jsou využívány jako školní zařízení je v území 31.		

	Počáteční stav pro výpočet v roce 2013 je 0, do roku 2020 bude opraveno a vybaveno celkem 30 škol.
Zdroj čerpání	Výroční zprávy

Problémový okruh	Volnočasové aktivity a nedostatek míst ve školních družinách		
Číslo indikátoru okruhu	3.1		
Název Indikátoru	Dostatečná kapacita míst pro trávení volného času dětí		
Měrná jednotka	%		
Správce	MIKROREGION TÁBOR		
roky	2013	2017	2020
plán	X	75	80
skutečnost	65,35	X	X
Metodika výpočtu	ZŠ navštěvuje v roce 2013 2188 dětí, pro ně je zřizováno 24 oddělení ŠD a ŠK a 87 kroužků ve SVČ. Ty navštěvuje 1430 dětí, tzn. 65,35%		
Zdroj čerpání	Výroční zprávy, výkazy		

Indikátory výstupů

Cíl 1.1.	Školy a školská zařízení jsou dostupná všem s minimální dojížděnou a optimálním počtem žáků ve třídách		
Číslo indikátoru okruhu	1.1.1.		
Název Indikátoru	Počet dětí umístěných v MŠ		
Měrná jednotka	počet		
Správce	MIKROREGION TÁBOR		
roky	2013	2017	2020
plán		890	880
skutečnost	894		
Metodika výpočtu	Kapacita tříd, počet podaných žádostí v porovnání s počtem přijatých dětí		
Zdroj čerpání	Výroční zprávy		
Číslo indikátoru okruhu	1.1.2.		

Cíl 1.1.	Školy a školská zařízení jsou dostupná všem s minimální dojížděnou a optimálním počtem žáků ve třídách		
Číslo indikátoru okruhu	1.1.2.		
Název Indikátoru	Počet žáků na jednu třídu ZŠ		
Měrná jednotka	počet		
Správce	MIKROREGION TÁBOR		
roky	2013	2017	2020
plán	X	18	20
skutečnost	17,79	X	X
Metodika výpočtu	Optimální počet žáků na jednu třídu předpokládá kvalitní výuku, individuální přístup a zohlednění specifických poruch dětí. Počet tříd versus počet dětí.		
Zdroj čerpání	Výroční zprávy, výkazy		

Cíl 2.1	Dostatek peněz na provoz, modernizaci a nákup učebních pomůcek		
Číslo indikátoru okruhu	2.1.1		
Název Indikátoru	Počet podaných žádostí o dotace		
Měrná jednotka	ks		
Správce	MIKROREGION TÁBOR		
roky	2013	2017	2020
plán	X	10	20
skutečnost	0	X	X
Metodika výpočtu	Čerpáním finančních prostředků z různých dotačních titulů lze zajistit modernizaci učeben, nákup učebních pomůcek apod.		
Zdroj čerpání	Výroční zprávy		

Cíl 2.2	Modernizované budovy s odpovídajícím zázemím, které splňují legislativní požadavky a potřeby		
Číslo indikátoru okruhu	2.2.1		
Název Indikátoru	Počet opravených budov, nebo částí budov		
Měrná jednotka	ks		
Správce	MIKROREGION TÁBOR		
roky	2013	2017	2020
plán	X	8	15
skutečnost	1	X	X
Metodika výpočtu	Dobrý technický stav budov zajistí nejenom kvalitní prostředí pro výuku, ale nabídne i odpovídající zázemí pro zaměstnance a v neposlední řadě sníží energetickou náročnost budov a samotného provozu.		
Zdroj čerpání	Výroční zprávy, náklady na provoz		

Cíl 3.1	Počet míst ve školních družinách a školních klubech uspokojuje maximálně poptávku v daném místě a daném čase		
Číslo indikátoru okruhu	3.1.1		
Název Indikátoru	Počet míst ve školních družinách a klubech x jejich využití		
Měrná jednotka	počet		
Správce	MIKROREGION TÁBOR		
roky	2013	2017	2020
plán		600	650
skutečnost	576		
Metodika výpočtu	Prosadit vznik školních klubů a zvýšit počet míst ve školních družinách, tak aby byla uspokojena poptávka.		
Zdroj čerpání	Výroční zprávy, výkazy		

Cíl 3.2	V každé obci je dostatečná nabídka volnočasových aktivit pro děti a mládež, popřípadě zajištěna doprava do okolních obcí		
Číslo indikátoru okruhu	3.2.1		
Název Indikátoru	Počet žáků navštěvujících volnočasové aktivity		
Měrná jednotka	počet		
Správce	MIKROREGION TÁBOR		
roky	2013	2017	2020
plán	X	900	950
skutečnost	854	X	X
Metodika výpočtu	Spolupráce s místními organizacemi, SDH, Sokol, mateřská centra, SVČ		
Zdroj čerpání	Výroční zprávy škol, spolků a neziskových organizací		

Cíl 3.2	V každé obci je dostatečná nabídka volnočasových aktivit pro děti a mládež, popřípadě zajištěna doprava do okolních obcí		
Číslo indikátoru okruhu	3.2.2		
Název Indikátoru	Počet kroužků		
Měrná jednotka	ks		
Správce	MIKROREGION TÁBOR		
roky	2013	2017	2020
plán	X	90	95
skutečnost	87	X	X
Metodika výpočtu	Spolupráce s místními organizacemi, SDH, Sokol, mateřská centra, SVČ		
Zdroj čerpání	Výroční zprávy škol, spolků a neziskových organizací		

3.3. Pravidla řízení strategie

3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny
Předseda mikroregionu Pojizeří
Předseda „MIKROREGIONU TÁBOR“
Předseda Mikroregionu Kozákov

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přiblížení se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1.	Školská zařízení jsou dostupná všem s minimální dojížděkou a optimálním počtem dětí ve třídách	Mikroregion TÁBOR
2.1.	Dostatek peněz na provoz, modernizaci a nákup učebních pomůcek	Mikroregion TÁBOR
2.2.	Modernizované budovy s odpovídajícím zázemím, které splňují legislativní požadavky a potřeby	Mikroregion TÁBOR
3.1.	Počet míst ve školních družinách a školních klubech uspokojuje maximálně poptávku v daném místě a daném čase.	Mikroregion TÁBOR
3.2.	V každé obci je dostatečná nabídka volnočasových aktivit pro děti a mládež, popřípadě doprava do okolních obcí.	Mikroregion TÁBOR

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1.	Naplněnost tříd	Mikroregion TÁBOR
1.1.1.	Počet dětí umístěných v MŠ	Mikroregion TÁBOR
1.1.2.	Počet dětí na jednu třídu ZŠ	Mikroregion TÁBOR
2.1.	Vybavené a opravené budovy	Mikroregion TÁBOR
2.1.1.	Počet podaných žádostí o dotace	Mikroregion TÁBOR
2.2.1.	Počet opravených budov, nebo částí budov	Mikroregion TÁBOR
3.1.	Dostatečná kapacita míst pro trávení volného času dětí	Mikroregion TÁBOR
3.1.1.	Počet míst ve školních družinách a klubech x jejich využití	Mikroregion TÁBOR
3.2.1.	Počet žáků navštěvujících volnočasové aktivity	Mikroregion TÁBOR

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1. - 3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtů
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtů
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1. - 2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok		každoročně v 2. čtvrtletí

3.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je

nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok¹. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava		■												
Realizace					■									
Vyhodnocení									■					
Akční plán na r. 2017														
Příprava						■								
Realizace									■					
Vyhodnocení													■	

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení. Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt

váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

3.4. Závěr a postup zpracování

3.4.1. Shrnutí

Analytická část byla zpracována v první polovině roku 2014 z dostupných dat poskytnutých SMO, ORP Semily a obcemi ORP. Proběhlo společné jednání se zástupci obcí, kde jim byla analytická část představena. Výsledky analýzy byly konzultovány i s pracovníky škol. Návrhová část vzešla jednak z analýzy, ale zejména z osobních zkušeností a vizí zástupců ORP.

3.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Analytická část byla zpracována v první polovině roku 2014 z dostupných dat poskytnutých SMO, ORP Semily a obcemi ORP. Proběhlo společné jednání se zástupci obcí, kde jim byla analytická část představena. Výsledky analýzy byly konzultovány i s pracovníky škol. Návrhová část vzešla jednak z analýzy, ale zejména z osobních zkušeností a vizí zástupců ORP.

3.5. Přílohy

3.5.1. Vazba na Operační programy

Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání“, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání nebo připojení k internetu, anebo konektivita celých škol.

3.5.2. Seznam zkratk

ČSÚ	Český statistický úřad
BT	Běžná třída

DDM	Dům dětí a mládeže
IROP	Integrovaný regionální operační program
MŠ	Mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
OP VVV	Operační program Věda, výzkum, vzdělání
ORP	Obec s rozšířenou působností
PŠD	Povinná školní docházka
RUD	Rozpočtové určení daní
SŠ	Střední škola
SVČ	Středisko volného času
SVP	Speciální výchovné potřeby
ŠD	Školní družina
ŠJ	Školní jídelna
ŠK	Školní klub
ZŠ	Základní škola
ZUŠ	Základní umělecká škola

4. Téma 2.: sociální služby

4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31. 12. 2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících. Smyslem projektu rozvoje meziobecní spolupráce není tvorba komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebo jejich nahrazování. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

Základní legislativa

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR. V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

- 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.
- vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.

4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Na ORP Semily včetně spádových obcí žije celkem 26 037 obyvatel ve 22 obcích. Středisky osídlení jsou města a obce Lomnice nad Popelkou, Košťálov, Libštát, Semily, Vysoké nad Jizerou.

Věková struktura obyvatelstva dle tabulky v úvodu zobrazuje převažující počet obyvatel ve věku 14-65 let. Semilsko patří mezi relativně stabilizované regiony Libereckého kraje s poněkud horšími ekonomickými výsledky, než např. na sousedním Turnovsku. Semilsko ale také patří mezi nejstarší regiony Libereckého kraje, v relativních údajích je podíl seniorské populace o 2 % vyšší.

Díky venkovskému charakteru většiny území, které je poznamenáno migrací obyvatel do větších měst za prací, se bude tato skutečnost zhoršovat. Prognóza vývoje v ČR předpokládá, že dochází v celém následujícím období k celkovému poklesu počtu obyvatelstva. Také nízká porodnost bude přispívat ke stárnutí obyvatelstva.

Pro rozvoj sociálních služeb je demografický vývoj důležitý zejména z pohledu obyvatel starších 65 let. Z daného pohledu bude zvýšená poptávka po soc. službách pro staré občany a prodloužení průměrné doby jejich poskytování na jedince. Stárnutí populace (nárůst osob ve starším důchodovém věku), obecně vede ke zvyšování požadavků na zdravotní a soc. péči. Za významný faktor je považován růst osob postižených Alzheimerovou chorobou.

Tab. č. 58: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

Druh zařízení sociálních služeb	0
Centra denních služeb	0
Denní stacionáře	1
Týdenní stacionáře	1
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
Domovy pro seniory	1
Domovy se zvláštním režimem	0
Chráněné bydlení	0
Azylové domy	0
Domy na půl cesty	0
Zařízení pro krizovou pomoc	0
Nízkoprahová denní centra	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0

Noclehárny	0
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	2
Sociálně terapeutické dílny	1
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0
Pracoviště rané péče	0
Intervenční centra	0
Služby následné péče	0
Ostatní	5
celkem	11

zdroj dat: Registr poskytovatelů soc. sl., osobní konzultace na odboru soc. služeb Města Semily

Na ORP Semily je celkem **11 organizací**, které vykazují činnost zajišťující pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení dle zákona 108/2006 Sb. Dle převažující činnosti jednotlivých organizací v ORP působí 1 denní a 1 týdenní stacionář, 1 domov pro seniory, 2 sociální poradny a 1 terapeutická dílna. Do kategorie ostatní jsou zařazeny 2 pečovatelské služby, 2 sociální služby ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče a sociálně aktivizační služby pro osoby se zrakovým postižením.

Přehled registrovaných zařízení mající sídlo nebo pobočku v Semilech.

Pouze pečovatelskou službu nalezneme mimo bývalé okresní město v obci Libštát a v Lomnici nad Popelkou. Lomnická nemocnice poskytuje sociální služby ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče.

CENTRUM PRO ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÉ Libereckého kraje, o.p.s.

Poskytuje odborné poradenství jako specializovanou odbornou činnost, která pomáhá uživateli služby lépe se orientovat v náročné životní situaci a podporuje v nalezení směru ke zlepšení jeho kvality života.

DĚTSKÉ CENTRUM SEMILY

Provozuje denní stacionář pro děti od jednoho roku do ukončení vzdělání v nižším stupni speciální školy, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby.

FOKUS SEMILY

Provozuje sociálně terapeutické dílny, kde klienti tkají na rámu, ručním stavu, vyrábějí keramiku a svíčky atd., učí se dalším základním dovednostem potřebným pro všední život.

PEČOVATELSKÁ SLUŽBA - MĚSTO LOMNICE NAD POPELKOU

Pečovatelská služba poskytuje terénní sociální službu přímo v domácnostech klientů, kterým umožňuje setrvat v přirozeném prostředí a ambulantní službu využívají klienti v prostorách DPS, kde má služba své zázemí.

NEMOCNICE NÁSLEDNÉ PÉČE LOMNICE NAD POPELKOU

Poskytuje sociální služby ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče.

NEMOCNICE S POLIKLINIKOU V SEMILECH

Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče.
Služba je pouze registrovaná, ale není poskytována.

PEČOVATELSKÁ SLUŽBA - OBEC LIBŠTÁT

Pečovatelská služba poskytující pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu.

REP

Poskytuje odborné sociální poradenství pro děti od 11-18 let a jejich rodiče.

SLUŽBY SOCIÁLNÍ PÉČE TEREZA

Týdenní stacionář s pobytovou službou pro osoby se sníženou soběstačností z důvodu mentálního či kombinovaného postižení ve věku od 7 do 40 let.

SOCIÁLNÍ SLUŽBY SEMILY

Domov pro seniory je určen osobám ve věku 65 let a více, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc druhého člověka.

TYFLOCENTRUM Liberec o. p. s.

Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením např. pro osoby s těžkým zrakovým postižením (ambulantní nebo terénní).

Organizace zařazené do kolonky ostatní jsou označeny kurzívou.

Tab. č. 59: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Druh zařízení sociálních služeb	0
Centra denních služeb	0
Denní stacionáře	1
Týdenní stacionáře	1
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
Domovy pro seniory	1
Domovy se zvláštním režimem	1
Chráněné bydlení	0
Azylové domy	4
Domy na půl cesty	0
Zařízení pro krizovou pomoc	0
Nízkoprahová denní centra	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0
Noclehárny	0
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	3
Sociálně terapeutické dílny	1
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0
Pracoviště rané péče	0
Intervenční centra	0

Služby následné péče	0
Ostatní	5
celkem	17

zdroj dat: Registr poskytovatelů soc. sl.,

Komunitní plán sociálních služeb Lomnicka a komunitní plán sociálních služeb regionu Semilsko
osobní konzultace na odboru soc. služeb Města Semily

Přehled registrovaných zařízení a poskytovajících služeb:

Na ORP Semily působí **11 organizací s registrovanou službou v oblasti soc. péče, které zde mají sídlo nebo pobočku.** V tabulce jsou organizace zařazeny dle převažující služby. (V přehledu níže jsou uvedeny další služby, které jednotlivé organizace poskytují.)

CENTRUM PRO ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÉ Libereckého kraje, o.p.s.

odborné sociální poradenství, odlehčovací služby, osobní asistence, tlumočnické služby

DĚTSKÉ CENTRUM SEMILY

denní stacionář

FOKUS Semily

sociálně terapeutické dílny, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením,

MĚSTO LOMNICE NAD POPELKOU

pečovatelská služba

NEMOCNICE NÁSLEDNÉ PÉČE LOMNICE NAD POPELKOU

sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče

NEMOCNICE S POLIKLINIKOU V SEMILECH

sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče (služba není poskytovaná)

OBEC LIBŠTÁT

pečovatelská služba

REP - občanské sdružení

odborné sociální poradenství

SLUŽBY SOCIÁLNÍ PÉČE TEREZA

týdenní stacionář, odlehčovací služby, denní stacionář

SOCIÁLNÍ SLUŽBY SEMILY

domov pro seniory, pečovatelská služba, odlehčovací služby, domovy se zvláštním režimem, denní stacionář

TYFLOCENTRUM Liberec o. p. s.

sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, průvodcovské a předčitatelské služby

Tab. č. 60: Zařízení sociálních služeb se sídlem působících v rámci ORP

pořadové číslo	název zařízení	typ zařízení	zřizovatel zařízení	sídlo zařízení (ORP)
1.	Naděje o.s.	azylový dům	o.s.	Jablonec
2.	Domov důchodců Sloup v Čechách	domov se zvláštním režimem	příspěvková o.	Sloup v Čechách
3.	Návrat, o.p.s, Azylový dům Spersasmus	azylový dům	o.p.s.	Liberec

4	Oblastní charita Liberec - Domov sv. Anny	Domov pro matky s dětmi v tísní	Oblastní charita Liberec	Stáž nad Nisou
5	Oblastní charita Liberec - Domov sv. Moniky	Domov pro matky s dětmi v tísní	Oblastní charita Liberec	Liberec
6	ADVAITA o.s.	soc. poradenství	o.s.	Liberec

zdroj dat: osobní konzultace na odboru soc. služeb Města Semily

Dále v ORP Semily působí dalších 6 subjektů, které mají registrovanou soc. službu u MPSV, ale sídlo ani pobočku v regionu nemají. Většinou se jedná o využívání služby azylových domů.

Jsou to tyto organizace:

NADĚJE o. s. - azylový dům

DOMOV SE ZVLÁŠTNÍM REŽIMEM SLOUP V ČECHÁCH - domov důchodců pro osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách, muži trpící alkoholismem a psychickými poruchami,

NÁVRAT, o.p.s., Azylový dům Sperasmus - azylový dům pro osoby sociálně vyloučené a pro muže od 18 let

OBLASTNÍ CHARITA LIBEREC - DOMOV SV. ANNY - domov pro matky s dětmi v tísní

OBLASTNÍ CHARITA LIBEREC - DOMOV SV. MONIKY - domov pro matky s dětmi v tísní

ADVAITA o. s. - sociální poradenství

Další důležitou organizací v regionu byla organizace "MOST K naději", která zajišťovala terénní program pro sociálně slabší skupiny, které jsou ohroženy užíváním drog. Činnost této organizace skončila v roce 2013, z důvodu ukončení projektu podporovaného ESF a Libereckým krajem. Na projekt se nepodařilo navázat v dostatečném rozsahu a tato služba z regionu úplně vymizela.

Přehled organizací, které poskytují sociální služby a nejsou uvedeny v tabulce

DIAKONIE - Církev československá husitská- denní stacionář, pečovatelská služba

Dům penzion pro důchodce Vysoké nad Jizerou - pečovatelská služba

Dům s pečovatelskou službou Košťálov - pečovatelská služba

Klub usilující o střízlivost, KLUS Semily - psychologická skupina určená lidem závislým na alkoholu, drogách a automatech

Pedagogicko- psychologická poradna Semily - poskytuje psychologické a speciálně pedagogické služby dětem a mládeži

Podkrkonošská společnost přátel dětí zdravotně postižených - sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi podle §65 a 66 Zákona 108/2006 Sb.

Zrnko naděje, o.s. Semily - sociálně terapeutický program pro členy o.s.

Rodina 24 -osobní asistence

Tab. č. 61: Počet jednotlivých typů sociálních služeb

	Druh sociální služby	
Služby sociální péče	Sociální poradenství	2
	Osobní asistence	1
	Pečovatelská služba	3
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	1

	Druh sociální služby	
	Podpora samostatného bydlení	0
	Odlehčovací služby	3
	Centra denních služeb	0
	Denní stacionáře	3
	Týdenní stacionáře	1
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
	Domovy pro seniory	1
	Domovy se zvláštním režimem	0
	Chráněné bydlení	0
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče	2
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	0
Služby sociální prevence	Raná péče	0
	Telefonická krizová pomoc	0
	Tlumočnické služby	1
	Azylové domy	0
	Domy na půl cesty	0
	Kontaktní centra	0
	Krizová pomoc	0
	Intervenční centra	0
	Nízkoprahová denní centra	0
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0
	Noclehárny	0
	Služby následné péče	0
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	0
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	2
	Sociálně terapeutické dílny	1
	Terapeutické komunity	0
	Terénní programy	0
Sociální rehabilitace	0	

zdroj dat: Registr poskytovatelů soc. sl.,

Komunitní plán sociálních služeb Lomnicka a komunitní plán sociálních služeb regionu Semilsko, osobní konzultace na odboru soc. služeb Města Semily

Na ORP Semily působí 11 organizací s registrovanými službami v oblasti sociální péče, které zde mají sídlo nebo pobočku. Dle rozdělení v této tabulce je v ORP Semily poskytováno 17 služeb sociální péče a 4 služby sociální prevence.

CENTRUM PRO ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÉ Libereckého kraje, o.p.s. - odlehčovací služby, odborné sociální poradenství, osobní asistence, tlumočnické služby

Dětské centrum Semily - denní stacionář

FOKUS Semily - sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, sociálně terapeutická dílna

Město Lomnice nad Popelkou - pečovatelská služba

Nemocnice následné péče Lomnice nad Popelkou - sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče

Nemocnice s poliklinikou v Semilech - sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče (služba je registrovaná, ale není poskytovaná)

Obec Libštát - pečovatelská služba

REP - občanské sdružení - odborné sociální poradenství

Služby sociální péče TEREZA - odlehčovací služby, denní stacionář, týdenní stacionář

Sociální služby Semily - pečovatelská služba, domov pro seniory, odlehčovací služby, domovy se zvláštním režimem, denní stacionáře

TyfloCentrum Liberec o. p. s. - průvodcovské a předčitatelské služby, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Tab. č. 62: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)

	Druh sociální služby	
Služby sociální péče	Sociální poradenství	3
	Osobní asistence	1
	Pečovatelská služba	3
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	1
	Podpora samostatného bydlení	0
	Odlehčovací služby	3
	Centra denních služeb	0
	Denní stacionáře	3
	Týdenní stacionáře	1
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
	Domovy pro seniory	1
	Domovy se zvláštním režimem	1
	Chráněné bydlení	0
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče	2
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	0
Služby sociální prevence	Raná péče	0
	Telefonická krizová pomoc	0
	Tlumočnické služby	1
	Azylové domy	4
	Domy na půl cesty	0
	Kontaktní centra	0
	Krizová pomoc	0
	Intervenční centra	0
	Nízkoprahová denní centra	0
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0
	Noclehárny	0
	Služby následné péče	0
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	0
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	2
Sociálně terapeutické dílny	1	

Druh sociální služby	
Terapeutické komunity	0
Terénní programy	0
Sociální rehabilitace	0

zdroj dat: Registr poskytovatelů soc. sl.,

Komunitní plán sociálních služeb Lomnicka a komunitní plán sociálních služeb regionu Semilsko

osobní konzultace na odboru soc. služeb Města Semily

Na ORP Semily působí **11 organizací** s registrovanými sociálními službami, které zde mají sídlo nebo pobočku. (podrobněji text pod tabulkou s názvem: Počet jednotlivých typů sociálních služeb)

Dále na ORP Semily působí dalších **6 subjektů**, poskytující soc. služby, které ale sídlo ani pobočku v regionu nemají. Jsou to tyto organizace:

Naděje o.s. - azylový dům

Domov se zvláštním režimem Sloup v Čechách - pro osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách, muže trpící alkoholismem a psychickými poruchami

Návrat, o.p.s. - azylový dům

Speramus - azylový dům pro muže od 18 let

Oblastní charita Liberec - Domov sv. Anny - domov pro matky s dětmi v tísní, Domov sv. Moniky - domov pro matky s dětmi v tísní

ADVAITA o.s. - soc. poradenství

Tab. č. 63: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele

Druh služby	zřizovatel					
	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Posuzovaný správní obvod	ORP Semily					
Typ zařízení sociálních služeb						
Centra denních služeb						
Denní stacionáře			1			
Týdenní stacionáře		1				
Domovy pro osoby se zdravotním postižením						
Domovy pro seniory			1			
Domovy se zvláštním režimem						
Chráněné bydlení						
Azylové domy						
Domy na půl cesty						
Zařízení pro krizovou pomoc						
Nízkoprahová denní centra						
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež						
Noclehárny						
Terapeutické komunity						
Sociální poradny						2
Sociálně terapeutické dílny						1
Centra sociálně rehabilitačních služeb						
Pracoviště rané péče						

Druh služby	zřizovatel					
	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Intervenční centra						
Služby následné péče						
Ostatní		2	2			1
celkem	0	3	4	0	0	4

zdroj dat: Registr poskytovatelů soc. sl.,

Na ORP Semily působí 11 organizací sociálního zařízení, které mají tyto zřizovatele:

CENTRUM PRO ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÉ Libereckého kraje, o.p.s.

obecně prospěšná společnost odborné sociální poradenství

Dětské centrum Semily

příspěvková organizace Města Semily denní stacionář

FOKUS Semily

sdržení sociálně terapeutická dílna

Město Lomnice nad Popelkou

Město Lomnice pečovatelská služba

Nemocnice následné péče Lomnice nad Popelkou

příspěvková organizace LK sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče

Nemocnice s poliklinikou v Semilech

příspěvková organizace LK sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče

Obec Libštát

Obec Libštát pečovatelská služba

REP

občanské sdružení odborné sociální poradenství

Služby sociální péče TEREZA

příspěvková organizace LK týdenní stacionář

Sociální služby Semily

příspěvková organizace Města Semily domov pro seniory

TyfloCentrum Liberec o. p. s.

obecně prospěšná společnost sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Neziskové organizace v ORP působí 4 (o.p.s., sdružení), 2 organizace jsou příspěvkovou organizací Města Semily, 3 organizace jsou příspěvkovou organizací Libereckého kraje, 2 organizace patří obci nebo městu. Z tabulky č. 5 je evidentní, že největší tíha při poskytování sociálních služeb leží na obcích a především na neziskových organizacích, které jsou skryty v sloupci "ostatní". Zřizovatelem sociálních služeb jsou převážně obce a neziskové organizace. Jsou to buď příspěvkové organizace, obecně prospěšné společnosti nebo občanská sdružení (dnes spolky). Odpovědnost tedy leží na místní samosprávě a občanském sektoru, což ovšem není zohledňováno ve finančních prostředcích pro ně vyčleněných, viz tab. 65.

Tab. č. 64: Počet sociálních služeb dle zřizovatele

	typ sociální služby						
Služby sociální péče	Sociální poradenství						2
	Osobní asistence						1
	Pečovatelská služba			3			
	Tísňová péče						
	Průvodcovské a předčitatelské služby						1
	Podpora samostatného bydlení						
	Odlehčovací služby		1	1			1
	Centra denních služeb						
	Denní stacionáře		1	2			
	Týdenní stacionáře		1				
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením						
	Domovy pro seniory			1			
	Domovy se zvláštním režimem			1			
	Chráněné bydlení						
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče			2			
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče						
Služby sociální prevence	Raná péče						
	Telefonická krizová pomoc						
	Tlumočnické služby						1
	Azylové domy						
	Domy na půl cesty						
	Kontaktní centra						
	Krizová pomoc						
	Intervenční centra						
	Nízkoprahová denní centra						
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež						
	Noclehárny						
	Služby následné péče						
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi						
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením						2
	Sociálně terapeutické dílny						1
	Terapeutické komunity						
	Terénní programy						
	Sociální rehabilitace						
	celkem	0	3	10	0	0	9

zdroj dat: Registr poskytovatelů soc. sl.,

Zde jsou stejné údaje uvedeny dle přesnějšího rozčlenění dle typu služby. V ORP Semily kraj zajišťuje 3 služby, obec nebo město 10 služeb a jiné neziskové organizace zajišťují 9 služeb.

Tab. č. 65: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012

Druh služby	finanční prostředky						
	dotace MPSV	dotace kraj	dotace obec	příspěvek zřizovatele	úhrady uživatelů	sponzorské dary	jiné finanční zdroje
Posuzovaný správní obvod	ORP Semily						
Druh zařízení sociálních služeb							
Denní stacionáře	1 486 000	223 246	0	1 407 205	222 810	62 000	693 444
Týdenní stacionáře	4 734 000	2 088 435	0	0	2 804 914	0	1 198 318
Domovy pro seniory	3 010 000	30 000	0	837 501	17 415 199	4 140	46 752
Domovy se zvláštním režimem	1 251 000	0	0	141 247	4 530 848	0	4 267
Sociální poradny	810 690	205 900	95 930	0	248 500	0	28 553
Sociálně terapeutické dílny	0	40 000	35 000	0	0	54 575	64 545
Služby následné péče	220 000	0	0	0	193 609	0	0
Ostatní	798 000	50 000	0	880 525	502 000	0	96 300
celkem za všechna zařízení	12 309 690	2 637 581	130 930	3 266 478	25 917 880	120 715	2 132 179

Zdroj dat: vlastní šetření

Přehled financování zařízení soc. služeb poskytlo těchto 8 organizací: Centrum pro zdravotně postižené Libereckého kraje, Dětské centrum Semily, DPS Lomnice, Fokus Semily, Nemocnice následné péče Lomnice, REP, Sociální služby Semily, Tereza.

Z výsledků vyplývá, že největší objem financí na soc. služby byl v roce 2012 z úhrad uživatelů. Obecně pak lze konstatovat, že téměř stejný podíl na financování sociálních služeb je ze zdrojů MPSV a obcí, nebo zřizovatele.

Tab. č. 66: Kapacita zařízení sociálních služeb

Druh zařízení sociálních služeb	pobytová					ambulantní					terénní				
	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory
Denní stacionáře						15									
Týdenní stacionáře	40			38		22			9						
Domovy pro osoby se zdravotním postižením															
Domovy pro seniory	130			130		10					90				

Druh zařízení sociálních služeb	pobytová					ambulantní					terénní				
	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory
Sociální poradny								1000			81		400		
Sociálně terapeutické dílny						35									
Ostatní	13			13		20					8				

zdroj dat: Registr poskytovatelů soc. sl.,

Na ORP Semily působí 11 organizací s registrovanou službou v oblasti sociální péče, které zde mají sídlo nebo pobočku. V přehledu jsou uvedeny služby, které jednotlivé organizace poskytují a kapacita těchto zařízení. V tabulce jsou hodnoty uvedeny u zařízení v součtu za všechny registrované sociální služby.

Celkem na území ORP využilo některou ze sociálních služeb **285 klientů**. Organizace dále evidují celkem: **190 lůžek, 1579 intervencí**.

CENTRUM PRO ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÉ Libereckého kraje, o.p.s.

odlehčovací služby

terénní - počet klientů: 1

odborné sociální poradenství

ambulantní - počet intervencí: 1000

terénní - počet intervencí: 400

osobní asistence

terénní - počet klientů: 10

tlumočnické služby

terénní - počet klientů: 70

Dětské centrum Semily

denní stacionář

ambulantní - počet klientů: 15

FOKUS Semily

sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdr.post.

ambulantní - počet klientů: 30

sociálně terapeutické dílny

ambulantní - počet klientů: 5

Město Lomnice nad Popelkou

pečovatelská služba

hodnota neuvedena

Nemocnice následné péče Lomnice nad Popelkou

soc.sl. poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče

pobytová - počet klientů: 4

pobytová - počet lůžek: 4

pobytová - počet klientů: 4

pobytová - počet lůžek: 4

Nemocnice s poliklinikou v Semilech

soc. sl. poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče

pobytová - počet klientů: 5

pobytová - počet lůžek: 5

Obec Libštát

pečovatelská služba

terénní - počet klientů: 2

REP - občanské sdružení

odborné sociální poradenství

Služby sociální péče TEREZA

odlehčovací služby

pobytová - počet klientů: 11

pobytová - počet lůžek: 9

ambulantní - počet klientů: 11

ambulantní - počet lůžek: 9

denní stacionář

ambulantní - počet klientů: 10

týdenní stacionáře

pobytová - počet klientů: 29

pobytová - počet lůžek: 29

Sociální služby Semily

pečovatelská služba

terénní - počet klientů: 90

domovy pro seniory

pobytová - počet klientů: 104

pobytová - počet lůžek: 104

odlehčovací služby

pobytová - počet klientů: 2

pobytová - počet lůžek: 2

domovy se zvláštním režimem

pobytová - počet klientů: 24

pobytová - počet lůžek: 24

denní stacionáře

ambulantní - počet klientů: 10

TyfloCentrum Liberec o. p. s.

průvodcovské a předčitatelské služby

ambulantní - počet klientů: 4

terénní - počet klientů: 2

soc. ak. služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením

ambulantní - počet klientů: 16

terénní - počet klientů: 4

Tab. č. 67: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012

	Pečova- telská služba	Osobní asistence	Tísňová péče	Průvod- covské a předči- tatelské služby	Podpora samo- statné- ho byd- lení	Odleh- čovací služby	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	tlumoč- nické služby
Příjmy z úhrad uživatelů	613	251	0	0	0	213	106	0
Výdaje	2719	900				501	3118	17

Podíl úhrad uživatelů služeb na celkových výdajích na službu	23	28				43	3,4	0
--	----	----	--	--	--	----	-----	---

zdroj dat: Registr poskytovatelů soc. sl., osobní konzultace na odboru soc. služeb Města Semily (Roční výkaz o soc. sl. a soc. péči), vlastní šetření

Příjmy z úhrad uživatelů a výdaje za terénní a ambulantní služby organizace vykazují v Ročním výkaze o sociálních službách a sociální péči. Hodnoty (v tabulce jsou uvedeny v tis. Kč) jsou do tabulky dosaženy za tyto organizace: CENTRUM PRO ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÉ Libereckého kraje, o.p.s., FOKUS Semily (výkaz vyplněn bez uvedení hodnot za příjmy a výdaje), Město Lomnice nad Popelkou, Obec Libštát, Služby sociální péče TEREZA, příspěvková organizace, Sociální služby Semily, TyfloCentrum Liberec o. p. s.

Ze sledovaných typů soc. služeb měly v roce 2012 největší příjmy z úhrad uživatelů odlehčovací služby, tvořily 43 % všech příjmů registrovaných organizací. Následovala je osobní asistence s 28 %, pečovatelská služba 23 % podílem a sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením 3,4 %. TyfloCentrum Liberec a Fokus Semily bohužel nedodalo informace, proto zde za ně nejsou uvedeny údaje.

Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012

Evidovaný počet neuspokojených žadatelů za terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením organizace vykazují v Ročním výkaze o sociálních službách a sociální péči. Za tyto organizace **nebyli vykázáni žádní neuspokojení žadatelé:**

CENTRUM PRO ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÉ Libereckého kraje, o.p.s.

FOKUS Semily

Město Lomnice nad Popelkou

Obec Libštát

Služby sociální péče TEREZA, příspěvková organizace

Sociální služby Semily

TyfloCentrum Liberec o. p. s.

Tab. č. 68: Počet uživatel (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

	Centra denních služeb			Denní stacionáře			Zařízení pro krizovou pomoc		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
ORP Semily - celkem				25	2	5			

	Sociální poradny			Sociálně terapeutické dílny			Sociální rehabilitace		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
ORP Semily - celkem	29	75	175		8	6			

	Pracoviště rané péče			Intervenční centra			Služby následné péče		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
ORP Semily - celkem								3	8

	Týdenní stacionáře			Domov pro osoby se zdravotním postižením			Domovy pro seniory		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
ORP Semily - celkem	3	19	7					39	94

	Domovy se zvláštním režimem			Chráněné bydlení			Azylové domy		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
ORP Semily - celkem		9	23						

	Domy na půl cesty			Terapeutické komunity			Ostatní		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
ORP Semily - celkem								24	81

zdroj dat: vlastní šetření, roční výkaz o soc. sl. a soc. péči

V tabulce jsou uvedeny počty klientů v zařízeních v roce 2012 za tyto organizace:

CENTRUM PRO ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÉ Libereckého kraje, o.p.s., FOKUS Semily, Město Lomnice nad Popelkou, Dětské centrum Semily, Nemocnice následné péče Lomnice nad Popelkou, Služby sociální péče TEREZA, Sociální služby Semily

V ORP Semily organizace evidovaly za rok 2012 nejvíce klientů sociální poradny (cca 279 klientů), v domovech pro seniory to bylo 133 z toho 39 žen a 94 mužů, následovala pečovatelská služba se 105 klienty (24 mužů a 81 žen), domovy se zvláštním režimem 32 klientů (9 mužů, 23 žen), denní stacio-

nář také s 32 klienty (z toho 25 dětí do 7 let, 2 muži a 5 žen), týdenní stacionář evidoval 29 klientů (3 děti, 19 mužů a 7 žen), sociální poradny 29 dětských klientů od 11-18 let, sociálně terapeutické dílny měli 14 klientů (8 mužů a 6 žen), služby následné péče 11 klientů (3 muže a 8 žen).

Dobrovolnická služba

V ORP Semily nemá sídlo žádná organizace, která by poskytovala dobrovolnické služby. Pokud je tato forma v území využívána, sjednávají si je organizace individuálně s občany z regionu pro konkrétní případ nebo činnost.

V ORP Semily není registrovaný žádný projekt zaměřený na dobrovolnickou činnost.

4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Tab. č. 69: Analýza cílových (dotčených) skupin

č	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1	poskytovatelé služeb	- dostatek finančních prostředků, - zájem uživatelů - zvýšit podporu ze strany obcí, kraje a státu	- nízká kvalita poskytované služby, - absence potřebné služby, - nedostatek kapacity - nedostatek financí - neochota spolupracovat - neudržitelný způsob financování	pravidelná společná setkání	- zajistit organizátora - meziobecní spolupráce nebo komunitní plánování sociálních služeb
2	uživatelé služeb	- vysoká kvalita služby - dostupnost služby prostorová i časová - nízká cena služby	- nezájem o službu - neochota hradit služby - neadekvátní požadavky - malá informovanost	webová prezentace, prezentace v tisku, informační letáky; osobní komunikace	prověření nabídky a informačních kanálů
3	rodinní příslušníci uživatelů	- dobrá dostupnost služby, vysoká kvalita služby - nízká cena služby	- nezájem o službu, - nedostatečná informovanost,	webová prezentace, prezentace v tisku, informační letáky, osobní	prověření nabídky a informačních kanálů

		- dostatečné informace o procesu zavádění služby	- neadekvátní požadavky	komunikace	
4	veřejnost (nečerpající služby)	- efektivita služby, nízké náklady, - dostatečná nabídka služeb	- nezájem o sektor soc. služeb, pocit „protežování“ některých skupin obyvatel, pocit zneužívání služeb	prezentace v médiích, otevřenost služeb veřejnosti	- zlepšit komunikaci s médii, - pravidelně informovat - pořádat kulaté stoly nebo veřejná projednávání
5	představitelé obcí SO ORP	- uspokojení požadavky vlastních občanů - optimalizovat výdaje na příspěvky nebo dotace pokud obec neposkytuje vlastními organizacemi nebo/ a na provoz a investice svých organizací - zmapování požadavky	- nejasné kompetence obcí - nedostatek zdrojů, struktura financování zejména z veřejných zdrojů - preference krátkodobých řešení bez udržitelného rozměru - špatné rozmístění poskytovatelů v rámci území - neochota spolupracovat, nezájem, jiné priority - změny legislativy	- komunikace s odborníky, zástupci poskytovatelů - Jednání mezi obcemi	- zajištění přísunu pravidelných informací poskytovatelů, zajištění kontaktu se zástupci uživatelů - meziobecní spolupráce - prosazování společných zájmů (legislativních, ekonomických)
6	kraje	- uspokojení požadavky občanů na území kraje - optimalizace sítě zařízení	- nevhodná alokace zdrojů, struktura financování zejména z veřejných zdrojů - nejasná strategie: častá změna požadavků, nereálná očekávání	- komunikace s odborníky, zástupci poskytovatelů - jednání s obcemi	- podpora meziobecní spolupráce - prosazování společných zájmů krajů a obcí (legislativních, ekonomických)

		<ul style="list-style-type: none"> - optimalizovat výdaje na služby poskytované nebo dotované krajem (příspěvky, dotace) 	<ul style="list-style-type: none"> - špatné rozmístění poskytovatelů v rámci území kraje - nedostatečná komunikace orgánů krajů a obcí k samosprávným kompetencím - preference krátkodobých řešení bez udržitelného rozměru - diskriminační přístup krajů k obecním zařízením při návrhu dotací 	<ul style="list-style-type: none"> - jednání se státem 	
7	stát	<ul style="list-style-type: none"> - uspokojení poptávky občanů na území ČR - optimalizace sítě zařízení - optimalizovat výdaje na poskytované služby - zmapování poptávky 	<ul style="list-style-type: none"> - nevhodná alokace zdrojů, struktura financování zejména z veřejných zdrojů - nejasná strategie: častá změna požadavků, nereálná očekávání - špatné rozmístění poskytovatelů v rámci ČR - vrchnostenský přístup státu (nedostatečná komunikace) 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace se zástupci obcí, se zájmovými sdruženími, odborníky, zástupci poskytovatelů 	<ul style="list-style-type: none"> - prosazování zájmů společných veřejné správě (legislativních, ekonomických) - jasné vymezení kompetencí mezi státem, krajem a obcemi
8	partneři poskytovatelů (dárce, sponzoři, ...)	<ul style="list-style-type: none"> - dobré fungování a kvalita služby - propagace partnera 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatek zdrojů u sponzorů - přerušení spolupráce - neadekvátní zásahy do rozhodování o službě 	<ul style="list-style-type: none"> - standardní 	<ul style="list-style-type: none"> - motivovat pro spolupráci - vysvětlovat role - propagace, zveřejňovat dobré příklady
9	zaměstnanci v sociálních službách	<ul style="list-style-type: none"> - dobré pracovní podmínky včetně odměňování 	<ul style="list-style-type: none"> - rizika spojené s přetížeností a přílišnou administrativou 	<ul style="list-style-type: none"> - standardní 	<ul style="list-style-type: none"> - využít fondy EU a další zdroje ke zlepšení vybavení a pracovních podmínek

		- prestiž	- stárnoucí pracovní síla - nízké finanční ohodnocení		- podpůrné nástroje (péče o zaměstnance)
10	média	- náměty pro čtenáře – obvykle chtějí senzace	- negativní tvář poskytovatele a obce	- partnerství s médii	- pravidelná komunikace - nabízet příklady dobré praxe

Z této analýzy cílových skupin vyplývá, pro zachování kvality sociálních služeb na území ORP Semily je velmi důležitá vzájemná komunikace. A to ať už s občany, tak i s poskytovateli služeb. Je důležité pravidelně sbírat informace od občanů a tím mapovat poptávku sociálních služeb. Tyto informace předávat poskytovatelům služeb. A na druhé straně poskytovatelům služeb pomáhat řešit problémy s financováním, ať již z vlastních zdrojů obcí či prostřednictvím fondů EU.

Tab. č. 70: Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Fi- nanční riziko	nedostatek financí na provoz	4	4	16	meziobecní spolupráce – komunikace mezi obcemi a poskytovateli soc. služeb	zřizovatel
		nedostatek financí na investice	3	3	9	meziobecní spolupráce – komunikace mezi obcemi a poskytovateli soc. služeb	zřizovatel
2.	Orga- nizační riziko	reorganizace pracovních týmů v souvislosti se zvyšováním nároků na sociální pracovníky	2	2	4	pravidelná a srozumitelná komunikace o plánovaných změnách se zaměstnanci soc. Zařízení	zřizovatel
		nedostatek pracovních míst pro uživatele soc. služeb	3	3	9	podpora zaměstnanosti (využití fondů EU se zaměřením na tyto cílové skupiny)	obce svazku
3.	Právní riziko	změny legislativy	4	4	16	informovanost jednotlivých poskytovatelů	obce svazku
4.	Tech- nické riziko	zastaralý stav budov a zařízení pro soc. služby	2	3	6	využití fondů EU na obnovu budov a modernizaci zařízení	zřizovatel
5.	Věcné riziko	stárnutí populace v regionu	4	4	16	prorodinná politika v území	obce ORP

	rostoucí počet osob ohrožených sociálním vyloučením	3	4	12	podpora zaměstnanosti (využití fondů EU se zaměřením na tyto cílové skupiny)	obce ORP
--	---	---	---	----	--	----------

Z analýzy rizik vyplývá, že velkým rizikem je nedostatek financí na zajištění soc. služeb, stárnutí populace, nárůst sociálně patologických jevů a v neposlední řadě legislativní změny.

Finanční analýza

Analýza obecních výdajů na sociální oblast

	Výdaje v tis. Kč				
	2008	2009	2010	2011	2012
Soc. rehabilitace a ost. soc. péče a pomoc	0	4,70	0	4,00	7,08
Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc	0	0	1,00	0	0
Program na pomoc propuštěným vězňům	3,10	0	0	0	0
Osobní asistence, pečovatelská služba	4 161,76	4 352,49	4 068,10	4 496,50	4 316,09
Denní stacionáře a centra denních služeb	988,40	840,88	1 106,52	1 291,84	1 419,94
Domovy pro osoby se zdravotním postižením a domovy se zvláštním režimem	1 108,60	1 289,05	1 444,71	2 147,89	1 901,01
Ostatní služby a činnosti v oblasti sociální péče	7,95	1,00	3,26	0	0
Služby následné péče	0	0	47,28	0	0
Terénní programy	0	0	51,58	0	0
Celkem	6 258,76	6 483,42	6 722,45	7 940,23	7 644,12

Na základě údajů MF za posledních 5 let (2008-2012) vynaložily obce v ORP Semily **35 mil. Kč** na sociální služby. Obce přispívají nejvíce na pečovatelské služby a osobní asistence (v průměru 4,3 mil. na rok), na sociální služby denních stacionářů (v průměru 1,1 mil. Kč ročně) a domovy pro osoby se zdravotním postižením (1,58 mil. Kč ročně). Obecně lze konstatovat, že příspěvky obcí ORP Semily na poskytování soc. služeb rostou za každou registrovanou službu. Od roku 2008 se tato hodnota zvedla přibližně o 12 %.

4.1.4.SWOT analýza oblasti

Tab. č. 71: swot analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
znalost právních předpisů, vzdělanost poskytovatelů	absence nebo nedostatečná kapacita některých druhů soc. služeb
technické zázemí pro fungování soc. sl. (DPS, DD) a návaznost na poskytování dalších služeb	nedostatečná spolupráce s laickou veřejností

Silné stránky:	Slabé stránky:
zastoupení všech zúčastněných stran	nedostatečné financování služeb
zadavatele, poskytovatele	nefinancování procesu komunitního plánování
fungující komunitní plánování	nedostatek terénních služeb v okrajových obcích ORP
fungující informovanost o soc. službách - existující katalog sociálních služeb	nízká účast dobrovolníků v sociálních službách
	malá spolupráce poskytovatelů v celém regionu
Příležitosti:	Hrozby:
podpora krajského úřadu	stárnutí obyvatelstva
silný vztah obyvatel k regionu	zneužívání soc. dávek
rozvíjení dalších služeb	špatná ekonomická situace obyvatel
zlepšující se informovanost obyvatel	nárůst nezaměstnanosti
dostatečná síť soc. služeb	změny legislativy - snižující se státní dotace na soc. služby
dostatek financí, využití evropských fondů	nedostatek kvalifikovaných pracovníků v sociální sféře
rozvoj sociálního podnikání	nezájem veřejnosti o sociální služby
zlepšení spolupráce mezi poskytovateli celého regionu	

4.1.5.Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Na základě analýzy sociálních služeb v ORP Semily, která je vypracovaná v rámci projektu meziobecní spolupráce SMO v 5/2014 jsou zjištěna tato fakta:

Na ORP Semily sídlí 11 organizací, které mají registrovanou službu u MPSV zajišťující pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení dle zákona 108/2006 Sb.

Dle převažující činnosti jednotlivých organizací na ORP Semily působí 1 denní a 1 týdenní stacionář, 1 domov pro seniory, 2 sociální poradny a 1 terapeutická dílna. 2 pečovatelské služby, 2 soc. služby ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče (Nemocnice Semily má tuto službu registrovanou, ale neposkytuje ji.) a soc. aktivizační služby pro osoby se zrakovým postižením.

V současné době je fungující síť sociálních služeb dostačující a nabízí občanům v ORP služby, které potřebují.

Služby jsou více dostupné občanům ve větších městech a obcích (Semily, Libštát, Košťálov, Lomnice nad Popelkou). Zde tyto organizace sídlí.

V ORP Semily se nenacházejí azylové domy. Tato služba je dostupná pro občany ORP Semily v rámci Libereckého kraje. V Jablonci nad Nisou se nachází azylový dům pro oběti domácího násilí, v Liberci azylový dům Návrat pro osoby bez přístřeší nebo propuštěných z VTOS a léčeben. Domov pro matky

s dětmi v tísni je využíván v Liberci a ve Stráži nad Nisou. Domov se zvláštním režimem při zvládnání závislosti na alkoholu je využíván v obci Sloup v Čechách.

Sociální poradenství pro uživatele návykových látek a patologickým hráčům poskytuje organizace Advaita, o.s., která sídlí v krajském městě Liberec. Terénní služby pro osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách v současné době neexistují.

Na ORP Semily pracují další organizace, které nejsou registrované u MPSV, ale pro občany v regionu mají velký význam. Pečovatelská služba a penzion pro důchodce je poskytován v Košťálově a ve Vysokém nad Jizerou, v Semilech DIAKONIE - Církev československá husitská zajišťuje denní stacionář a pečovatelskou službu. Dále v Semilech je využíván Klub usilující o střízlivost (KLUS Semily), což je psychoterapeutická skupina určená lidem závislým na alkoholu, drogách a automatech.

Pedagogicko-psychologická poradna v Semilech poskytuje psychologické a speciálně pedagogické služby dětem a mládeži.

Podkrkonošská společnost přátel dětí zdravotně postižených poskytuje sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Zrnko naděje, o.s. Semily má sociálně terapeutický program pro členy občanského sdružení. Rodina 24 zajišťuje osobní asistenci pro osoby zdravotně postižené a seniory.

Stávající síť soc. služeb je ohrožena nedostatečnou výší finančních prostředků na jejich poskytování. Zhoršující ekonomická situace obyvatel a nárůst nezaměstnanosti způsobuje nižší využívání poskytovaných soc. služeb, zejména příspěvek na péči je v malé míře využíván pro nákup služeb.

Senioři

Síť sociálních služeb pro seniory v Semilském regionu je poměrně široká. Z komunitního plánování v roce 2011 vyplynulo, že je třeba zajistit Centrum denních služeb pro seniory. Zařízení pro celodenní nebo půldenní pobyty seniorů, o které pečuje jejich rodina, tak aby bylo možné kombinovat docházení do centra nebo stacionáře s komplexní terénní domácí péčí. V současné době tuto službu zajišťují Sociální služby Semily.

Nejrozšířenější sociální službou v ORP Semily je pečovatelská služba, která zejména podporuje uživatele, aby co nejdéle mohli žít ve vlastním prostředí doma nebo v pečovatelských domech. V některých obcích tato služba chybí. Zde tuto službu nahrazuje sousedská a rodinná výpomoc.

Chybí specializovaná zařízení pro osoby vyžadující zvláštní péči. Např. pro seniory, trpící demencí Alzheimerem, Parkinsonovou chorobou, roztroušenou sklerózou. V současné době je možné těmto osobám poskytnout služby v Domově pro seniory v Semilech a v Rokytnici nad Jizerou. Což zatím nestačuje. Vzhledem k nárůstu věkové kategorie nad 65 let se může ukázat jako nepostačující řešení. Zvýšením osobní asistence pro seniory by pomohlo seniory udržet co nejdéle ve své domácnosti.

Analytické závěry pracovní skupiny: SENIOŘI

- existence celé škály sociálních služeb (služby terénní, ambulantní, pobytové, klubové)
- stárnoucí populace a chybějící paliativní péče

Zdravotně postižení

Pro cílovou skupinu osoby se zdravotním postižením fungují na Semilsku tyto služby:

Dětské centrum Semily provozuje denní stacionář pro děti se ZP od 1 roku. Služby sociální péče Tereza provozují služby pro osoby se zdravotním postižením od 7 do 40 let. Fokus Semily nabízí sociálně aktivizační služby pro seniory se zdravotním postižením a soc. terapeutické dílny. TyfloCentrum Liberec o.p.s je zaměřeno na osoby se zrakovým postižením. Centrum pro zdravotně postižené LK provo-

zuje osobní asistenci, odlehčovací služby, odborné poradenství pro osoby starší 15 let. Sociální služby Semily nabízí odlehčovací služby a domov se zvláštním režimem.

Ze strany rodin, pečujících o své zdravotně postižené občany je žádána služba odlehčovací služby a osobní asistence, která je poskytována v domácím prostředí nebo v zařízeních soc. služeb. V současné době poskytuje službu chráněného bydlení pouze Služby sociální péče Tereza, v regionu je třeba vybudovat další kapacitu tohoto bydlení pro ZP.

Analytické závěry pracovní skupiny: OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

- nedostatečná kapacita chráněného bydlení pro ZP

Osoby ohrožené sociálním vyloučením

Důležitou organizací v regionu byla "MOST K naději", která zajišťovala terénní program pro sociálně slabší skupiny, které jsou ohroženy užíváním drog. Činnost této organizace skončila v roce 2013, z důvodu ukončení projektu podporovaného ESF a Libereckým krajem. Na projekt se nepodařilo navázat v dostatečném rozsahu a tato služba z regionu úplně vymizela.

Ve větších městech jako je Lomnice nad Popelkou nebo Semily, existují rizikové městské části, ve kterých lze předpokládat zvýšený výskyt tohoto sociálně patologického jevu. Užívání drog na sebe kromě zdravotních a sociálních rizik, váže i zvýšenou kriminální aktivitu. Avšak v těchto městech neexistuje kontaktní centrum, které by poskytovalo jak terénní, tak ambulantní služby.

Je nutné postarat se o fungování této služby. Hledat cesty, jak do regionu pracovníky tohoto programu opět přivést, nebo se pokusit spojit s jiným poskytovatelem tohoto typu terénní služby, který by svoji působnost rozšířil i na ORP Semily.

Azylové domy v ORP Semily nejsou, využívají v okolních větších městech.

Analytické závěry pracovní skupiny: OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM

- výskyt sociálně slabších skupin užívající návykové látky
- neexistující kontaktní centrum a terénní služba
- nízká dostupnost služeb (azylové domy)

Děti a mládež

Sociálně patologické jevy mezi dětmi a mládeží v ORP Semily řešila pracovní skupina, která se scházela v rámci komunitního plánování ve spolupráci se školskými zařízeními. V regionu probíhají projekty zaměřené na prevenci, určené různým věkovým skupinám dětí a mládeže. Tyto aktivity souvisí s podporou založení nízkoprahových center pro děti a mládež jako nástroj pro nástroj pro snižování sociálně patologických jevů. Zapojení do Systému včasné intervence, jehož garantem je MV a MPSV se od roku 2011 nepodařilo.

Analytické závěry pracovní skupiny: DĚTI A MLÁDEŽ

- výskyt nežádoucích sociálně patologických jevů
- chybějící nízkoprahové centrum

4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb

4.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Sociální služby“, na jejímž základě byly připraveny Nástinů opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nedefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců obcí a odborníků ze sociální oblasti z území ORP Semily. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma sociálních služeb.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

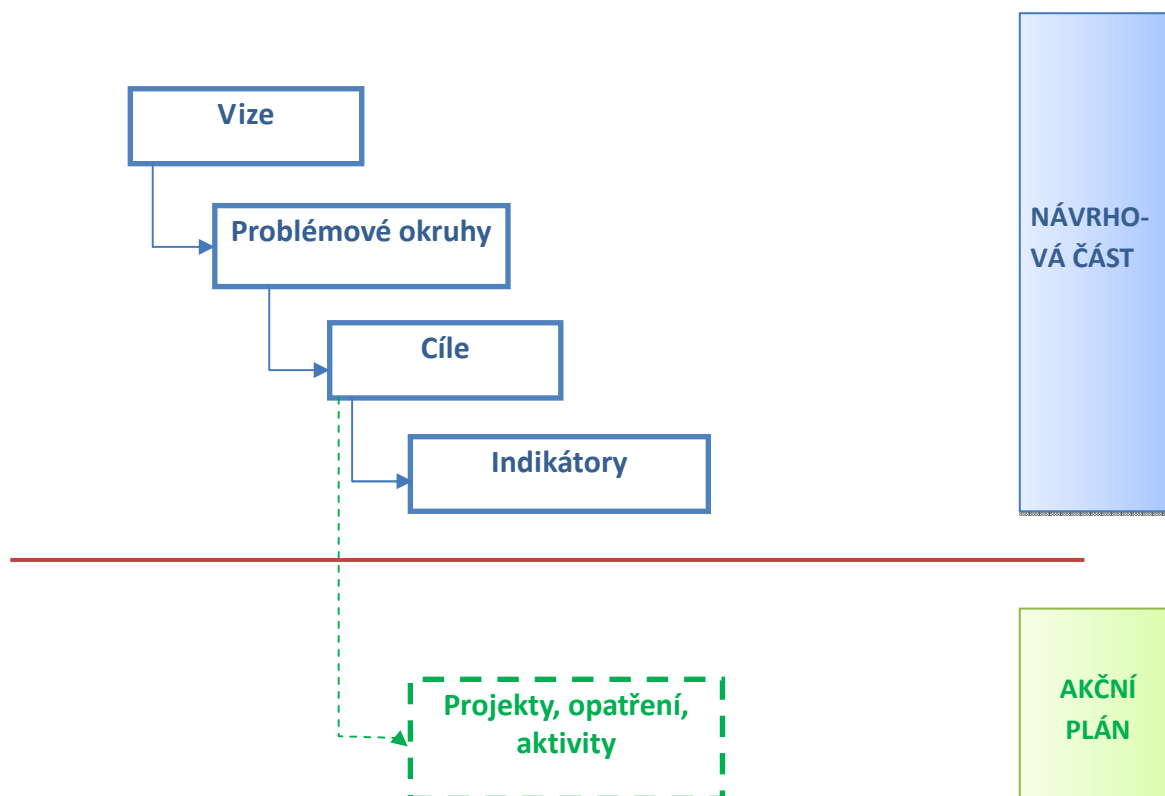
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Školství a předškolní vzdělávání je uvedena v níže uvedeném schématu.

Sociální služby					
<i>Problémová oblast 1</i>				<i>Problémová oblast 2</i>	
Absence nebo nedostatečná kapacita některých druhů sociálních služeb				Zvyšující se výskyt patologických jevů	
<i>cíl 1.1.</i> Rozšířit terénní pečovatelské služby a služby osobní asistence do všech částí ORP	<i>cíl 1.2.</i> Zřídít chráněné bydlení pro zdravotně postižené	<i>cíl 1.3.</i> Aktualizovat komunitní plán sociálních služeb	<i>cíl 1.4.</i> Zajistit dostatečnou informovanost občanů, klientů a obcí	<i>cíl 2.1</i> Prevence vzniku a šíření sociálně patologických jevů	<i>cíl 2.2</i> Řešení problematiky sociálně vyloučených osob

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

4.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize ORP Semily

ORP Semily je fungující celek obcí v atraktivní a nenarušené krajině, který navzájem aktivně spolupracuje napříč územím. Obce všestranně podporují síť mateřských a základních škol, včetně mimoškolních aktivit. V oblasti odpadového hospodářství v rámci platné legislativy usilují o úsporu nákladů a zefektivnění třídění odpadů. Společné komunitní plánování v sociální oblasti zohledňuje potřeby celého území, především pro seniory zajištění pobytu v jejich přirozeném prostředí a zlepšení života zdravotně postižených. V cestovním ruchu citlivě využívají potenciál území - zejména jako zázemí pro turistickou oblast Český ráj a Krkonoše.

Slogan ORP Semily

Semily – kraj dalekých rozhledů a hlubokých údolí

Problémové okruhy

1. Absence nebo nedostatečná kapacita některých druhů sociálních služeb

Služby v ORP Semily jsou převážně centralizované ve větších městech jako je Lomnice nad Popelkou a Semily. Zde pokrývají služby poptávku klientů, ale v okrajových částech ORP jsou nedostatečná nebo zcela chybí. Sociální služby jsou ze strany obcí vnímány jako potřebné, ale často až jako druhotný problém. Je potřebné vytvořit fungující systém sociálních služeb, který využije a propojí služby stávajících zařízení, která jsou v dostatečném množství zastoupeny ve městech s okrajovými částmi ORP.

V ORP Semily neexistuje v rámci sociálních služeb specializovaná zařízení pro osoby vyžadující zvláštní péči, např. pro seniory trpící demencí, Alzheimerovou chorobou, Parkinsonovou chorobou,

roztroušenou sklerózou. V současné době je možné těmto osobám poskytnout služby v Domově pro seniory v Semilech a v Rokytnici nad Jizerou, ale kapacita těchto zařízení je nedostatečná. Vzhledem k nárůstu věkové kategorie do 65 let, bude toto řešení nedostatečné.

Nejrozšířenější sociální službou v ORP Semily je pečovatelská služba, která zejména podporuje uživatele, aby mohli co nejdéle žít ve vlastním prostředí doma nebo v pečovatelských domech. V některých okrajových obcích tato služba chybí. Zde tuto službu nahrazuje sousedská a rodinná výpomoc. Zvýšením osobní asistence a terénní pečovatelské služby pro seniory, by pomohlo seniory udržet co nejdéle ve své domácnosti. Na Semilsku zajišťuje terénní osobní asistenci pro seniory pouze jedna organizace. I zde je kapacita nedostačující a žadatelé požadující tuto službu nejsou uspokojeni. Jsou nuceni hledat náhradní řešení, např. v umístění v soc. zařízení i třeba v jiném regionu.

Ze strany rodin, pečující o své zdravotně postižené občany je žádána služba chráněného bydlení, která v ORP neexistuje. V regionu je třeba vybudovat kapacitu chráněného bydlení především pro osoby ZP nad 40let.

Pro zlepšení kvality sociálních služeb na území ORP Semily je velmi důležitá vzájemná komunikace. A to ať už s občany, tak i s poskytovateli služeb. Je důležité pravidelně sbírat informace od občanů a tím mapovat poptávku sociálních služeb. Tyto informace předávat poskytovatelům služeb. Komunitní plánování umožňuje všem cílovým skupinám účastnit se procesu přípravy a realizace plánu sociálních služeb. Tento proces je důležitý pro region, protože umožňuje pružně reagovat na změny v území v souladu s platnou legislativou. Aby komunitní plánování bylo funkční, je důležitý jeho pravidelný monitoring, hodnocení a aktualizace.

Dalším přínosem komunitního plánování je možnost spolupráce se školami, s centry volného času pro mládež nebo nízkoprahovými zařízeními, jako prevence vzniku sociálně patologických jevů u mládeže.

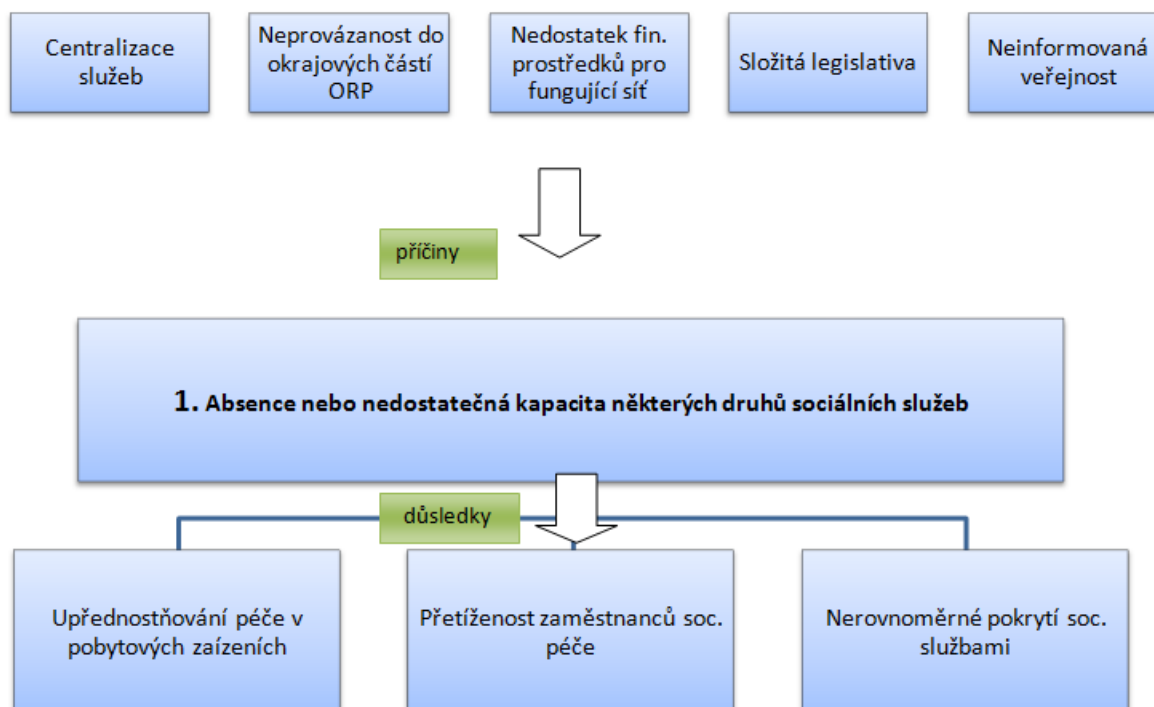
Příčiny problému:

- Představitelé obcí považují problematiku sociálních služeb za významnou a důležitou, bohužel je její řešení často z finančních, časových a administrativních důvodů odsouváno.
- Zejména starší občané a klienti v okrajových částech SO ORP nejsou dostatečně informováni o možnostech sociálních služeb.
- Centralizace služeb v obcích, které jsou zaměřeny na svoji oblast působení.
- Není dostatečně identifikována vazba mezi poskytovateli a uživateli sociálních služeb. „Uživatelé nejsou informováni o tom, co mohou požadovat a poptávat, informace o poskytovatelích (např. služby domácích agentur) nejsou mezi občany rozšířené, proto se situace jeví jako zdánlivě dostačující.
- Nedostatečná legislativní podpora, nevhodné nastavení systému sociálních služeb státu a z toho plynoucích problémů zejména pro poskytovatele sociálních služeb (např. systém příspěvku na sociální péči).
- Další příčinou je nedostatek finančních prostředků, který poskytovatele služeb pociťují.

Důsledky problému:

- Nedostatečné zabezpečení potřeb klientů, jejich odchod do pobytových zařízení i v jiných regionech, přestože prioritou je setrvání klienta v jeho přirozeném prostředí.
- Neefektivní využívání sociálních služeb ze strany klientů z okrajových částí SO ORP.
- Neefektivní poskytování soc. služeb za strany poskytovatelů.

- Neřešením tohoto problému by se situace v sociální oblasti mohla jevit i nadále uspokojivá, což neodpovídá skutečnosti.

2. Zvyšující se výskyt sociálně patologických jevů

Sociálně patologické jevy mezi dětmi a mládeží v ORP Semily sledovala pracovní skupina, která se scházela v rámci komunitního plánování ve spolupráci se školskými zařízeními. V současné době se neschází. V regionu není žádná organizace, která by tento problém mapovala a řešila. Zapojení do Systému včasné intervence, jehož garantem je MV a MPSV se od roku 2011 nepodařilo.

V regionu je třeba založit nízkoprahové centrum pro děti a mládež, které bude také organizovat aktivity zaměřené na prevenci a snižování sociálně patologických jevů.

Důležitou organizací v regionu byla "MOST K naději", která zajišťovala terénní program pro sociálně slabší skupiny, které jsou ohroženy užíváním drog. Činnost této organizace skončila v roce 2013, z důvodu ukončení projektu podporovaného ESF a Libereckým krajem. Na projekt se nepodařilo navázat v dostatečném rozsahu a tato služba z regionu úplně vymizela.

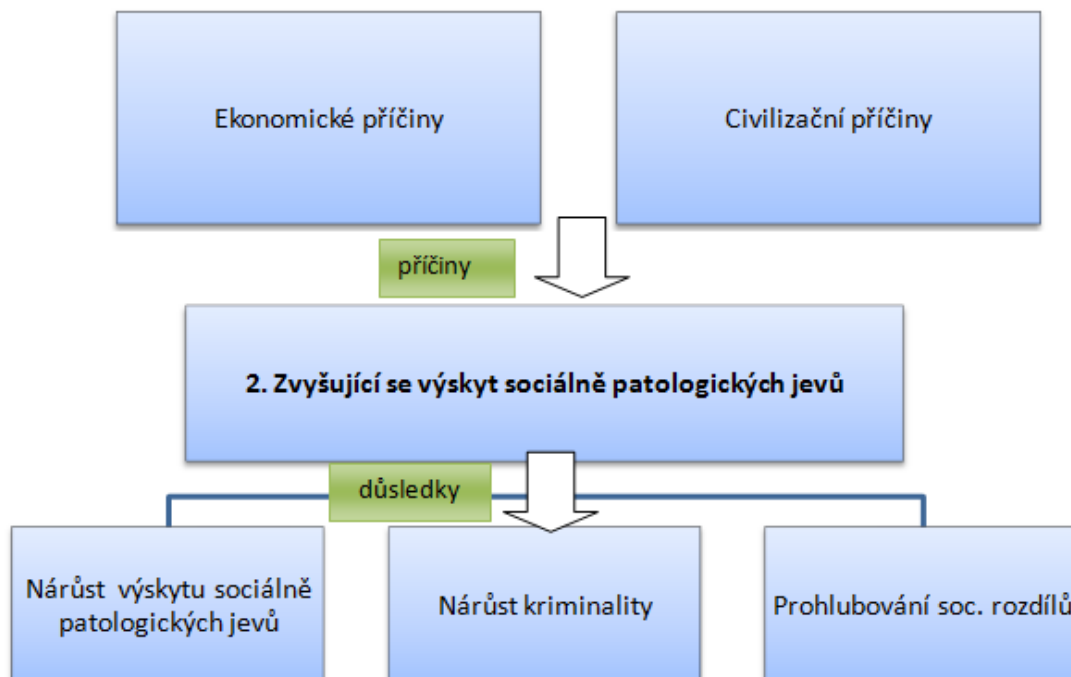
Ve větších městech jako je Lomnice nad Popelkou nebo Semily, existují rizikové městské části, ve kterých lze předpokládat zvýšený výskyt tohoto sociálně patologického jevu. Avšak v těchto městech neexistuje kontaktní centrum, které by poskytovalo jak terénní, tak ambulantní služby. Užívání drog na sebe kromě zdravotních a sociálních rizik, váže i zvýšenou kriminální aktivitu.

Příčiny problému:

- Ekonomické příčiny: stále zvyšující se nezaměstnanost, závislost na soc. dávkách, nízký příjem, malá právní informovanost, dluhy, lichva, chudoba
- Civilizační příčiny: závislost na návykových látkách, kriminalita, atd,

Důsledky problému:

- Nárůst počtu ohrožených dospělých, mládeže a dětí nežádoucími vlivy
- Nárůst kriminality
- Prohlubování soc. rozdílů

4.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Absence nebo nedostatečná kapacita některých druhů sociálních služeb
	<p>Do komplexní mozaiky služeb poskytovaných v rámci celého regionu chybí v některých malých obcích pečovatelská služba, služba osobní asistence (ambulanti a terénní služby obecně). Jedná se o problém menších obcí s horší dostupností veřejnou dopravou. V regionu neexistuje služba chráněného bydlení.</p> <p>Pro zlepšení kvality sociálních služeb na území ORP Semily je velmi důležitá vzájemná komunikace. Komunitní plány sociálních služeb existují pro město Semily a Lomnice nad Popelkou. Tyto plány je třeba aktualizovat, případně propojit, aby vzájemně navazovaly a monitorovat jejich plnění. Nejvhodnější metodou, jak vytvořit relevantní dokument, je metoda komunitního plánování. Komunitní plánování by mělo zohlednit názory celé komunity daného území, zohledňuje místní specifika i potřeby jednotlivých občanů.</p>
Název indikátorů okruhu	Počet zařízení registrovaných jako chráněné bydlení
Cíl 1. 1	Rozšířit terénní pečovatelské služby a služby osobní asistence do všech částí ORP
Popis cíle	Terénní pečovatelskou službu, nebo službu osobní asistence je třeba zajistit podle potřeb klienta (senioři, zdravotně hendikepovaní) s cílem umožnit klientovi setrvat

	co nejdéle v domácím nebo přirozeném prostředí před odchodem do zařízení ústavní péče na celém území ORP.
Hlavní opatření	<p>A. Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podrobný monitoring poptávky po těchto službách ze strany klientů ve všech obcích • Podrobný monitoring nabídky služeb od jednotlivých poskytovatelů v celém ORP <p>B. Hledání možností finanční podpory</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dotace MPSV, Kraj, jednotlivé obce, kde tato služba bude poskytována, uživatelé – příspěvek na sociální péči <p>C. Vytvoření fungující a efektivní sítě služeb</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozdělení ORP do částí tak, aby terénní služba byla poskytována efektivně a s minimem nákladů • Zvážit možnost posílení počtu zaměstnanců pracujících v těchto službách
Název indikátorů cíle	Počet neuspokojených žadatelů
Správce cíle	Mikroregion Pojizeří
Cíl 1. 2	Zřídít chráněné bydlení pro zdravotně postižené
Popis cíle	V ORP Semily neexistuje chráněného bydlení pro zdravotně postižené se službou osobní asistence pro osoby starší 40 let.
Hlavní opatření	<p>A. Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytipovat vhodné objekty pro rekonstrukci • Provéřit majetkové poměry <p>B. Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpracování rozpočtu • Zpracování projektové dokumentace <p>C. Hledání možností finanční podpory této služby</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dotace, granty, dary, finanční příspěvky uživatelů • Zdroje ESF (Evropské sociální fondy) <p>D. Vybudování chráněných bytů</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zadávací řízení, výběr dodavatele • Vlastní realizace
Název indikátorů cíle	Počet vybudovaných chráněných bytů Kapacita bytů chráněného bydlení
Správce cíle	Mikroregion Pojizeří
Cíl 1.3	Aktualizovat komunitní plán služeb sociální péče
Popis cíle	Díky aktuálnímu plánu bude vytvořen fungující systém sociálních služeb, který využije a propojí služby stávajících zařízení, která jsou v dostatečném množství zastoupena v Semilech a Lomnici nad Popelkou. Komunitní plánování umožňuje všem cílovým skupinám účastnit se procesu přípravy a realizace plánu sociálních služeb.
Hlavní opatření	<p>A. Příprava komunitního plánování</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stanovení pracovní skupiny nebo jednotlivce pro organizaci komunitního plánování • Sestavení metodiky a postupy komunitního plánování • Organizace komunitních setkávání a plánování <p>B. Komunitní plán</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Výběr zpracovatele komunitního plánu • Zpracování komunitního plánu • Implementace komunitního plánu <p>C. Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpracování rozpočtu na komunitní plánování – pronájem prostor, administrativní výdaje, odměna pro organizátora komunitního plánování? • Zpracování rozpočtu na zpracování komunitního plánu <p>D. Hledání finanční podpory u všech opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dotace MPSV, kraje a obce • Zdroje ESF (Evropský soc. fond)
Název indikátorů cíle	Aktualizace komunitního plánu Města Semily a Lomnice nad Popelkou Počet subjektů zapojených do aktualizace
Správce cíle	Mikroregion Pojizeří
Cíl 1.4	Zajistit dostatečnou informovanost občanů, klientů a obcí
Popis cíle	Pro ORP Semily existuje Katalog sociálních služeb, který popisuje zařízení a poskytovatele sociálních služeb. Tento katalog byl vydán v roce 2011. Na webových stránkách města Semily je k dispozici přehled zařízení sociální péče, která se v ORP nachází. Přesto z provedených analýz vyplývá, že řada občanů a uživatelů z menších měst není dostatečně informována o možnostech sociální péče a tudíž mnohdy tyto služby nepožaduje nebo nevyužívá.
Hlavní opatření	<p>A. Aktualizace Katalogu sociálních služeb</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sběr/aktualizace údajů o poskytovatelích, typech zařízení, • Vytištění katalogu sociálních služeb <p>B. Distribuce katalogu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozšíření do domácností potenciálních klientů, k lékařům, do rehabilitačních zařízení atd. <p>C. Aktualizace údajů na internetu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zviditelnění na webu města Semily • Zviditelnění na ostatních portálech s tematikou sociálních služeb <p>D. Hledání dalších možných a účinných variant rozšíření informací</p> <ul style="list-style-type: none"> • Místní rozhlas, obchody, propagační akce, školení pro poskytovatele • Letáky <p>E. Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpracování rozpočtu pro sběr/aktualizaci katalogu • Zpracování rozpočtu pro aktualizaci údajů na internetu • Zpracování rozpočtu pro tisk katalogu • Zpracování rozpočtu pro distribuci
Název indikátorů cíle	Počet provedených aktualizací katalogu poskytovatelů sociálních služeb Počet propagačních kampaní /seminářů

Problémový okruh 2	Zvyšující se výskyt sociálně patologických jevů
	Důležitou organizací v regionu byla „Most k naději“, která zajišťovala terénní program pro sociálně slabší skupiny, které jsou ohroženy užíváním drog. Činnost této organizace skončila v roce 2013, z důvodu ukončení projektu podpo-

	<p>rovaného ESF a Libereckým krajem. Na projekt se nepodařilo navázat v dostatečném rozsahu a tato služba z regionu úplně vymizela.</p> <p>Ve větších městech jako je Lomnice nad Pop. Nebo Semily, existují rizikové městské části, ve kterých lze předpokládat zvýšený výskyt tohoto sociálně patologického jevu. Užívání drog na sebe kromě zdravotních rizik, váže i zvýšenou kriminalitu. Avšak v těchto městech neexistuje kontaktní centrum, které by poskytovalo jak terénní tak ambulantní služby.</p>
Název indikátorů okruhu	Počet organizací pracujících v ORP zabývajících se problematikou sociálně patologických jevů
Cíl 2.1	Prevence vzniku a šíření sociálně patologických jevů
Popis cíle	Prevence vzniku a šíření nežádoucích jevů znamená zabránit vzniku a šíření drogové a alkoholové závislosti, gamblerství, kriminality a dalším u dětí a mládeže a u sociálně ohrožených skupin obyvatelstva. Nutnost provádět prevenci na všech úrovních.
Hlavní opatření	<p>A. Udržení prevence na všech ZŠ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přednášky a semináře, dlouhodobé programy primární prevence, besedy a interaktivní semináře pro žáky základních škol, vedené odborníky na danou problematiku <p>B. Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpracování rozpočtu (příp. projektové dokumentace) na zřízení nového zařízení pro děti a mládež, které jsou ohroženy či zasaženy společensky nežádoucími vlivy • Zpracování rozpočtu pro rozšíření spolupráce s vhodnou organizací pro udržení prevence <p>C. Zřízení nízkoprahového zařízení pro podporu volnočasových aktivit dětí a mládeže, které jsou ohrožené či zasažené i společensky nežádoucími vlivy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zadávací řízení, výběr dodavatele • Vlastní realizace <p>D. Hledání finanční podpory (dotace, granty, dary, příspěvky uživatelů)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pro primární prevenci na školách • Pro zřízení nového nízkoprahového zařízení
Název indikátorů cíle	Zřízení nízkoprahového zařízení Kapacita nízkoprahového zařízení
Správce cíle	Mikroregion Pojizeří
Cíl 2.2	Řešení problematiky sociálně vyloučených osob
Popis cíle	<p>Cílem je odkrývání a postupné řešení problémů u sociálně ohrožených skupin obyvatelstva jako jsou: chudoba, dluhy, nezaměstnanost, lichva, špatné bytové podmínky, ztížený nebo omezený přístup ke službám, nízká úroveň vzdělání a další.</p> <p>Cílovou skupinou jsou osoby po propuštění z výkonu trestu, bezdomovci, drogově závislí, alkoholici, gambleři, nezaměstnaní...</p> <p>Nedostatečně je řešeno ošetření osob ovlivněných alkoholem a návykovými látkami. Stává se velkým problémem pro rodiny osob závislých a intoxikovaných.</p>
Hlavní opatření	A. Nalezení a spolupráce s vhodnou organizací, která poskytuje terénní služby

	<ul style="list-style-type: none"> • Zavedení terénního programu • Nalezení terénního pracovníka • Monitoring počtu závislých na drogách v celém ORP , věkové a národnostní složení závislých, typ závislosti a drogy • Zajištění terénní (ambulantní) služby pro osoby ohrožené soc. vyloučením <p>B. Podpora vzniku pracovních míst pro nezaměstnané a soc. ohrožené skupiny obyvatelstva</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podpora sociálního podnikání <p>C. Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpracování rozpočtu pro rozšíření spolupráce s vhodnou organizací • Vytvoření podnikatelského plánu/záměru (soc. podnikání) <p>D. Hledání finanční podpory u všech opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dotace MPSV, kraje a obce • Zdroje ESF (Evropský soc. fond)
Název indikátorů cíle	Zavedená služba terénního pracovníka Počet klientů služby
Správce cíle	Mikroregion Pojizeří

4.2.4. Indikátory

Indikátory výsledků

Problémový okruh 1	Absence nebo nedostatečná kapacita některých druhů sociálních služeb		
Číslo indikátoru okruhu	1.1.		
Název Indikátoru	Počet zařízení registrované jako chráněné bydlení		
Měrná jednotka	počet		
Správce	Mikroregion Pojizeří		
roky	2013	2017	2020
plán	X	1	2
skutečnost	0	X	X
Popis měřítka	Indikátor bude sledovat počet nově registrovaných zařízení chráněného bydlení. Předpokládá se, že hodnota bude narůstat.		
Metodika výpočtu	Součet zařízení v rámci sledovaného období		
Zdroj čerpání	Webové stránky RPSS		

Problémový okruh 2	Zvyšující se výskyt sociálně patologických jevů		
Číslo indikátoru okruhu	2.1.		
Název Indikátoru	Počet organizací pracujících v ORP zabývajících se problematikou sociálně patologických jevů		
Měrná jednotka	počet		
Správce	Mikroregion Pojizeří		
roky	2013	2017	2020

plán	X	1	1
skutečnost	0	X	X
Popis měřítka	Indikátor bude sledovat počet organizací pracujících v ORP zaměřených na problematiku sociálně patologických jevů. Předpokládá se, že ORP naváže novou spolupráci s organizací Most k naději nebo Advaita.		
Metodika výpočtu	Počet pracujících organizací za sledované období		
Zdroj čerpání	Smlouvy organizací – manažer ORP Semily /předseda svazku obcí/ Město Semily		

Indikátory výstupů

Cíl 1.1	Rozšířit terénní pečovatelské služby a služby osobní asistence do všech částí ORP		
Číslo indikátoru	1.1.1.		
Název indikátoru	Počet neuspokojených žadatelů		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Mikroregion Pojizeří		
Roky	2013	2017	2020
Plán	X	0	0
Skutečnost	0	X	X
Popis měřítka:	Indikátor měří, zda nenarůstá počet neuspokojených žadatelů o pečovatelské služby a tak nedochází k nerovnoměrnému pokrytí území ORP Jilemnice		
Metodika a výpočet:	Počet neuspokojených žadatelů o pečovatelské služby bude zjištěn na základě ročních výkazů o sociálních službách a sociální péči, které musí každý poskytovatel předkládat MPVS.		
Zdroj čerpání dat:	Údaje získané od poskytovatelů soc. služeb. - roční výkazy o sociálních službách a sociální péči.		

Cíl 1.2	Zřídít chráněné bydlení pro zdravotně postižené		
Číslo indikátoru	1.2.1.		
Název indikátoru	Počet vybudovaných chráněných bytů		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Mikroregion Pojizeří		
Roky	2013	2017	2020
Plán	X	6	8
Skutečnost	0	X	X
Popis měřítka:	Indikátor určuje počet nově vybudovaných chráněných bytů. Nárůst hodnoty indikátoru bude znamenat naplňování cíle.		
Metodika a výpočet:	Počet nově vybudovaných chráněných bytů		
Zdroj čerpání dat:	MěÚ Semily, odbor sociální péče		

Cíl 1.2	Zřídít chráněné bydlení pro zdravotně postižené		
Číslo indikátoru	1.2.2.		
Název indikátoru	Kapacita chráněných bytů		
Měrná jednotka	Počet uživatelů		

Správce měřítka	Mikroregion Pojizeří		
Roky	2013	2017	2020
Plán	X	9	12
Skutečnost	0	X	X
Popis měřítka:	Indikátor určuje počet uživatelů nově vybudovaných chráněných bytů. Byty budou vybudovány pro jednotlivé uživatele nebo byty vícepokojové pro dva uživatele. Nárůst hodnoty indikátoru bude znamenat naplňování cíle.		
Metodika a výpočet:	Počet uživatelů chráněných bytů		
Zdroj čerpání dat:	MěÚ Semily, odbor sociální péče		

Cíl 1.3	Aktualizovat komunitní plán služeb sociální péče		
Číslo indikátoru	1.3.1.		
Název indikátoru	Aktualizace komunitního plánu Města Semily a Lomnice nad Popelkou		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Mikroregion Pojizeří		
Roky	2013	2017	2020
Plán	X	2	4
Skutečnost	0	X	X
Popis měřítka:	ORP Semily má dva komunitní plány služeb sociální péče, které byly vytvořeny v roce 2011. Plány nejsou v současné době aktuální, ani nepokrývají potřeby celého území ORP. Pro zajištění fungování služeb sociální péče na území ORP je nutné splnit tento indikátor nejdéle do roku 2020. Indikátor určuje, zda byl splněn cíl Aktualizovat komunitní plán služeb sociální péče.		
Metodika a výpočet:	Celkový počet aktualizací komunitních plánů služeb sociální péče za sledované období. Aktualizovaný komunitní plán = 1 Neaktualizovaný komunitní plán = 0		
Zdroj čerpání dat:	Strategické dokumenty Města Semily a Lomnice nad Popelkou, Odbor sociální péče MěÚ Semily a Lomnice nad Popelkou		

Cíl 1.3	Aktualizovat komunitní plán služeb sociální péče		
Číslo indikátoru	1.3.2.		
Název indikátoru	Počet subjektů zapojených do aktualizace		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Mikroregion Pojizeří		
Roky	2013	2017	2020
Plán	X	11	22
Skutečnost	0	X	X
Popis měřítka:	Na procesu aktualizace komunitních plánů se bude podílet odborný koordinátor ve spolupráci s odbory sociální péče v Semilech i v Lomnici nad Popelkou a s poskytovateli sociálních služeb na území SO ORP.		
Metodika a výpočet:	Celkový počet subjektů zapojených do procesu aktualizace komunitních plánů služeb sociální péče za sledované období 2013 – 2020.		
Zdroj čerpání dat:	Odbor sociální péče MěÚ Semily a Lomnice nad Popelkou		

Cíl 1.4.	Zajistit dostatečnou informovanost občanů, klientů a obcí		
Číslo indikátoru	1.4.1.		
Název indikátoru	Počet provedených aktualizací katalogu poskytovatelů sociálních služeb		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Mikroregion Pojizeří		
Roky	2013	2017	2020
Plán	X	1	2
Skutečnost	0	X	X
Popis měřítka:	Důležitým zdrojem informací v oblasti sociálních služeb je katalog sociálních služeb. Pro zajištění dobré informovanosti je nutné vytisknout aktualizované verze. Indikátor určuje, zda byl splněn cíl Zajistit dostatečnou informovanost občanů, klientů a obcí aktualizací Katalogu poskytovatelů sociálních služeb.		
Metodika a výpočet:	Počet vydání vytištěného Katalogu poskytovatelů sociální služeb za dané období.		
Zdroj čerpání dat:	Strategické dokumenty města Semily, Odbor sociální péče MěÚ Semily.		

Cíl 1.4.	Zajistit dostatečnou informovanost občanů, klientů a obcí		
Číslo indikátoru	1.4.2.		
Název indikátoru	Počet propagačních kampaní		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Mikroregion Pojizeří		
Roky	2013	2017	2020
Plán	X	2	4
Skutečnost	0	X	X
Popis měřítka:	Pro zajištění dobré informovanosti budou uspořádány propagační kampaně pro veřejnost formou kulatých stolů s poskytovateli a zřizo-		

	<p>vateli sociálních služeb. V rámci těchto akcí bude možné uspořádat přednášky a besedy např. na téma bezpečnost seniorů, finanční gramotnost a jiné.</p> <p>V rámci aktualizace katalogu budou uspořádány kampaně v Semilech a Lomnici nad Popelkou.</p> <p>Indikátor určuje, zda byl splněn cíl zajistit dostatečnou informovanost občanů, klientů a obcí Katalogu poskytovatelů sociálních služeb.</p>
Metodika a výpočet:	Počet propagačních kampaní za dané období.
Zdroj čerpání dat:	Odbor sociální péče MěÚ Semily a Lomnice nad Popelkou

Cíl 2.1	Prevence vzniku a šíření sociálně patologických jevů		
Číslo indikátoru	2.1.1.		
Název indikátoru	Zřízení nízkoprahového zařízení		
Měrná jednotka	Ano/Ne		
Správce měřítka	Mikroregion Pojizeří		
Roky	2013	2017	2013
Plán	x	0	1
Skutečnost	0	x	0
Popis měřítka:	Indikátor souvisí s podporou založení nízkoprahového centra pro děti a mládež, jako nástroje pro snižování sociálně patologických jevů mezi dětmi a mládeží.		
Metodika a výpočet:	Existence Nízkoprahového centra. Zřízené Nízkoprahové centrum = ANO Nezřízené nízkoprahové centrum = NE		
Zdroj čerpání dat:	Registrovaná služba na webových stránkách ČSÚ http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?cislotab=SZB6051PU_OB1.151&kapitola_id=16&voa=tabulka&go_zobraz=1&childsel0=1&verze=0&cas_3_1180=20131231		

Cíl 2.1	Prevence vzniku a šíření sociálně patologických jevů		
Číslo indikátoru	2.1.2.		
Název indikátoru	Kapacita nízkoprahového zařízení		
Měrná jednotka	Počet *(kapacita bude doplněna po nalezení vhodného objektu pro realizaci)		
Správce měřítka	Mikroregion Pojizeří		
Roky	2013	2017	2013
Plán	x		
Skutečnost	X	x	
Popis měřítka:	Počet		
Metodika a výpočet:	Indikátor bude vykazovat počet uživatelů nízkoprahového centra.		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zpráva provozovatele		

Cíl 2.2.	Řešení problematiky sociálně vyloučených osob		
Číslo indikátoru	2.2.1.		
Název indikátoru	Zavedená služba terénního pracovníka		

Měrná jednotka	Ano/Ne		
Správce měřítka	Mikroregion Pojizeří		
Roky	2013	2017	2020
Plán	x	ANO	ANO
Skutečnost	Ne	x	x
Popis měřítka:			
Metodika a výpočet:	Indikátor určuje, zda byl naplněn cíl řešit problematiku v sociálně vyloučených osob. Splnění indikátoru znamená naplnění cíle.		
Zdroj čerpání dat:	Odbor sociální péče MěÚ Semily		

Cíl 2.2.	Řešení problematiky sociálně vyloučených osob		
Číslo indikátoru	2.2.2.		
Název indikátoru	Počet klientů služby		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Mikroregion Pojizeří		
Roky	2013	2017	2020
Plán	x	50	65
Skutečnost	Ne	x	x
Popis měřítka:			
Metodika a výpočet:	Terénní pracovník sociálních služeb bude do regionu SO ORP zajíždět minimálně 2x týdně, především do větších měst jako Semily a Lomnice nad Popelkou. Zde bude pracovník aktivně vyhledávat a kontaktovat rizikové skupiny. Služby budou poskytovány zdarma.		
Zdroj čerpání dat:	Roční zveřejněné zprávy o činnosti příslušné organizace.		

4.3. Pravidla pro řízení strategie

4.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny
Předseda mikroregionu Pojizeří
Předseda „MIKROREGIONU TÁBOR“
Předseda mikroregionu Kozákov

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1.	Rozšířit terénní pečovatelské služby a služby osobní asistence do všech částí ORP	Mikroregion Pojizeří
1.2.	Zřídit chráněné bydlení pro zdravotně postižené	Mikroregion Pojizeří
1.3.	Aktualizovat komunitní plán sociálních služeb	Mikroregion Pojizeří
1.4.	Zajistit dostatečnou informovanost občanů, klientů a obcí	Mikroregion Pojizeří
2.1.	Prevence vzniku a šíření sociálně patologických jevů	Mikroregion Pojizeří
2.2.	Řešení problematiky sociálně vyloučených osob	Mikroregion Pojizeří

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo cíle	Název cíle	Gestoři indikátorů
1.1.	Počet zařízení registrované jako chráněné bydlení	Mikroregion Pojizeří
1.1.1.	Počet neuspokojených žadatelů o pečovatelské služby	Mikroregion Pojizeří
1.2.1.	Počet vybudovaných chráněných bytů	Mikroregion Pojizeří
1.2.2.	Kapacita chráněných bytů	
1.3.1.	Aktualizace komunitního plánu města Semily a Lomnice nad Popelkou	Mikroregion Pojizeří
1.3.2.	Počet subjektů zapojených do aktualizace	
1.4.1.	Počet provedených aktualizací katalogu poskytovatelů sociálních služeb	Mikroregion Pojizeří
1.4.2.	Počet propagačních kampaní	
2.1.	Počet organizací pracujících v ORP zabývajících se problematikou sociálně patologických jevů	Mikroregion Pojizeří
2.1.1.	Počet nízkoprahových zařízení	Mikroregion Pojizeří
2.1.2.	Kapacita nízkoprahového centra	
2.2.1.	Zavést službu terénního pracovníka	Mikroregion Pojizeří
2.2.2.	Počet klientů služby	

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1. - 3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtů
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtů
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1. - 2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok		každoročně v 2. čtvrtletí

4.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok². Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava		■												
Realizace					■									
Vyhodnocení									■					
Akční plán na r. 2017														
Příprava						■								
Realizace									■					
Vyhodnocení													■	

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

4.4. Závěr a postup zpracování

4.4.1. Shrnutí

V rámci zpracování analytické části volitelného téma sociální služby, byla provedena analýza jednotlivých organizací vykazující činnost v oblasti sociálních služeb na území ORP. Jsou zde uvedeny služby registrované dle zákona o sociálních službách a služby návazné dle jednotlivých organizací. Byl analyzován počet organizací sídlících ve SO ORP a počet organizací, které zde mají svoji činnost pouze zastoupenou. Dále byli v analýze identifikováni zřizovatelé zařízení v oblasti sociálních služeb. Uveden

je i počet organizací sociální péče a prevence. U organizací byl nastíněn přehled financování a přehled příjmů z úhrad uživatelů. Analyzována byla kapacita pobytová, ambulantní, terénní, evidovaný počet klientů a počet neuspokojených žadatelů zařízení sociálních služeb. Byl a provedena analýza obecních výdajů na sociální oblast.

Vize byla doplněná také o část formulace k sociálním službám, jako budoucí stav, kterého realizací strategického řízení spolupráce mezi obcemi se chce v území ORP Semily dosáhnout.

V návrhové části byly definovány 2 problémové okruhy: 1. Absence nebo nedostatečná kapacita některých druhů sociálních služeb, 2. Zvyšující se výskyt sociálně patologických jevů. Tyto problémové okruhy byly dále rozpracovány do celkem 6 cílů:

1.1. Rozšířit terénní pečovatelské služby a služby osobní asistence do všech částí ORP, 1.2. Zřídit chráněné bydlení, 1.3. Aktualizovat komunitní plán služeb sociální péče, 1.4. Zajistit dostatečnou informovanost občanů, klientů a obcí, 2.1. Prevence vzniku a šíření sociálně patologických jevů, 2.2. Řešení problematiky vyloučených osob.

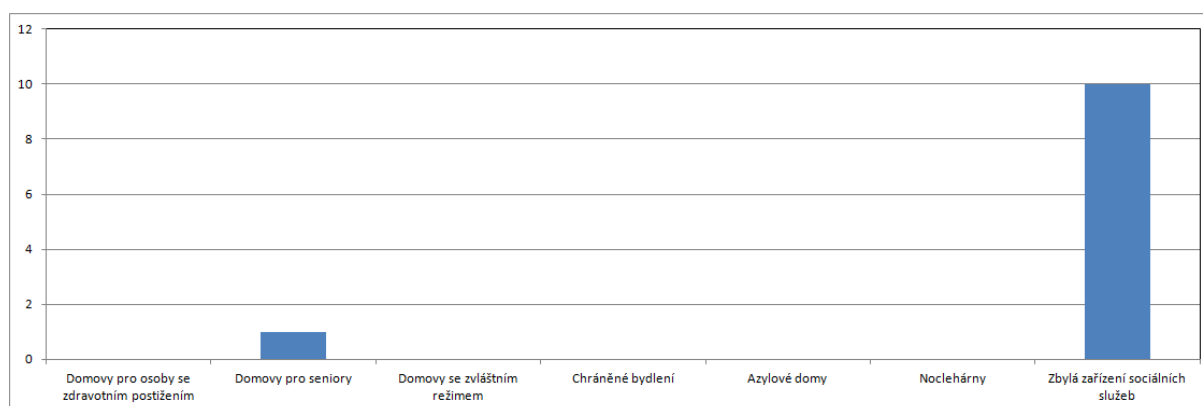
Tyto cíle mají pomoci vyřešit dané problémy v oblasti cestovního ruchu. Každý cíl má svého správce. Naplňování všech cílů bude sledováno prostřednictvím 13 přiřazených indikátorů výstupů a výsledků.

4.4.2. Popis postupu tvorby strategie

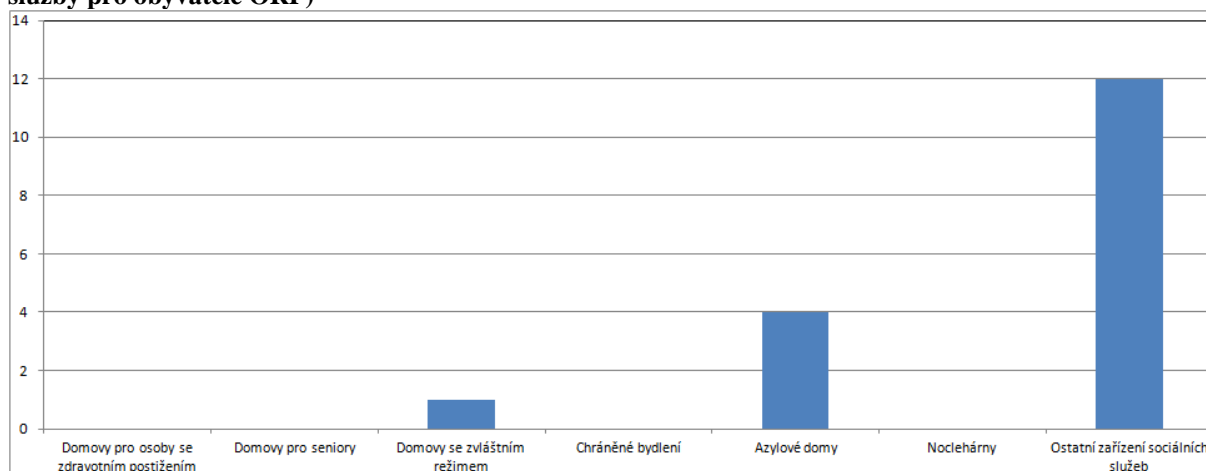
Návrhová část byla zpracována na základě výsledků analytické části. Realizační tým vypracoval 3 problémové okruhy, které byly diskutovány fokusní skupinou složenou z realizačního týmu, 3 představitelů obcí a vedoucím odboru sociální péče. Během této diskuze byly cíle upřesněny. Návrhová část byla zpracována během podzimu 2014 a diskutována s představiteli obcí na setkání ORP v září a v prosinci 2014.

4.5. Přílohy

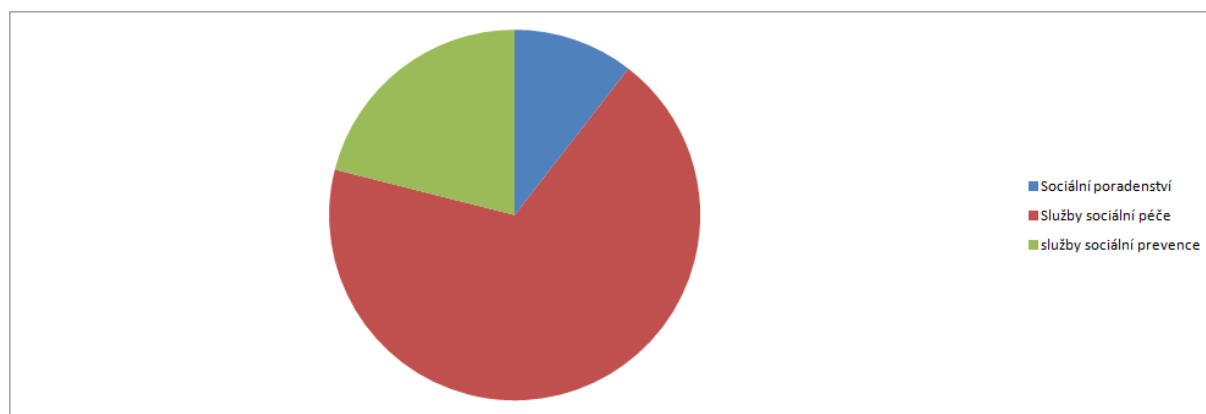
graf č. 13: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

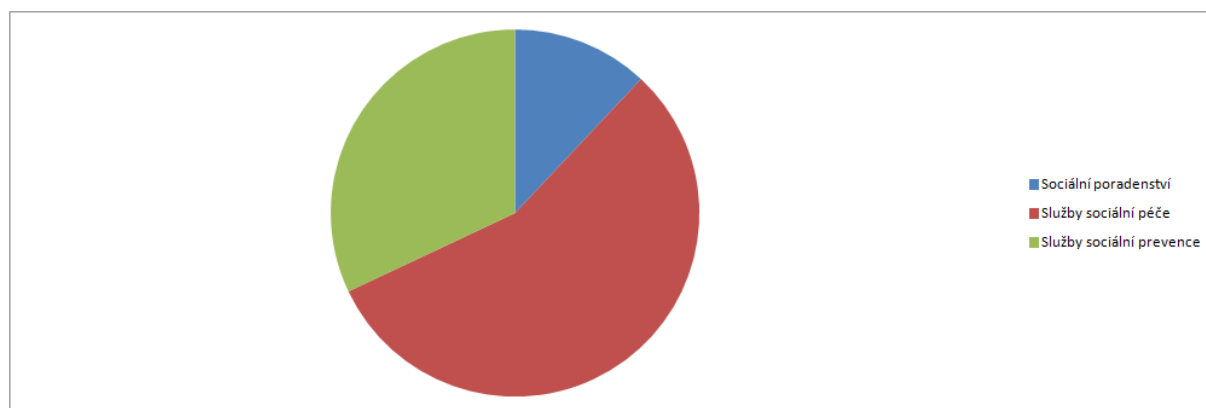
graf č. 14: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

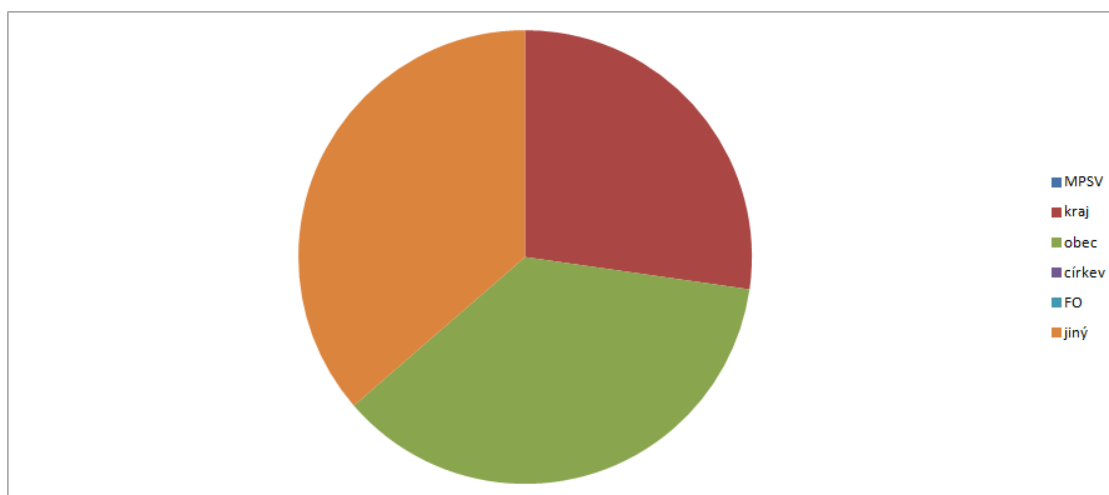
graf č. 15: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP

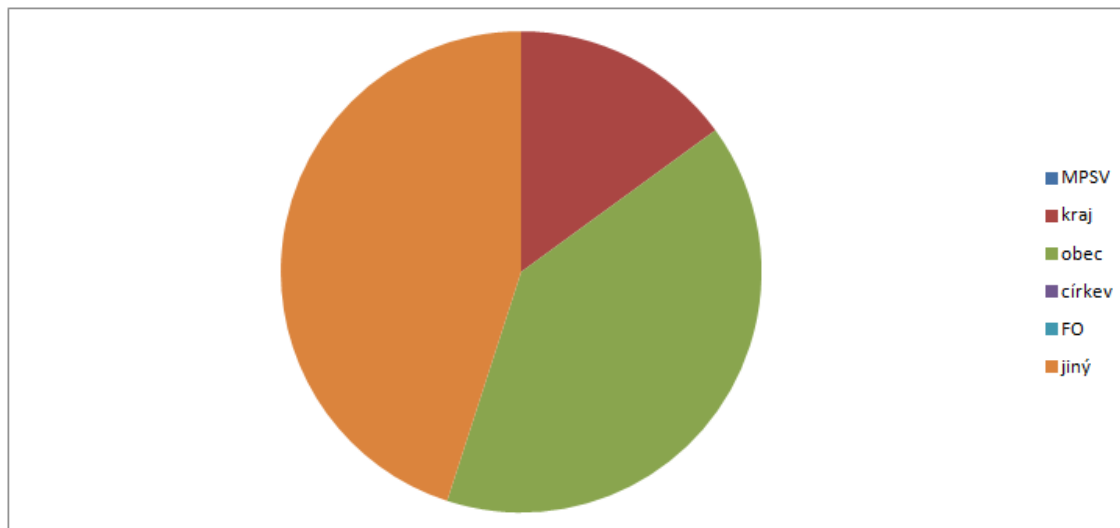
graf č. 16: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

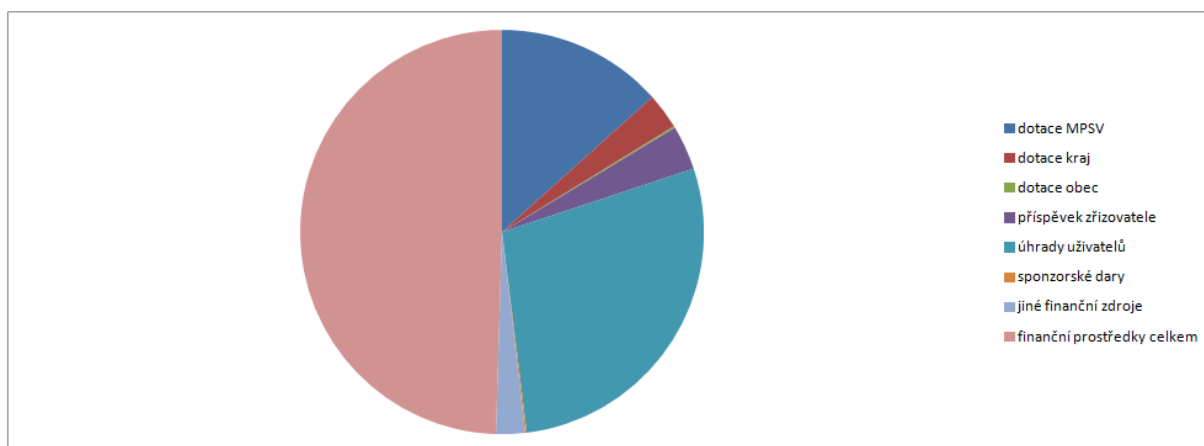
graf č. 17: Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

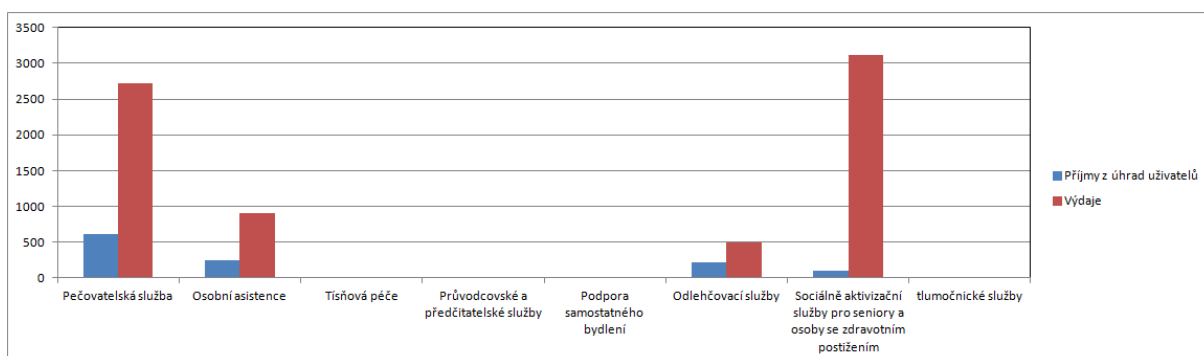
graf č. 18: Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

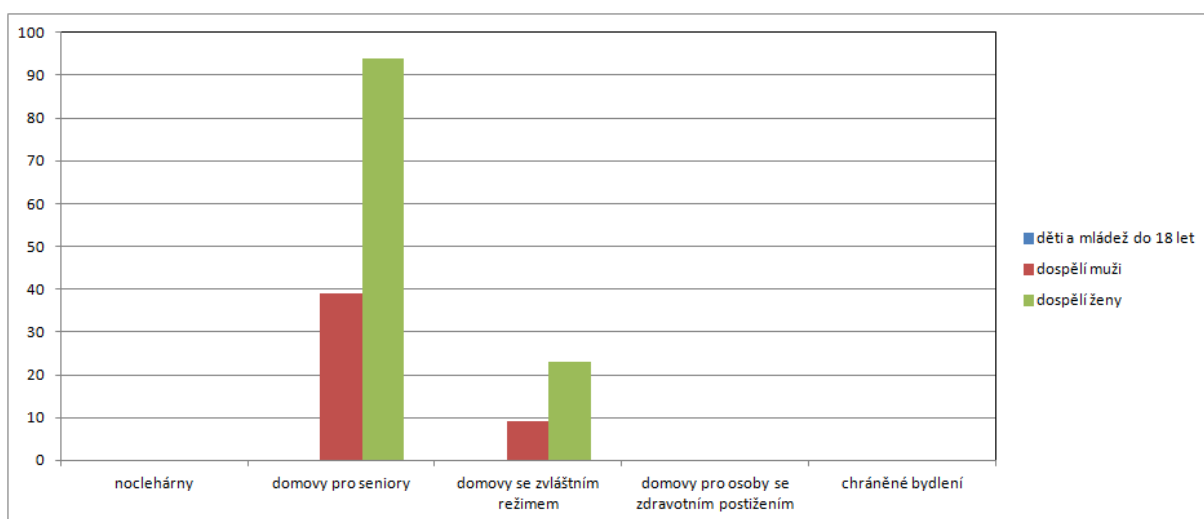
graf č. 19: Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP

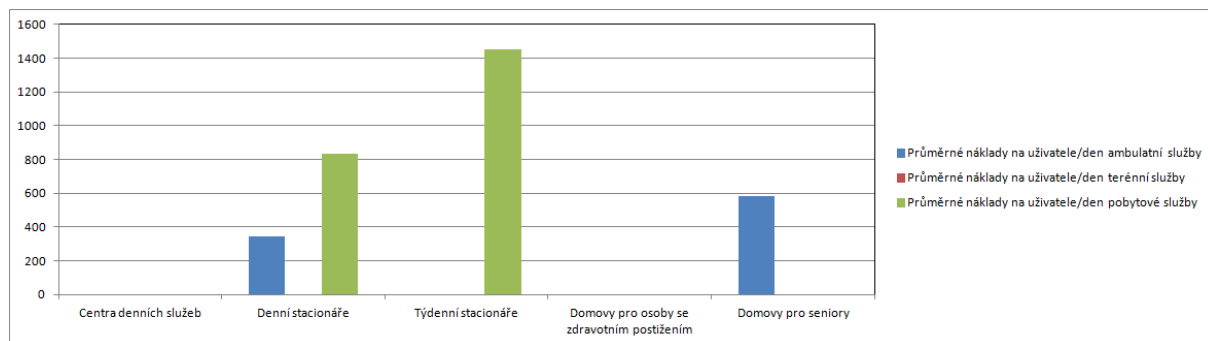
graf č. 20: Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením

graf č. 21: Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012

graf č. 22: Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP

5. Téma 3.: odpadové hospodářství

5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,
- odpady vzniklémi při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků, zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod.

Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému své ho odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění
- Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění
- Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění
- NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky
- Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění
- Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění
- Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění

- Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění

5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

V rámci ORP Semily zajišťuje odvoz komunálního odpadu téměř ve všech obcích firma **Severočeské komunální služby, a.s. Jablonec nad Nisou** (dnes dceřiná společnost firmy Marius Pedersen). Pouze 4 obce si zajišťují svoz jiným způsobem: Město Lomnice nad Popelkou - zde svoz KO zajišťují Technické služby města vlastním svozovým vozidlem, dále obec Příkrý - odvoz zajišťuje Jiří Dolenský (Semily), obec Roprachtice - odvoz zajišťuje místní ZD Roprachtice a obec Košťálov - zde svoz zajišťuje Václav Šindelář (Košťálov). Poslední obec má skládku na svém území a neplatí skládkovné. Komunální a objemný odpad končí v naprosté většině na skládce v Košťálově v území ORP. Pouze odpady, které se soustředí ve sběrném místě EKOSEVU ve Stružinci (výjimečně ale půjde o komunální odpad, spíše o velkoobjemný) končí na skládce v Popovicích u Jičina (sousední ORP). Cena za skládkování 1 t komunálního odpadu v Košťálově je **1 314 Kč**.

Ve většině obcí mají stanoven poplatek na občana na rok, některé obce poskytují slevy pro některé skupiny obyvatel. Poplatek se pohybuje v rozmezí **250 - 590 Kč** (průměr za území je 452 Kč). Tři obce uplatňují tzv. známkový systém za výsyp. Obce v naprosté většině doplácí ze svých rozpočtů náklady spojené se svozem a likvidací odpadů - v průměru ORP to činí **229 Kč/obyvatele**. Vzhledem k tomu, že v území je řada rekreačních objektů, vybírají i obce i poplatek od rekreačních (většinou stejná výše jako od obyvatele, ale stanovený na rekreační objekt). Ve třech obcích je uplatňován známkový systém, kde občané platí za výsyp různě velkých popelnic. Jsou i obce, které mají kombinovaný systém (dokoupení pytlů). V obci Košťálov (obec se skládkou odpadů) je to bez poplatku obyvatel, platí pouze rekreační 150 Kč/nemovitost.

Všechny obce rovněž zajišťují sběr tříděného odpadu - minimálně plasty a sklo. Naprostá většina zajišťuje i papír, nápojové kartony a kovy. Tříděný odpad většinou odváží rovněž firma SKS, a.s. Jablonec nad Nisou a mimo to pak další firmy převážně specializující se na konkrétní druh odpadu (např. Lipkova s.r.o - svoz skla v Lomnici, Asekol, s.r.o - svoz elektroodpadu). V menších obcích je tzv. pytlový svoz. Některé obce organizují pro své občany i další svozy - např. objemného odpadu, elektroodpadu, nebezpečného odpadu. Známkové systémy vedou většinou k většímu třídění odpadu. Za tříděný odpad občané poplatky neplatí, ale některé obce prodávají občanům pytly na tříděný odpad.

Jako dobrý příklad může sloužit nakládání s odpady ve městě Lomnici nad Popelkou, kde vedle toho že investovali do sběrného dvora, svozového vozidla a kompostárny, snaží se i zpeněžovat vytříděné suroviny a rovněž zavedli motivační systém pro občany, kteří třídí odpady (dle množství vytříděného odpadu mají slevu z poplatku za komunální odpad).

Náklady na 1 t komunálního odpadu je v průměru ORP **3 156 Kč**. Náklady na komunální odpad tvoří cena za odvoz, skládkovné, v případě vlastního odvozu pak mzdy, PHM a pronájem za nádoby. **Náklady na 1 t tříděného odpadu je v průměru ORP 4 145 Kč**. Do nákladů na tříděný odpad byly započítány náklady na tříděný papír, sklo, plast, nápojové kartony a kovy.

Dle studie IURMO činily průměrné náklady na sběr, svoz a odstranění 1 t směsného komunálního odpadu z obcí v průměru celé ČR 2 548 Kč a v průměru Libereckého kraje 3 050 Kč. Území ORP Semily je tedy nad republikovým i krajským průměrem. Vyšší náklady než je průměr ČR má 11 obcí z území (50 %).

U průměrné náklady na 1 t tříděného odpadu Libereckého kraje byly dle studie 4 970 Kč a průměr za celou ČR činil 4 678. Náklady na t jsou v ORP Semily pod republikovým i krajským průměrem. Velké rozdíly v nákladech jsou však mezi jednotlivými obcemi. Vyšší náklady na tříděný odpad než průměr ČR má 8 obcí v území (36 %).

Nádoby na tříděný odpad vlastní u většiny obcí část svozová firma a část EKO-KOM, v menší míře i obce. Výjimkou jsou obce Lomnice nad Popelkou a Příkrý, kde jsou nádoby obcí. Nádoby na komunální odpad vlastní u většiny obcí svozová společnost a občané. Výjimkou je město Lomnice nad Popelkou, kde je vlastníkem město. Sběrných míst (hnízd) na tříděný odpad je v průměru v obcích ORP 6 (min. 1, max. 9), město Lomnice má 45 sběrných hnízd a Semily 50.

Náklady obcí jsou v praxi ovlivněny místními podmínkami a rozsahem systému a způsobem tvorby služeb v odpadovém hospodářství zajišťovaným odpadovými firmami.

Tab. č. 72: Sběrné dvory na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Technické služby Semily	Jatecká 128	Semily 51301	576964	365	498	O	Pro občany města Semily a obcí: Chuchelna, Záhoří, Bozkov, Benešov, Bystrá n. J., Příkrý
2.	Technické služby Lomnice n. P.	Kampelíkova 1399	Lomnice nad Popelkou 512 51	577308	1586	1100	O	pouze pro občany Lomnice n. Popelkou

Zdroj: <http://www2.kraj-lbc.cz/zivotniprostredi/souhlasyl> + vlastní šetření

Tab. č. 73: Sběrná místa na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP: Ulice a čp, Obec	ZÚJ	Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
1.	EKOSEV, s. r. o.	Stružinec, Stružinec 51251	577545	nebyla sdělena	nebyla sdělena	S	OO+NO široké spektrum; pro občany okolních obcí
2.	Marius Pederesen, a. s.	Bryndov, 512 51 Lomnice nad Popelkou	577308	10 000	7 060	S	sklad NO+OO; údaj o průměrné využitě kap. je pouze za rok 2013, další neposkytnuty
3.	HESA metal, s. r. o.	Plk. Truhláře 137, Lomnice n. Pop.	577308	900	117	S	sběr autovraků
4.	Slako, s. r. o.	Nedvězí 92	577529	750	150	S	sběr autovraků

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP: Ulice a čp, Obec	ZÚJ	Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Slaná 512 01					
5.	Nikolas Karadzos	Bavlnářská 137, Semily 513 01	576964	500	97	S	sběr autovraků
6.	Nemocnice s poliklinikou Semily	3. května 421 Semily	576964	nebyla sdělena	28		sběr zdrav. odpadu
7.	Antonín Hlava - LIZO	Jičínská Lomnice nad Popelkou 512 51	577308	2	1	S	mezisklad zdravotnického odpadu
8.	Město Vysoké nad Jizerou	prostor za HZ Vysoké nad Jizerou	577693	nebyla stanovena	87	O	sklo, papír, plast, PET lahve, kompozitní obaly, železný šrot, NO, velkoobjemový odpad
9.	Obec Bělá	pod obecním úřadem Bělá	576972	nebyla stanovena	10	O	železo, tetrapaky, plasty + kontejnery na PET lahve, papír, sklo, KO
10.	Obec Bozkov	více míst Bozkov	577006	nebyla stanovena	29	O	papír, Pet lahve, sklo, tetrapaky, plasty, kovový odpad + předpoklad od 7/2014 i elektrospotřebiče; průměrná kapacita =pouze za rok 2013

Zdroj: <http://www2.kraj-lbc.cz/zivotniprostredi/souhlasly> + vlastní šetření

Tab. č. 74: Výkupny odpadů na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	HESA metal, s. r. o.	Plk. Truhláře 137	Lomnice n. Pop.	577308	2 000	232	S	výkup žel. šrotu, barevných kovů, papíru a lepenky
2.	Hujer a Drahoňovský, s. r. o.	Kampelíkova 1	Lomnice n. Pop.	577308	informace odmítli poskytnout	informace odmítli poskytnout	S	výkup odpadu, šrotu, barevných kovů
3.	KeliB Financial Group, s. r. o.	areál býv. TOFA	Semily	576964	1 000	434	S	výkup šrotu, barevných kovů,...
4.	WMT servis, s. r. o.	Jana Žižky 391	Semily 513 01	576964	informace odmítli poskytnout	informace odmítli poskytnout	S	výkup žel. šrotu a barevných kovů
5.	EKOSEV, s. r. o.	144	Stružinec	577545	údaje neposkyt-	údaje neposkyt-	S	výkup druhotných surovin

			51251		nuty	nuty		
6.	Karel Novák		Košťálov 512 02	577235	95	70	S	výkup žel. šrotu a barevných kovů
7.	Marius Pedersen, a. s.	Bryndov	Lomnice n. Pop.	577308	údaj za tuto činnost neposkytnut	údaj za tuto činnost neposkytnut	S	výkup druhotných surovin - pouze od firem

Zdroj: <http://www2.kraj-lbc.cz/zivotniprostredi/souhlasyl> + vlastní šetření

Sběrné dvory se nacházejí v Semilech, provozované místními Technickými službami a v Lomnici nad Popelkou (opět provozováno místními Technickými službami). Lomnický sběrný dvůr slouží pouze pro místní občany. Sběrný dvůr v Semilech využívají i okolní obce, které mají smlouvu s městem Semily (Chuchelna, Záhoří, Bozkov, Benešov, Bystrá, Příkrý) a platí městu poplatky za využití (paušální část + za množství odpadu). Občané těchto obcí mají možnost zdarma využít služeb sběrného dvora.

Ze sběrného dvora v Lomnici n. P. odchází odpady na třídící linku Marius Pedersen v Nové Pace, na skládku MP v Košťálově a do dalších firem (Wega recycling ve Vršicích u Kopidlna, Lipkova s. r. o. ve Vrchlabí, Emba v Pasekách n. Jizerou, Saint-Gobain-ISOVER v Praze). Podobně je tomu i u sběrného dvora v Semilech. Odpady odtud pokračují na skládku v Košťálově, do firmy Emba v Pasekách n.J., ECO-F pro nebezpečný odpad, SWS Green waste - servis, s. r. o. na Hrubé Skále, či Poly group cz, s. r. o. v Hořicích. Pro okolní obce je k dispozici firma Ekosev, s. r. o. ve Stružinci, která jako sběrné místo zajišťuje sběr velmi širokého rozsahu odpadů včetně nebezpečných. Zabývá se rovněž výkupem druhotných surovin. Další pobočky této firmy se nacházejí v Horní Sytové a v Mříčné, kde dochází k lisování, drcení a demontáži papíru, plastů, kovů a elektroodpadu.

Firma Marius Pedersen, a. s. v Lomnici nad Popelkou má povolení pro sklad NO a OO, sami toto zařízení označují jako sběrný dvůr. Jejich kapacita je 10 000 tun odpadu/rok a využití za minulý rok bylo 70,6 %. Na stejném místě dochází k různým procesům a úpravám viz Tabulka č. 85. Rovněž zde provádějí výkup druhotných surovin od velkých firem, ale kapacitní údaje za tuto činnost zvlášť nemají.

Sběrem autovraků na území ORP Semily se zabývají tři firmy podnikající v Semilech, v Lomnici nad Popelkou a ve Slané. Firma Slako, s. r. o. ve Slané má roční kapacitu 750 t odpadu, je ale využívána pouze z 20%, a to i přesto, že zde dochází ke sběru autovraků z širšího okolí - např. Semily, Lomnice n.P., kde jsou zbylé dvě sběrné autovraků. Lomnická výkupna firmy Hesa Metal, s. r. o. svou kapacitu využívá dokonce pouze ze 13 % - se sběrem autovraků však začala v roce 2012, kdy bylo zpracované množství malé, dá se tedy očekávat nárůst. Rovněž poslední firma (Nikolas Kradžos) zahájila svou činnost v roce 2012. Poskytnutý údaj o skutečně využití kapacitě je za rok 2013, kdy byla maximální kapacita využita pouze na 19%. V současné době (jaro 2014) se na sběr a demontáž autovraků připravuje i firma WMT servis, s. r. o. v Semilech.

Nemocnice s poliklinikou v Semilech má povolení pro sběr chemikálií, léčiv, částí těl, apod. Tento druh odpadu sbírá i od ambulantních lékařů v Semilech. Sběrem zdravotnického odpadu od lékařů v Lomnici, Semilech a Železném Brodě se zabývá firma Antonín Hlava - LIZO, která funguje jako mezi-sklad a dále pak tento odpad odváží do spalovny NELI servis, s. r. o. v Liberci. Pro odpadové hospodářství obcí jde však o zařízení nerelevantní.

Výkupem odpadů se na daném území zabývá 7 firem. Dvě z nich se nacházejí v Semilech, tři v Lomnici n.P., z nichž jedna vykupuje suroviny pouze od velkých firem (Marius Pedersen, a. s.). Další výkupny se nacházejí v Košťálově a ve Stružinci (již zmíněný Ekosev, s. r. o.). Firma keliB Financial Group, a. s. sídlí v Praze a semilská výkupna je jednou z 11 poboček této velké firmy. Druhá výkupna nacházející se v Semilech (WMT servis, s. r. o.) je malou firmou se dvěma společníky, která ovšem rozšiřuje své služby (např. demontáž autovraků, zpracování elektroodpadů) a stěhuje se do větších prostor. Výkupna v obci Košťálov je malou firmou, do které suroviny vozí zejména občané místní a z nejbližších přilehlých obcí = rádius 10 km. Vykoupené množství odpadu se v této firmě rok od roku snižuje. V počátku podnikání před 12 lety, byla jejich kapacita využita na 100 %, v posledních letech objem vybraného odpadu stále klesá, takže průměrná skutečně využitá kapacita je v současnosti 70 %.

Z uvedených údajů vyplývá, že rozmístění výše zmíněných firem je nerovnoměrné - soustřeďují se logicky ve městech Semily a Lomnice n.P. a v obcích mezi nimi. V celé oblasti na sever od Semil se nenachází jediný sběrný dvůr, sběrné místo autovraků nebo výkupna odpadů. A rovněž obce "podél Jizery" nejsou zastoupeny jedinou firmou. Mnoho firem odmítlo poskytnout informace o maximální i průměrně využitě roční kapacitě z důvodu konkurenčního boje. Tam, kde údaje známe, se dovídáme, že kapacity prozatím poptávce stačí. Nenaplněnost je zřejmá zejména u sběru autovraků. I výkupny druhotných surovin mají velké rezervy. Jediným zařízením, o kterém víme, že svou kapacitu dokonce překračuje, jsou Technické služby města Semily.

Město Vysoké nad Jizerou má zřízeno sběrné místo pro své občany, kde se kromě kontejnerů na tříděný odpad nachází uzamykatelný sklad. V tomto sběrném místě mají občané možnost odložit: sklo, papír, plast, PET lahve, kompozitní obaly, železný šrot, NO, velkoobjemový odpad.

Obec Bělá zřídila pro své občany sběrné místo u obecního úřadu a lze zde uložit: železo, tříděné tetrapaky, plasty, PET lahve, papír, sklo, komunální odpad. Podobně je na tom i obec Bozkov, kde mají sběrné místo rozdělené na více stanovišť a shromažďuje se zde: papír, PET lahve, sklo, tetrapaky, plasty, kovový odpad. V současné době obec připravuje i sběr elektrospotřebičů. Obec Stružinec spolupracuje s místní firmou EKOSEV, s. r. o., která provozuje sběrné místo (dle svých slov sběrný dvůr). Několik obcí má smlouvu s Technickými službami města Semily. Další obce, které nemají sběrná místa jako taková, mají např. stanovená místa, kam mají občané možnost odkládat pytle s tříděným odpadem, odkud jsou následně pravidelně odváženy svozovou společností.

Třídící linky na území ORP, současný stav

Na území ORP nejsou žádné třídící linky.

Tab. č. 75: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	EKOSEV, s. r. o.	Mříčná	Jilemnice	577197			S	třídění, činnost nepotvrzena

2.	Severočeské komunální služby, s. r. o.	Proseč n. N.	Jablonec N. N	563510			S	třídění
3.	Marius Pedersen, a. s.	Přibyslavská 124	Nová Paka	573248			S	třídění

Zdroj: <http://www2.kraj-lbc.cz/zivotniprostredi/souhlasyl/>, <http://websouhlasyl.inisoft.cz/kralovehradeckykraj/>
+vlastní šetření

Tab. č. 76: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Marius Pedersen, a. s.	Přibyslavská 124	Nová Paka	573248	všechny obce ORP *	S	třídění

Zdroj: <http://websouhlasyl.inisoft.cz/kralovehradeckykraj/> + vlastní šetření

Třídící linku v Nové Pace využívá přímo město Lomnice nad Popelkou (vlastní svoz), ostatní obce prostřednictvím svozové firmy Marius Pedersen.

Třídící linka s oprávněním od Libereckého kraje se na území nenachází žádná. Ovšem dle konzultace s firmou Marius Pedersen, a. s. dochází v jejich pobočce v Lomnici n. P. na Bryndově ke třídění plastů před jejich zpracováním. Nejbližší třídící linka v okolí se nachází v Nové Pace, tedy velmi blízko hranic ORP Semily. Navíc se jedná o firmu podnikající v řešeném území, tudíž provázanost se zdejší oblastí je velmi dobrá. Tuto třídící linku využívá přímo město Lomnice nad Popelkou, z jehož sběrného dvora se do tohoto zařízení odpady odvázejí. Povolení pro provozování třídící linky má i firma Ekosev ve Mříčné, která přímo sousedí s SO ORP Semily a taktéž zde podniká. Její činnost však nebyla potvrzena. Další třídící linka se nachází v Proseči nad Nisou.

Tab. č. 77: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP	ZÚJ	Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Poznámky
1.	Komunitní kompostárna Semily	Semily 51301	576964	1 800	863	OK	průměrná kapacita = za rok 2013, dříve nefungovala
2.	Kompostárna bioodpadů	Kampelíkova 1399 Lomnice nad Popelkou	577308	1 500	1 042	O	pro Lomnici, Novou Ves n.P., Bradleickou Lhotu, Bělou, Libštát, Slanou, Tatobity a Žernov (dle zákona jde o Zařízení k využívání odpadu, tzn.

							není komunitní kompostárnou)
3.	Terba, s. r. o. - kogenerace Košťálov	Košťálov 512 02	577235	2 500 000 m ³	2 500 000 m ³	S	skládkový bioplyn

Zdroj: <http://www2.kraj-lbc.cz/zivotniprostredi/souhlasy/> + vlastní šetření

Tab. č. 78: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel /vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	TS Nová Paka		Stará Paka	573507	2 050		O	výstavba ukončena v 3/2014, uvedení do provozu se předpokládá od 1.6.2014
2.	TSM Jičín	Popovice	Jičín 506 01	572659	1 500		O	pro okolní obce
3.	Obora - Okrasné a ovocené školky Valdice, s. r. o.	Sedličky 9	Jičín 506 01	572659	4 000	2 300	S	pro okolní obce
4.	Služby Vítkovice s. r. o.	Bukovina u Čisté	Bukovina u Čisté	577031	450		OK	vlastník: Jilemnicko-svazek obcí
5.	Služby Vítkovice s. r. o.	Horní Branná	Horní Branná	577120	150		OK	vlastník: Jilemnicko-svazek obcí
6.	Služby Vítkovice s. r. o.	Jilemnice	Jilemnice	577197	1 650		OK	vlastník: Jilemnicko-svazek obcí
7.	Služby Vítkovice s. r. o.	Horní Rokytnice nad Jizerou	Rokytnice nad Jizerou	577456	850		OK	vlastník: Jilemnicko-svazek obcí
8.	Služby Vítkovice s. r. o.	Roztoky u Jilemnice	Roztoky u Jilemnice	577499	150		OK	vlastník: Jilemnicko-svazek obcí
9.	Služby Vítkovice s. r. o.	Vítkovice v Krkonoších	Vítkovice v Krkonoších	577669	1 000		OK	vlastník: Jilemnicko-svazek obcí
10.	Technické služby Turnov	Malý Rohozec	Turnov	577626			OK	

11	Severočeské vodovody a kanalizace, a. s. ČOV Turnov	Sobotecká	Turnov	577626			S	BPS instalovaná na ČOV
----	---	-----------	--------	--------	--	--	---	------------------------

Zdroj: <http://www2.kraj-lbc.cz/zivotniprostredi/souhlasy/>, <http://websouhlasy.inisoft.cz/kralovehradeckykraj/>
+ vlastní šetření

U většiny zařízení pro nakládání s BRO nebyla zjištěna průměrná roční využitá kapacita, pouze maximální.

Tab. č. 79: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Komunitní kompostárna Semily		Semily 51301	576964	Semily	OK
2.	Kompostárna bioodpadů Lomnice	Kampelíkova 1399	Lomnice nad Popelkou	577308	pro Lomnici, Novou Ves n.P., Bradleckou Lhotu, Bělou, Libštát, Slanou, Tatobity a Žernov	O

Zdroj: <http://www2.kraj-lbc.cz/zivotniprostredi/souhlasy/> + vlastní šetření

Kompostárny se na území ORP Semily nacházejí dvě, a to komunitní kompostárna v Semilech, která byla otevřena v roce 2013, kdy zde bylo zpracováno 863 t bioodpadu, což je 48 % z celkové kapacity. Dá se očekávat, že její využití bude stoupat. S navýšením zpracovaného odpadu počítá i kompostárna v Lomnici nad Popelkou, jež svou kapacitu využívá v současnosti ze 70 %. Slouží nejen pro místní obyvatele, ale i pro občany okolních obcí (Nová Ves n. P., Bradlecká Lhota, Bělá, Libštát, Slaná, Tatobity a Žernov (Tatobity a Žernov nejsou součástí SO ORP Semily). Nejedná se o komunitní kompostárnu, ale o zařízení na zpracování odpadu, tudíž může přijímat odpad z více obcí.

Bioplyn ze skládky odpadů v Košťálově je využíván v kogeneraci firmy Terbo. V loňském roce tato jednotka zpracovala 1 mil m³ skládkového bioplynu, což zdaleka nenaplnuje maximální roční kapacitu (2,5 mil m³ bioplynu). Toto množství bioplynu by mohlo posloužit k produkci 3 416 400 kWh elektrické energie. Větší množství není ani do veřejné sítě možno dodávat - chybí povolení distributora. V obci Bělá se sice nachází soukromá bioplynová stanice, která však zpracovává pouze přebytky z rostlinné i živočišné výroby. Žádný bioodpad nezpracovává. Její provoz byl zahájen v listopadu 2011.

Jilemnicko – svazek obcí je zapojen do projektu Komunitní kompostování na Jilemnicku. Do realizace projektu je zapojeno 20 obcí mikroregionu Jilemnicko. Na území regionu je v rámci projektu otevřeno 6 komunitních kompostáren, které jsou spádově určeny pro zpracování materiálu nejen pro danou obec, ale také pro obce sousední. Tyto komunitní kompostárny jsou v obcích Rokytnice nad Jizerou, Jilemnice, Vítkovice v Krkonoších, Horní Branná, Bukovina u Čisté a Roztoky u Jilemnice. Tato zařízení jsou pro odpadové hospodářství obcí SO ORP Semily nevhodné, mohou však sloužit jako dobrý příklad.

Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů na území ORP, současný stav

Na území ORP Semily se nenachází žádná spalovna ani zařízení pro energetické využití odpadů a v současné době není ani žádný komunální odpad z obcí řešeného území spalován mimo území SO ORP Semily.

Zdravotnický odpad z této oblasti je spalován buď ve spalovně NELI, s. r. o. v Liberci, kam putuje z meziskladu firmy Antonín Hlava - LIZO, nebo v SPL Jablonec nad Nisou, s. r. o., kam odchází ze semilské nemocnice. Firma Slako, s. r. o. odváží některé části demontovaných autovraků (filtry) do spalovny TERMIZO v Liberci. Dostupnost není tedy úplně ideální - žádná ze zmíněných spaloven se nenachází ani v sousedním ORP. Jelikož přes ORP Semily neprochází ani dálnice, je doprava do spaloven zdlouhavější.

Tab. č. 80: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Typ zařízení (spalovna NO, OO, PrO); zařízení pro energetické využití odpadů ZEVO (KO, NO, OO)	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ					
1.	SPL Jablonec nad Nisou, s. r. o.	Belgická 4613/1A	Jablonec n. Nisou	563510	2 200	1 456	spalovna NO+OO	S	
2.	NELI servis, s.r. o.	Husova	Liberec	556904	400	403	spalovna NO	S	dceřiná společnost Liberecké nemocnice
3.	TERMIZO, a. s. - spalovna komunální odpadů	Dr. Milady Horákové 571/56	Liberec	556904	96 000	97 051	zařízení pro energetické využití odpadů	S	

Zdroj: <http://www2.kraj-lbc.cz/zivotniprostredi/souhlasy/> + vlastní šetření

Tab. č. 81: Koncová zařízení (spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	NELI servis, s.r. o.	Husova	Liberec	556904	obec ne, ale firma Antonín Hlava - LIZO	S
2.	TERMIZO, a. s. - spalovna komunální odpadů	Dr. Milady Horákové 571/56	Liberec	556904	fa Slako, s. r. o.	S
3.	SPL Jablonec nad Nisou, s. r. o.	Belgická 4613/1A	Jablonec n. Nisou	563510	obec ne, ale semilská nemocnice	S

Zdroj: <http://www2.kraj-lbc.cz/zivotniprostredi/souhlasy/> + vlastní šetření

Tab. č. 82: Sklárky odpadů provozované na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Typ sklárky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav sklárky	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Marius Peder-sen, a. s.		Košťálov	577235	OO	otevřená	S	zbytková kapacita 1 400 000 t

Zdroj: <http://www2.kraj-lbc.cz/zivotniprostredi/souhlasyl/> + vlastní šetření

Tab. č. 83: Nejbližší sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu	ZÚJ	Typ sklárky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav sklárky	Provozovatel/vlastník (O, S)
1.	TSM Jičín	Popovice - Libec Jičín 506 01	572659	OO	otevřená	O

Zdroj: <http://websouhlasyl.inisoft.cz/kralovehradeckykraj/> + vlastní šetření

Tab. č. 84: Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu	ZÚJ	Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
1.	Marius Peder-sen, a. s.	Košťálov	577235	celé ORP	S	zbytková kapacita 1 400 000 t
2.	TSM Jičín	Popovce - Libec Jičín 506 01	572659	Stružinec - přes firmu Ekosev, s. r. o.	O	

Zdroj: <http://www2.kraj-lbc.cz/zivotniprostredi/souhlasyl/>, <http://websouhlasyl.inisoft.cz/kralovehradeckykraj/> + vlastní šetření

Tab. č. 85: Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Specifikace typu dalších zařízení pro nakládání s odpady	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	SČVK, a. s. - ČOV Semily	Bítouchov	Semily	576964	biodegradace - 1.1.0	S	
2.	SČVK, a. s. - ČOV Lomnice		Lomnice n. Pop. 512 51	577308	biodegradace - 1.1.0	S	
3.	Maruius Peder-sen, a. s.		Lomnice n. Pop.	577308	biodegradace-1.1.0; pa- ketace - 3.3.0; drcení	S	

			512 51		plastů-3.2.0; mechanická úprava elektroodpadu 3.1.2		
4.	Charvát Axl, a. s.	3. května 800	Semily 513 01	576964	Odstraňování NO - de-emulgační a neutralizační stanice	S	
5.	HESA metal, s. r. o.	Plk. Truhláře 137	Lomnice n. Pop.	577308	3.1.1 demontáž autovra-ků	S	
6.	Slako, s. r. o .	Nedvězí 92	Slaná 512 01	577529	3.1.1 demontáž autovra-ků	S	
7.	Nikolas Karadzos	Bavlnář-ská 137	Semily 513 01	576964	3.1.1 demontáž autovra-ků	S	
8.	Marius Pedersen, a. s. - skládka		Košťálov	577235	Drcení plastů - 3.2.0; Využití k rekultivaci - 5.6.0	S	
9.	Kobaly s. r. o.	Sekerko-vy Louč-ky	Mírová pod Kozá-kovem	577316	Recyklace plastů	S	
10	CZ BRIK s. r. o.		Přepeře	577413	recyklace papíru a dřeva	S	
11	Green waste ser-vises, s. r.o.	Rokytni-ce 30	Hrubá Skála	577146	sběr a drcení odpadů - OO i NO	S	TSM Semily
12	Technické služby Turnov, s. r. o. - Deponie	Vesecko	Turnov	577626	Drcení a recyklace sta-vebního odpadu	S	
13	Pesl spol. s r. o.	228	Libuň	573124	Recyklace plastů	S	
14	EMBA spol. s r. o.		Paseky nad Jiz.	547476	Zpracování odpadního papíru pro výrobu	S	využívají: Lomnice, Semily

Zdroj: <http://www2.kraj-lbc.cz/zivotniprostredi/souhlasyl/>, <http://websouhlasyl.inisoft.cz/kralovehradeckykraj/>
+ vlastní šetření

Skládka odpadů se na území ORP Semily nachází jedna **v obci Košťálov**, provozovaná firmou Marius Pedersen, a. s., která využívá vytěženou část lomu na stavební kámen. Jedná se o skládku kategorie S-OO pro ostatní odpady. Přibližná zbytková kapacita skládky je 1 400 000 tun odpadu, přesný údaj bude znám během roku po geodetickém zaměření. Předpokladem bylo uzavření skládky v roce 2036, ovšem množství ukládaného odpadu se každým rokem snižuje, a tak se dá očekávat, že skládka bude moci být otevřena déle. Na okolní obce nemá zásadní vliv provoz skládky samotné, nýbrž těžká tranzitní doprava spojená s provozem skládky, která přetěžuje komunikace v mnoha obcích. Na tuto skládku je odvážena většina SKO z obcí SO ORP Semily.

Biodegradací, tedy odbouráváním ropného a organického znečištění z kontaminovaných odpadů, se zabývají SČVak, a. s., a to v čistírnách odpadních vod v Semilech a v Lomnici nad Popelkou. Kromě těchto zařízení má povolení pro biodegradaci také firma Marius Pedersen, a. s. v Lomnici nad Popelkou, kde se rovněž provádí paketaže, drcení plastů a zpracování elektroodpadů.

Firma Marius Pedersen, a. s. provádí drcení plastů i na skládce v Košťálově, kde rovněž dochází k využívání odpadů k rekultivaci.

Odstraňování nebezpečných odpadů provádí i firma Charvát Axl, a.s., která vlastní deemulgační a neutralizační stanici. Ta ovšem slouží pouze pro vlastní potřeby dané firmy. Její kapacita je 720 m³ odpadních vod pro neutralizační stanici a 60 m³ odpadních vod pro deemulgační stanici. V roce 2013 byla kapacita neutralizační stanice využita na 71 % a kapacita deemulgační stanice na 83 %.

Odstraňováním autovraků se v ORP Semily zabývají tři firmy - tedy všechny firmy, které mají povolení pro sběr autovraků, zajišťují i jejich demontáž. Firma Slako, s. r. o. uvádí, že jednotlivé druhy odpadů z rozebraných autovraků od nich odváží firma Kovošrot, část jde na skládku v Košťálově a např. filtry jsou odváženy do spalovny TERMIZO, a. s. v Liberci. Povolení pro tuto činnost si v současné době zařizuje i firma WMT servis, s. r. o.

Tabulka č. 85 rovněž obsahuje několik firem v okolí ORP Semily, které se zabývají materiálovým využitím různých odpadů. Některé z nich jsou využívány zdejšími obcemi, jiné nikoliv. Na plast se zaměřuje firma Pesl spol. s r. o. v Libuni a Kobaly s. r. o. v Mírově pod Kozákovem. Papír je materiálově využíván v Pasekách nad Jizerou ve firmě EMBA, kde se z něj vyrábí např. nové obaly a je využívána TSM Semily i TSM Lomnice n. P. Kromě papíru zpracovává i dřevo firma CZ BRIK s. r. o. v Přepěřích.

Doplňující informace - černé skládky odpadu a ekologické zátěže, současný stav na území ORP

Na území ORP Semily se nachází zhruba 40 ekologických zátěží, jedná se o staré skládky a kontaminované plochy. Často jsou tyto plochy v terénu již nedohledatelné, protože jsou již dlouhodobě uzavřeny. Nachází se prakticky na celém území ORP Semily a jde o malé lokality s různou mírou rizika. Jako nejrizikovější je označeno 6 lokalit v Jesenném, Lomnici n.P, v Semilech a ve Vysokém n. J., které dosahují kvalitativního rizika 2=vysoké.

Černá skládka se nachází v Semilech na "Škvárovně". Jedná se o skládku různého odpadu promíchaného se stavební sutí. Skládka se nalézá na soukromém pozemku, který bude v budoucnu převeden do vlastnictví Města Semily. Město na své náklady zajistí likvidaci skládky. Předpokládané náklady na její odstranění jsou odhadovány na 700 tis. až 1 mil Kč. Z dotazníkového šetření vyplývá, že problémy s černými skládkami mají také v dalších 6 obcích: Benešov, Syřenov, Chuchelna, Příkrý, Lomnici n. P. a Roprachtice.

Celková produkce odpadů na území ORP v období 2008-2012

Tab. č. 86: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]						
Produkce ostatních odpadů (OO)	40 487,56	35 617,31	31 716,33	27 547,84	49 910,20	16 085,27
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	17 233,16	7 391,21	16 428,08	11 209,59	7 566,71	10 754,45
Celková produkce (OO a NO)	54 833,58	43 008,52	48 144,41	38 757,43	57 476,91	26 839,72

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Produkce celkových odpadů má mírně snižující se trend s výkyvy v roce 2009 a zejména v roce 2011. Měrná produkce odpadů v roce 2012 činila **1 031 kg** na jednoho obyvatele.

Ostatní odpady mají rovněž klesající trend s výkyvem v roce 2011. Jejich podíl na celkových odpadech v posledním roce značně poklesl (60 %). Měrná produkce na obyvatele činila v tomto roce **618 kg**.

Produkce nebezpečných odpadů naopak má zvyšující trend ale opět s velkými meziročními výkyvy. V posledním sledovaném roce činil jejich podíl na celkových odpadech 40 %. Měrná produkce na obyvatele byla **413 kg** (pro srovnání v roce 2000 to bylo 300 kg).

Tab. č. 86a Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Semily	26 037	429,62	16,50	9 738,42	374,02	10 168,05	390,52
Liberecký kraj	438 594	6 685,23	15,24	202 926,47	462,67	209 611,69	477,92

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 86a je zobrazena produkce odpadů za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce všech odpadů od obcí tvoří 37,88 % z celkové produkce odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Produkce nebezpečných odpadů od obcí tvoří 3,99 % z produkce nebezpečných odpadů vyprodukovaných všemi původci v ORP. Z těchto hodnot je patrné, že 62,12 % z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právními osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP. Největší množství nebezpečných odpadů pochází z produkce těchto subjektů.

Jak je z tabulky zřejmé, v porovnání s průměrnými hodnotami za Liberecký kraj vykazuje ORP vyšší měrnou produkci nebezpečných odpadů a nižší měrnou produkci ostatních odpadů, které byly vyprodukované v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů se ORP pohybuje pod průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 4,36 kg vyšší hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů a o 152,29 kg nižší hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukované obcemi.

Tab. č. 87: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	12 321,00	65,44	84,74	57,02	36,73
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	609,01	174,57	48,86	51,32	66,46
04	Odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu	591,82	274,20	384,54	463,25	379,09
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	0,32	0,35	0,01	0,35	7,01
06	Odpady z anorganických chemických procesů	0,20	0,10	0,26	0,75	0,14
07	Odpady z organických chemických procesů	281,00	262,94	137,05	177,73	53,18
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnících materiálů a tiskařských barev	32,07	12,20	7,04	15,59	9,08
09	Odpady z fotografického průmyslu	2,61	2,59	2,25	0,93	0,73
10	Odpady z tepelných procesů	464,24	208,87	67,77	53,80	53,80
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	7,60	3,62	1,76	5,37	2,48
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů	1 012,76	477,22	459,30	863,11	688,29
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	154,51	91,41	97,53	127,10	109,01
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	5,04	2,16	3,02	3,69	4,16

15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	1 665,99	1 373,61	1 510,57	1 600,59	1 758,53
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	1 024,37	494,64	500,39	381,91	374,88
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	5 270,48	12 720,73	12 822,93	33 090,16	4 701,60
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisejí se zdravotní péčí)	10,10	22,92	48,26	48,34	85,61
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	11 182,67	24 389,75	14 435,04	12 658,09	10 779,24
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	8 372,72	7 567,09	8 146,12	7 868,52	7 729,71
50	Odpady vzniklé z elektroodpadů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celková produkce odpadů [t]		43 008,51	48 144,41	38 757,43	57 467,62	26 839,73

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Celkem má produkce odpadů za sledované období v území mírně klesající trend s velkým výkyvem v roce 2011 (nárůst) a 2012 (velký pokles). Mnohonásobně snížily odpady z prvovýroby v zemědělství a zpracování potravin. Pokles byl zaznamenán i u odpadů ze zpracování dřeva a papírů, dále znatelně klesly i odpady z organických chemických procesů.

Nejvíce rozkolísané jsou odpady skupiny 17 - stavební a demoliční odpady a skupiny 19 odpady ze zařízení na zpracování odpadu, z ČOV a z výroby vody pro lidi a průmyslové účely. Produkce KO je bez větších výkyvů.

Největší meziroční % nárůst byl u skupiny 05 - odpady ze zpracování ropy a plynu a to v letech 2011 a 2012.

V roce 2012 bylo vyprodukováno nejvíce odpadů ve skupinách:

a) **skupina 19** - Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely = **10 779 t**

b) **skupina 20** - Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru = **7 730 t**

c) **skupina 17** - Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst) = **4 701 t**

d) **skupina 15** - Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené = **1 759 t**

e) **skupina 12** - Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů = **688 t**

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů.

Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě.

Informace sdělované společnosti EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytríděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vytríděných odpadů a nad vybranými daty, např. o smíšeném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě.

V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.

Tab. č. 88: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	43 008,52	48 144,41	38 757,43	57 476,91	26 839,72
Celková produkce KO	9 997,58	8 915,14	9 634,14	9 439,15	9 453,78
Celková produkce SKO	5 273,71	5 090,05	5 193,81	4 947,22	5 215,83

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Celková produkce odpadů držela stabilní průměr v prvních třech letech sledovaného období, v roce 2011 byl velký nárůst (+ 48 %) a naopak v roce 2012 velký meziroční pokles (- 53%). Produkce KO a SKO je ve sledovaném období prakticky vyrovnaná.

Podíl KO na celkovém objemu vyprodukovaných odpadů se mění díky výraznějším změnám v produkci dalších odpadů, než v důsledku změn v produkci samotného KO - ty jsou "zanedbatelné". Podíl KO na celkovém objemu odpadů se střídavě pohybuje v rozmezí 16 % - 35 % (v průměru ve sledovaném období 24 %). Měrná produkce na obyvatele se ve sledovaném období pohybovala v rozmezí 337 – 377 kg.

Podíl SKO na KO byl ve sledovaném období 52 – 57 %. Měrná produkce na obyvatele se pohybovala od 188 do 200 kg/obyvatele.

Tab. č. 88a Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012	Celková produkce KO (20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	EKO-KOM, a.s.
ORP Semily	26 037	7 201,04	276,57	4 139,75	159,00	173,26
Liberecký kraj	438 594	145 460,93	331,65	83 643,98	190,71	191,68

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.

V tabulce 88a je zobrazena produkce komunálních odpadů (KO) za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce KO od obcí tvoří 76,16 % celkové produkce KO v území ORP. Produkce SKO z obcí tvoří 79,38 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 23,84 % z celkové produkce KO bylo vyprodukováno právními osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálnímu.

Vyhodnotíme-li data z ISOH, měrná produkce KO od obcí v ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce SKO je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 93,03 kg nižší hodnoty měrné produkce KO a o 51,25 kg nižší hodnoty měrné produkce SKO, které byly vyprodukovány v obcích. Pokud po-

rovnáme hodnoty z databáze ISOH a hodnoty vykazované společností EKO-KOM, a.s., ty se liší kvůli způsobu sběru a výpočtu dat, jak je popsáno výše. Odlišnost je dána zejména tím, že v hodnotách z ISOH započítání producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci.

Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Největší množství vyprodukovaného odpadu na území ORP představuje směsný komunální odpad (BRKO). Jeho produkce ve sledované, období je bez výraznějších změn (max. navýšení bylo v roce 2012 – o 5 %)

Odpady s největším množstevním zastoupením v roce 2012

1. Směsný komunální odpad: 5 215 t
2. Objemný odpad: 1 495 t
3. Papírové a lepenkové obaly: 895 t
4. Papír a lepenka: 754 t
5. Skleněné obaly: 329 t

Tab. č. 89: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	1 215,84	1 029,71	1 152,12	1 444,70	1 649,03
Sklo	150107, 200102	304,16	339,58	300,11	333,46	329,09
Plast	150102, 200139	327,44	245,48	278,51	279,87	295,13
Nápojové kartony	150105	7,99	12,01	11,07	10,02	12,72
Celkem separovaný sběr		1 855,43	1 626,78	1 741,80	2 068,04	2 285,97

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

V analýze je sledována produkce tříděného odpadu papír, plast, sklo a nápojové kartony. Většina obcí je zapojena i do sběru kovů a elektroodpadů.

Separovaný sběr odpadů kromě prvního roku (2008) se v dalších 4 letech kontinuálně zvyšoval.

Nejvýznamnější komoditou v separovaném odpadu je papír. Jeho podíl na celkovém separovaném sběru se mírně zvyšuje (63 % – 72 %).

Produkce skla je již mnohem nižší a výkyvy se vcelku vyrovnávají. Plastu se na tuny vybere ještě o něco méně než skla. Nejvíce se plastu vybralo v roce 2008, pak došlo většímu poklesu. Následující roky (2010-2012) dochází k pozvolnému narůstání separovaného plastu, nicméně hodnot z roku 2008 se nedosáhlo.

Nejméně zastoupenou složkou separovaného odpadu jsou nápojové kartony, které se na celkovém množství měrné produkce podílejí v průměru 0,56 %. Vývoj sběru této složky zaznamenal větší nárůst v roce 2009 (+50%), následoval lehký pokles a opět výraznější zvýšení (+27%).

Měrná produkce separovaného odpadu na obyvatele se ve sledovaném období pohybovala **od 61 – 87,8 kg** a má zvyšující trend. U papíru činila měrná produkce 39 – 63 kg a rovněž má zvyšující trend. Měrná produkce na obyvatele u skla (cca 12 kg), plastů (cca 11 kg) a nápojových kartonů (cca 0,4 kg) je ve sledovaném období prakticky vyrovnaná.

Tab. č. 89a Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vyříděných odpadů), rok 2012

Územní jednotka	ORP Semily	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	26 037	777,51	29,86	29,43
Plast	(150102, 200139)		200,03	7,68	6,88
Sklo	(150107, 200102)		326,15	12,53	10,91
Nápojové kartony	(150105)		12,72	0,49	0,26
Kovy	(200140, 150104)		269,70	10,36	31,91

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 89a je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce papíru od obcí tvoří 47,14 %, produkce skla tvoří 99,11 %, produkce plastů tvoří 67,78 % a produkce nápojových kartonů tvoří 100 % z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že většinu vyříděných odpadů vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady z obcí (zejména obalové odpady).

Měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj neznatelně vyšší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty vzhledem k průměrným celorepublikovým hodnotám nižší u plastů a kovů a vyšší u papíru, skla a nápojových kartonů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vyříděných odpadů v ČR jsou u papíru 29,56, skla 10,96, plastů 10,01, nápojových kartonů 0,28 a kovů 40,61 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na dobré úrovni.

Tab. č. 89b Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Územní jednotka	ORP Semily	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	26 037	13,70	21,33
Plast	(150102, 200139)		7,00	6,74
Sklo	(150107, 200102)		12,01	10,72
Nápojové kartony	(150105)		0,47	0,33
Kovy	(200140, 150104)		74,88	27,85

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

V tabulce 89b je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) podle databáze EKO-KOM, a.s., která popisuje výsledky tříděného sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a.s. se některé hodnoty

liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vytríděnými odpady na území ORP včetně těch, které byly odevzdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a.s. jsou započítány jen ty odpady, které byly vytríděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Největší rozdíly vykazují komodity papír a kovy, jak je vidět z porovnání s tabulkou výše, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeného produkcí odpadů od občanů z výkupu, které nefungují v rámci systému obce.

Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a.s. lze zjistit, že měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty měrné produkce tříděných odpadů vzhledem k průměrným celorepublikovým hodnotám nižší u papíru a plastů a vyšší u skla, nápojových kartonů a kovů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vytríděných odpadů v ČR jsou u papíru 18,08, skla 10,97, plastů 9,72, nápojových kartonů 0,32 a kovů 19,98 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na dobré úrovni, což potvrzuje i předcházející tabulka.

Tab. č. 89c Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Popisky řádků	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
Liberecký kraj	22,74	6,97	11,11	0,35	25,19	66,36
(0 až 500 obyv. včetně)	9,87	9,48	15,83	0,42	0,87	36,46
(501 až 1000 obyv. včetně)	8,87	7,68	13,82	0,30	1,88	32,56
(1001 až 4000 obyv. včetně)	12,75	7,74	14,90	0,37	15,59	51,35
(4001 až 10000 obyv. včetně)	19,81	7,52	11,33	0,30	49,16	88,12
(10001 až 20000 obyv. včetně)	32,40	10,27	12,68	0,53	74,48	130,35
(20001 až 50000 obyv. včetně)	27,07	7,81	9,35	0,14	22,43	66,81
(50001 až 100000 obyv. včetně)	35,94	3,51	6,72	0,51	19,60	66,28
Celkový součet - ČR	18,2	10,1	11,1	0,3	17,6	57,3

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Z hlediska velikostních skupin obcí v Libereckém kraji produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 501 do 1000 obyvatel. Této velikostní skupině odpovídají v ORP obec Košťálov a město Vysoké nad Jizeou. Nejvíce odpadu vytrídí občané v obcích od 10 001 do 20 000 obyvatel. Této velikostní skupině neodpovídají v ORP Semily žádné město. Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP hodnotu 134 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo). Sběrná síť je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji vyšší, přičemž hustota sběrné sítě v Libereckém kraji je 150 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. V porovnání podobných ORP dle počtu obyvatel v kraji (např. ORP Nový Bor, ORP Frýdlant ...) vykazuje ORP Semily nižší hustotu sběrné sítě. Lze tedy říci, že hustota sběrné sítě v ORP je průměrná.

Tab. č. 90: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	1252,78	245,58	248,38	397,90	201,32
200201	Biologicky rozložitelný odpad	28,66	56,20	4,97	83,26	75,91
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	78,12	108,92	98,44	84,73	67,90
200111	Textilní materiály	25,90	33,14	0,01	33,59	36,29
170201	Dřevo	4,66	26,24	11,79	187,14	18,10

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Tabulka byla sestavena na základě identifikovaných pěti množství nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Mezi pět hlavních druhů BRO na území ORP Semily mají největší zastoupení **kaly z čištění komunálních odpadních vod**. Velká produkce byla zejména v roce 2008, v dalším roce nastal velký pokles (cca o 1000 t) a v následujících letech byla produkce vyrovnaná. ČOV odpadních vod se nacházejí ve městech Semily a Lomnice nad Popelkou.

Další složky BRO zdaleka nedosahují produkce kalů z čištění komunálních odpadních vod. I po výrazném úpadku textilního průmyslu jsou mezi 5 nejvýznamnějšími BRO zastoupeny odpady ze zpracovaných textilních vláken, jež zaznamenaly nárůst v roce 2009 o téměř 40 %, ovšem v následujících letech dochází k poklesu do konce pod hranici z roku 2008. Doufejme, že k tomu dochází v důsledku lepšího hospodaření s odpady a ne následkem prohloubení krize textilního průmyslu.

Produkce odpadu-textilních materiálů, až na absolutní výpadek v roce 2010 se zvyšuje z necelých 26 t v roce 2008 na 36,29 t v roce 2012, což představuje nárůst o 40 %.

Dřevo jako BRO vykazuje vysokou hodnotu v roce 2011.

Tab. č. 91: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce BRO	22 827,60	8 432,02	9 040,92	9 305,82	8 788,43
z toho celková produkce BRKO	7 635,68	7 402,93	7 984,83	7 805,85	7 596,08

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

V tabulce č. 91 (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se o katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočtení na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu byl proveden podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uveden v Příloze č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně. Data v této tabulce č. 91 primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

Produkce BRO vykazovala v roce 2008 velmi vysoké hodnoty oproti letům následujícím, kdy poklesla zhruba o 63 %, a to zejména díky změně u druhu 020106 (tj. zvířecí trus, moč a hnůj včetně znečištěné slámy), kapalných odpady, soustředované odděleně a zpracovávané mimo místo vzniku, kde došlo ke snížení z 12 103 t v roce na nulu. V následujících letech byla produkce BRO vyrovnaná. Měrná produkce BRO se pohybovala v letech 2009 – 2012 od **319 kg do 355 kg** na obyvatele a zaznamenává mírný nárůst.

Produkce BRKO je ve sledovaném období vyrovnanější. Měrná produkce na obyvatele se pohybovala od **280 do 304 kg** na obyvatele. Je v podstatě konstantní s mírným výkyvem v roce 2010. Podíl BRKO na celkové produkci BRO je vcelku vyrovnaný - za období 2009-2012 činí v průměru 86,6 % a nedochází k jednoznačnému nárůstu.

Tab. č. 91a Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20*) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Semily	26 037	5 855,89	224,91	75,99	2,92
Liberecký kraj	438 594	105,00 910,25	241,48	2 792,04	6,37

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 91a je zobrazena celková a měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 77,09 % celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 22,91 % z celkové produkce BRKO bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce.

Měrná produkce BRKO, vyprodukovaného obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 63,24 kg nižší hodnoty měrné produkce BRKO a o 16,61 kg nižší hodnoty měrné produkce odpadu 20 02 01, které byly vyprodukovány v obcích. Na měrné hodnoty BRKO a odpadu 20 02 01 má vliv zavedený systém kompostování v domácnostech, komunitního kompostování a systém třídění BRKO v domácnostech a na sběrných dvorech a sběrných místech. Systém domácího kompostování a komunitního kompostování snižuje měrnou produkci BRKO na obyvatele. Tento systém je zaveden ve městě Semily. Co se týče vlivu zavedeného systému třídění BRKO, ten zvyšuje měrnou produkci BRKO a obzvláště pak odpadu 20 02 01 na území ORP. Tento systém je zaveden ve městě Lomnice nad Popelkou. V dalších obcích mají občané možnost biologický odpad odložit na určené místo.

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady, které je ohraničeno územní jednotkou správního obvodu ORP. Hodnoty tedy odrážejí pouze množství odpadů, využitých či odstraněných na území ORP, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území ORP. Z dat proto nelze odvozovat komplexní nakládání s odpady z území ORP zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo odstraňuje mimo území ORP, ve kterém byl vyprodukován. Toto platí pro všechny tabulky, týkající se nakládání s odpady, uvedené níže.

Tab. č. 92: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]							
Využití	Materiálové využití	30 765,69	46 007,46	40 000,22	57 899,47	54 993,35	27 805,48
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					

		56,11	106,97	83,08	149,39	95,68	103,60
	Energetické využití	1,09	11,13	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby využití	30 456,13	46 018,59	40 000,22	57 899,47	54 993,35	27 805,48
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		55,54	107,00	83,08	149,39	95,68	103,60
Celková produkce odpadů		54 833,58	43 008,52	48 144,41	38 757,43	57 476,91	26 839,72
Odstranění	Skládkování	98 704,99	49 364,03	44 363,80	43 401,95	36 931,51	32 665,61
	Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby odstranění		49 364,03	44 363,80	43 401,95	36 931,51	32 665,61

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

V území se využívají 2 způsoby nakládání s odpady: **materiálové využití** a odstranění odpadu **skládkováním**. Ke spalování ani jinému uložení nedochází. Zanedbatelné je také energetické využití v roce 2008.

Materiálové využití s nakládání s odpady zaznamenalo nárůst v letech 2010 a 2011 (tehdy převýšilo skládkování materiálové využití odpadů.) V posledním roce sledování – r. 2012 naopak došlo k velkému poklesu. Odstranění odpadů skládkováním zaznamenává snižující trend, přesto v posledním roce (2012) v hmotnostním vyjádření, převýšilo skládkování materiálové využití

Na území ORP Semily dochází ke skládkování velkého množství odpadu, a to konkrétně na skládce firmy Marius Pedersen, a. s. v Košťálově. I přesto množství odpadů ukládaných na skládku se výrazně snižuje. Na konci sledovaného období je toto množství o 33,8 % nižší než v roce 2008 a dokonce o 66,91 % nižší než DZ v roce 2000. Na zmíněnou skládku jsou naváženy odpady i z jiných ORP.

Podíl materiálového využití a skládkování odpadů na celkové produkci odpadů považujeme za irelevantní, protože se zde skládá i odpad z jiných ORP apod. Naopak část odpadu (Sběrné místo Stružinec) končí na skládce v Popovicích u Jičina mimo území ORP. Na základě výše uvedených skutečností se domníváme, že analyzování těchto hodnot je zavádějící.

Tab. č. 93: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Nakládání s odpady [t]								
KO	Využití	Materiálové využití	51,28	72,84	18,27	113,32	225,72	669,75
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓					
		Energetické využití	0,79	0,73	0,20	1,18	2,39	7,08
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	Celkem vybrané způsoby využití		47,13	72,84	18,27	113,32	225,72	669,75	
		Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							
			0,72	0,73	0,20	1,18	2,39	7,08	
	Celková produkce KO [t]			6 530,21	9997,58	8915,14	9634,14	9439,15	9453,78
	Odstranění	Skládkování			42	40	38	33	29
					842,85	599,77	729,20	276,83	613,91
		Spalování			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby odstranění			42	40	38	33	29	
				842,85	599,77	729,20	276,83	613,91	
SKO	Využití	Materiálové využití			0,00	0,00	0,00	0,00	5,02
		Energetické využití			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby využití			0,00	0,00	0,00	0,00	5,02
	Odstranění	Skládkování			32	31	27	26	23
					650,77	570,80	945,09	416,39	619,56
		Spalování			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby odstranění			32	31	27	26	23	
				650,77	570,80	945,09	416,39	619,56	

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Na území ORP Semily se s KO nakládá pouze dvěma způsoby: většina se skládá, malá část je materiálově využita. V letech 2008 – 2010 činil podíl materiálového využití pouze 1 %, v roce 2009 to bylo 2 % a v roce 2012 stoupl materiálové využití na 7 %.

Cíl POH zvýšit materiálové využití KO má pozitivní trend. Přestože se materiálové využití KO zvyšuje neuvěřitelným tempem, stále tvoří jen minimální podíl z celkového nakládání s KO. Nulové hodnoty v oblasti energetického využití KO a spalování jsou dány absencí příslušných zařízení na území ORP Semily.

Skládkování KO několikanásobně převyšuje produkci KO za ORP Semily. Je to dáno skutečností, že na skládku Marius Pedersen, a. s. v Košťálově je dovážěn odpad z oblastí mimo ORP Semily.

Tab. č. 94: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	0,00	0,28	8,01	109,79	41,98
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	30,21	24,18	15,54	61,81	0,00
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	8,95	10,96	3,52	5,18	0,53
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	34,73	4,17	17,03	28,55	11,39
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	93,48	96,20	75,42	67,73	59,93
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,12	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Z tabulky je vidět, že v území ORP Semily je materiálové využití odpadů dosud velmi nízké. V zanedbatelném množství se využívá papír a plasty. Separovaný odpad se dále zpracovává na třídící lince mimo území ORP.

Tab. č. 95: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012
Nakládání s BRO a BRKO [t]								
BRO	Využití	Materiálové využití		13 336,74	1 570,08	976,70	1 799,17	807,54
		Energetické využití		0,03	0,00	0,00	0,00	0,00
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		43 681,53	41 513,83	40 078,25	34 229,68	30 021,78
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BRKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	6,27	12,97	47,49
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu	41 910,98	40 224,90	38 361,60	33 060,80	29 501,45
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v	18 284,88	33 654,52	32 300,60	30 804,36	26 547,82

		odpadu						
		Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)	Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv.-1] ↓					
			148,00	1270,08	1222,12	1171,80	1011,69	909,85
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Počet obyvatel v území ORP			26 498	26 430	26 288	26 241	26 037	

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Tabulka hodnotí nakládání s biologicky rozložitelným odpadem v území. Vysoké hodnoty likvidací skládkováním jsou dány provozem skládky v území, kde se odstraňují odpady i z jiných ORP.

Je patrné, že množství BRO odstraňované skládkováním se snižuje, během let 2008 -2012 jde o pokles cca o 30 %. Nelze však z tabulky hodnotit, že jde o pokles BRO pocházejícího z území ORP Semily.

Tab. č. 96: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP

Paragraf	Název	Náklady v Kč/rok		
		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	244 500	220 870	350 450
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	13 453 600	13 535 530	13 186 260
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	1 249 700	1 352 390	1 463 470
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	10 680	0	0
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	2 271 320	2 343 690	2 431 190
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	0	0	0
3727	Prevence vzniku odpadů	0	0	0

3728	Monitoring nakládání s odpady	0	0	0
3729	Ostatní nakládání s odpady	148 630	122 170	88 210
Celkové náklady		17 378 430	17 574 650	17 519 580

Zdroj: rozpočty obcí

Náklady na odpadové hospodářství se stále zvyšují. Od roku 2003 se zvýšily 2,1 x. Celkové provozní náklady v roce 2012 činily **17 519 580 Kč**. V přepočtu na 1 obyvatele byly v roce 2003 náklady 313 Kč, v roce 2012 pak 673 Kč. Výrazný nárůst nákladů byl v roce 2004 a 2005 a další skok byl v roce 2009. Pokud porovnáme provozní náklady obcí ORP Semily v rámci Libereckého kraje, jsou tyto náklady nejnižší ze všech ORP (v přepočtu na 1 obyvatele)! V roce 2012 činily náklady v průměru celého Libereckého kraje 875 Kč/ obyvatele a v ORP Semily 673 Kč /obyvatele (t.j. o 23 % méně než krajský průměr). Průměr za ČR činil 831 Kč/ 1 obyvatele. Pokud porovnáme náklady na sběr a svoz komunálního odpadu v rámci ORP pohybovali se v roce 2012 v rozmezí 212 Kč /obyvatele - 797 Kč /obyvatele (průměr za ORP činil 593 Kč / obyvatele).

Největší položkou jsou náklady na sběr a svoz komunálního odpadu, avšak podíl těchto nákladů v rámci všech nákladů na odpadové hospodářství klesá. V roce 2003 činily náklady na sběr a svoz komunálního odpadu 98 % celkových nákladů, tento podíl se postupně snižuje a v roce 2012 již činí pouze 75 % a zvyšuje se podíly nákladů na jiné druhy odpadů. Nutno vzít v potaz, že ne všechny obce své náklady s odpadovým hospodářstvím člení na různé druhy odpadů (komunální, nebezpečný, ostatní druhy apod.)

Mimo těchto výdajů uvedených v tabulce měly obce v ORP Semily ještě výdaje na odpadové hospodářství investičního charakteru, které v roce 2012 činily 20 878 460 Kč. Takové výdaje žádné ORP v kraji neměli. Tyto výdaje činily 90 % investičních výdajů v celém Libereckém kraji. Šlo o výdaje města Lomnice nad Popelkou a Semily. Město Lomnice za poslední 3 roky investovalo cca 29 mil. do odpadového hospodářství: pořízení svozového vozidla, výstavba a vybavení sběrného dvora a výstavba a vybavení kompostárny na bioodpady. Rovněž město Semily investovalo, a to v roce 2012 do výstavby kompostárny na bioodpady.

Příjmy obcí z odpadového hospodářství představují v ORP Semily poplatky za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů (nepatrně se zvyšují a činí na obyvatele obcí v území cca 490 Kč /obyvatele - průměr za ORP v roce 2012). Tyto poplatky v roce 2012 činily celkem v ORP 10 669 640 Kč. Dalším příjmem je poplatek za uložení odpadů, který se v území týká obce Košťálov (za skládku komunálního odpadu Košťálov).

Příjem za uložení činil v roce 2012 16 508 590 Kč. Příjmy za uložení odpadů se snižují - snižuje se množství ukládání komunálního odpadu s narůstajícím tříděním.

5.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Tab. č. 97: Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Občané a subjekty zapojené do svozu komunálního odpadu obce	Pravidelný svoz (nerušit v noci;) Možnost výběru způsobu platby; Vzdálenosti kontejnerů od domu (sídlíště - do 50 m) a přístupnost všem věkovým kategoriím; Čistota kontejnerů, množství kontejnerů, četnost svozu Rychlost reakce na specifické požadavky	Nedodržování příslušných zákonů a nařízení (např. nebezpečný odpad spolu s komunálním;) Odpor veřejnosti k výstavbě spaloven; Neadekvátní požadavky Neplatí za odvoz, neplatiči	Místní tištění zpravodaje jednotlivých obcí, standardní komunikační kanály, celoplošné tv kanály a internetové portály, na portálech městských úřadů informovat o neplatících občanech	Vypracování odpovídajících tematických letáků, informovanost o možnostech a nařízeních a povinnostech občanů, vypracování analýzy na optimální umístění kontejnerů na odpad, zveřejňování výsledků opatření a včas informovat o změnách, zpracování komunikačního plánu, kontrola čistoty a dodržování předpisů
2.	Ostatní původci komunálního odpadu	Nejnižší cena, kvalita služeb	Neplatící za využívané služby, nepokutování za prodlení v platbách, odkládání nebezpečného odpadu do komunálního	Internet, portál s informacemi přístupný pro každého občana, zpravodaj města a informační tabule	Pravidelná kontrola a vyvození důsledků při nedodržení plateb
3.	Velké průmyslové podniky	Minimalizování nákladů na odpadové hospodářství,	Riziko ekologické zátěže	Opakovaná jednání	Snížení množství kontaminantů, energetické využití odpadů, možnost spalování širokého spektra odpadů, neustálá kontrola dodržování předpisů, vyžadovat po ORP výsledky a hodnocení za uplynulé období

4.	Turisté návštěvníci kulturních sportovních akcí...	Dostupnost odpadkových košů, umístění kontejnerů na vhodných a dostupných místech	Neukázněnost při třídění i zpracování odpadu, nedodržování nařízení	standardní komunikační kanály, místní rozhlasové stanice, billboardy a letáky v turistických a informačních kancelářích	Pravidelné kontroly dostupnosti odpadkových košů, umístění kontejnerů a kontrola dodržování místních předpisů
5.	Ekologické neziskové organizace	Omezení skládkování, podpora třídění, odstraňování černých skládek, snižování odpadů	Protestní akce proti neekologickému zpracování odpadů	Standardní komunikační kanály, rozhlas, TV, internet, sociální sítě	Analýza stávající situace
6.	Školy	Pomoc od města, motivace škol a studentů, podpora sběrem u vybraných komodit, pravidelná a kvalitní výchova v oblasti ekologie a možností zpracování a úspory	Nedodržují předpisy a nařízení	Běžné kanály komunikace, sociální sítě, účast na školních akcích např. při zahájení a ukončení školního roku, zvat zástupce škol na projednávání navrhovaných změn	Prezentace o třídění, recyklaci a předcházení vzniku nadbytečného odpadu, připravit soutěž škol v recyklaci, pomoc se zavedením recyklace, vyhodnocení soutěže v médiích, motivace mládeže a zajištění, aby se do budoucnosti třídění odpadu stalo nedílnou součástí jejich životního stylu
7.	Majitelé skládek, tepláren či jiných zařízení pro nakládání s odpady	Možnost energetického využití surovin, maximalizovat výtěžnost, výběr vhodné technologie	Riziko obtěžování zápachem, riziko kontaminace u kompostů vyráběných z komunálních odpadů, vznik ekologických havárií, znečištění okolí	Opakovaná jednání	Vyhodnocení dosavadní spolupráce, zpracování návrhu smlouvy upravující následná opatření vyvozená z předchozího vyhodnocení, minimalizace rizik znečištění, kontrola dodržování bezpečnostních opatření
8.	Svozové společnosti	Získání zakázek, maximalizace zisku, naplnění veškerých možných kapacit zařízení	Neplní podmínky smlouvy, obcházení bezpečnostní nařízení, nezodpovědný přístup zaměstnanců	Běžné kanály komunikace	Změna svozové firmy, Srovnání efektu (náklady, výnosy, návratnost - efektivita), funkční návrh optimálního technologického řešení
9.	Média	Čtenáři chtějí senzací, včasnou a vyčerpávající informovanost	Negativní hodnocení na zaměřenou oblast, medializace a neadekvátní hodnocení o stávajících skutečnostech (ekologické havárie, nedodržování a	Smluvní spolupráce médii	Pravidelná komunikace, partnerství na veřejných akcích, prostřednictvím médií motivovat občany i ostatní skupiny

		porušování předpisů), zkrslování informací		
--	--	--	--	--

Důležitá pro komunikaci se všemi skupinami je včasná a správná informovanost občanů, výrobních podniků a všech spolupracujících skupin o cenách, zavedení nových systémů a projektů a změnách týkajících se zpracování a nakládání s odpady v daném území. Neustálé monitorování rizik výše uvedených skupin.

Dotčené skupiny, kterých se analýza týká, jsou:

- občané a subjekty zapojené do svozu komunálního odpadu obce
- ostatní původci komunálního odpadu
- velké průmyslové podniky
- turisté, návštěvníci kulturních a sportovních akcí
- ekologické neziskové organizace
- školy
- majitelé skládek či jiných zařízení pro nakládání s odpady
- svozové společnosti
- média

Tyto skupiny mají svá očekávání, mezi něž patří:

pravidelný svoz, výběr způsobu platby, vzdálenost kontejnerů (od domu), jejich přístupnost, čistota, četnost svozu a rychlost reakce. Dále mezi očekávání patří:

nejnižší cena, minimalizování nákladů, dostupnost odpadkových košů, včasná informovanost.

Rizika spojená se skupinami jsou:

nedodržování příslušných zákonů a nařízení, odpor veřejnosti k výstavbě spaloven, neadekvátní požadavky, neplacení za odvoz, riziko ekologické zátěže, nepokutování nedodržení předpisů, neukázněnost při třídění, negativní hodnocení, medializace a zkrslování informací

Způsoby komunikace mohou být:

celoplošné i regionální TV kanály, rozhlasové stanice (celoplošné i regionální), internetové portály, zpravodaj města a informační tabule, billboardy a letáky v turistických informačních centrech.

Návrhy opatření k výše uvedeným dotčeným skupinám jsou:

vypracování tematických letáků informovanost o možnostech a nařízeních a povinnostech občanů, vypracování analýzy na optimální umístění kontejnerů na odpad, včas informovat o změnách, zpracování komunikačních plánů, kontrola čistoty a dodržování předpisů, pravidelná kontrola a vyvození důsledků při nedodržení plateb, energetické využití odpadů, možnost spalování širokého spektra odpadů, monitorování situace týkající se umístění kontejnerů, motivace občanů prostřednictvím médií.

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Tab. č. 98: Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Nepřipravenost projektů pro fondy EU, nedostatečná podpora soukromých podnikatelů	5	2	10	Je realizován program spolupráce mezi komunální a soukromou sférou na bázi investorem a příjemcem dotace je komunální sféra následným provozovatelem zařízení je soukromá společnost.	Obec
2.	Organizační riziko	Špatný systém svozů odpadů v rámci území ORP	3	2	6	Meziobecní spolupráce	Obce daného území
		Neexistence či špatné rozmístění zařízení odpadového hospodářství (sklady, spalovny, recyklační linky, sběrné dvory...)	4	2	8	Meziobecní spolupráce, projekty financované z fondu EU	Obce daného území
		Nezájem či neochota obcí ke spolupráci	3	2	6	Meziobecní spolupráce	Obce daného území
		Vytváření legislativních bariér pro zpětný odběr - nejasné kompetence úřadu při schvalování činností souvisejících se zpětným odběrem	4	2	8	Jasným vyměření kompetencí úřadu, bude zamezeno některým výrobcům a dovozcům se této povinnosti vyhnout nebo ji oddálit a nebo její plnění pouze předstírat.	Obec
3.	Právní riziko	Nízká vymahatelnost postihů (obtížné důkazní řízení)	5	4	20	Zřízení databáze udělených postihů, která je dostupná všem pracovníkům správních a kontrolních úřadů v oblasti odpadového hospodářství na území kraje	Obec

		Neekologické podnikání (např. autovrakoviště)	4	4	16	Je potřeba vybudovat sběrný a demontážní závod, aby většina autovraků byla demontována a ekologicky zlikvidována.	Obec, vlastník
4.	Technické riziko	Špatný technický stav vybavení a nedostatečnost zařízení	3	3	9	Využít fondy EU	Obec, vlastník
5.	Věcné riziko	Demotivace občanů k třídění odpadu vlivem kapitačních plateb, nedostatečná vybavenost obcí pro tříděný sběr	4	3	12	Aby neklesal zájem občanů o třídění odpadu je potřeba nabídnout dostatečnou infrastrukturu pro tříděný sběr (zejména pravidelně vyvážené sběrné nádoby v dostupné vzdálenosti).	Obec daného území

Při vyhodnocování rizik spojených s oblastí odpadového hospodářství na území ORP se zjistilo, že největší rizika patří do skupiny právních rizik. Narážíme zde opět na nízkou vymahatelnost dluhů a na neekologické podnikání. Méně riziková je skupina věcných rizik. Mezi ně patří demotivace občanů k třídění odpadů vlivem kapitačních plateb, či nedostatečná vybavenost obcí pro tříděný sběr. O něco menší riziko je finanční riziko, které poukazuje na nepřipravenost projektů pro fondy EU. Je zde také nedostatečná podpora soukromých podnikatelů. Jako čtvrtá byla vyhodnocena skupina technických rizik, kam hlavně patří špatný technický stav vybavení a nedostatečnost zařízení. Poslední skupinu zaujímá skupina organizačních rizik. V této skupině je nutné poukázat na vytváření legislativních bariér pro zpětný odběr - nejasné kompetence úřadu při schvalování činností souvisejících se zpětným odběrem. Dále je zde složka špatného systému svozu odpadů v rámci území ORP. Významným rizikem je neexistence či špatné rozmístění zařízení odpadového hospodářství (skládka, spalovny atd.). Poslední složkou organizačního rizika je nezájem či neochota obcí ke spolupráci.

Každá skupina má i svá opatření ke snížení významnosti rizika. U finančního rizika je dáno opatření, které se týká realizování programu spolupráce mezi komunální a soukromou sférou. K organizačnímu riziku navrhujeme opatření, které udává jasné vymezení kompetencí úřadů. K dalšímu opatření zde patří meziobecí spolupráce, projekty financované z fondu EU. U právního rizika uvádíme jako opatření zřízení databáze udělených postihů. U neekologického podnikání (např. autovrakoviště) je potřeba vybudovat sběrný a demontážní závod. U technických rizik je jednoznačně kladen důraz na využití fondů EU. Opatření, která jsou uvedena k věcným rizikům, jsou jasná. Nabídnout dostatečnou infrastrukturu pro tříděný sběr a tím zajistit, aby zájem občanů třídít odpad nadále neklesal.

c) Další potřebné analýzy

Na území ORP Semily dochází ke skládkování velkého množství odpadu, a to konkrétně na skládce firmy Marius Pedersen, a. s. v Košťálově. I přesto množství odpadů ukládaných na skládku se výrazně snižuje. Na konci sledovaného období je toto množství o 33,8% nižší než v roce 2008 a dokonce o 66,91% nižší než DZ v roce 2000. Na zmíněnou skládku jsou naváženy odpady i z jiných ORP. Ke spalování ani k jinému způsobu uložení na zdejším území nedochází.

Z tabulky materiálového využití separovaného odpadu na území ORP v období v 2008-2012 vyplývá skutečnost, že žádný z uvedených materiálů není na území ORP Semily energeticky využíván, jelikož zde chybí zařízení pro tuto činnost.

Celkem bylo na území ORP Semily v roce 2008 nakládáno s 167,37 tunami separovaného odpadu, přičemž vyprodukováno ho bylo v daném roce na území ORP Semily 1 855,43 tun. Podobná situace je i v následujících letech. Velké množství separovaného odpadu tedy musí být zpracováváno v jiném ORP.

Separované sklo se ve zdejších ORP pouze odstraňuje a množství odstraněného skla průběžně klesá. Na území ORP Semily je odstraňován hlavně plast. Odstraňování se plynule snižuje. Papír je na výše uvedeném území odstraňován a má klesající tendenci, kromě roku 2011, kdy byl výrazný nárůst. Příčiny, proč si materiálové využití v roce 2011 a 2012 drží tak vysoké hodnoty, mohou být různé. Např. vznik třídících linek, kontejnerů a všeobecně již uvedená osvěta týkající se třídění odpadů, která vedla k zavedení různých opatření, aby lidem bylo umožněno odpad rozlišovat a třídit.

Další kapitolou je nakládání s BRO a s BRKO na daném území v letech 2008-2012. Změna v oblasti BRO nastala v roce 2013, kdy byla již v provozu kompostárna města Lomnice nad Popelkou a zahájila provoz i komunitní kompostárna v Semilech.

Ke spalování BRO na území ORP Semily nedochází, protože se zde nenachází žádná spalovna BRO ani jiného odpadu. Ke spalování ani k jinému uložení BRO zde nedochází. Energetické využití BRKO je na území ORP Semily nulové.

Skládkování BRKO se každým rokem plynule snižuje, i přesto se jedná o příliš velké množství odpadu.

5.1.4.SWOT analýza oblasti

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek daného území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena situace na území ORP.

Tab. č. 99: SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
Dochází k profesionalizaci oboru nakládání s odpady	Na území ORP není spalovna ani ZEVO v dojezdové vzdálenosti, vše se odstraňuje skládkováním.
Všechny obce území mají systém třídění odpadů	Malá motivace občanů ke třídění
	Neuplatňování tvrdých sankcí za obcházení a porušování zákonných předpisů, nízká vymahatelnost postihů
Existence sběrných dvorů a 2 nových kompostáren bioodpadu v území	Neoptimální konkurence ve svozu odpadů na území ORP
Skládka odpadů je v území ORP - výhoda pro obce z hlediska dojezdové vzdálenosti	Negativní dopady provozu skládky – zatížení území dopravou
investice měst do odpadového hospodářství a využití dotačních prostředků (Lomnice, Semily)	Malá spolupráce obcí v odpadovém hospodářství
Příležitosti	Hrozby
Zřizování nových technologií.	Nevhodné změny v legislativě vedoucí k vynuceným nákladům či ke zvýšení provozních nákladů

Podpora materiálového využití odpadů	
Možnost financování investic do odpadového hospodářství prostřednictvím fondů EU	
Odstranění černých skládek	
Vytváření motivačního systému třídění pro občany	

Na základě SWOT analýzy, lze vyhodnotit fungování odpadového hospodářství na území ORP. Mezi silné stránky zde patří profesionalizace v oboru nakládání s odpady, dostatečná kapacita pro skládkování odpadů, zřízení 2 sběrných dvorů a 2 kompostáren. Je zde příležitost zřídit nové technologie, které by umožnily vytríděný odpad dále využít jako surovinu, využít preferencí recyklace odpadu, možnost financování prostřednictvím EU, spolupráce obcí.

Na druhé straně mezi slabé stránky patří absence ucelených informačních systémů s širokou dostupností pro občany. Dále pak nízký zájem veřejnosti o informace z oblasti ŽP. Neustále narážíme na neuplatňování sankcí za obcházení a porušování zákonných předpisů a jejich nízkou vymahatelnost.

Mezi slabé stránky patří, že komunální odpad je na skládce v území umístován i z jiných ORP a obce jsou zatěžovány přejezdy těžkou technikou. Mezi negativa patří také monopolní postavení společnosti pro nakládání s odpady Marius Pedersen, která zajišťuje většinu svozů odpadů z obcí v území. V území chybí firmy využívající odpady jako surovinu.

5.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

V území ORP Semily je skládka odpadů v Košťálově, která má dostatečnou kapacitu. Spalovna odpadů na území není. Rovněž se zde nenachází zařízení pro třídění separovaného odpadu. V území převládá odstraňování KO skládkováním. Náklady obcí v území na odpadové hospodářství jsou v porovnání s krajem i republikovým průměrem podprůměrné. Přesto jsou mezi obcemi velké rozdíly a většinu obcí trápí vysoké ceny za svoz odpadů. V průměru se doplácí 221 Kč na občana. Náklady na 1 t komunálního odpadu v ORP jsou 3 156 Kč, na 1 t tříděného odpadu pak 4 145 Kč. Většina obcí využívá svozovou společnost Severočeské komunální služby (dceřiná společnost firmy Marius Pedersen). Dobrým příkladem s nakládání s odpady jsou města Semily a Lomnice nad Popelkou, která v minulých letech investovala do odpadového hospodářství a využila dotační prostředky. V Semilech je nová kompostárna a v Lomnici sběrný dvůr s vlastním svozovým vozidlem a rovněž kompostárna bioodpadů. V území fungují 2 sběrné dvory a 1 sběrné místo, které plní stejné funkce. Obec Libštát má rovněž záměr vybudovat sběrný dvůr včetně vlastního svozového vozidla.

Celková produkce odpadů je v území během sledovaných 5 let proměnlivá. Velký nárůst byl v roce 2011 a naopak velký pokles v roce 2012. Komunální odpady včetně složek z odděleného sběru jsou v podílu dle jednotlivých skupin odpadů druhou největší složkou (po odpadech ze zařízení na zpracování odpadu, z ČOV a z výroby vody). V rámci komunálního odpadu má nejvyšší podíl produkce Směsného komunálního odpadu (BRKO) a nijak výrazně se nemění. Dále pak objemný odpad a papír a lepenkové obaly. Ze separovaného odpadu má nejvyšší podíl produkce papíru, která se během sledovaného období lehce zvyšuje. Produkce skla a plastů zůstává v podstatě na stejné úrovni. Mírně se zvyšuje produkce tříděných nápojových kartonů. Měrná produkce separovaných odpadů v roce 2012 na obyvatele území je 87, 8 kg. Nárůst nastal v posledních 2 letech.

Odpady vyprodukované obcemi tvoří v ORP Semily 37,88 % z celkové produkce odpadů vyprodukovaných všemi původci odpadu. V porovnání s produkcí odpadů obcemi v Libereckém kraji i v celé České republice vykazuje území ORP Semily nižší hodnoty.

Většinu vyříděných odpadů vyprodukovaných v řešeném území tvoří odpady z obcí – v průměru za všechny sledované komodity se v roce 2012 jednalo o 78,5 % z celkové produkce těchto odpadů vyprodukovaných všemi původci odpadu. V porovnání s krajskými a celorepublikovými průměry je třídění ORP Semily na dobré úrovni. Hustota sběrné sítě je v řešeném území vyšší než celorepublikový či krajský průměr. Ovšem z hlediska porovnání podobných ORP dle počtu obyvatel v kraji vykazuje nižší hustotu sběrné sítě.

Produkce BRKO od obcí tvoří 77,09 % z celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci odpadu. Měrná produkce BRKO vyprodukovaného obcemi je v porovnání s krajskou i celorepublikovou hodnotou nižší.

Na území ORP Semily se s KO nakládá pouze dvěma způsoby. Přes 90 % je skládkováno, zbytek je materiálově využit.

Problematika nákladovosti odpadového hospodářství v letech 2010-2012 na území ORP ukázala, že náklady se stále zvyšují. Od roku 2003 se zvýšily 2,1 x.

V porovnání měrných provozních nákladů na odpadové hospodářství obcí na jednoho obyvatele v území ORP Semily jsou tyto náklady nejnižší ze všech ORP v rámci Libereckého kraje. Největší položkou jsou náklady na sběr a svoz komunálního odpadu, avšak podíl těchto nákladů v rámci všech nákladů na odpadové hospodářství klesá. V roce 2003 činily náklady na sběr a svoz komunálního odpadu 98 % celkových nákladů, tento podíl se postupně snižuje a v roce 2012 již činí pouze 75 % a zvyšuje se podíly nákladů na jiné druhy odpadů.

Příjmy obcí z odpadového hospodářství představují v ORP Semily poplatky za provoz systému shromáždění, sběru, přepravy třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů (nepatrně se zvyšují a činí na obyvatele obcí v území cca 490 Kč /obyvatele - průměr za ORP v roce 2012). Tyto poplatky v roce 2012 činily celkem v ORP 10 669 640 Kč. Dalším příjmem je poplatek za uložení odpadů, který se v území týká obce Košťálov (za skládku komunálního odpadu Košťálov). Příjmy za uložení odpadů se snižují - snižuje se množství ukládaného komunálního odpadu s narůstajícím tříděním.

Celková produkce odpadů na obyvatele se mírně snižuje, ale narůstá podíl nebezpečných odpadů.

5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

5.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Odpadové hospodářství“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti odpadového hospodářství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců obcí a odborníků na odpady z území ORP Semily. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma odpadového hospodářství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

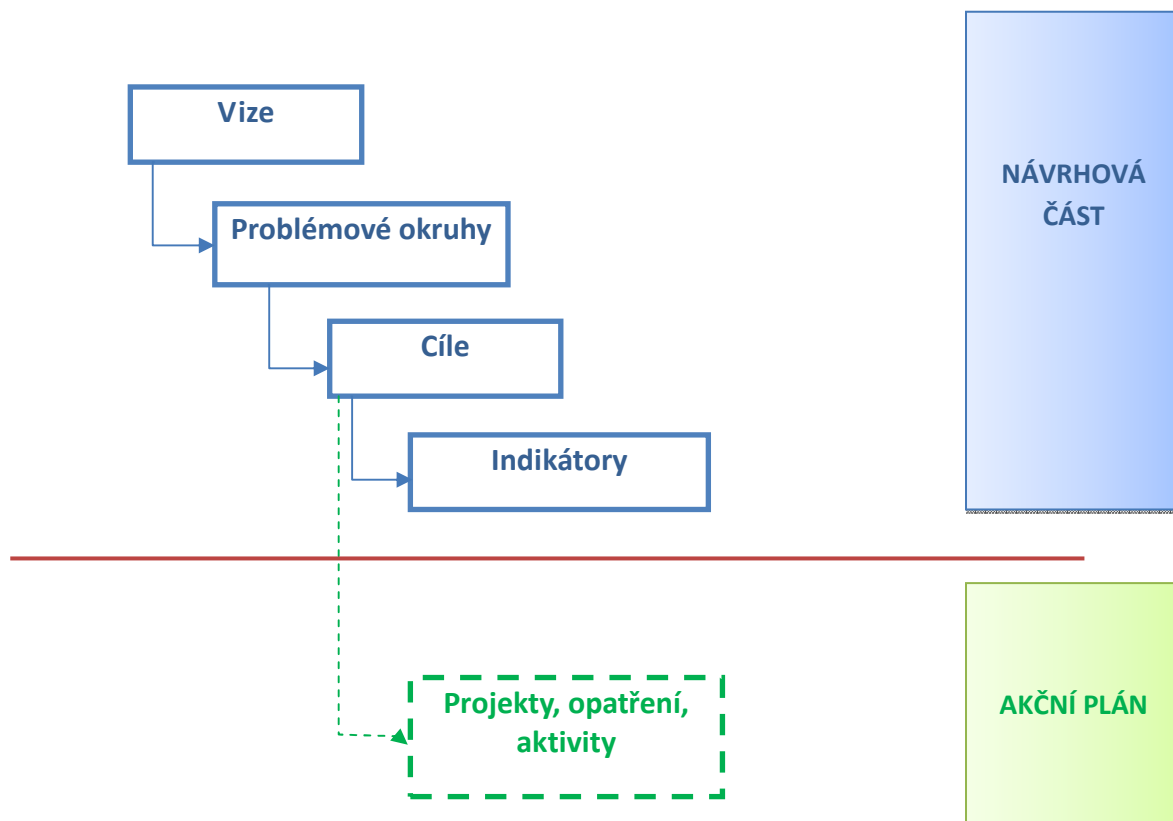
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Odpadové hospodářství“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Odpadové hospodářství				
Problémová oblast 1		Problémová oblast 2		Problémová oblast 3
Finanční náročnost nakládání s odpady		Nízká efektivita třídění		Koncepce nakládání s SKO
<i>cíl 1.1</i> Optimalizace svozu odpadů	<i>cíl 1.2</i> Informované a motivované obyvatelstvo ohledně třídění odpadů	<i>cíl 2.1</i> Obce vybavené zařízeními pro sběr a třídění odpadů	<i>cíl 2.2</i> Zvýšit příjmy obcí z vytříděného odpadu	<i>cíl 3.1.</i> Zpracování společné strategie budoucího nakládání s KO

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

5.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize ORP Semily

ORP Semily je fungující celek obcí v atraktivní a nenarušené krajině, který navzájem aktivně spolupracuje napříč územím. Obce všestranně podporují síť mateřských a základních škol, včetně mimoškolních aktivit. V oblasti odpadového hospodářství v rámci platné legislativy usilují o úsporu nákladů a zefektivnění třídění odpadů. Společné komunitní plánování v sociální oblasti zohledňuje potřeby celého území, především pro seniory zajištění pobytu v jejich přirozeném prostředí a zlepšení života zdravotně postižených. V cestovním ruchu citlivě využívají potenciál území - zejména jako zázemí pro turistickou oblast Český ráj a Krkonoše.

Slogan ORP Semily

Semily – kraj dalekých rozhledů a hlubokých údolí

Problémové okruhy

1. Finanční náročnost nakládání s odpady

Věcné argumenty

Obce území ORP Semily zajišťují nakládání s odpady od občanů žijících na jejich území a od rekreatantů, kteří v území tvoří také nezanedbatelnou část producentů odpadů.

Nakládání s odpady hradí obce ze svých rozpočtů, z poplatků od občanů a rekreatantů a odměn za zajištění tříděného sběru. Náklady zahrnují náklady na svoz a likvidaci odpadů, což v případě území ORP je uloženo na skladce odpadů v Košťálově, která se nachází v území a svozová vzdálenost je relativně krátká. Náklady na odpadové hospodářství se neustále zvyšují, od roku 2003 se **zvýšily 2,1 x**. Ve srovnání s průměrem kraje i celé ČR jsou náklady v území ORP Semily v přepočtu na 1 obyvatele podprůměrné. Tuto skutečnost však ovlivňují obce, kde mají např. vlastní svoz odpadů či skládku na svém území. Mezi náklady jednotlivých obcí jsou velké rozdíly. Největší položkou v nakládání s odpady je svoz a likvidace komunálního odpadu.

Svoz komunálního odpadu zajišťuje u 80 % obcí společnost Severočeské komunální služby Jablonec (dceřiná společnost firmy Marius Pedersen) a u svozu tříděného odpadu je podíl této firmy na svozu v území ještě vyšší. Marius Pedersen provozuje rovněž skládku s odpady na území ORP v Košťálově a svozová vzdálenost je u obcí ORP Semily do 25 km.

Obce doplácí ze svých rozpočtů v průměru 229 Kč/ obyvatele, 27 % obcí doplácí více než 300 Kč / obyvatele.

Náklady na likvidaci odpadů závisí také na konkrétním způsobu materiálového či jiného využití. Právě důsledné třídění má dopad nejen ekologický, ale i ekonomický. Je potřeba vést osvětu ohledně správného třídění a zpětně informovat obyvatelstvo co třídění přináší.

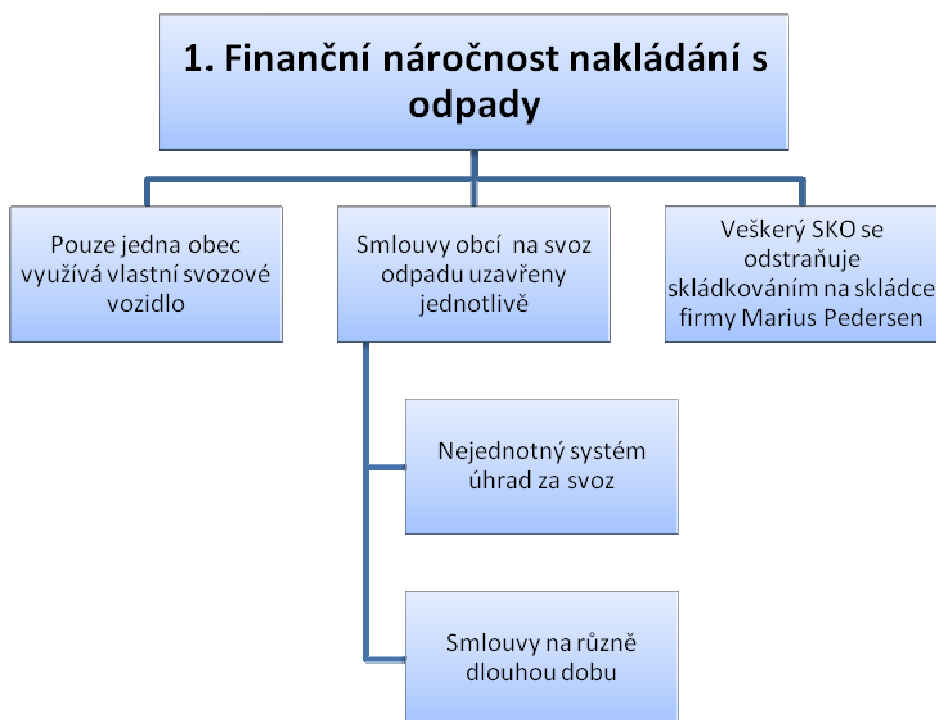
Příčiny problému

- Pouze jedna obec využívá vlastní svozové vozidlo

- Každá obec má smlouvu uzavřenou samostatně
- různý systém stanovení úhrad obcí vůči svozové firmě (často za výsyp a ne za množství či obslužený objem)
- smlouvy na různě dlouhou dobu
- veškerý směsný komunální odpad se odstraňuje skládkováním na skládce, kterou provozuje svozová společnost Marius Pedersen

Důsledky neřešení problému

- Zatížení obecních rozpočtů – přímý dopad na obyvatelstvo území
- Vyšší poplatky od obyvatel
- Horší pozice obcí vůči svozové společnosti
- Vyšší náklady obcí na likvidaci černých skládek

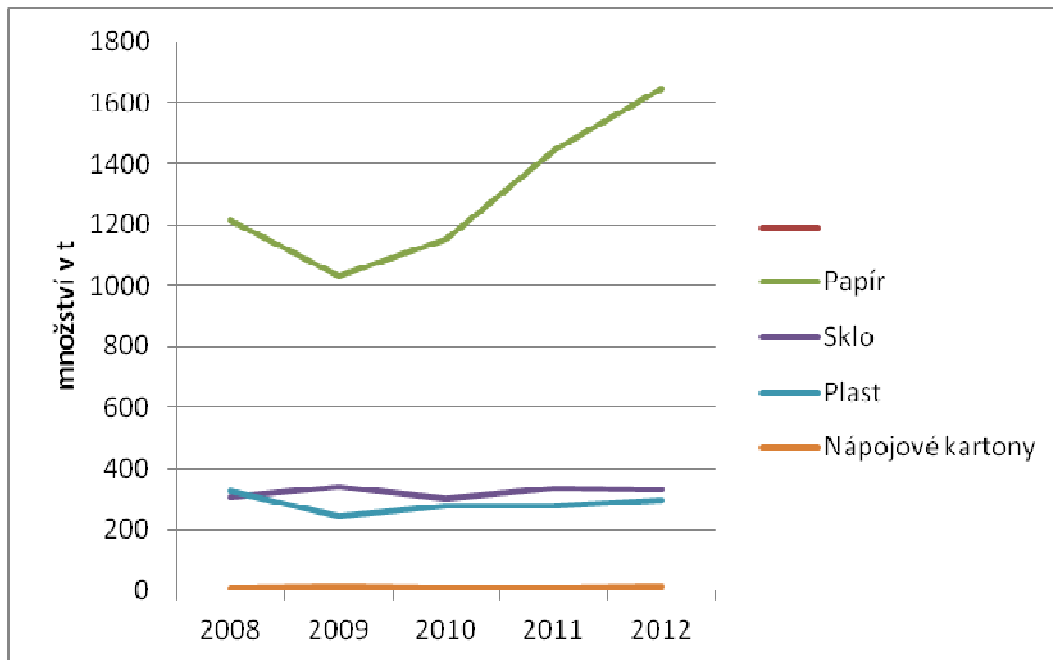

2. Nízká efektivita třídění

Věcné argumenty

Všechny obce území ORP Semily zajišťují pro své občany třídění odpadů – minimálně plasty a sklo, naprostá většina zajišťuje i třídění papíru a nápojových kartonů. Svoz těchto odpadů zajišťuje ve velké většině opět firma Marius Pedersen (SKS Jablonec n. Nisou). V území jsou 2 sběrné dvory a to ve městech Semily a Lomnice nad Popelkou. Kapacita těchto sběrných dvorů je **1 500 t**. Ve Stružinci je pak sběrné místo firmy Ekosev, které plní rovněž funkci sběrného dvora. Občané a rekreanti vyprodukují v území cca 4 300 t směsného komunálního odpadu (údaj z roku 2013 od EKO-SEVu). Vytříděného odpadu od občanů bylo v roce 2013 **2 721 t** (papír, plast, sklo a kovy).

Množství některých vytríděných odpadů za celé území ORP (ne jen od občanů) ukazuje následující graf:

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

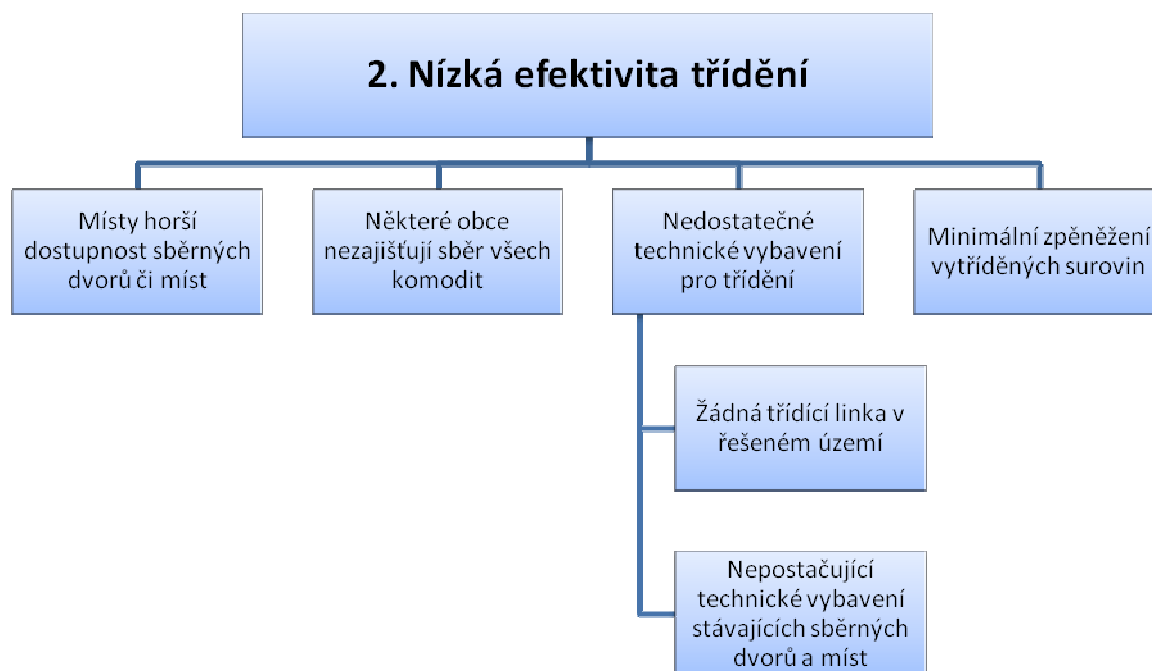
V území ORP Semily se nenachází žádná firma zpracující vytríděný odpad. Sebraný odpad od občanů zpeněžuje jako surovinu firma Marius Pedersen od všech obcí vyjma města Lomnice nad Popelkou. Toto město může být příkladem ve využití odpadu jako suroviny a zvýšení svých příjmů na odpadové hospodářství.

Příčiny problému

- Ne všichni občané území mají dostupný sběrný dvůr či sběrné místo k odkládání odpadů
- Ne všechny obce umožňují třídění všech komodit
- Stávající sběrné dvory nemají třídící linku a nejsou vždy vybaveny náležitým zařízením pro efektivní třídění
- Vyjma jedné obce žádná obec nezpeněžuje vytríděný odpad jako surovinu pro další zpracování

Důsledky neřešení problému

- Stabilní či rostoucí produkce SKO
- Vznik černých skládek

3. Koncepce nakládání se SKO

Věcné argumenty

Směsné komunální odpady občanů a rekreatantů jsou odstraňovány skládkováním na skládce v území – v Košťálově. Zanedbaná část jde na skládku v Popovicích u Jičína (mimo ORP Semily). Nejdelší svozová vzdálenost na skládku odpadů v Košťálově je z nejvzdálenější obce v území cca 25 km. Skládku provozuje firma Marius Pedersen a má zbytkovou kapacitu cca 1 400 000 t. Předpokládaný provoz skládky byl plánován do roku 2036. Ukládají se zde odpady i z okolních ORP a území je značně zatížené dopravou.

Produkce odpadů v území ORP Semily

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	43 008,52	48 144,41	38 757,43	57 476,91	26 839,72
Celková produkce KO	9 997,58	8 915,14	9 634,14	9 439,15	9 453,78
Celková produkce SKO	5 273,71	5 090,05	5 193,81	4 947,22	5 215,83

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

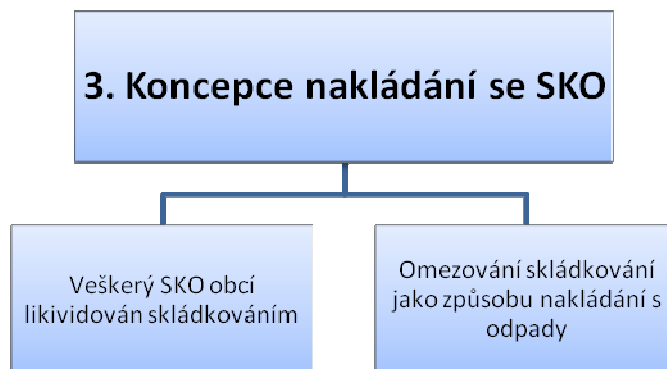
Nakládání s nevytříděnými odpady v území probíhá výhradně skládkováním. Množství skládkovaného odpadu má snižující trend, což způsobuje větší třídění odpadů a též produkce separovaného BRKO (2000201). Žádný odpad z území se neodstraňuje spalováním. Obce v území nejsou připraveny na změnu legislativy spojenou s omezováním skládkování. Nejbližší ZEVO je v Liberci – TERMIZO, a.s. s kapacitou 96 000 t/ rok (průměrná vzdálenost cca 50 km).

Příčiny problému

- odstraňování SKO skládkováním
- omezující skládkování jako nakládání s odpady

Důsledky neřešení problému

- předpokládaný nárůst nákladů na nakládání s odpady

5.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Finanční náročnost s nakládání s odpady
indikátor	Náklady na odpadové hospodářství obcí v ORP
Cíl 1. 1	Optimalizace svozu odpadů
Popis cíle	Svoz komunálního odpadu zajišťuje u 80 % obcí společnost Severočeské komunální služby Jablonec (dceřiná společnost firmy Marius Pedersen) a u svozu tříděného odpadu je podíl této firmy na svozu v území ještě vyšší. Marius Pedersen provozuje rovněž skládku s odpady na území ORP v Košťálově a svozová vzdálenost je u obcí ORP Semily do 25 km. Jednotlivě uzavřené smlouvy na svoz odpadu neposkytují předpoklady a silnou pozici pro vyjednávání výhodnějších podmínek. Z cenového hlediska se doporučuje oddělit sběr a svoz nádob na SKO a množství svezeného odpadu. Množství svezeného odpadu pak účtovat v ceně skládky. Důvodem je předpoklad zvyšování cen skládkování. Každá Obec by měla platit pouze za skutečně vyprodukované množství odpadu.
Hlavní opatření	<p>A. Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpracování právního rozboru stávajících smluv a možností jejich ukončení • Zpracování návrhu společné smlouvy • Nastavení harmonogramu ukončování stávajících smluv <p>B. Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozbor ekonomické výhodnosti stávajících smluv • Zpracování variant řešení pro snížení nákladů <p>C. Nastavení parametrů svozu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stanovení frekvence svozu z jednotlivých obcí/měst <p>D. Výběr ekonomicky výhodné nabídky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Příprava a realizace společného výběrového řízení

Indikátor cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet obcí, které zrevidovaly smlouvu se svozovou společností • Počet obcí realizující společnou poptávku na svoz odpadu
Správce cíle	MIKROREGION TÁBOR
Cíl 1. 2	Informované a motivované obyvatelstvo
Popis cíle	Klíčovou roli v produkci a třídění odpadů hrají občané. Je potřeba lépe informovat a motivovat obyvatelstvo ohledně třídění odpadů a zejména pak o předcházení vzniku odpadů. Čím zodpovědněji v produkci a třídění odpadů se budou občané chovat, tím obce mohou ušetřit na následné likvidaci odpadů. Občané musí vědět, proč mají třídít, co to přináší a naopak co způsobují svým jednáním, kdy znehodnocují již vytříděný odpad.
Hlavní opatření	<p>A. Zvýšit informovanost obyvatelstva</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osvěta ve školských zařízeních o minimalizaci vzniku odpadu a jeho třídění, přizpůsobená věku posluchačů • Vytvoření informačních materiálů (letáky, ...) • Výběr distribučních kanálů (roznos do domácností, zveřejnění v místních novinách, webové stránky obcí,...) <p>B. Motivace občanů k většímu třídění</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpracování návrhů způsobů motivování občanů včetně finanční analýzy • Zpětná vazba – informovat o výsledcích třídění a finančních přínosech pro obec i občany samotné <p>C. Zpracování rozpočtu pro vytvoření informačních materiálů a jejich distribuci.</p>
Indikátory cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet obcí, které se zapojí do společné informační kampaně
Správce cíle	MIKROREGION TÁBOR

Problémový okruh 2	Nízká efektivita třídění
indikátor	Výtěžnost tříděného sběru v kg /obyvatele
Cíl 2. 1	Obce vybavené zařízeními pro sběr a třídění odpadů
Popis cíle	Třídění odpadu má za primární cíl snížit negativní dopad produkce obalového průmyslu na životní prostředí a společnost jako takovou. Účelem třídění odpadu je zredukovat objem celkového komunálního odpadu a vytřídít z něj ty složky, které je možné dále využívat a poskytnout je tak zpracovatelům k dalšímu využití. Tedy činnost ekonomická. Popřípadě zlikvidovat jinak než skládkováním nebo pálením. Tříděním odpadu se snižuje množství odpadu, které by jinak bylo svezeno na skládky nebo spáleno ve spalovnách odpadu.
Hlavní opatření	<p>A. Monitoring stávající vybavenosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podrobná analýza dostupnosti a vybavenosti sběrných dvorů a míst • Podrobná analýza dostupnosti a množství sběrných nádob na všechny složky tříděného odpadu • Podpořit systém domácího kompostování • zajistit stabilní a ekonomicky dostupné využití vhodných odděleně sbíraných bioodpadů z obcí v dostupném existujícím zařízení (nejlépe ve vazbě na zemědělskou výrobu) • Analýza možností odběratelů surovin <p>B. Vybudování technického zázemí pro třídění odpadů</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytipovat vhodné umístění (stávající sběrné dvory, jiné lokality) • Vybudování dotřídovací linky, meziskladu tříděného odpadu

	<p>C. Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpracování rozpočtu pro vybudování technického zázemí pro třídění odpad • Zajištění odbytu tříděného odpadu jako suroviny <p>D. Hledání finančních zdrojů</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dotace, granty, rozpočty obcí,...
Indikátory cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet obcí, ve kterých je zajištěn tříděný sběr: papíru, plastu, skla, kovů, bioodpadu, textilu a elektro ANO / NE
Správce cíle	MIKROREGION TÁBOR
Cíl 2. 2	Zvýšit příjmy obcí z vytříděného odpadu
Popis cíle	Většinu obcí svážejí tříděný odpad Severočeské komunální služby. Obce tedy hradí náklady za svoz, ale příjmy z vytříděných složek odpadu nemají. Náhradou je jim pouze odměna od ze systému EKO-KOM. Tradicí často bývá, že např. železný šrot v obci sbírají spolky a sami si jej odváží do výkupen, kde ho zpeněží a dané finanční prostředky si mohou ponechat na provoz svého spolku. Jako dobrý příklad může sloužit město Lomnice nad Popelkou, kde se snaží zpeněžovat vytříděné suroviny a rovněž zavedli motivační systém pro občany, kteří třídí odpady (dle množství vytříděného odpadu mají slevu z poplatku za komunální odpad).
Hlavní opatření	<p>A. Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpracování právního rozboru stávajících smluv na svoz tříděného odpadu a možností jejich ukončení • Nastavení harmonogramu ukončování stávajících smluv <p>B. Zpracování variant řešení nakládání s tříděným odpadem</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpracování možností společného svozu tříděného odpadu • Zpracování možností zpeněžení svezeneho separovaného sběru <p>C. Výběr ekonomicky výhodného odkupu tříděného odpadu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Příprava a realizace společného výběrového řízení
Indikátor cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet obcí, které zajišťují vlastní prodej tříděného odpadu
Správce cíle	MIKROREGION TÁBOR

Problémový okruh 3	Koncepce nakládání se SKO
Indikátor	<ul style="list-style-type: none"> • Množství odpadů obcí likvidovaných skládkováním v t za rok
Cíl 3. 1	Zpracování společné strategie budoucího nakládání s KO
Popis cíle	Chystané legislativní změny mají od roku 2024 upravit skládkování odpadů. Zakázáno má být ukládat na skládky směsný komunální odpad a recyklovatelné a využitelné odpady stanovené prováděcím právním předpisem. Ve chvíli, kdy tato situace nastane, se zdejší oblast dostane do nelehké situace, protože veškerý směsný komunální odpad je v současnosti likvidován skládkováním a nejbližší ZEVO je cca 50 km. Proto je potřeba se na tuto situaci připravit a dohodnout společný postup v řešení budoucího nakládání se směsným komunálním odpadem a případně dobudovat potřebnou infrastrukturu.
Hlavní opatření	<p>A. Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podrobná analýza současného stavu • Společná komunikace s krajem za účelem sdílení informací

	<p>o připravovaných záměrech v odpadovém hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> Vytvoření společné strategie k řešení budoucího nakládání s komunálním odpadem (omezování skládkování) <p>B. Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> Zpracování rozpočtu <p>C. Hledání finančních zdrojů</p> <ul style="list-style-type: none"> Dotace, granty, rozpočty obcí
Indikátory cíle	<ul style="list-style-type: none"> Vytvořená společná strategie k likvidaci KO ANO / NE
Správce cíle	MIKROREGION TÁBOR

5.2.4. Indikátory

Indikátory výstupů

Okruh 1	Finanční náročnost s nakládáním s odpady		
Číslo indikátoru okruhu	1.1.		
Název Indikátoru	Náklady na odpadové hospodářství obcí v ORP		
Měrná jednotka	%		
Správce	MIKROREGION TÁBOR		
roky	2013	2017	2020
plán	X	max. 105 %	max. 110 %
skutečnost	100 %	X	X
Metodika výpočtu	Náklady všech obcí (neinvestiční) na odpadové hospodářství v Kč na svoz a likvidaci odpadů. Cílem je tyto náklady nezvyšovat a stabilizovat je (s přihlédnutím na rostoucí ceny pohonných hmot). Náklady všech obcí ORP v roce 2013 = 100 %. V dalších letech zjistit celkové náklady jednotlivých obcí na odpadové hospodářství (dotazník Ekosev, str. 3 odst. 8), sečíst za všechny obce, vydělit celkovými náklady v roce 2013 a vynásobit 100.		
Zdroj čerpání	Prvotní evidence obcí ORP Semily		

Okruh 2	Nízká efektivita třídění		
Číslo indikátoru okruhu	2.1.		
Název Indikátoru	Výtěžnost tříděného sběru v kg /obyvatele		
Měrná jednotka	kg/ obyvatele/ rok		
Správce	MIKROREGION TÁBOR		
roky	2013	2017	2020
plán	X	min. 105 %	min. 110 %
skutečnost	100 %	X	X
Metodika výpočtu	Součet vytríděných plastů, papíru, skla a nápojových kartonů v kg za rok za jednotlivé obce ORP, vydělit počtem obyvatel ORP. Údaj za rok 2013 = 100 %		

	Snaha zvýšit množství vytríděného odpadu na obyvatele (za uvedené druhy odpadů) a docílit zvýšení o 10% .
Zdroj čerpání	Prvotní evidence obcí

Okruh 3	Koncepce nakládání se SKO		
Číslo indikátoru okruhu	3.1.		
Název Indikátoru	Množství odpadů obcí likvidovaných skládkováním v t /rok		
Měrná jednotka	t /rok		
Správce	MIKROREGION TÁBOR		
roky	2013	2017	2020
plán	X	95 %	90 %
skutečnost	cca 4000 t = 100 %	X	X
Metodika výpočtu	Součet množství směsného komunálního odpadu od obyvatel ukládané na skládku v t za jednotlivé obce území ORP, vydělit množstvím SKO za rok 2013, vynásobit 100. Snaha je snížit skládkování větším tříděním odpadů a také připravit se na změnu legislativy (omezení likvidace odpadů skládkováním), r. 2013 =100 %		
Zdroj čerpání	Evidence obcí		

Indikátory výsledků

Cíl 1.1.	Optimalizace svozu odpadů		
Číslo indikátoru cíle	1.1.1.		
Název Indikátoru	Počet obcí, které zrevidovaly smlouvu se svozovou společností		
Měrná jednotka	Počet		
Správce	MIKROREGION TÁBOR		
roky	2013	2017	2020
plán	X	5	10
skutečnost	1	X	X
Metodika výpočtu	Součet počtu obcí, které zrevidovaly smlouvu se svozovou společností zejména z pohledu nastavení technických a ekonomických podmínek a také jasně definovaných kontrolních mechanismů.		
Zdroj čerpání	Dotazy na jednotlivé obce ORP Semily		

Cíl 1.1.	Optimalizace svozu odpadů		
Číslo indikátoru cíle	1.1.2.		
Název Indikátoru	Počet obcí realizujících společnou poptávku na svoz odpadu		
Měrná jednotka	Počet		
Správce	MIKROREGION TÁBOR		
roky	2013	2017	2020
plán	X	5	10
skutečnost	0	X	X
Metodika výpočtu	Součet obcí, které realizovaly společné výběrové řízení na provozova-		

	tele zařízení k nakládání s odpady. Snaha je zapojit do společné potávky co nejvíce obcí ORP.
Zdroj čerpání	Dotazy na jednotlivé obce ORP Semily

Cíl 1.2.	Informované a motivované obyvatelstvo		
Číslo indikátoru cíle	1.2.1.		
Název Indikátoru	Počet obcí, které se zapojí do společné informační kampaně		
Měrná jednotka	počet		
Správce	MIKROREGION TÁBOR		
roky	2013	2017	2020
plán	X	10	22
skutečnost	1	X	X
Metodika výpočtu	Součet všech obcí v území ORP, které se zapojí do společné informační kampaně.		
Zdroj čerpání	Dotazy na jednotlivé obce ORP		

Cíl 2.1.	Obce vybavené zařízeními pro sběr a třídění odpadu		
Číslo indikátoru cíle	2.1.1.		
Název Indikátoru	Počet obcí, ve kterých je zajištěn tříděný sběr: papíru, plastu, skla, kovů, bioodpadu, textilu a elektro ANO / NE		
Měrná jednotka	ANO / NE		
Správce	MIKROREGION TÁBOR		
roky	2013	2017	2020
plán	X	ANO	ANO
skutečnost	NE	X	X
Metodika výpočtu	ANO - ve všech 22 obcích ORP Semily je zajištěn tříděný sběr papíru, platu, skla, kovů a bioodpadu		
Zdroj čerpání	Dotaz na obce ORP		

Cíl 2.2.	Zvýšit příjmy obcí z vytríděného odpadu		
Číslo indikátoru cíle	2.2.1.		
Název Indikátoru	Počet obcí, které si zajišťují vlastní prodej tříděného odpadu		
Měrná jednotka	počet		
Správce	MIKROREGION TÁBOR		
roky	2013	2017	2020
plán	X	min. 3 obce	min. 6 obcí
skutečnost	1	X	X
Metodika výpočtu	Součet počtu obcí v území ORP Semily, které sami zpeněží vytríděný odpad jako surovinu. Cílem je aby se min. 6 obcí (30%) zapojilo do vlastního zpeněžování (prodej vytríděného odpadu jako suroviny). V roce 2013 zpeněžuje vytríděný odpad jako surovinu pouze město		

	Lomnice nad Popelkou.
Zdroj čerpání	Dotaz na jednotlivé obce v území

Cíl 3. 1.	Zpracování společné strategie budoucího nakládání s KO		
Číslo indikátoru cíle	3.1.1.		
Název Indikátoru	Vytvořená společná strategie k likvidaci KO ANO / NE		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	MIKROREGION TÁBOR		
roky	2013	2017	2020
plán	X	ANO	ANO
skutečnost	NE	X	X
Metodika výpočtu	Zjistit, zda byla vytvořena společná strategie /plán budoucího nakládání se směsným komunálním odpadem na území ORP ve spojitosti s novou legislativou (omezování skládkování).		
Zdroj čerpání	Dotaz na odbor odpadového hospodářství města Semily		

5.3. Pravidla řízení strategie

5.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se bude se schválenou strategií pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny
Předseda mikroregionu Pojizeří
Předseda MIKROREGIONU TÁBOR
Předseda mikroregionu Kozákov

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle do-

sahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1.	Optimalizace svozu odpadů	Mikroregion TÁBOR
1.2.	Informované a motivované obyvatelstvo	Mikroregion TÁBOR
2.1.	Obce vybavené zařízeními pro sběr a třídění odpadu	Mikroregion TÁBOR
2.2.	Zvýšit příjmy obcí z vytríděného odpadu	Mikroregion TÁBOR
3.1.	Zpracování společné strategie budoucího nakládání s KO	Mikroregion TÁBOR

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Správce cíle
1.1.	Náklady na odpadové hospodářství obcí v ORP	Mikroregion TÁBOR
1.1.1.	Počet obcí, které zrevidovaly smlouvu se svozovou společností	Mikroregion TÁBOR
1.1.2.	Počet obcí realizujících společnou poptávku na svoz odpadu	Mikroregion TÁBOR
1.2.1.	Počet obcí, které se zapojí do společné informační kampaně	Mikroregion TÁBOR
2.1.	Výtěžnost tříděného sběru v kg /obyvatele	Mikroregion TÁBOR
2.1.1.	Počet obcí, ve kterých je zajištěn tříděný sběr: papíru, plastu, skla, kovů, bioodpadu, textilu a elektroodpadu	Mikroregion TÁBOR
2.2.1.	Počet obcí, které si zajišťují vlastní prodej tříděného odpadu	Mikroregion TÁBOR
3.1.	Množství odpadů obcí likvidovaných skládkováním v t/rok	Mikroregion TÁBOR
3.3.1.	Vytvořená společná strategie k likvidaci KO ANO / NE	Mikroregion TÁBOR

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1. - 3. čtvrt-

		letí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtů
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtů
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1. - 2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok		každoročně v 2. čtvrtletí

5.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

5.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok³. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení. Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

5.4. Závěr a postup zpracování

5.4.1. Shrnutí

V rámci zpracování analytické části tématu odpadové hospodářství, byla provedena analýza zařízení pro nakládání s odpady na území ORP Semily i v blízkém okolí. Dále byla v analýze popsána produkce odpadů a nakládání s nimi jak celkově, tak za jednotlivé druhy odpadů. Zvláštní pozornost byla věnována odpadům, jejichž původcem je obec. Zpracována byla také finanční analýza odpadového hospodářství, analýza rizik a cílových skupin a SWOT analýza oblastí. V návrhové části byla nejprve formulovaná vize, jako budoucí stav, kterého realizací strategického řízení spolupráce mezi obcemi se chce v území ORP Semily dosáhnout. Vize byla doplněna sloganem.

V rámci tématu odpadové hospodářství byly definovány 3 problémové okruhy: 1. Finanční náročnost nakládání s odpady, 2. Nedostatečné třídění, malá využitelnost recyklovatelného odpadu a 3. Likvidace odpadů skládkováním. Tyto problémové okruhy byly dále rozpracovány do celkem 6 cílů: 1.1. Optimalizace svozu odpadů, 1.2. Snížení nákladů na likvidaci černých skládek, 2.1. Obce vybavené zařízeními pro sběr a třídění odpadů, 2.2. Zvýšit příjmy obcí z vytříděného odpadu, 2.3. Informované a motivované obyvatelstvo ohledně třídění odpadů, 3.1. Příprava potřebné infrastruktury na omezení skládkování.

Tyto cíle mají pomoci vyřešit dané problémy v oblasti odpadového hospodářství. Každý cíl má svého správce. Naplňování všech cílů bude sledováno prostřednictvím 11 přiřazených indikátorů výstupů a výsledků.

5.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část byla zpracována na základě výsledků analytické části. Realizační tým vypracoval 3 návrhy vizí, které byly zaslány představitelům obcí v ORP. Preferovaná vize byla ještě ze strany starostů doplněna. Rovněž problémové okruhy byly navrženy realizačním týmem a dále byly diskutovány fokusní skupinou složenou z realizačního týmu, 2 představitelů obcí a referenta odboru životního prostředí města Lomnice nad Popelkou. Během této diskuze byly rovněž upřesněny cíle. Návrhová část byla zpracována během podzimu 2014 a diskutována s představiteli obcí na setkání ORP v září a v prosinci 2014.

5.5. Přílohy k tématu 3.: odpadové hospodářství

Seznam zkratk

BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO	biologicky rozložitelný odpad
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DZ	datová základna
EU	Evropská unie
ISSaR	Informační systém statistiky a reportingu
KO	komunální odpad
MOS	meziobecní spolupráce
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO	nebezpečný odpad
OH	odpadové hospodářství
OO	ostatní odpad
OPŽP	operační program životního prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
PO	prioritní osa
PrO	odpady pocházející z průmyslu
POH	Plán odpadového hospodářství
SC	specifický cíl
SKO	směsný komunální odpad
ZEVO	zařízení pro energetické využití odpadů
ŽP	životní prostředí

Vzhledem k dostupnosti datových zdrojů v oblasti odpadového hospodářství nebylo možno pracovat v časové řadě 2008 až 2012 s daty o produkci a nakládání s odpady, které pochází pouze od obcí a jejich občanů. Proto tabulky obsahují data o produkci a nakládání s odpady jak od obcí a jejich občanů, tak od firem a společností, produkujících odpady v ORP. Měrné produkce na obyvatele ORP jsou pak počítány z produkce jednotlivých druhů odpadů od obcí i firem a společností. Nejsou tedy ukazatelem, znázorňujícím, kolik odpadů produkuje občan jako takový, ale spíše odrazem míry produkce jednotlivých druhů odpadů za celé ORP, vyjádřeném na jednoho obyvatele.

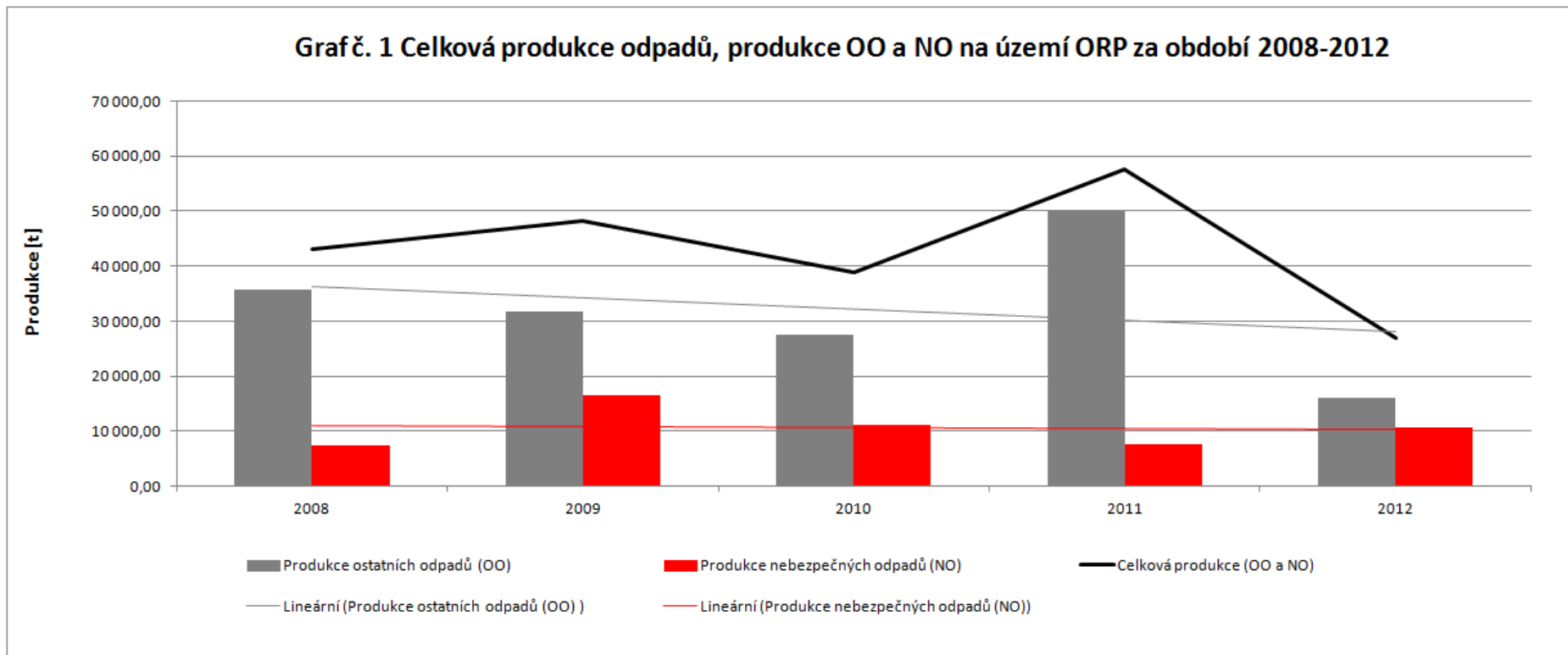
Hodnoty datové základny za rok 1995 a 2000 (v tabulkách zkráceně „DZ“) za území ORP jako správní celek neexistují. Vzhledem k tomu, že do roku 2001 neexistoval současný Katalog odpadů, byla datová základna stanovena pouze teoreticky na základě výpočtu. Důvodem přepočtu datové základny za území ORP je fakt, že relevantní data (konkrétní datové základny pro porovnání s Plánem odpadového hospodářství České republiky (dále jen POH ČR) za roky 2000 a 1995 jsou veřejně dostupná pouze za celou ČR. Datová základna pro území ČR byla proto upravena přepočtovým koeficientem daným poměrem průměrné produkce odpadů na území ORP za roky 2008 až 2012 vůči průměrné produkci odpadů za ČR za roky 2008 až 2012. Vzhledem k provedeným přepočtům datové základny a metodice získání dat je hodnocení z hlediska plnění cílů POH ČR pouze ORIENTAČNÍM UKAZATELEM. Datová základna pro území ORP je tedy hypotetickým odhadem pro prodloužení časového trendu a možnosti porovnání hodnot v delší časové řadě. Tyto orientační hodnoty byly vypočteny pouze pro potřeby tohoto projektu a nelze s nimi porovnávat plnění cílů POH ČR. Vypočtená hodnota datové základny území ORP se nemusí přibližovat skutečné situaci v letech 1995 a 2000. Dále je důležité připustit, že zvolené vymezení území (ORP) je pro hodnocení plnění cílů POH ČR nevypovídající (zvláště pak pro hodnocení nakládání s odpady). Jsou proto vždy slovně hodnoceny jen trendy, které se projevují v období 2008-2012.

Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové základně 2000 [%] ↓			
							2008	2009	2010	2011
Produkce odpadů [t]							8	9	0	2011
Produkce ostatních odpadů (OO)	40 487,56	35 617,31	31 716,33	27 547,84	49 910,20	16 085,27	87,97	78,34	68,04	123,27
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	17 233,16	7 391,21	16 428,08	11 209,59	7 566,71	10 754,45	42,89	95,33	65,05	43,91
	Změna produkce NO oproti DZ 2000 [%] →						-	-	-	-
Celková produkce (OO a NO)	54 833,58	43 008,52	48 144,41	38 757,43	57 476,91	26 839,72	78,43	87,80	70,68	104,82
	Změna produkce odpadů oproti DZ 2000 [%] →						-	-	-	-
Podílové ukazatele [%]		2008	2009	2010	2011	2012				
Podíl ostatních odpadů na celkové produkci odpadů		82,81	65,88	71,08	86,84	59,93				
Podíl nebezpečných odpadů		17,19	34,12	28,92	13,16	40,07				

na celkové produkci odpadů						
Měrná produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv.-1]		2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel v území ORP		26 498	26 430	26 288	26 241	26 037
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)		1 623,09	1 821,58	1 474,34	2 190,35	1 030,83
Měrná produkce OO		1 344,15	1 200,01	1 047,92	1 901,99	617,79
Měrná produkce NO	300,20	278,93	621,57	426,41	288,35	413,04
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →		92,92	207,05	142,04	96,05	137,59
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →		-7,08	+107,05	+42,04	-3,95	+37,59

Graf č. 1 Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP za období 2008-2012

Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka (BRKO)	O	632,04	428,13	522,08	637,70	753,89
200102	Sklo	O	14,74	55,25	7,45	21,80	0,00
200108	BRO z kuchyní (BRKO)	O	0,00	3,00	2,18	0,00	2,62

200110	Oděvy (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	5,84	14,92
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	25,90	33,14	0,01	33,59	36,29
200113*	Rozpouštědla	N	0,08	0,07	0,01	0,02	0,05
200114*	Kyseliny	N	0,56	0,07	0,03	0,01	0,04
200115*	Zásady	N	0,00	0,15	0,00	0,00	1,13
200117*	Fotochemikálie	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200119*	Pesticidy	N	0,26	0,21	0,07	0,80	0,13
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	0,41	0,44	0,22	0,28	0,51
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlodíky	N	3,93	1,63	0,67	4,33	0,58
200125	Jedlý olej a tuk (BRKO)	O	0,15	0,00	0,21	0,56	0,41
200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	0,91	2,49	1,82	0,58	1,05
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	3,05	3,54	2,01	1,12	3,65
200128	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 200127	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200130	Detergenty neuvedené pod číslem 200129	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200131*	Nepoužitelná cytostatika	N	0,10	0,00	0,00	0,00	0,00
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	0,33	0,14	0,17	0,19	1,02

200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	0,63	3,03	0,35	0,06	0,10
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 200133	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 200121 a 200123	N	4,70	5,09	2,14	2,57	0,27
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 200121, 200123 a 200135	O	1,34	1,30	1,98	0,82	0,44
200137*	Dřevo obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	0,00	0,43	0,12	0,00	0,75
200139	Plasty	O	11,12	20,86	4,81	1,33	2,26
200140	Kovy	O	61,54	62,24	65,36	12,47	98,31
200141	Odpady z čištění komínů	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200199	Další frakce jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	O	28,66	56,20	4,97	83,26	75,91
200202	Zemina a kameny	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

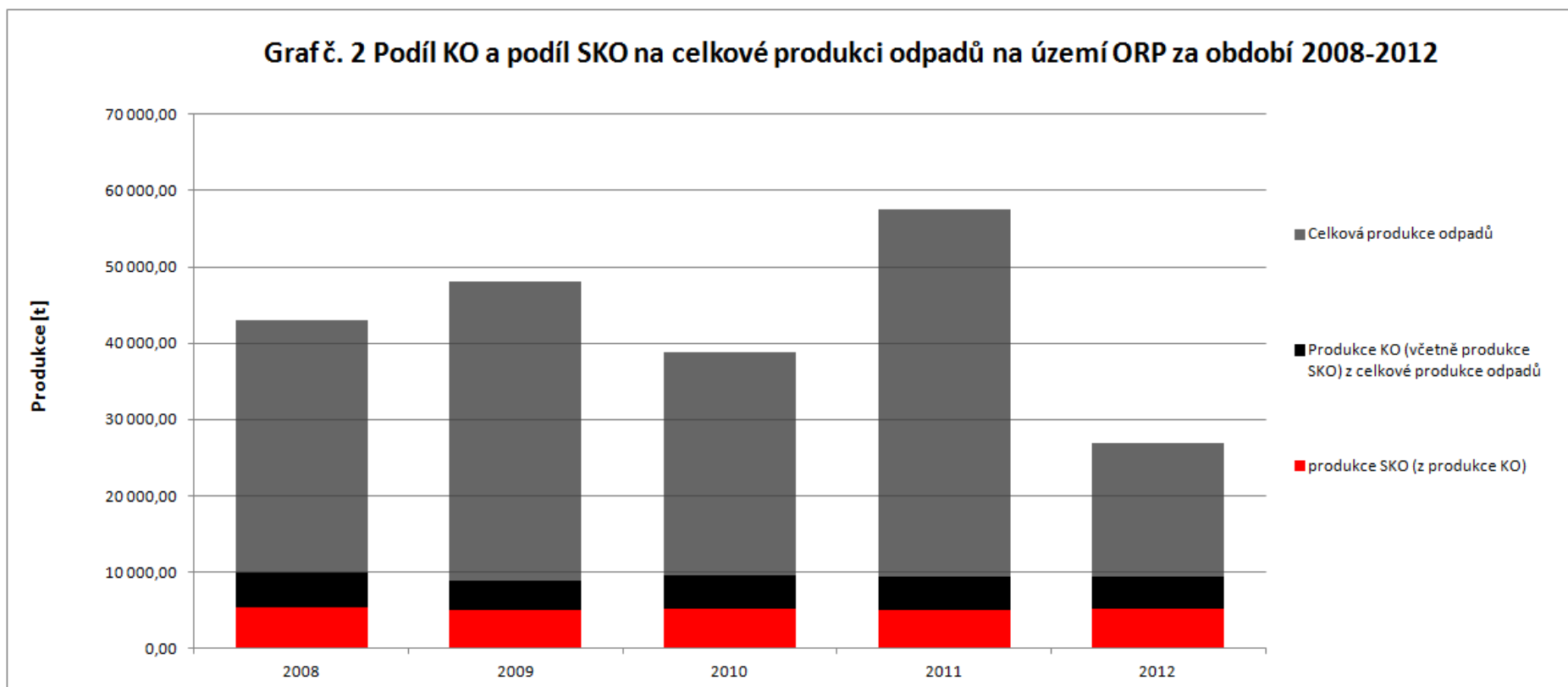
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	13,16	4,82	0,19	11,04	21,36
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	O	5 273,71	5 090,05	5 193,81	4 947,22	5 215,83
200302	Odpad z tržišť (BRKO)	O	1,00	1,12	1,50	0,00	0,00
200303	Uliční smetky	O	5,30	2,80	46,26	5,27	2,75
200304	Kal ze septiků a žump	O	612,57	0,00	0,00	0,00	0,00
200306	Odpad z čištění kanalizace	O	0,00	0,00	25,42	0,00	0,00
200307	Objemný odpad (BRKO)	O	1 674,22	1 790,87	2 259,96	2 097,68	1 495,46
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	O	2,34	0,04	2,34	0,00	0,00
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	583,81	601,58	630,04	807,00	895,14
150102	Plastové obaly	O	316,32	224,62	273,70	278,54	292,87
150103	Dřevěné obaly	O	170,30	0,69	4,65	0,00	0,00
150104	Kovové obaly	O	0,60	0,41	1,02	0,41	0,17
150105	Kompozitní obaly	O	7,99	12,01	11,07	10,02	12,72
150106	Směsné obaly	O	232,01	196,95	239,63	85,10	136,64
150107	Skleněné obaly	O	289,42	284,33	292,65	311,66	329,09
150109	Textilní obaly	O	0,00	0,00	0,00	0,15	0,00
150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	23,04	26,46	34,86	77,24	37,17
150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	1,38	1,00	0,40	0,52	20,27

Celková produkce KO	9 997,58	8 915,14	9 634,14	9 439,15	9 453,78
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]	7 635,68	7 402,93	7 984,83	7 805,85	7 596,08
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu [t]	3 714,67	3 493,93	3 701,70	3 755,06	3 824,22

Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	43 008,52	48 144,41	38 757,43	57 476,91	26 839,72	+11,94	-19,50	+48,30	-53,30
Celková produkce KO	9 997,58	8 915,14	9 634,14	9 439,15	9 453,78	-10,83	+8,06	-2,02	+0,15
Celková produkce SKO	5 273,71	5 090,05	5 193,81	4 947,22	5 215,83	-3,48	+2,04	-4,75	+5,43
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl KO na celkové produkci odpadů	23,25		18,52		24,86		16,42		35,22
Podíl SKO na produkci KO	52,75		57,09		53,91		52,41		55,17
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	26 498		26 430		26 288		26 241		26 037
Měrná produkce KO	377,30		337,31		366,48		359,71		363,09
Měrná produkce SKO	199,02		192,59		197,57		188,53		200,32

Graf č. 2 Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008-2012

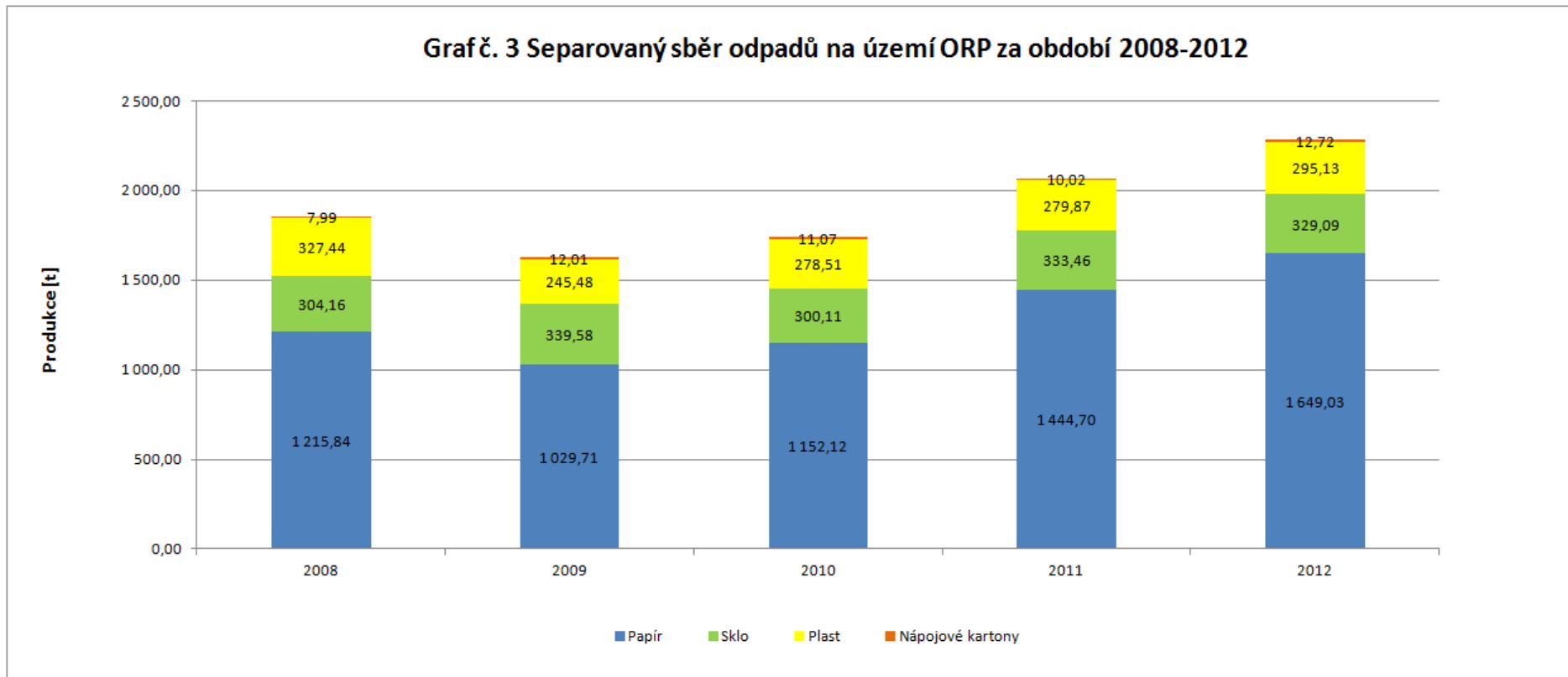

Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	1 215,84	1 029,71	1 152,12	1 444,70	1 649,03	-15,31	+11,89	+25,40	+14,14
Sklo	150107, 200102	304,16	339,58	300,11	333,46	329,09	+11,65	-11,63	+11,11	-1,31
Plast	150102, 200139	327,44	245,48	278,51	279,87	295,13	-25,03	+13,46	+0,49	+5,45
Nápojové kartony	150105	7,99	12,01	11,07	10,02	12,72	+50,31	-7,83	-9,49	+26,90

Celkem separovaný sběr	1 855,43	1 626,78	1 741,80	2 068,04	2 285,97	-12,32	+7,07	+18,73	+10,54
Měrná produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	26 498		26 430		26 288		26 241		26 037
Měrná produkce tříděného papíru	45,88		38,96		43,83		55,05		63,33
Měrná produkce tříděného skla	11,48		12,85		11,42		12,71		12,64
Měrná produkce tříděného plastu	12,36		9,29		10,59		10,67		11,34
Měrná produkce tříděných nápojových kartonů	0,30		0,45		0,42		0,38		0,49
Měrná produkce tříděného odpadu	70,02		61,55		66,26		78,81		87,80

Graf č. 3 Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020101	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020103	Odpad rostlinných pletiv	O	180,00	0,00	0,00	0,00	0,00

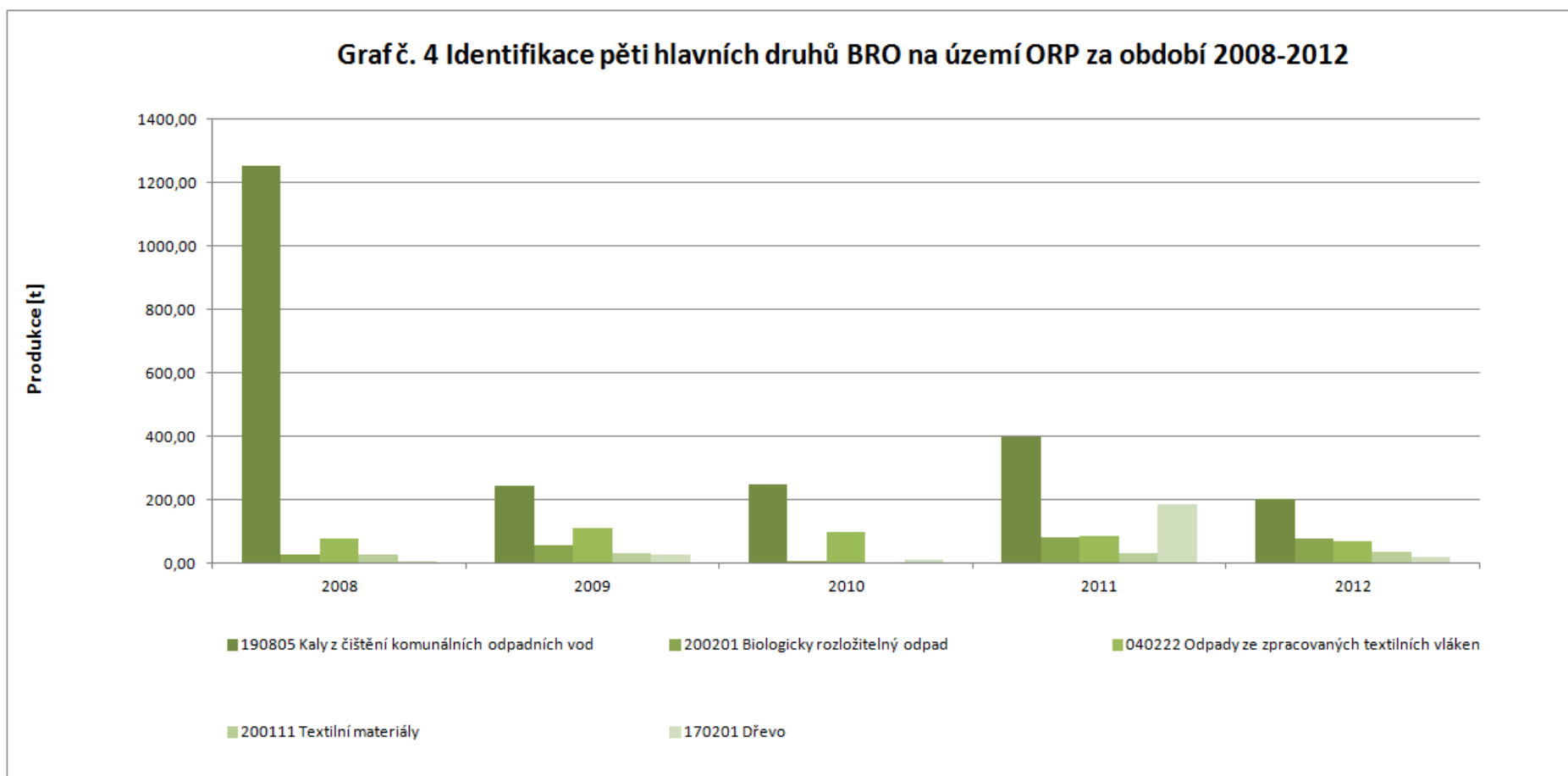
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracováváné mimo místo vzniku	O	12 103,50	0,00	0,00	0,00	0,00
020107	Odpady z lesnictví	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020201	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	9,81	33,21	0,00	0,00
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	4,97	18,15	13,13	9,71	0,00
020399	Odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020305	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020401	Zemina z čištění a praní řepy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020403	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020501	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	3,73	10,30	9,05	8,40	0,00
020502	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	1,24	2,57	2,26	2,10	0,00
020603	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

020701	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020702	Odpad z destilace lihovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030101	Odpadní kůra a korek	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030301	Odpadní kůra a dřevo	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvláknování odpadního papíru a lepenky	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030309	Odpadní kaustifikační kal	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030310	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně povrchové vrstvy z mechanického třídění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030311	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem 030310	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040101	Odpadní klišovka a štípenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040107	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	O	105,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040220	Ostatní kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod 040219	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040221	Odpady z nezpracovaných textilních vláken	O	84,12	0,00	0,00	0,00	0,00
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	O	78,12	108,92	98,44	84,73	67,90
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	583,81	601,58	630,04	807,00	895,14
150103	Dřevěné obaly	O	170,30	0,69	4,65	0,00	0,00
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
170201	Dřevo	O	4,66	26,24	11,79	187,14	18,10
190503	Kompost nevyhovující jakosti	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190603	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190604	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190605	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190606	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	O	1 252,78	245,58	248,38	397,90	201,32
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	O	2,47	3,43	2,80	3,00	9,81

190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190902	Kaly z čiření vody	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190903	Kaly z dekarbonizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191201	Papír a lepenka	O	4,67	1,82	2,35	0,00	0,08
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	O	632,04	428,13	522,08	637,70	753,89
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O	0,00	3,00	2,18	0,00	2,62
200110	Oděvy	O	0,00	0,00	0,00	5,84	14,92
200111	Textilní materiály	O	25,90	33,14	0,01	33,59	36,29
200125	Jedlý olej a tuk	O	0,15	0,00	0,21	0,56	0,41
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	O	0,00	0,43	0,12	0,00	0,75
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	28,66	56,20	4,97	83,26	75,91
200301	Směsný komunální odpad	O	5 273,71	5 090,05	5 193,81	4 947,22	5 215,83
200302	Odpad z tržišť	O	1,00	1,12	1,50	0,00	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	O	612,57	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad	O	1 674,22	1 790,87	2 259,96	2 097,68	1 495,46
Celková produkce BRO			22 827,60	8 432,02	9 040,92	9 305,82	8 788,43

Graf č. 4 Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

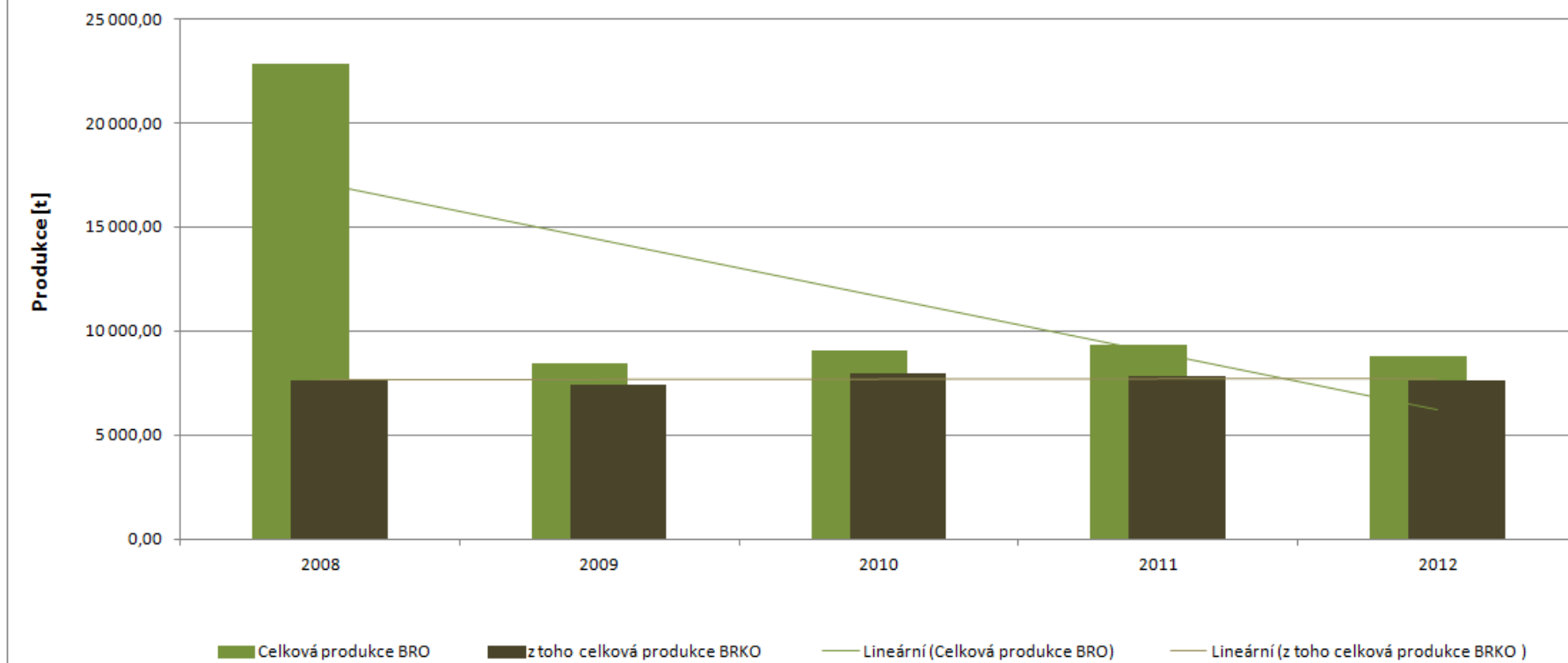

Graf. č. 4 byl sestaven na základě identifikovaných pěti množstevně nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce BRO	22 827,60	8 432,02	9 040,92	9 305,82	8 788,43	-63,06	+7,22	+2,93	-5,56
z toho celková produkce BRKO	7 635,68	7 402,93	7 984,83	7 805,85	7 596,08	-3,05	+7,86	-2,24	-2,69
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	33,45		87,80		88,32		83,88		86,43
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	26 498		26 430		26 288		26 241		26 037
Měrná produkce BRO	861,48		319,03		343,92		354,63		337,54
Měrná produkce BRKO	288,16		280,10		303,74		297,47		291,74

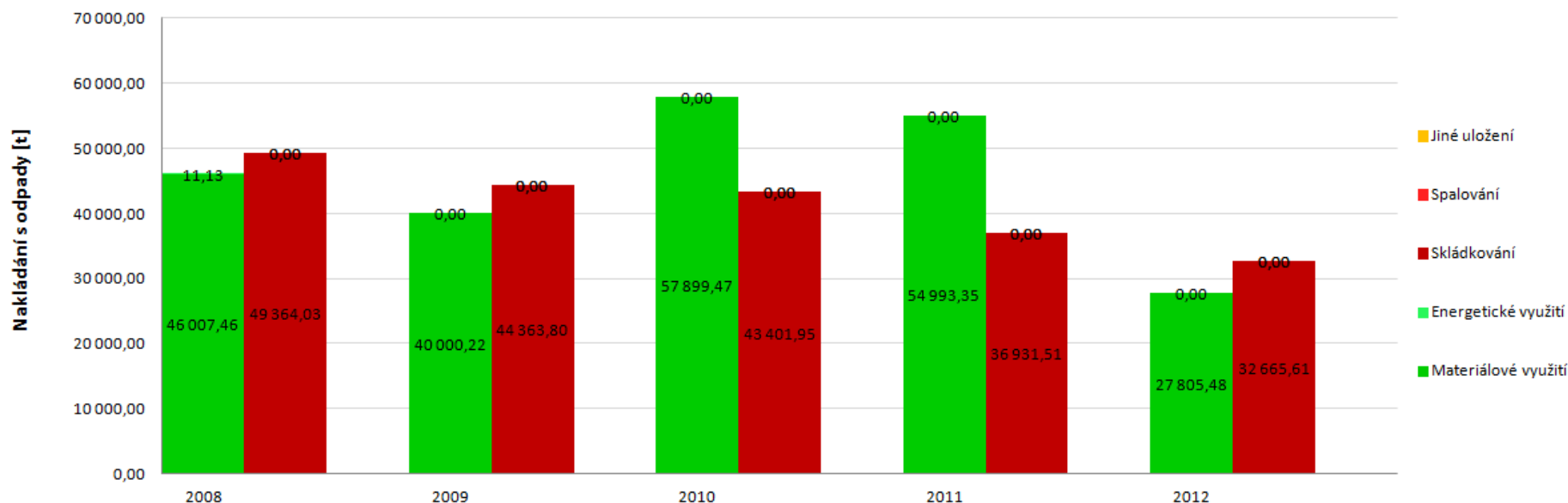
Graf č. 5 Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008-2012

Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓			
								2008	2009	2010	2011
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]											
Využití	Materiálové využití	30 765,69	46 007,46	40 000,22	57 899,47	54 993,35	27 805,48	149,54	130,02	188,19	178,75
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓									
		56,11	106,97	83,08	149,39	95,68	103,60				
	Energetické využití	1,09	11,13	0,00	0,00	0,00	0,00	1023,25	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby využití	30 456,13	46 018,59	40 000,22	57 899,47	54 993,35	27 805,48	151,10	131,34	190,11	180,57
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓									
		55,54	107,00	83,08	149,39	95,68	103,60				
Celková produkce odpadů		54 833,58	43 008,52	48 144,41	38 757,43	57 476,91	26 839,72				
Odstranění	Skládkování	98 704,99	49 364,03	44 363,80	43 401,95	36 931,51	32 665,61	50,01	44,95	43,97	37,42
		Změna skládkování odpadů oproti DZ 2000 [%] →									
	Spalování							Meziroční změna [%] ↓			
			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
								-	-	-	-
Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
Celkem vybrané způsoby odstranění	49 364,03	44 363,80	43 401,95	36 931,51	32 665,61		-10,13	-2,17	-14,91	-11,55	

Graf č. 6 Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění

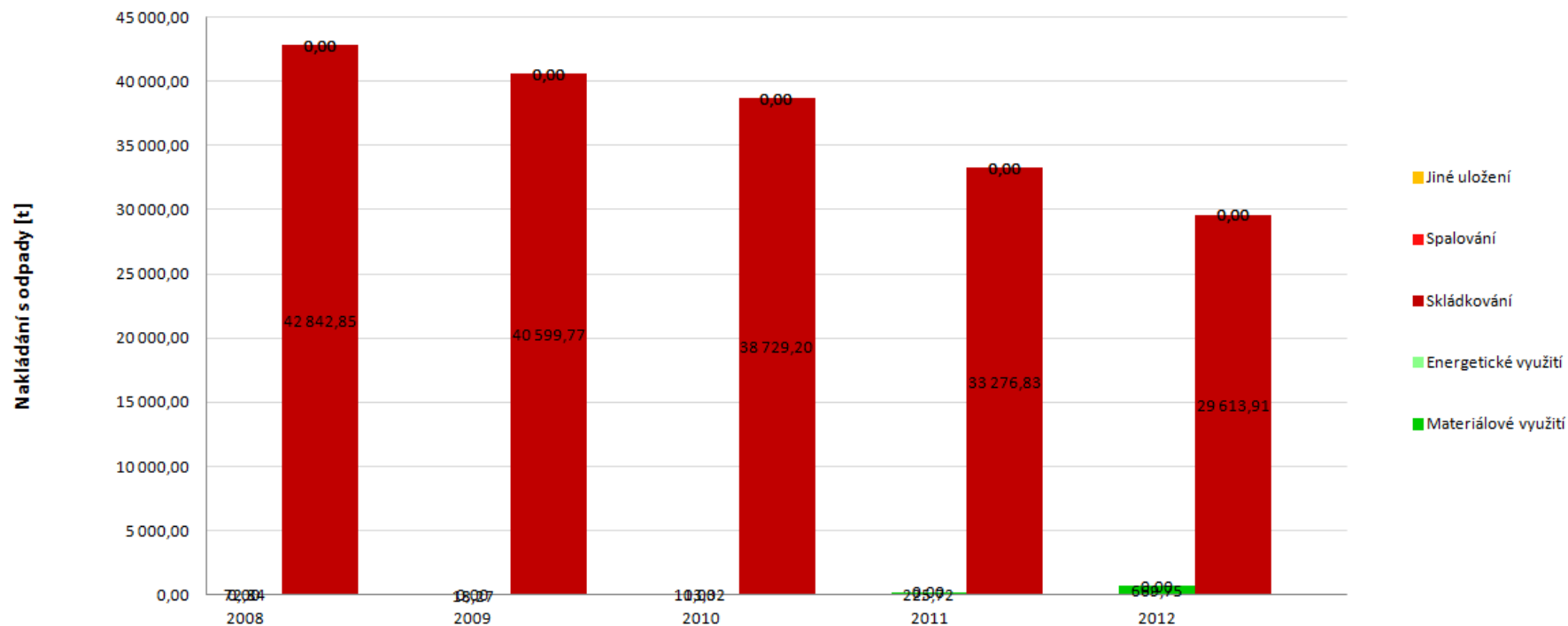

Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 2000	Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
								2008	2009	2010	2011	
Nakládání s odpady [t]												

KO	Využití	Materiálové využití	51,28	72,84	18,27	113,32	225,72	669,75	142,04	35,62	220,96	440,13				
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Změna materiálového využití KO oproti DZ 2000 [%] ↓						
				0,79	0,73	0,20	1,18	2,39	7,08	+42,04	-64,38	+120,96	+340,13			
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00							
		Celkem vybrané způsoby využití		47,13	72,84	18,27	113,32	225,72	669,75	154,55	38,76	240,42	478,89			
				Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓												
			0,72	0,73	0,20	1,18	2,39	7,08	Meziroční změna [%] ↓							
	Celková produkce KO [t]		6 530,21	9997,58	8915,14	9634,14	9439,15	9453,78	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012				
	Odstranění		Skládkování		42	40	38	33	29	-5,24	-4,61	-14,08	-11,01			
					842,85	599,77	729,20	276,83	613,91							
Spalování			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-					-	-	
Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-					-	-	
		Celkem vybrané způsoby odstranění		42	40	38	33	29	-5,24	-4,61	-14,08	-11,01				
				842,85	599,77	729,20	276,83	613,91								
SKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	0,00	0,00	5,02	-	-	-	-				
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-				
		Celkem vybrané způsoby využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,02	-	-	-	-			
	Odstranění	Skládkování		32	31	27	26	23	-3,31	-11,48	-5,47	-10,59				
				650,77	570,80	945,09	416,39	619,56								
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					-	-	-	-
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					-	-	-	-
		Celkem vybrané způsoby odstranění		32	31	27	26	23	-3,31	-11,48	-5,47	-10,59				
				650,77	570,80	945,09	416,39	619,56								

Graf č. 7 Nakládání s KO na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění KO

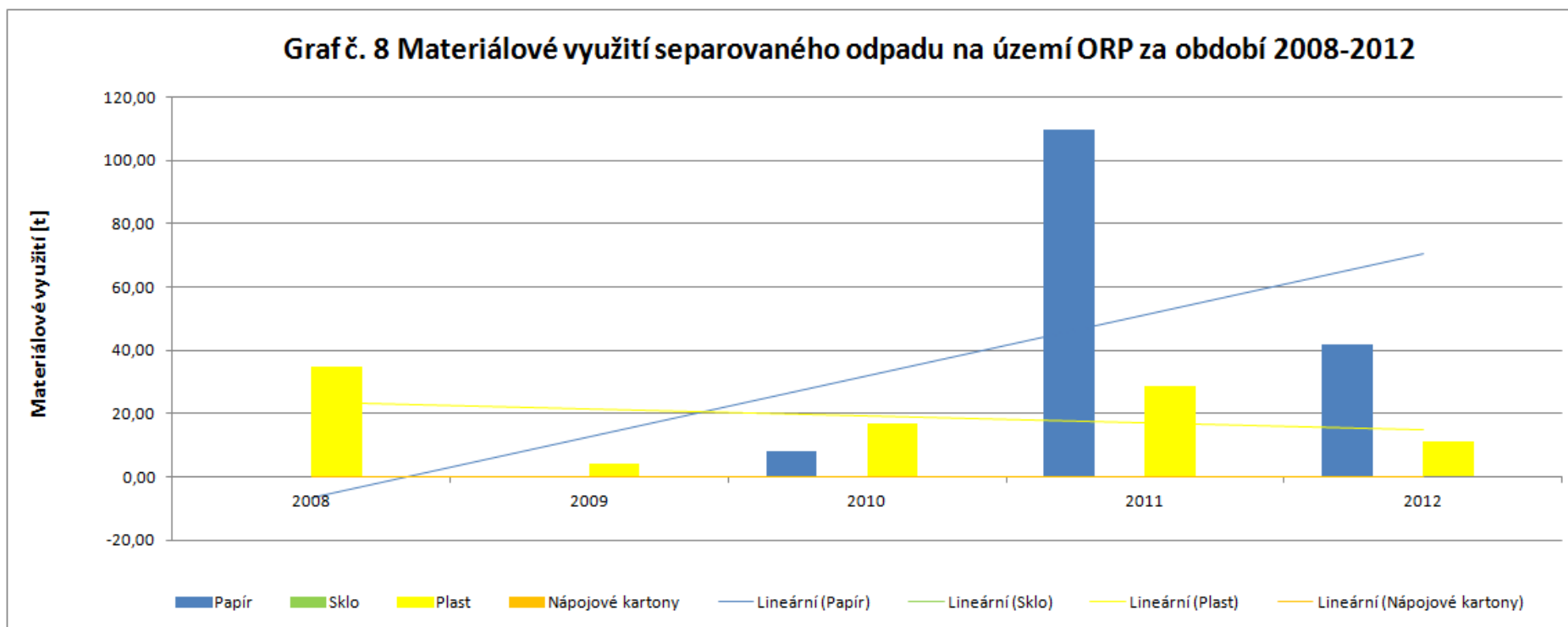

Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	0,00	0,28	8,01	109,79	41,98		+2760,00	+1270,99	-61,76

		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Odstranění	30,21	24,18	15,54	61,81	0,00	-19,97	-35,73	+297,75	-100,00
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Odstranění	8,95	10,96	3,52	5,18	0,53	+22,46	-67,88	+47,27	-89,78
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	34,73	4,17	17,03	28,55	11,39	-87,99	+308,34	+67,61	-60,10
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Odstranění	93,48	96,20	75,42	67,73	59,93	+2,91	-21,60	-10,20	-11,52
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,12	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-

Graf č. 8 Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008-2012

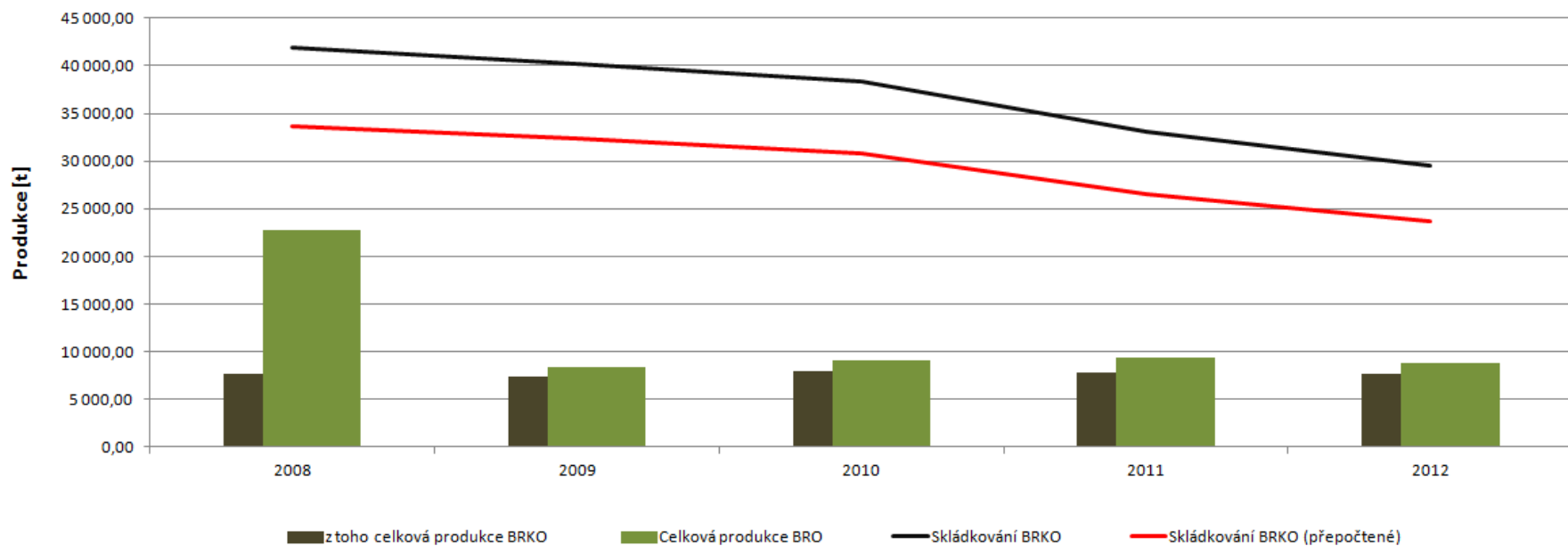
Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 1995	Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓

Nakládání s BRO a BRKO [t]									2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012		
BRO	Využití	Materiálové využití		13 336,74	1 570,08	976,70	1 799,17	807,54	-88,23	-37,79	+84,21	-55,12		
		Energetické využití		0,03	0,00	0,00	0,00	0,00	-100,00					
	Odstraňování	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		43 681,53	41 513,83	40 078,25	34 229,68	30 021,78	-4,96	-3,46	-14,59	-12,29		
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-		
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-		
BR-KO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	6,27	12,97	47,49	-	-	-	-		
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Podíl skládkování a měř. skládkování k DZ 1995 [%] ↓					
	Odstraňování	Skládkování	Původní hmotnost odpadu		41 910,98	40 224,90	38 361,60	33 060,80	29 501,45	2009	2010	2011	2012	
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu		18 284,88	33 654,52	32 300,60	30 804,36	26 547,82	23 689,67	176,65	168,47	145,19	129,56
			Měrné skládkování - pro		Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv.-1] ↓									
			148,00	1270,08	1222,12	1171,80	1011,69	909,85	825,76	791,76	683,58	614,76		

		porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)	Procentuální změna měrného skládkování BRKO na obyvatele oproti DZ 1995 [%] →					+725,76	+691,76	+583,58	+514,76
							Meziroční změna [%] ↓				
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
								-	-	-	-
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-

Graf č. 9 Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008-2012

6. Téma 4.: Cestovní ruch

6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

6.1.1. Základní vymezení turistické oblasti jako destinace cestovního ruchu

Poloha destinace

Správní obvod obce s rozšířenou působností Semily zaujímá střední část bývalého okresu Semily. V rámci Libereckého kraje sousedí se správními obvody obcí s rozšířenou působností Jilemnice, Turnov, Tanvald a Železný Brod. V jižní části sousedí s Královéhradeckým krajem, a to se správními obvody obcí s rozšířenou působností Jičín a Nová Paka. Oblast tohoto správního obvodu se rozkládá v podhorském pásmu západního Podkrkonoší, kde se potkává Podkrkonošská pahorkatina a Český ráj. V minulém období byla tato oblast často nazývána Horním Pojizeřím.

Vymezení destinace

Cestovní ruch je činnost osob cestujících do míst a pobývajících v místech mimo své obvyklé prostředí po dobu kratší než jeden rok, za účelem trávení volného času a služebních cest. Destinace je pak cíl, směřování cesty, pro kterou je typická nabídka atraktivit.

Česká republika se z pohledu cestovního ruchu dělí na turistické regiony. Ty jsou definovány jako území, pro něž je typický určitý druh cestovního ruchu, který jednotlivé prvky dané oblasti spojuje a sjednocuje, ale i zároveň odlišuje od ostatních regionů. Nabídkou cestovního ruchu, množstvím, kvalitou, rozmanitostí a atraktivitou přilákají turisty. Vytváří jednotný celek, který má pro návštěvníka určitou hodnotu. Turistické regiony jsou vymezeny tak, aby jejich propagace byla co nejsnadnější a nejefektivnější. Turistické regiony slouží k prezentaci potenciálního cestovního ruchu v ČR. Řešené území ORP Semily náleží do dvou turistických regionů: **Český ráj** a **Krkonoše**. Z hlediska rozlohy jde o nejmenší turistické regiony ČR (vyjma Prahy, ale oba hojně turisticky navštěvovány).

Jednoznačné vymezení destinace území ORP Semily je velmi složité, vzhledem k tomu, že leží na pomezí dvou tradičních turistických regionů Český ráj a Podkrkonoší a v rámci nich je víceméně marginální. V minulém období se pro toto území používal název Horní Pojizeří, ale ne všechny subjekty cestovního ruchu se s tímto názvem ztotožnily. Liberecký kraj používá v rámci cestovního ruchu členění na Český ráj a Podkrkonoší. Někteří obyvatelé však nejsou zcela ztotožněni ani s názvem Český ráj, protože jádrové oblasti lákající turisty (skalní města, hrady a zámky) jsou již mimo toto území. Právě „okrajovost“ je největším problémem území. Při propagaci Českého ráje a uplatňování jednoho z cílů této turistické oblasti – tzn. dostat turisty i na okrajové území, se užívají též názvy „Semilsko“ a „Lomnicko“. Pro účely této strategie užíváme pro řešené území jako destinaci cestovního ruchu název **SEMILSKO**.

Semilsko je pomezí Českého ráje a Krkonoš

Český ráj – rozmanitá malebná krajina se skalními městy, bránami a útvary se vzácnými rostlinnými a živočišnými společenstvy, bohatá na historické památky a lidovou architekturu, typická jsou také naleziště drahých kamenů a tradice jejich zpracování. Symbolem Českého ráje je silueta hradu Trosky. Turistický region zasahuje do 3 krajů: Libereckého, Královéhradeckého a Středočeského. Dominující rekreační funkcí Českého ráje je především poznávací turistika, krátkodobá rekreace, městská a venkovská turistika, cykloturistika, horolezectví, chataření a chalupaření. V území se také nachází nej-

starší CHKO v České republice: CHKO Český ráj. Od roku 2005 se Český ráj stal součástí evropské sítě geoparků a zároveň geoparkem UNESCO. Název Český ráj vymysleli v 19. století hosté lázní Sedmihorky.

Krkonoše tvoří státní hranici s Polskem, navazují severozápadně na Český ráj. Tento turistický region se nachází v Libereckém a Královéhradeckém kraji. Jde o horskou krajinu (místy vysokohorskou) s horskými hřebeny a údolími, s řadou rašelinišť a vzácnou faunou. Převažují zde smrkové lesy. Pramení zde největší řeka Labe. Jde o turisticky nejnavštěvovanější pohoří u nás jak v zimě tak, v létě. Mimo přírody je zde řada historických a kulturních památek. Jde o oblast s vhodnými podmínkami pro zimní a letní turistiku. V zimě dominuje lyžování (sjezdové i běžecké), v létě pěší horská i vysokohorská turistika a cykloturistika. Návštěvníci jsou především turisté zaměřené na výkon.

Základní řídicí organizací cestovního ruchu v regionu Krkonoše je **Svazek měst a obcí Krkonoše**. Spolupracuje jak s obcemi v území, tak s podnikatelskou sférou. Klíčovým partnerem je také Správa Národního parku Krkonoše. Na území Českého ráje tvoří tuto funkci **Sdružení Český ráj**.

Centrála Cestovního ruchu CzechTurism na základě návrhu Libereckého kraje rozdělila turistické regiony na **turistické oblasti**. Český ráj je regionem a zároveň oblastí, Krkonoše se dělí na 3 oblasti: Západní Krkonoše, Krkonoše střed a Krkonoše východ. Území ORP Semily zasahuje do oblasti **Krkonoše – západ**. Zde převažuje celoroční turistické a rekreační využití s převahou zimní sezóny.

Oba dva turistické regiony patří k nejnavštěvovanějším regionům. **Řešené území ORP Semily však tvoří u obou turistických regionů okrajovou část**. Jádrové oblasti jak Českého ráje, tak Krkonoš se nachází mimo řešené území. Území tvoří jednak zázemí turistickým regionům a také rekreační zázemí především pro město Semily, ale i vzdálenější větší města jako Jablonec a Liberec, ale i Jičín a Turnov.

Mapa č. 6: Mapa turistických regionů v Libereckém kraji

Zdroj: Sdružení Český ráj

Tab.č. 100: Náležitost k turistickému regionu (oblasti) ORP Semily

Turistický region/ oblast	Počet obcí celkem	Počet obcí z ORP Semily	Rozloha celkem v km ²	Rozloha z ORP Semily v km ²	% z rozlohy turist. regionu
Český ráj	126	20	1 091	198	18 %
Krkonoše	64	2	1 168	32	2,7 %
Krkonoše -západ	26	2	382	32	8,4 %

Zdroj: ČSÚ, vlastní dopočet

Tabulka má ukázat malý a víceméně okrajový podíl řešeného území na turistické oblasti. Je ale jasné, že turista se nezajímá o administrativní hranice, ale o určité kompaktní území poskytující možnosti provozování specifických aktivit pro daný turistický region.

Z hlediska cestovního ruchu se tento projekt bude zabývat nejen oblastí, která se nachází na území ORP Semily, ale daná problematika nás zavede i na území, která jsou v těsném sousedství a přesahují hranice daného ORP.

Mapa č. 7: Mapa řešeného území Semilsko s hranicemi turistických regionů

Zdroj: vlastní (dle dat Sdružení Český ráj)

Základní charakteristika cestovního ruchu v turistické oblasti

Cestovní ruch je souhrn přechodných pobytů turistů v cílových oblastech (destinací). Jde o mnohostranné odvětví, které zahrnuje dopravu, zařízení poskytující ubytování a stravování, služby cestovních kanceláří a agentur, průvodcovské služby, turistické informační systémy a další infrastrukturu či další služby cestovního ruchu.

Cílem cestovního ruchu je umožnit, organizovat a zpříjemnit občanům cestování – rekreační či poznávací. Hlavním subjektem je cestující občan – turista.

Podmínky turistických lokalit destinací jsou dány především klimatickými a hydrologickými poměry, reliéfem a morfologickými poměry a společenskými podmínkami a atraktivitami jako jsou kulturně-historické památky, kulturní zařízení, sportovní a zábavní zařízení. Tyto podmínky pak určují charakteristiku cestovního ruchu.

Charakter destinace Semilsko

Krajina typická pro podkrkonoší, zachovalá krajina převážně venkovského rázu bez větších průmyslových podniků s potenciálem být zázemím atraktivnějších „sousedních“ regionů Český ráj a Krkonoše.

Tab.č. 101: Převažující destinační typy jednotlivých obcí ORP Semily

obec	Převažující typ	Doplňkový typ
Bělá	rekreační	
Benešov u Semil	rekreační	
Bozkov	přírodní	venkovský
Bradlecká Lhota	rekreační	historický
Bystrá nad Jizerou	venkovský	
Háje nad Jizerou	venkovský	historický
Chuchelna	přírodní	
Jesenný	rekreační	
Košťálov	rekreační	historický
Libštát	rekreační	
Lomnice nad Popelkou	kulturně poznávací	zimní sporty
Nová Ves nad Popelkou	rekreační	venkovský
Příkrý	rekreační	
Roprachtice	rekreační	
Roztoky u Semil	rekreační	
Semily	kulturně poznávací	zimní sporty,
Slaná	rekreační	
Stružinec	rekreační	
Syřenov	venkovský	rekreační
Veselá	rekreační	
Vysoké nad Jizerou	zimní sporty, turistika	
Záhoří	přírodní	

Zdroj: vlastní šetření

Rekreační typ - příměstská poloha s příznivými podmínkami pro víkendový cestovní ruch s výskytem chatových a tramských osad, rekreačních domků, chat a chalup

Přírodní typ - turistika v ekologicky hodnotných oblastech - nástupní destinace do chráněných oblastí

Venkovský typ - vesnické památkové rezervace a zóny, ale zejména v rámci pobytu na statku i řadové vesnice s dochovanou lidovou architekturou, místními tradicemi i venkovským životním stylem, nenařušeným životním prostředím a typickou kulturní krajinou

Kulturně poznávacího typ - historická jádra měst – zejména městské památkové rezervace a zóny s unikátními panoramatickými pohledy, architektonickými památkami, expozicemi a bohatým kulturním životem, popř. podmínkami pro kongresový a veletržní cestovní ruch

Historický typ - historické objekty – zámky, hrady, ruiny - v zajímavém krajinném rámci

Zimních sporty - horská krajina s působivou scenérií, s terénem a klimatem vhodným pro zimní sporty

Zařazení bylo provedeno na základě převažujících aktivit, resp. převažujících forem cestovního ruchu. Z tabulky je vidět, že **na Semilsku převládají rekreační a venkovské formy cestovního ruchu, ve dvou městech v území pak kulturně – poznávací formy** a ve městě Vysoké nad Jizerou jsou dominantní zimní sporty a turistika.

Předpoklady destinace pro cestovní ruch

Fyzicko - geografické předpoklady

Semilsko má horší dostupnost – není přímé napojení na dálnici či rychlostní silnici. Nejbližší jsou rychlostní komunikace R10 (Praha – Turnov) a R 35 (Liberec-Turnov). Silniční síť není hustá, ale umožňuje přístup do všech obcí. Problémem je horší stav silnic. Největší význam má silniční doprava a železniční (především v jižní a střední části území). Nejčastěji se využívá osobní automobilová doprava.

Geologicky jde o rozmanitou krajinu – sever hornatější – využití zejména pro zimní sporty, v létě pro pěší turistiku. Výškové poměry však způsobují, že sněhová pokrývka nebývá tak dlouhá jako ve vyšších místech Krkonoš. Jižní a střední část rovinatější s údolími kolem řek vhodná pro pěší turistiku a cykloturistiku. Řeky Jizera a Kamenice dávají podmínky pro vodní sporty.

Většina území náleží do klimatického rajonu MT4 – mírně teplý, vlhký. Severní část (obce Jesenný, Roztoky, Roprachtice) zasahuje rajon MT2 – mírně teplý, mírně vlhký a obec Vysoké nad Jizerou náleží do chladné oblasti CH7 (nejteplejší z chladných rajonů).

Hlavním aspektem území je zachovalá příroda s lesy a rozmanitou florou a faunou, cenné přírodní prostředí. Okrajově do území zasahuje CHKO Český ráj, KRNP, dále pak 2 přírodní rezervace, 2 národní přírodní památky, 4 přírodní památky.

Socio-ekonomické předpoklady

Území zahrnuje 22 obcí, převažuje zastoupení menších sídel (200 – 500 obyvatel, 500 – 999 obyvatel), jen 2 sídla nad 5000 obyvatel. Průměr na jednu obec je 1 183 obyvatel (podprůměr hodnoty za ČR). Věková a vzdělanostní struktura obyvatel je rovněž pod republikovým průměrem. Počet obyvatel má snižující trend. Dle ČSÚ je v území 8 176 domů, z toho 7 573 rodinných. Obydlených domů je pouze 5 585 (68 %). Převažují rodinné domy ve vlastnictví fyzických osob. Největší podíl tvoří domy postavené nebo rekonstruované v období 1920 -1970. Z hlediska občanské vybavenosti poskytuje největší zázemí město Semily (kultura, sportoviště, zdravotní péče, obchody). Dalšími centry jsou pak Lomnice nad Popelkou a Vysoké nad Jizerou.

Struktura hospodářství, podnikatelská aktivita v pohostinství a ubytování

Území patří k nejméně průmyslovým v rámci kraje. Výrobní aktivity převládají v jižní a střední části. Nejvýznamnější centra ekonomických aktivit jsou Semily a Lomnice nad Popelkou. Sektor služeb není dostatečně rozvinut. Cestovní ruch hraje v ekonomice poměrně málo významnou roli (výjimka: Bozkovské jeskyně a aktivita ubytovacích služeb ve Vysokém nad Jizerou).

Kulturně – historické předpoklady

Jsou zde 4 městské památkové zóny, 2 památkové rezervace venkovského typu. V území je řada objektů lidové architektury. Nenachází se zde přístupné hrady a zámky, pouze zbytky hradů (4 zříceniny). Typické pro tuto oblast je řada výhledů do krajiny – rozhledny a několik technických památek v okolí Jizery (mosty, mlýny). Je zde i řada nemovitých kulturních památek (kostely, kaple, kapličky a sousoší, kříže a venkovské usedlosti), které jsou v různém počtu zastoupeny ve všech obcích ORP. Různé kulturní a společenské akce konané zejména ve městech (Lomnice, Semily, Vysoké nad Jizerou).

Potenciál cestovního ruchu v turistické oblasti

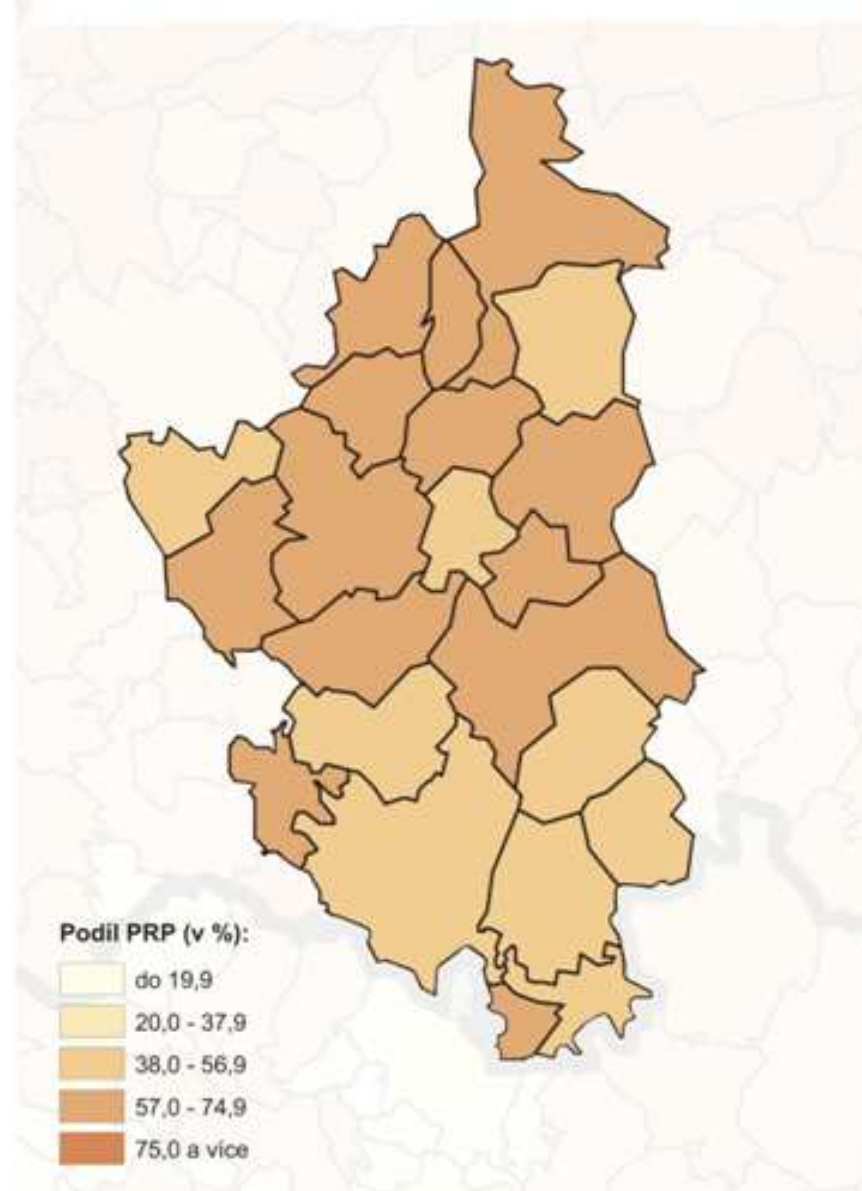
Velký potenciál dané destinace je hlavně v malebné krajině, kde se nachází spousta atraktivit a to jak přírodních, tak kulturních, technických, ale i historických – především dochovaná lidová architektura. Tato oblast se vyznačuje prostorem, volností, čistotou a výhledy. Je zde nenarušená příroda, hodně zeleně a klid. Své obdivovatele si najdou i malá venkovská sídla, která jsou typická pro tuto oblast. Jednoznačně velkým a přínosným potenciálem, který se dá v této oblasti využít, je značka „Geopark Český ráj“. Nabídka volnočasových a sportovních činností pro návštěvníky je soustředěna hlavně do měst. Krajina nabízí síť turistických tras (pěší, cyklo), které ale nepokrývají celé území. Jsou tu i možnosti k provozování zimních sportů – ale tuto nabídku omezuje sněhová pokrývka, která v této oblasti bývá kratší. Umělé zasněžování se zde nevyužívá. Ubytovací kapacity jsou soustředěny především do města Vysoké nad Jizerou (horské středisko).

Tab. č. 102: Vybavenost obcí Semilská prostory pro volný čas

obec	Parkoviště/místa	Cyklostezky (délka v km)	Volnočasové prostory							
			Hřiště fotbal	Víceúčelové hřiště	Tenisové kurty	koupaliště	Stadion	Dětské hřiště	ostatní	
Bělá	1/6	3	1		1				1	
Benešov u	2/40			1						1 (bowling)
Bozkov	1/90		1	1	1				1	2 nohejbal
Bradlecká				1			1		1	
Bystrá n. Jiz.				1	1				1	
Háje n. Jiz.				2					1	
Chuchelna										
Jesenný	2/6			1					1	1 nohejbal
Koštalov	2/71	2,5	2	1	2	1	1 (letní)		2	1nohejbal, 1 bikros. dráha
Libštát	1/		1	1	1	1			1	
Lomnice n. P.	6/297		3	1	2	1	2 (letní, zimní)		2	1 bowling, 1 squash 1 letiště
Nová Ves n. P.	3/		1	1			1		1	
Příkrý	1/10			1	1				1	
Roprachtice		5		1*						
Roztoky u										
Semily										
Slaná				1	1					
Stružinec			1	2	1				1	1 nohejbal
Syřenov				1	1				2	
Veselá							1			
Vysoké n. Jiz.										
Záhoří			1	1						
celkem										

Zdroj: dotazníky MAS Brána do Českého ráje + vlastní šetření

Mapa č. 8: Potenciál rekreační plochy Semilsko (ORP Semily)

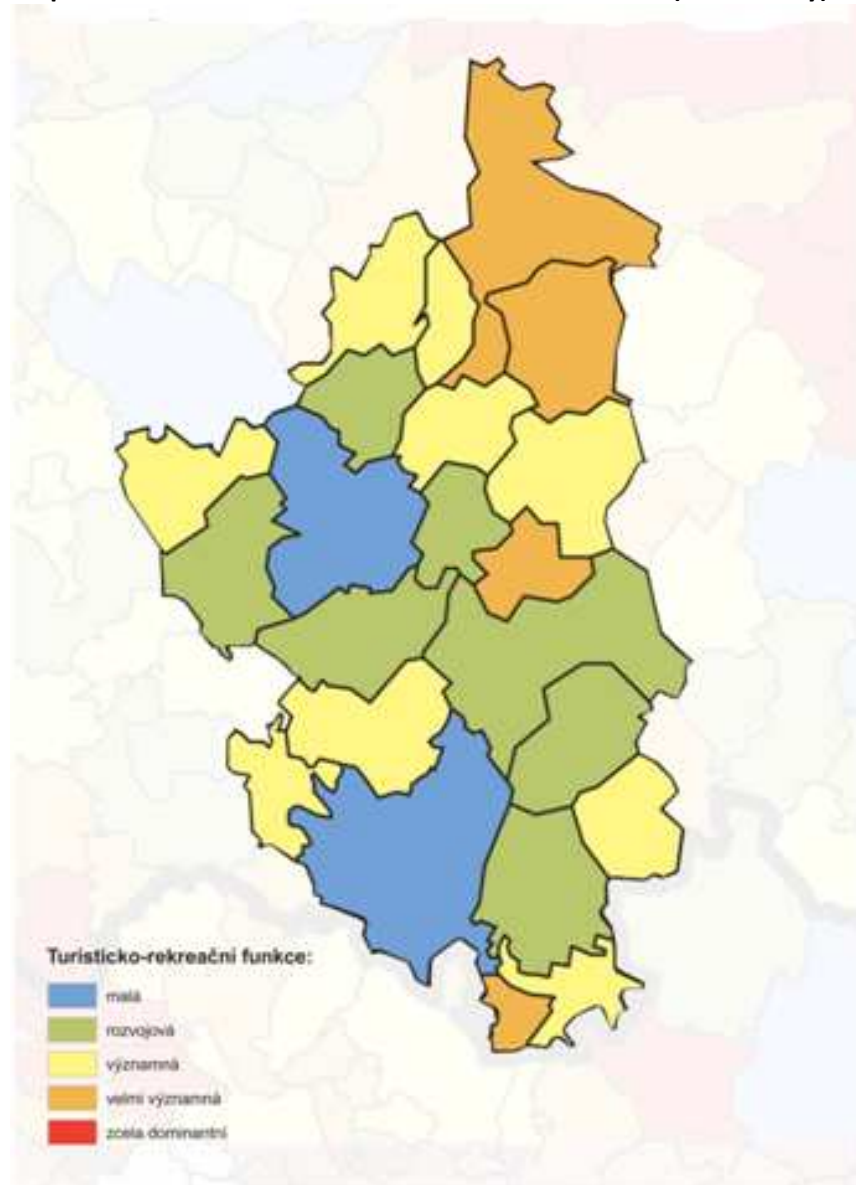
zdroj: atlas cestovního ruchu ČR

Potenciál rekreační plochy – je procentická hodnota rekreačních ploch (=lesní půda, louky a pastviny, zahrady, sady a vodní plochy) z celkové rozlohy obce

V území Semilsko má 13 obcí potenciál nad 57 – 74,9 % - tzn. **příznivé přírodní podmínky pro cestovní ruch – podhorská a vysočinná krajina**

9 obcí má potenciál 38 – 56,9 % - tzn. **průměrné přírodní podmínky pro cestovní ruch a rekreaci - venkovská krajina**

Mapa č. 9: Turisticko –rekreační funkce obcí Semilská (ORP Semily)

zdroj: atlas cestovního ruchu ČR

Turisticko – rekreační funkce je vyjádřena poměrem počtu turistických lůžek (lůžka v hromadných ubytovacích zařízeních a lůžka v objektech individuální rekreace) k počtu trvale bydlících obyvatel

Malá funkce (lůžka do 25) – 2 obce

Rozvojová funkce (26 – 50 lůžek) – 7 obcí

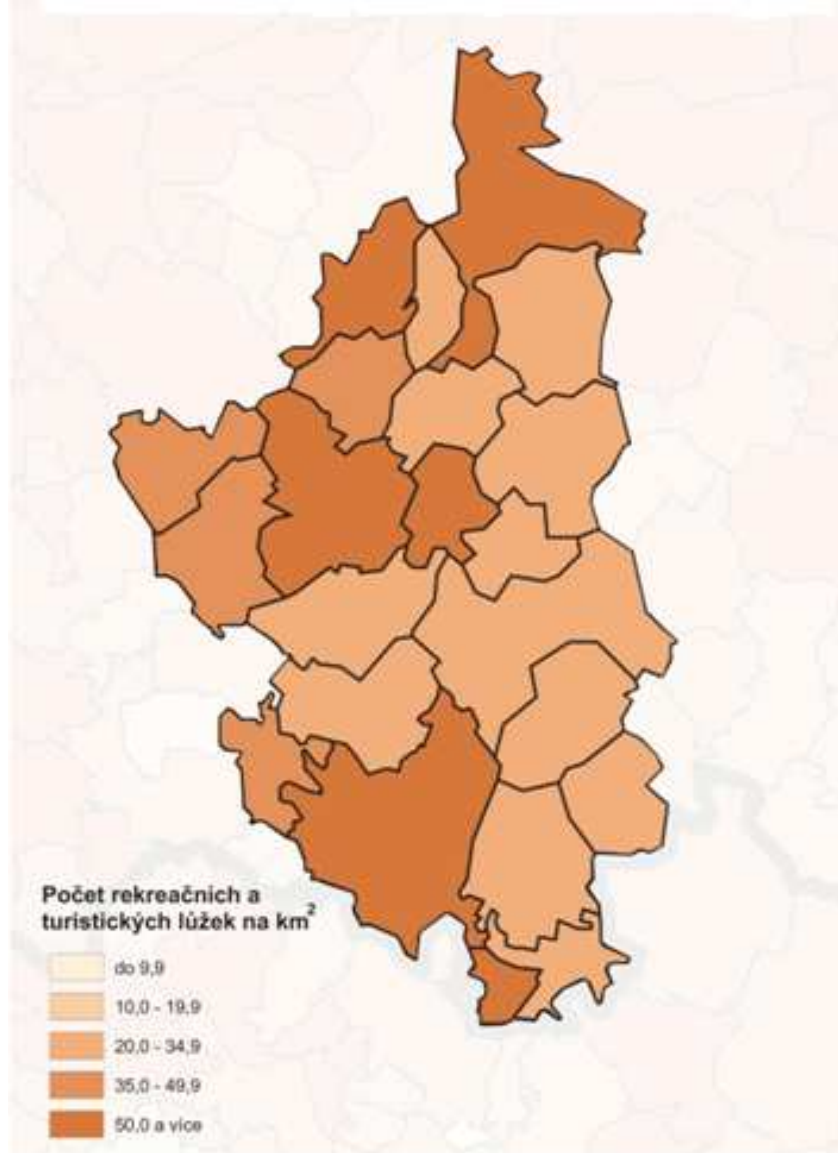
Významná funkce (51 – 100 lůžek) – 9 obcí

Velmi významná (101 – 200 lůžek) – 4 obce

Zcela dominantní turisticko – rekreační funkci nemá žádná obec v území.

Na Semilsku převládá významná turisticko – rekreační funkce obcí.

Mapa č. 10: Turisticko – rekreační zatížení obcí Semilsko (ORP Semily)

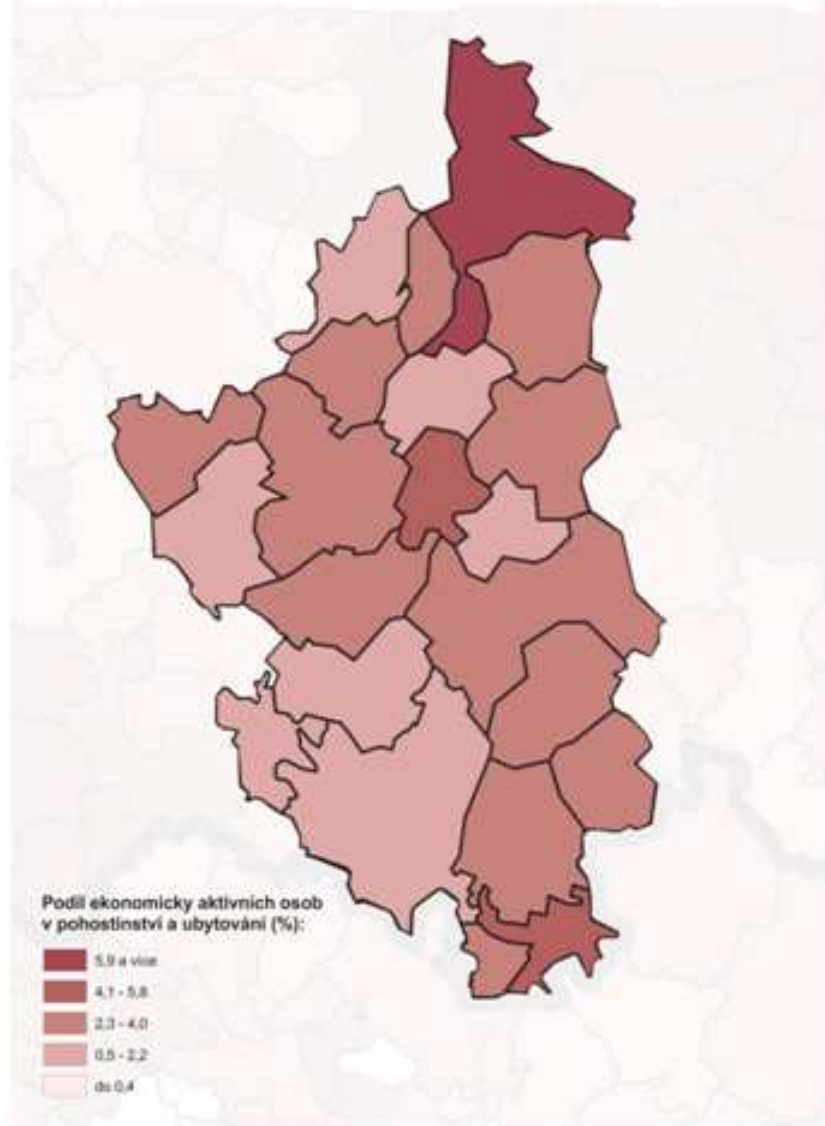
Zdroj: atlas cestovního ruchu ČR

Jedním z významných problémů udržitelného cestovního ruchu je turistická únosnost území, která je vyjádřena počtem lůžek na km². Průměr za ČR se pohybuje kolem 25 lůžek/km²

Dle tohoto ukazatele má 6 obcí Semilsko zatížení zcela dominantní (50 lůžek a více /km²), 4 obce mají zatížení velmi významné (35 – 49,9 lůžek/km²), 12 obcí má významné zatížení (20 – 34,9 lůžek /km²)

Zatížení malé a rozvojové se v území nenachází.

Mapa č. 11: Zaměstnanost v cestovním ruchu v obcích Semilska (ORP Semily)

Zdroj: atlas cestovního ruchu ČR

Ukazatel podílu zaměstnaných lidí v pohostinství a ubytování na celkovém počtu ekonomicky aktivních obyvatel v jednotlivých obcích Semilska

Velmi nadprůměrná intenzita - 1 obec

Nadprůměrná intenzita – 2 obce

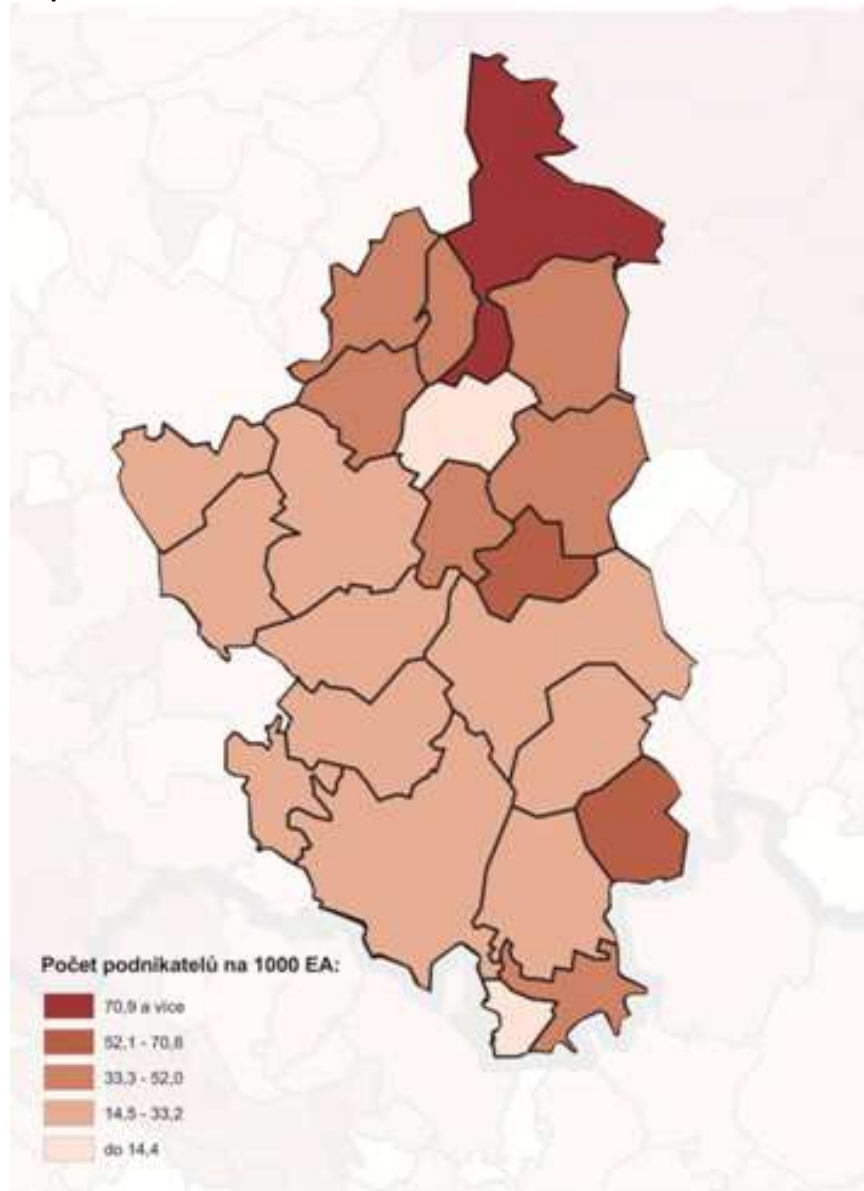
Průměrná intenzita – 12 obcí

Podprůměrná intenzita – 7 obcí

Velmi podprůměrná intenzita – žádná obec

Většina obcí Semilska má průměrnou zaměstnanost v pohostinství a ubytování.

Mapa č. 12: Podnikatelská aktivita v cestovním ruchu v obcích Semilsko (ORP Semily)

Zdroj: atlas cestovního ruchu ČR

Ukazatel podnikatelské aktivity je poměr počtu podnikatelských subjektů (fyzické osoby podnikající podle živnostenského zákona, soukromě hospodařící rolníci a svobodná povolání zapsaní i nezapsaní v obchodním rejstříku), jejichž hlavní činnost je v odvětví pohostinství a ubytování, na 1000 ekonomicky aktivních obyvatel obce.

Velmi vysoce nadprůměrná intenzita podnikatelské aktivity – 1 obec

Vysoce nadprůměrná intenzita podnikatelské aktivity – 2 obce

Nadprůměrná intenzita – 7 obcí

Průměrná intenzita – 10 obcí

Podprůměrná intenzita – 2 obce

Na Semilsku převládají obce s průměrnou až nadprůměrnou intenzitou podnikatelské aktivity v cestovním ruchu.

Obecné trendy cestovního ruchu a jejich předpokládaný dopad na cestovní ruch v turistické oblasti

Cestovní ruch se stal neodmyslitelnou součástí životního stylu a potřeb lidí. Na cestovní ruch působí vlivy ekonomické, vlivy ve společnosti či vlivy spojené se změnou životního stylu. V odvětví cestovního ruchu se v poslední době čím dál častěji projevují nové trendy:

- nabídka převažuje poptávku (na trhu je stále více nabídek) – boj o zákazníka
- roste počet krátkodobých a víkendových cest
- roste zájem o sebevzdělávání (nabídka různých kurzů: kurz golfu, kurz jezdeckví,..)
- roste zájem o ochranu prostředí, potřeba cestovat z města do přírody
- nastává rozvoj nových forem a produktů cestovního ruchu
- změna ekonomiky služeb na ekonomiku zážitků
- přibývá lidí vyššího věku a do budoucna poroste jejich podíl
- dalším trendem je orientace na poptávku – na přání a potřeby klientů
- trend cestovat „jinak“ (např. dovolená výhradně pro ženy)
- důraz na zdraví- lázeňská a wellness klientela
- roste mobilita turistů, kladen důraz na poměr kvality a ceny
- roste počet dovolených mimo sezónu
- roste tlak na dostupnost informací, které se stávají klíčovým faktorem

Nový turista je:

- zkušenější - má více zážitků, je náročnější, požaduje více zábavy
- má změněné hodnoty - ohleduplný k životnímu prostředí, důraz na požitek, touha po autenticitě
- změnil životní styl - více volného času, zdravý životní styl, častější a kratší dovolené
- demografické změny - stárne, menší počet členů domácnosti, více osob žijících singl
- flexibilnější – nepředvídatelný, méně plánuje, mění se způsob a čas rezervací
- nezávislejší – sám si řídí svůj volný čas, chce se odlišovat od davu

Druhy a formy cestovního ruchu

Druhy – členění dle místa realizace, délky pobytu, způsobu organizace, počtů účastníků, rozložení během roku

Formy – pro vymezení je klíčovým faktorem motivace návštěvníka (jeho potřeby a seberealizace).

Základní formy cestovního ruchu v ČR:

- městský a kulturně – poznávací (kultura, historie, muzea, divadla,..)
- přírodní (rekreace u vody, venkovský cestovní ruch)
- sportovní (aktivní dovolená s různými sporty: turistika, cykloturistika, hipoturistika, zimní sporty,..)
- lázeňský (zdravotní pobyty, wellness)

Vedle těchto základních forem se objevují v ČR i další specifické formy cestovního ruchu jako např.: dobrodružný cestovní ruch, gurmánský, zážitkový, náboženský.

Nejvýznamnější trendy ovlivňující turistickou oblast

Oblast Semilská (ale i celý region Český ráj) ovlivňuje především domácí cestovní ruch – hlavní cílovou skupinou je **český návštěvník**.

Dle struktury návštěvníků informačních center v r 2012 tvořili 95 % návštěvníci z ČR a jen 5 % byli zahraniční návštěvníci (převážně Němci, Poláci a Holanďané).

Návštěvníci přijeli do regionu nejčastěji za poznáním (31 %), relaxací (26 %), za turistikou a sportem (18 %).

Nejlákavější aktivitou byla poznávací turistika (54 %) a pěší turistika (42 %).

Zdroj: Sdružení Český ráj

Z trendů má na danou oblast největší vliv především rostoucí zájem o ochranu prostředí, potřeba cestovat z města do přírody, mobilita turistů a rozvoj nových forem a produktů cestovního ruchu – např. agroturistika a geoturismus.

6.1.2. Analýza nabídky cestovního ruchu v turistické oblasti

Kulturně historické památky

Hrady a zámky

Ve zdejší oblasti se nenacházejí zchovalé hrady či zámky jako např. v sousedním Českém ráji, ale **romantické zříceniny uprostřed lesů**. Zaujmou spíše turistu či cykloturistu, který dává přednost přírodě, klidu, individuálnímu přístupu. Prohlídky těchto zřícenin probíhají převážně samostatně (bez průvodce) a jsou využívány v letní turistické sezóně. V zimě je přístup k nim a prohlídka samotná náročná až nebezpečná. Podrobný přehled památek je uveden v příloze č. 1.

Církevní památky

Každé město a téměř každá obec se může pochlubit vlastním kostelem. Všechny zdejší kostely spojuje podobný osud. Zděné stavby vyrostly namísto původních dřevěných kostelíků, byly několikrát přestavěny, zvelebeny, ale i vyrabovány a poničeny. Kostely se mohou pochlubit nejenom zajímavou historií, ale mnohdy i umělecky hodnotným interiérem. Některé se staly objektem zájmu filmařů, např. v Roprachticích se natáčel film „Zapomenuté světlo“. Nejvýznamnějšími poutními místy byly v minulosti kostel Navštívení Panny Marie v Bozkově či Kostel Proměnění páně na Táboře, ke kterému vede i zajímavá křížová cesta. V současné době jsou pro veřejnost otevřeny věže kostela sv. Petra a Pavla v Semilech a kostela Navštívení Panny Marie v Bozkově, které slouží jako vyhlídková místa.

Hojně zastoupenými církevními památkami v tomto regionu jsou zvoničky. Jedná se o drobné stavby různého stylu. Některé jsou stále funkční. Harmonickou součástí zdejší krajiny jsou i četné kamenné kříže či boží muka. Podrobný přehled církevních památek je uveden v příloze č. 2.

Muzea a galerie

Muzea ve vymezené destinaci nabízejí svým návštěvníkům zejména ukázky místních řemesel: pilníkářství, tkalcovství, mlynářství a pohled do života prostých lidí v minulosti (věci denní potřeby, nábytek, ale i trávení vzácného volného času – lyžování, divadelnictví). Často se také expozice zaměřují na zdejší přírodu, geologii, historii sídel a regionu. V galeriích zase mohou turisté obdivovat díla místních umělců. Podrobný přehled muzeí a galerií je uveden v příloze č. 3.

Rodáci

Významným osobnostem oblasti je věnovaná stálá expozice v Semilském Muzeu a Pojizerské galerii nazvaná „Osobnosti Semilska“.

JUDr. František Ladislav Rieger – Semily - politik

JUDr. Antonín Zeman = Antal Stašek – spisovatel

Kamil Zeman = Ivan Olbracht - spisovatel

Dr. Karel Kramář – Vysoké n. J. + Semily – politik a státník

Pavel Tigrid – Semily - politik

Vladimír Komárek – malíř

M. Janků – malíř

J. Klápště – malíř

M. Jágr – malíř

J. Salaba – malíř

A. Matura – sklář

P. Hlava - sklář

František Adam Petřina – vědec a vynálezce

Bohumil Kučera – vědec a vynálezce

J. Hybler – hudební skladatel

Věra Šimková Plívová – režisérka

František Mizera – Nová Ves n.P. – historie Semilska

Technické památky

Výhodou zdejší turistické oblasti je citlivé propojení lidské činnosti s přírodou, proto dnes turisté mohou obdivovat mnohé technické unikáty v zachovalé krajině. Mezi ně se řadí zejména mosty (přes řeku Jizeru, příp. Olešku), nebo mlýny. Největší koncentrací technických památek se může chlubit údolí Jizery mezi městem Semily a Podspálovem, kde se nalézá hydroelektrárna, soubor železničních tunelů, visutá galerie a železobetonový most, který byl zařazen mezi kulturní památky. Podrobný přehled technických památek je uveden v příloze č. 4.

Lidová architektura

Typickým zástupcem lidové architektury zdejší oblasti jsou roubené chaloupky, které se nachází v každé obci. Ve městech se často zachovala původní městská zástavba, která např. v Lomnici nad Popelkou byla vyhlášena památkovou rezervací. Nejpočetnější skupinu však tvoří drobné stavby, jako jsou zvoničky (viz církevní památky), kapličky, křížky, boží muka apod., které dotvářejí zdejší krajinu. Naopak větší stavby se přímo v ORP Semily nevyskytují.

Karlov – město Lomnice n. P. – památková rezervace + zóna

Újezdec – Syřenov- památková zóna

Semily – Jílovecká ulice

+ drobné stavby jako např. zvoničky – viz církevní památky

Přírodní atraktivita

Chráněná území a objekty Semilska

Krkonošský národní park – ochranná zóna - na území města Vysoké nad Jizerou v části Sklenařice, přičemž západní část tohoto ochranné pásma je zároveň i **Chráněnou krajinnou oblastí Jizerské hory**. **CHKO Český ráj** zasahuje obec Záhoří.

Přírodní rezervace Údolí Jizery u Semil a Bítouchova (obce Chuchelna, Semily)

Přírodní rezervace Údolí Vošmendy (obce Bozkov, Roztoky u Semil)

Národní přírodní památka Bozkovské dolomitové jeskyně (obec Bozkov)

Přírodní památky: Galerie v Semilech, Jezírko pod Táborem v Lomnici nad Popelkou, Kovářův mlýn v Košťálově a Nístějka ve Vysokém nad Jizerou.

Na území ORP Semily se nachází **39 památných stromů**. Nejvyšší podíl na ORP Semily má Lípa (zejména lípa srdčitá 22 z 25 stromů).

Biosférická rezervace (velkoplošné chráněné území, vyhlášené v rámci mezinárodního programu UNESCO Člověk a biosféra). Hlavním posláním je ochrana ekosystémů a rostlinných i živočišných druhů, věda a výzkum, ekologická výchova a zajištění udržitelného rozvoje místních obyvatel. Na území ORP Semily je území biosférické rezervace UNESCO shodné s územím Krkonošského národního parku, resp. jeho ochranného pásma, tzn., že zasahuje na část města Vysoké nad Jizerou v části Sklenařice.

Evropské geoparky UNESCO představují jasně vymezené oblasti se vzácnými geologickými fenomény, které jsou esteticky působivé, mají vědeckou i vzdělávací hodnotu. Geoparky podporují udržitelný rozvoj regionu, turistiku, vzdělávání a přitahují mezinárodní pozornost.

Na území ORP Semily jsou **Geoparkem Český ráj** alespoň z části dotčeny všechny obce. Na území ORP **Evropsky významné lokality (vyhlášené v rámci soustavy NATURA 2000)**: Kozlov - Tábor, Krkonoše a Údolí Jizery a Kamenice (koryto vodního toku Jizery a Kamenice, včetně veškerých náhonů).

Naučné stezky

V řešeném území se nalézá pouze jedna vyznačená naučná stezka – **Riegrova stezka** (5,7 km, 15 zastavení, průchodná v obou směrech, vede údolím Jizery mezi městem Semily a Podspálovem.

Je věnovaná ochraně přírody, fauně a flóře, geologii, turistice a technickým zajímavostem v údolí.

Informační panely, obsahující texty v českém a anglickém jazyce, jsou doplněny ilustračními obrázky a fotografiemi.

Na vrcholu Kozákova začíná naučná stezka **Kozákov**, která ovšem není vyznačená v terénu (jsou osazeny pouze informační tabule) a směřuje ven z ORP Semily (4 km, 4 zastavení). Je věnovaná ochraně geologických a geomorfologických jevů. K orientaci slouží mapky umístěné na všech tabulích. Tabule se nacházejí na vrcholové plošině, na turistické značené stezce a na neznačené cestě v Měsíčním údolí.

Podmínky pro turistiku

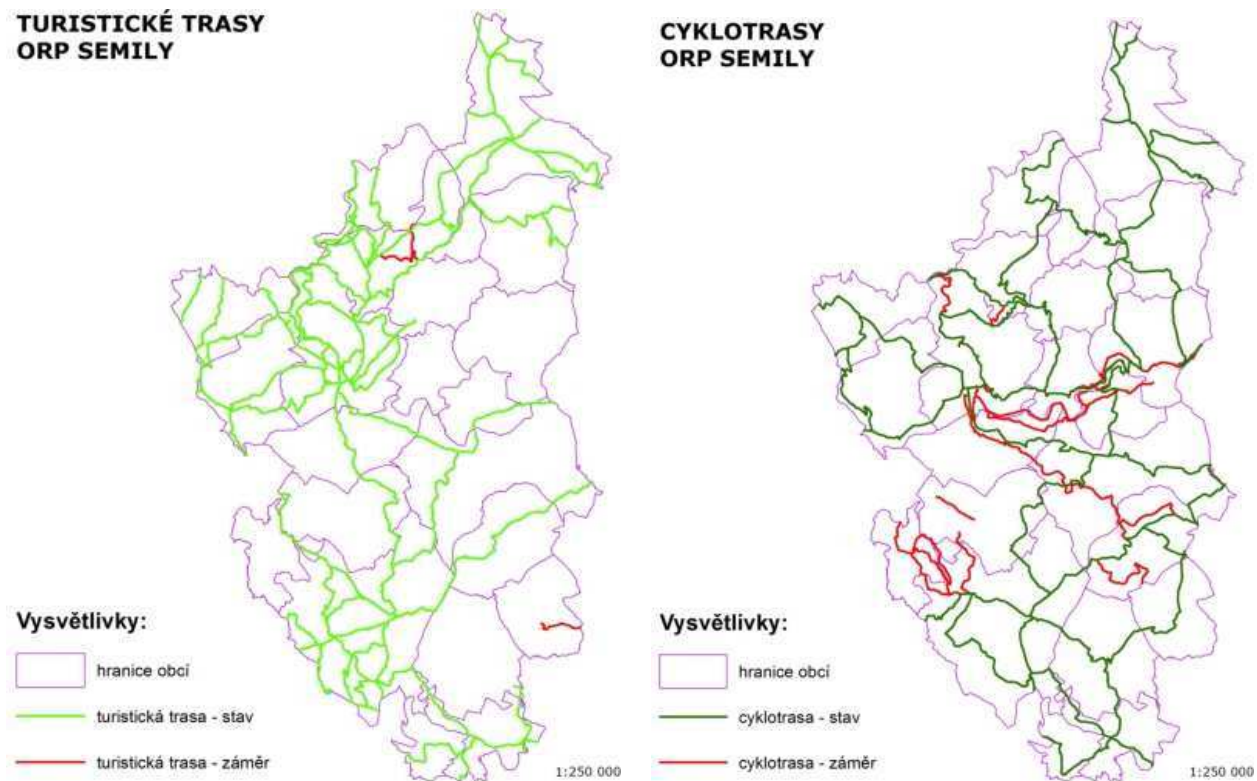
Pěší turistika

Na území ORP Semily se nachází síť turistických tras, která je poměrně nerovnoměrně rozmístěná. Hustou sítí disponují území zejména okolí Kozákova, Riegrovy stezky a dále pokračují přes Bozkov a Jesenný na Vysoké nad Jizerou. Druhým významným místem je okolí Tábora. Naopak území s naprostou absencí turistických tras jsou území obcí Háje nad Jizerou, Benešov u Semil, Příkrý a Roprachtice. Podrobný přehled turistických tras je uveden v příloze č. 5.

Cykloturistika

Na ORP Semily se nachází pouze dvě cyklostezky v délkách přibližně 800 a 100 metrů (podél vodního toku Jizera na sídlišti Řeky a u obchodního centra Lidl v Semilech), která budou součástí plánované cyklostezky Jizera (Horní Sytová - Železný Brod). Větší část cyklostezky je tedy zatím vedena jako záměr a jak z názvu vyplývá, měla by po realizaci spojit úsek na ORP Semily podél toku Jizery a stát se tak páteří cyklostezkou, která by spojila polskou hranici s Prahou (celková délka přibližně 190 km). Na ORP Semily se nachází poměrně rozsáhlá síť tras pro cyklisty a na rozdíl od turistických tras je její rozložení prakticky rovnoměrné po celém území. Jedinou obcí bez cyklotrasy je obec Veselá a tento nedostatek je řešen jejím návrhem. Podrobný přehled cyklotras a cyklostezek je uveden v příloze č. 6. Obce mají záměry vybudovat další cyklostezky. Nadregionální význam bude mít cyklostezka podél Jizery – páteří cyklostezka, která bude spojovat polskou hranici s Prahou (celkem 180 km = Greenway Jizera). Mimo této cyklostezky je pak záměr vybudovat cyklostezku Tatobity – Lomnice (přes Stružinec).

Mapa č. 13: Mapy turistických tras a cyklotras Semilsko

Zdroj: Územně analytické podklady obcí ORP Semily

Hipoturistika

Na území ORP Semily se nenachází žádná stezka pro hipoturistiku, pouze jízdárny, jejichž majitelé nabízejí buď možnost projíždek v jízdárnách, nebo individuální projíždky v okolní krajině. V posledních letech dochází ve zdejší oblasti k rozšiřování počtu jízdáren i jejich aktivit – některé ranče nabízejí kromě ježdění i možnost ubytování. Krajina řešeného území je navíc pro hipoturistiku velmi příznivá (absence velkého města či průmyslové oblasti, kopcovitá krajina, avšak ne neschůdná, velké množství polních/lesních cest), je tedy možno v této aktivitě vidět budoucí příležitost oblasti. Podrobný přehled jízdáren je uveden v příloze č. 7.

Ostatní atraktivita

Kulturní a společenské akce

Kulturní a společenské akce překračující místní význam jsou soustředěny především do měst Semily, Lomnice nad Popelkou a Vysoké nad Jizerou. Podrobný přehled těchto akcí je uveden příloze č. 8. Mimo ně se v obcích konají i akce lokálního významu, jako např. adventní trhy, rozsvěcení vánočních stromů, dětské dny, apod.

Rozhledny

Mezi největší lákadla zdejší krajiny patří nepřeberné množství vyhlídkových míst, ať už pojmenovaných a na mapách označených, nebo anonymních, na které turista narazí během své cesty. Na své si přijdou i milovníci rozhleden. Klasické rozhledny se v ORP Semily nacházejí 3 (Kozákov, Tábor, U Borovice). Zajímavostí je „Nejnižší rozhledna Járy Cimrmana na Nouzově či výhled ze skokanského můstku u Lomnice nad Popelkou. Veřejnosti přístupné jsou i věže kostela sv. Petra a Pavla v Semilech a v Bozkově. Podrobný přehled rozhleden a vyhlídkových míst je uveden v příloze č. 9.

Vodní sporty

Podmínky pro vodní sporty nejsou úplně ideální. Protéká zde řeka Jizera a na hranicích Vošmenda. Řeka Jizera je splavná pouze za příznivých podmínek – zejména na jaře, a to na raftu nebo kajaku. V tomto úseku není vhodná pro začátečníky. Výhodou je její velmi dobře přístupné a vcelku široké koryto. Lepší podmínky k plavbě řeka Jizera nabízí v úsecích od Podspálova dále směrem k Turnovu, nebo naopak v jejím horním toku. Splavná je i Vošmenda při dostatečném množství vody při jarních táních nebo v období dešťů na kajaku v úseku od Pobožkova k soutoku s Kamenicí. Náročnost je vyšší z důvodu úzkého koryta, které nelze jednoduše opustit, a kvůli častým překážkám na cestě (spadlé stromy, kamenité koryto).

Lyžování

Lyžování v ORP Semily se soustřeďuje především do severní hornatější části oblasti – tedy kolem Vysokého nad Jizerou, kde jsou příznivější sněhové podmínky. Centrem zimních sportů je ale také Lomnice nad Popelkou, kde se nachází areál skokanských můstků a běžeckých tratí a zimní stadion. Běžecké lyžování je zde ovlivňováno výškou sněhové příkrývky, která nemusí být vždy dostatečná. Pokud jsou sněhové podmínky příznivé, nabízí zdejší kopcovitá krajina ideální podmínky pro tento sport.

Benešovský okruh

Klepanda - Nová Paka (hlavní trasa)

Kozákov - Zelený háj (hlavní trasa)

Lomnická lyžařská magistrála (Chlum pod Táborem -Tábor)

Lomnická lyžařská magistrála (Košov - Tábor)

Lomnická lyžařská magistrála (Lomnice n.Pop.,Babylon -Morcinov)

Lomnická lyžařská magistrála (Lomnice n.Pop.,EMUGE -Lomnice n.Pop.,stadion)

Lomnická lyžařská magistrála (Lomnice n.Pop.,EMUGE - Rváčov)

Lomnická lyžařská magistrála (Lomnice n.Pop.,stadion -Nová Ves n.Pop.,hřbitov)

Lomnická lyžařská magistrála (Ploužnice pod Táborem -Nová Ves n.Pop.,žst.)

Lomnická lyžařská magistrála (Zelený háj - Klepanda)

Lomnická lyžařská magistrála (Žďár u Kumburku – Nová Ves n.Pop.,žst.)

Lyžařský areál Lhota (okruh 1,2 km, 2km, 3km, 3,3 km, 3,75 km, 4 km, 5 km, 7 km)

Nouzovská trať

Trasa Škodějov

Trasa Vysoké nad Jizerou

Sjezdové lyžování

V rámci území ORP Semily je nejvýznamnějším areálem sjezdového lyžování Vysoké nad Jizerou - **Skiareál Šachty** a další sjezdovky na území tohoto města (Větrov). Další významnější sjezdovkou je Kozákov. Tuto sjezdovku využívají zejména obyvatelé okolních obcí a města Semily. Mezi další významné zimní areály, které je třeba na území ORP Semily zmínit, je Lyžařský areál v Popelkách, ve kterém se nachází 5 skokanských můstků s umělým povrchem a běžecké tratě. Tento lyžařský areál leží na území města Lomnice nad Popelkou. Ostatní sjezdové tratě v rámci ORP Semily jsou výrazně místního charakteru a jejich provoz slouží téměř výhradně pro potřeby obyvatel obce.

Další sportovní možnosti

Z předchozích kapitol vyplývá, že řešená oblast má ideální podmínky spíše pro aktivní cestovní ruch, zejména pro turistiku a cykloturistiku, v budoucnu snad i pro hipoturistiku. Tyto hlavní aktivity doplňuje i spousta dalších možností sportovního vyžití. Kromě klasické nabídky koupališť, tenisových, fotbalových či volejbalových hřišť či sportovních hal (viz tabulka č. 102), je k dispozici i několik méně obvyklých aktivit. Specifický pro zdejší oblast je **paragliding** provozovaný na Kozákově, **vyhlídkové lety** z letiště v Lomnici nad Popelkou či **golf** hraný na golfovém hřišti v Semilech. Zajímavostí je také půjčovna elektrokol či motokár v Semilech, potápění v Jesenném nebo poslední novinka v oblasti – **Via Ferrata** u Riegrovy stezky v Semilech. Všechny tyto zmíněné aktivity přitahují návštěvníky z celé České republiky i ze zahraničí. Bohužel se však jedná o nabídku pouze pro letní sezónu (jaro – podzim) a zimní období tak zůstává turisticky nezajímavé. Výjimkou je oblast Vysoké nad Jizerou, pro které je zimní sezóna hlavní z důvodu sjezdového i běžeckého lyžování. Avšak i v letní sezóně je turisticky přitažlivé jako vstupní místo do Krkonoš. Podrobný přehled dalších sportovních možností je uveden v příloze č. 10.

Návštěvnost vybraných atraktivit

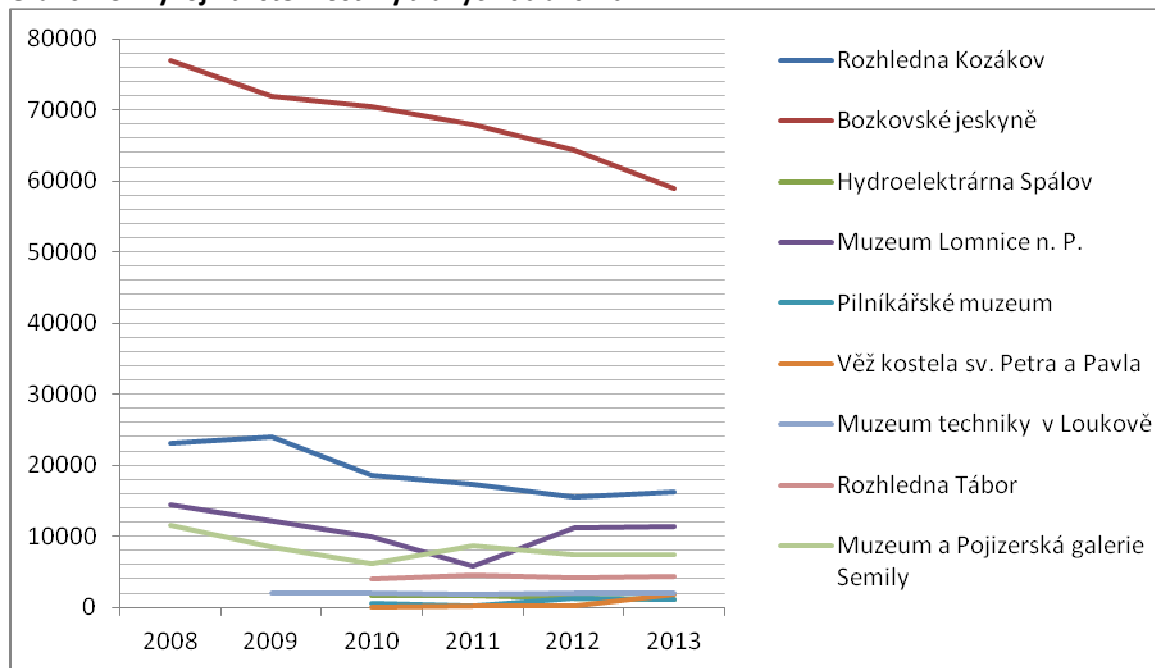
Nejvyšší návštěvnost v ORP Semily mají jednoznačně Bozkovské jeskyně, kam se ročně podívá v průměru 68 450 návštěvníků, z toho velká část cizinců. Návštěvnost ovšem plynule klesá. Všechny ostatní vybrané subjekty mají návštěvnost nepoměrně nižší. Druhou nejnavštěvovanější zajímavostí je rozhledna na Kozákově, kterou ročně navštíví průměrně 19 125 turistů, tedy necelá třetina oproti Bozkovským jeskyním. Rozhledna na Táboře ročně uvítá něco přes 4000 návštěvníků, oproti Kozákovské rozhledně tedy mnohem méně. Samozřejmě je to dáno nižší nadmořskou výškou vrchu Tábor a menšími výhledy do krajiny. Návštěvnost městských muzeí v Semilech a v Lomnici je vcelku podobná, mírně vede muzeum v Lomnici n. Popelkou. U semilského muzea byla nejvyšší v roce 2008, poté téměř vyrovnaná. Lomnické muzeum mělo nejvyšší návštěvnost také v roce 2008, ale poté silně kolísá. Dále jsou v tabulce uvedeny 4 atraktivity, které jsou buď nově zřízeny (Pilníkářské muzeum, Technické muzeum), nebo je jejich návštěvnost omezena provozními podmínkami (Hydroelektrárna Spálov, věž kostela Sv. Petra a Pavla). Potěšující je hlavně extrémně zvýšená návštěvnost vyhlídkové věže kostela sv. Petra a Pavla v Semilech v posledním sledovaném roce.

Tab. č. 103: Návštěvnost atraktivit v letech 2008 -2013

Atraktivita/Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Rozhledna Kozákov	23 057	23 975	18 611	17 315	15 549	16 244
Bozkovské jeskyně	77 000	72 000	70 400	68 000	64 300	59 000
Hydroelektrárna Spálov	X	X	1 600	1 611	1 325	1 066
Muzeum Lomnice n. P.	14 350	X	10 000	5 820	11 213	11 456
Pilníkářské muzeum - Semily	X	X	500	211	1 364	1 182
Věž kostela sv. Petra a Pavla - Semily	X	X	79	211	157	1 818
Muzeum techniky v Loukově	X	2 000	2 000	1 800	2 000	2 000
Rozhledna Tábor	X	X	4 000	4 500	4 200	4 400
Muzeum a Pojizerská galerie Semily	11 633	8 406	6 238	8 644	7 360	7 361

Zdroj: www.cesky-raj.info

Graf č. 23: Vývoj návštěvnosti vybraných atraktivit

Zdroj: www.cesky-raj.info

Struktura ubytovacích zařízení a jejich vytíženost

Po uzavření největšího hotelu v řešené oblasti ve Vysokém nad Jizerou zde (kromě jednoho hotelu v Semilech s kapacitou 50 lůžek a nižší kvality a jednoho penzionu ve Vysokém n.J. s kapacitou 75 lůžek) chybí ubytovací zařízení, které by mělo dostatečnou kapacitu pro autokarový zájezd. Tím se velmi snižuje možnost pořádat organizované zájezdy do zdejší oblasti, zejména pro zahraniční návštěvníky, kteří by těchto zájezdů využívali spíše než čeští turisté. I menších hotelů je zde velmi málo, celkem pouze 4 včetně již zmíněného. Dalším problémem je kategorie těchto zařízení. Ještě v roce 2012 jsou v datech z ČSÚ zmiňovány dva hotely v kategorii 3*, z nichž jeden byl uzavřen. Ubytovaní ve vyšší kategorii nabízejí některé penziony. Menších ubytovacích zařízení jako jsou penziony či ubytování v soukromí je v oblasti velké množství různého typu. Konkrétně se jedná o 28 penzionů a 44 ubytování v soukromí. Levnější varianty jsou zastoupeny 8 ubytovnami, 2 kempy a 3 tábořišti. Rozmístění ubytovacích zařízení se logicky soustřeďuje do měst Semily, Lomnice n. P. a hlavně do Vysokého nad Jizerou, kde je počet ubytovacích zařízení největší z důvodu vysoké návštěvnosti v zimní sezóně. V obcích se nacházejí pouze menší penziony a hlavně ubytování v soukromí. Cestovní ruch je v obcích z velké části zastoupen „chalupáři“. Přehled ubytovacích zařízení v jednotlivých obcích je uveden v příloze č. 11.

Tab. č. 104: Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení v území ORP Semily

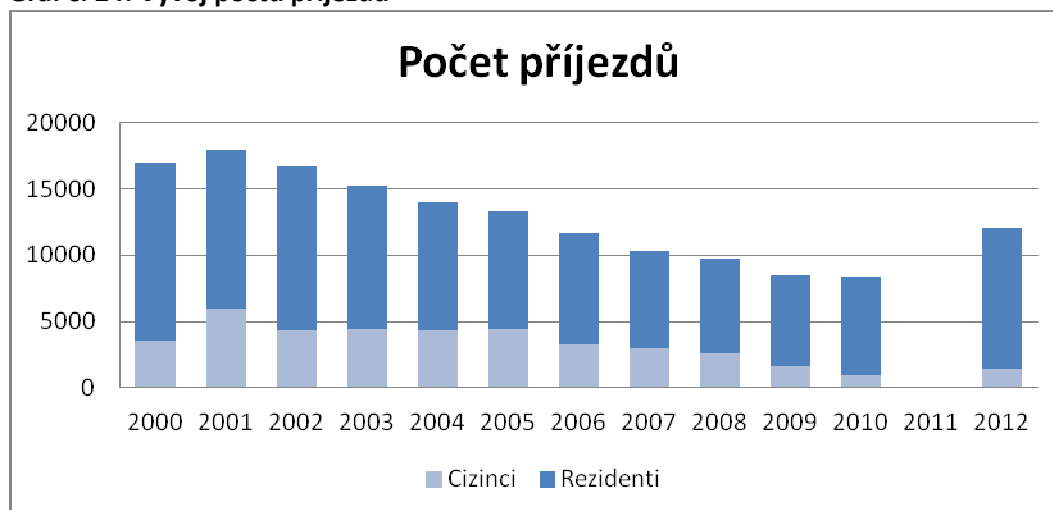
Rok	Počet příjezdů hostů	z toho rezidenti	Počet přenocování	z toho rezidenti	Průměrný počet přenocování	Průměrná doba pobytu
2000	16 987	13 464	67 797	55 751	4,0	5,0
2001	17 937	12 004	62 459	44 333	3,5	4,5
2002	16 675	12 348	58 719	44 523	3,5	4,5
2003	15 208	10 739	52 074	36 908	3,4	4,4

2004	14 007	9 651	55 900	37 136	4,0	5,0
2005	13 356	8 914	47 243	28 491	3,5	4,5
2006	11 654	8 383	37 264	24 165	3,2	4,2
2007	10 291	7 340	37 231	23 475	3,6	4,6
2008	9 784	7 228	33 146	23 155	3,4	4,4
2009	8 483	6 806	27 632	20 241	3,3	4,3
2010	8 361	7 401	28 340	25 616	3,4	4,4
2011	X	X	X	X	X	X
2012	12 058	10 642	39 945	34 774	3,3	.

Zdroj.: ČSÚ

Z dat Českého statistického úřadu vyplývá, že průměrná délka pobytu je 4,5 dne (tedy 3,5 noci) a že většina turistů pochází z České republiky. Od počátku sledovaného období docházelo k postupnému klesání počtu příjezdů a přenocování až do roku 2010, kdy hodnota oproti prvnímu sledovanému roku nedosáhla ani 50 %. K nárůstu došlo až v roce 2012 (za rok 2011 nejsou data k dispozici).

Graf č. 24: Vývoj počtu příjezdů

Zdroj: ČSÚ

Stravovací služby

Z šetření vyplývá, že se na území SO ORP Semily nachází 22 restaurací bez kuchyně, 51 s kuchyní, 13 restaurací jako součást ubytovacích zařízení, 6 cukráren, 2 kavárny a 14 zařízení rychlého občerstvení, které často fungují pouze v letní (u koupališť apod.) či zimní sezóně (u lyžařských vleků). Tyto počty nejsou příliš vysoké, ale i tak mívají zařízení problém dlouhodobě se udržet, zejména v menších obcích. Ve městech (Lomnice n. P., Vysoké n. J., Semily) je koncentrace poskytovatelů stravovacích služeb logicky vyšší. Celkově je velmi nízký počet cukráren a kaváren. Čajovna se v řešeném území nenachází dokonce ani jedna. Podrobný přehled stravovacích zařízení dle jednotlivých obcí je uveden v příloze č. 12.

Finanční analýza cestovního ruchu

Tab. č. 105: Výdaje obcí Semilsko na cestovní ruch, porovnání s Libereckým krajem

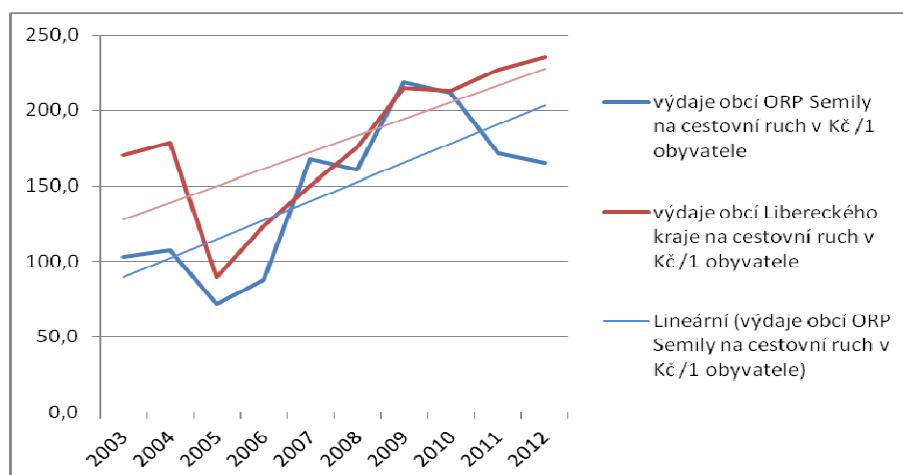
Druhy výdajů	Výdaje v tis Kč obcí ORP Semily			Výdaje obcí Libereckého kraje v tis. Kč v roce 2012	Výdaje na 1 obyvatele v Kč	
	2010	2011	2012		Za obce ORP Semily	Za obce Libereckého kraje
Vnitřní obchod (§2141)	103,1	93,9	54,4	6 479,7	2,09	14,77
Cestovní ruch (§ 2143)	1 184,4	1 117,6	1 032,8	25 393,6	39,67	57,9
Zájmová činnost a rekreace (§ 342)	4 321,0	4 738,2	5 041,2	40 404,5	193,62	92,12
Výdaje celkem	5 693,6	5 949,6	6 128,4	72 277,7	235,4	164,8

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

Výdaje obcí ORP Semily na cestovní ruch v letech 2010-2012 jsou v podstatě stabilní. Ve srovnání s Libereckým krajem v přepočtu na obyvatele jsou mírně pod krajským průměrem. Výdaje na vnitřní obchod klesají a rovněž v přepočtu na obyvatele území jsou pod krajským průměrem. Naopak výdaje na zájmovou činnost a rekreaci mírně stoupají a jsou vyšší než krajský průměr. Největší podíl těchto provozních výdajů na zájmovou činnost a rekreaci tvoří výdaje měst Semily, Lomnice nad Popelkou a Vysoké nad Jizerou (58 % z celkových výdajů všech obcí ORP). Další obcí, která má výrazně vyšší výdaje na tuto činnost je obec Košťálov.

Náklady obcí na cestovní ruch celkem (§ 2141, §2143, §342) v přepočtu na jednoho obyvatele území v letech 2003 – 2012 mají stoupající trend. Trend obcí ORP Semily kopíruje v podstatě trend všech obcí Libereckého kraje. Výkyv nastal v roce 2011 a 2012, kdy výdaje obcí Semilsko klesají, ale průměrné výdaje obcí Libereckého kraje stoupají (viz graf č. 25).

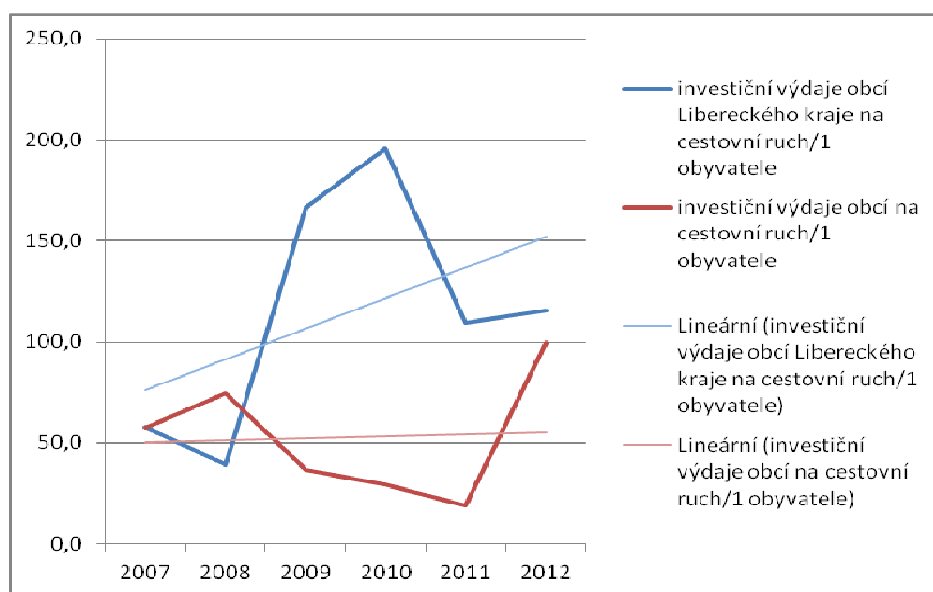
Graf č. 25: Vývoj výdajů obcí na cestovní ruch (porovnání výdajů ORP Semily a průměru obcí Libereckého kraje) včetně lineární spojnice trendu

Zdroj: www.rozpocetobce.cz, vlastní dopočet

Vedle těchto běžných provozních výdajů měly obce i kapitálové (investiční výdaje), a to především na zájmovou činnost. Tyto výdaje činily v roce 2012 cca 2,5 mil. Kč. V přepočtu je to 99,4 Kč na obyvatele/ rok 2012. V letech 2008 – 2011 byl však průběh investičních nákladů v obcích Semilská opačný než trend v Libereckém kraji a výdaje klesaly. Naopak v roce 2012 stouply a přiblížily se krajskému průměru. Opět největší podíl na investičních výdajích v území mají města Semily, Lomnice nad Popelkou a obec Košťálov.

Graf č. 26 Průběh investičních nákladů na cestovní ruch na obyvatele – porovnání ORP Semily a Libereckého kraje

Zdroj: www.rozpocetobce.cz, vlastní dopočet

Charakteristika potenciálu a možnosti rozvoje MOS v cestovním ruchu

Infrastruktura

Infrastruktura cestovního ruchu zahrnuje dopravní infrastrukturu, doprovodnou infrastrukturu – jako např. sportovní zařízení a kulturně- společenská zařízení a organizace v cestovním ruchu (cestovní kanceláře, turistická informační centra).

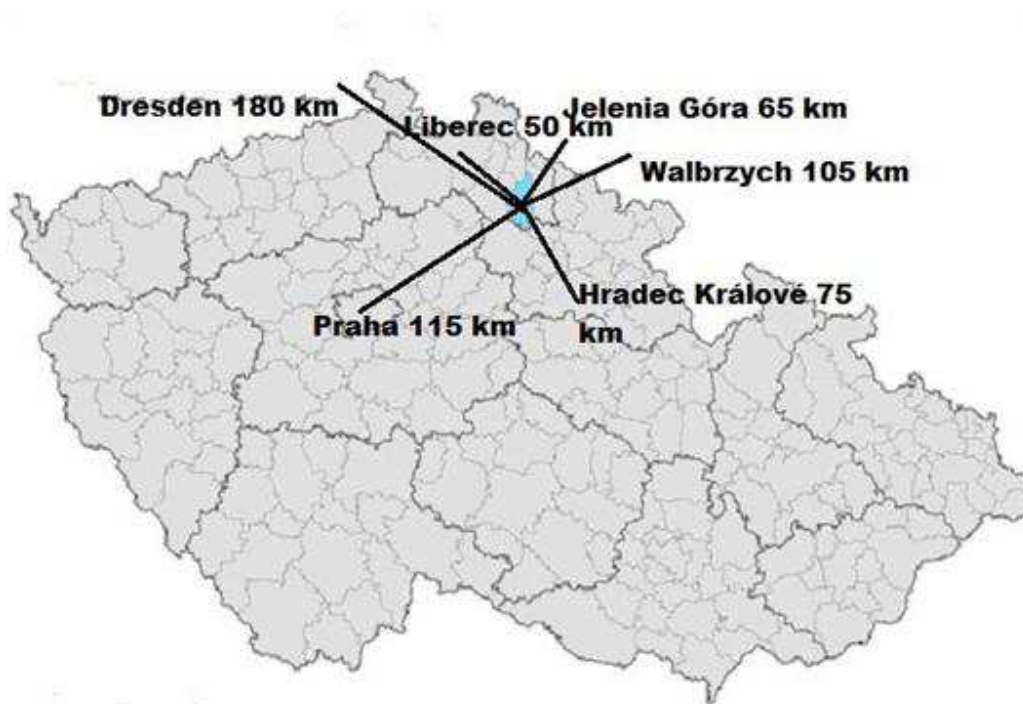
Dopravní infrastruktura

Tvoří nutnou podmínku realizace cestovního ruchu. Jde o služby spojené s přemístěním účastníků cestovního ruchu z místa bydliště do místa realizace cestovního ruchu. Na její kvalitě závisí spokojenost účastníků, splnění jejich představ a cílů v místě cestovního ruchu.

V území ORP Semily jde především o silniční a železniční dopravu. Musí splnit funkci přivést návštěvníka k objektům cestovního ruchu, být bezpečná a poskytovat další služby spojené se zabezpečením vlastní přepravy včetně poskytování informací o spojích, rezervování míst apod.

Přesto, že území není přímo napojeno na dálnici či rychlostní silnici, je dostupné osobní i veřejnou dopravou (především silniční).

Mapa č. 14: Dostupnost turistické oblasti ORP Semily

Zdroj: internet, vlastní

Územím prochází pouze krátké úseky tří silnic I. třídy (I/10, I/14, I/16)- celkem 30, 5 km. Téměř všemi obcemi vedou silnice II. třídy mimo 5 obcí: Bystrá nad Jizerou, Jesenný, Roztoky u Semil, Syřenov a Veselá. Celkově je území hůře dostupné. Také stav komunikací není uspokojivý a v řadě případů vyžaduje opravy.

Železniční doprava

Železniční trať vede od jihovýchodu napříč územím směrem k západu. Jde o dvě tratě celostátní: 030 (508) Hradec Králové – Jaroměř – Liberec a okrajově trať 040 (510 A) Chlumec nad Cidlinou – Trutnov a 3 tratě regionální. Železniční dopravou je 9 obcí v území nedostupných (41 %).

Cyklostezky, cyklotrasy, hipostežky a turistické stezky

Turistické trasy jsou značeny pomocí turistických značek. Síť tras je nerovnoměrná, hustá síť je v okolí Kozákova přes Bozkov a Jesenný na Vysoké nad Jizerou a v okolí Tábora. Absence tras je v obci Benešov u Semil, Příkrý a Roprachtice. Nejznámější trasa je Riegrova stezka ze Semil údolím Jizery do Podspálova, kde navazuje Palackého stezka.

Cyklotrasy – spojují místa, na nichž lze předpokládat cyklistickou dopravu, vedou i po vozovkách, některé i po nezpevněných cestách v terénu (pak jde o cykloturistické trasy). Na ORP Semily je poměrně rozsáhlá síť tras pro cyklisty – rozložení je vcelku rovnoměrné. Jediná obec bez cyklotrasy je obec Veselá.

Obce mají další záměry vybudovat cyklostezky. Nadregionální význam by měla mít plánovaná cyklostezka podél Jizery – páteřní cyklostezka, která by spojila polskou hranici s Prahou (celkem 180 km). Mimo této cyklostezky je pak záměr vybudovat cyklostezku Tatobity – Lomnice (přes Stružinec).

Doprovodná infrastruktura

Jde především o kulturně – společenská zařízení jako jsou kina, divadla, muzea a sportovně – rekreační zařízení. Ta doplňují a zlepšují podmínky pro efektivnější využití potenciálu krajiny. Jde především o to nabídnout alternativní aktivity, které nejsou závislé na počasí.

Informační centra

Velmi důležitá pro to, aby návštěvník dostal informace o možnostech trávení volného času a turistické nabídce. Centra rovněž poskytují rezervaci a prodej vstupenek (3 IC celoroční + 2 sezónní)

Cestovní kanceláře

Pro oblast Krkonoše a Český ráj působí cestovní kanceláře se sídlem: Semily (2 cestovní kanceláře), Nová Ves nad Popelkou, Košťálov. Další CK jsou za hranicemi ORP, ale mají význam pro oblast Českého ráje: CK v Turnově, Malé Skále a Železném Brodu, pro Krkonoše pak mají význam CK v Harachově, Jilemnici, Rokytnici n. J.

Ostatní doprovodné služby

Autopůjčovny: Semily: www.streetkart.cz (motokáry), Chuchelna: www.m-caravan.cz (obytná auta a karavany)

Taxi služby: (Semily: In Taxi: www.taxisemily.cz, Semily: Taxi Petr Krejsa: Lomnice nad Popelkou: Taxi Kraus: www.kraus-car.cz)

Směnárny (Semily: Riegrovo nám. 52)

Na rozvoj cestovního ruchu má vliv ale i všeobecná infrastruktura jako je obchodní síť a síť služeb, technické sítě, zásobování vodou, elektřinou, plynem a odstraňování odpadů.

Lidské zdroje

V území dochází k poklesu počtu obyvatel a je zde i nepříznivá věková a vzdělanostní struktura.

V ubytování, stravování a pohostinství bylo dle výsledku posledního sčítání lidu zaměstnáno 276 lidí, tj. 2,54 % z ekonomicky aktivních (pod krajským i republikovým průměrem).

Tab. č. 105: Počty zaměstnaných v odvětví ubytování, stravování a pohostinství

	Zaměstnaní celkem	Z toho v odvětví ubytování, stravování a pohostinství	% ze zaměstnaných
ORP Semily	10 878	276	2,54
Liberecký kraj	185 944	5 538	2,98
ČR	4 580 714	144 136	3,15

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011

Pro cestovní ruch je důležité poskytnout kvalitní službu – naplnit očekávání a představy hostů – to je otázka nejen samotného produktu, ale i komunikace s hosty. Ve službách cestovního ruchu jsou důležité mimo jiné komunikační dovednosti, organizační, jazyková vybavenost, počítačová gramotnost, flexibilita, upravenost a celkový dojem. V ubytovacích i restauračních zařízeních v území je horší jazyková vybavenost. Personál ve většině případů tvoří majitelé a rodinní příslušníci.

Možnost studia v oblasti cestovního ruchu nabízí 1 střední škola v rámci ORP Semily:

- Střední škola Lomnice nad Popelkou (4 leté studium cestovní ruch)

a další 3 střední školy v rámci Libereckého kraje:

- Euroškola Česká Lípa střední odborná škola (4 leté studium hotelnictví a cestovní ruch)
- Obchodní akademie, Hotelová a Střední odborná škola Turnov (4 leté studium cestovní ruch)
- Střední škola právní – Právní akademie Liberec (4 leté studium právní činnost se zaměřením na cestovní ruch)

a jedna škola v sousedním ORP Jičín:

- Masarykova obchodní akademie Jičín (4 leté studium se zaměřením na cestovní ruch).

Vyšší a nástavbové studium cestovního ruchu v rámci poskytuje nejbližší:

- Vyšší odborná škola mezinárodního obchodu a Obchodní akademie Jablonec nad Nisou
- Vyšší odborná škola a Střední škola Varnsdorf (3 leté denní nebo dálkové studium cestovního ruchu).

Marketing cestovního ruchu

Marketing je proces zaměřený na uspokojování potřeb zákazníka, zde tedy klienta cestovního ruchu (návštěvníka, turistu). Jde o společenský a řídicí proces, kterým klient dostává prostřednictvím nabídky a služeb to, co potřebuje a požaduje. Je tedy vždy orientován na zákazníka, respektive na skupinu zákazníků, má dlouhodobé cíle a přizpůsobuje se prostředí

Marketing cestovního ruchu řešené oblasti je určen především rajonizací – tzn. příslušností do turistických oblastí (Český ráj, Krkonoše) nebo dle členění Libereckého kraje (Pojizeří a Podkrkonoší). Prezentace těchto turistických oblastí probíhá v médiích, nejrůznějších tištěných materiálech (mapy, průvodce) i na internetových portálech a pro tuzemského turistu je to známé území s vyhraněným rázem.

Organizací, které v území na různém stupni plánují, koordinují a podporují rozvoj cestovního ruchu je celá řada.

Subjekty cestovního ruchu a jejich zapojení:

Euroregion Nisa – zajišťuje spolupráci v rámci prostoru hraniční oblasti mezi Německem, Českou republikou a Polskem (cílem je rozmanitý prostor pro příhraniční spolupráci, mimo jiné vytvoření „Společného, integrovaného prázdninového a turistického regionu – TRN“. Členem české části je mimo jiné Liberecký kraj, Sdružení Český ráj, z obcí z území jsou členy: Bělá, Benešov, Bozkov, Chuchelna, Lomnice nad Popelkou, Semily, Záhoří (32 % obcí ORP Semily).

Liberecký kraj (ale i Královéhradecký a Středočeský vzhledem k přesahu turistických regionů Český ráj a Krkonoše).

V rámci kraje působí Sdružení pro rozvoj cestovního ruchu v Libereckém kraji. Zajišťuje propagaci Libereckého kraje jako turisticky atraktivní destinace, spolupracuje s Czechtourism, vypisuje dotační programy kraje na podporu cestovního ruchu, zpracovává strategické rozvojové dokumenty kraje jako: Program rozvoje Libereckého kraje 2014 -2020,

V rámci Libereckého kraje působí také Agentura regionálního rozvoje NISA, která má především koncepční a poradenskou funkci.

Obce a města – hlavní subjekty rozvoje, 22 obcí ORP Semily, zodpovídají za celkový rozvoj obce, s tím souvisí příprava územních a rozvojových plánů, realizují infrastrukturu na svém území, vč. turistické, podpora produktů vlastních podnikatelů, v jejichž území se cestovní ruch provozuje, využívají poten-

ciál cestovního ruchu. Obce také zabezpečují místní záležitosti veřejného pořádku, udržují čistotu veřejných prostranství, stanovují podmínky pro využívání jejich zařízení, vydávají místní vyhlášky (např. poplatky z ubytovací kapacity, využívání veřejných prostranství pro parkování apod.).

Dobrovolné svazky obcí: DSO Pojizeří, Mikroregion Tábor, Mikroregion Kozákov a Krkonoše - svazek měst a obcí. Jde o sdružení několika obcí za účelem dosažení společného cíle. Předmět činnosti těchto svazků je mimo jiné propagace regionu, zvýšení zájmu o turistiku, oživení kultury a místních zvyklostí, vstřícnost vůči zájmovým sdružením a podpora jejich činnosti. Krkonoše – svazek měst a obcí má ve stanovách přímo předmět činnosti tvorba a naplňování koncepce cestovního ruchu. Spolupráce obcí v rámci mikroregionů podporuje cestovní ruch na místní úrovni.

Sdružení Český ráj – vzniklo za účelem koordinovat aktivity v regionu v oblasti cestovního ruchu Český ráj. Jde o subjekt neziskového charakteru – nese funkce destinační společnosti. Má vícezdrojové financování (kraje, granty EU, členské příspěvky, příspěvky privátních subjektů, služby). Cílem sdružení je systematicky rozvíjet cestovní ruch v regionu, připravovat celoregionální produkty a programy, zajišťovat propagaci, spolupracovat s partnery z veřejného i privátního sektoru a podporovat rozvoj infrastruktury cestovního ruchu. Z území jsou jeho členové: město Semily a město Lomnice nad Popelkou.

Svaz měst a obcí Krkonoše – koordinuje a propaguje cestovní ruch v regionu Krkonoše, cestovní ruch je jeden z pilířů místní ekonomiky. Z našeho řešeného území jsou členy obce Vysoké nad Jizerou a Košťálov.

Správa CHKO Český ráj, Správa KRNP – jejich posláním je ochrana geomorfologických hodnot, zachování typického vzhledu krajiny a udržení celkové biologické rozmanitosti. Dohlíží, aby turismus byl udržitelný.

Geopark Český ráj o.p.s – cílem je rozvoj a propagace geoparku, vytváření nabídek, organizace turistiky, průvodcovská činnost apod.

Podnikatelské subjekty: především subjekty provozující ubytovací a stravovací služby v území.

Klub českých turistů – Ještědská oblast KČT v Semilech, zajišťují značení turistických tras.

Místní akční skupiny: MAS Brána do Českého ráje, MAS Achát, MAS „Přidte pobejt!“ – zasahují do ORP Semily. Další MAS působící v turistickém regionu Český ráj: Obecně prospěšná společnost pro Český ráj, MAS Otevřené zahrady Jičínska. MAS působící v turistickém regionu Krkonoše: MAS Krkonoše. MAS podporovaly v plánovacím období 2009-2013 projekty Leader mimo jiné zaměřené na cestovní ruch. Jde o společenství občanů, neziskových organizací, soukromé sféry a veřejné správy (obcí, svazků obcí). Které spolupracují na rozvoji venkova a uplatňují principy metody LEADER.

Turistická informační centra

V místě svého působení zajišťují informační servis a služby spojené se zajištěním potřeb cestovního ruchu.

Tab.č. 105: Turistická informační centra

Obec	Název IC	Adresa	Internetové stránky
Lomnice nad Popelkou	Kulturní a informační středisko města Lomnice nad Popelkou	Husovo nám. 4 - zámek, 512 51 Lomnice n.P.	www.lomnicenadpopelkou.cz
Semily	Turistické informační centrum	Husova 2, 513 01 Semily	www.semily.cz/cz/turista
Vysoké nad Jizerou	Informační centrum Vysoké nad Jizerou	Nám. Dr. Kramáře 227, 512 11 Vysoké nad Jizerou	www.vysokenj.cz
Bozkov	Informační středisko Bozkov	Bozkov	
Lomnice nad Popelkou	Sezónní informační středisko na hoře Tábor	512 51 Lomnice nad Popelkou	www.kislomnice.cz

Zdroj: vlastní šetření

Z výše uvedeného je vidět, že v regionu je mnoho subjektů, které mají v náplni své činnosti mimo jiné i cestovní ruch. Hranice jejich působnosti se často překrývají. Všechny hranice v rámci regionu vytváří překážky a je potřeba rozvíjet **spolupráci hranicím navzdory**. Návštěvníka nezajímají hranice, ale atraktivní území s dostatkem doprovodných služeb.

Marketingové strategie, propagace a image

- Program rozvoje cestovního ruchu Libereckého kraje: <http://kultura.kraj-lbc.cz/page414/program-rozvoje-cestovniho-ruchu-libereckeho-kraje>
- Střednědobý plán Programu trvale udržitelného rozvoje cestovního ruchu v Českém ráji 2012 -2017: <http://www.cesky-raj.info/filemanager/pdf-viewer/index.php?fileID=78067>
- Integrovaná strategie rozvoje regionu Krkonoše: <http://www.rozvoj.krkonose.eu/docs/26-83/ISRR%20Krkono%C5%A1e%20-%20A.%20Situa%C4%8Dn%C3%AD%20anal%C3%BDza.pdf>

Propagace území probíhá především v rámci propagace tradičních turistických regionů.

Reklama – účelem je posílit image značky Český ráj a Krkonoše.

Tištěná reklama (deníky), reklama v rozhlase a televizi ve spolupráci s CzechTourism, outdoorová reklama (banery, autobusy).

Tištěné propagační materiály – účelem je přilákat turisty do regionu a zajistit jejich informovanost.

Image katalogy Český ráj (3 jazyčné: angličtina, němčina, polština): Dovolená v Českém ráji (turistická nabídka, ubytování a služby) – zde je několik nabídek ubytování za oblast Semilská a Lomnická, Mapa turistických cílů, TOP akce, šanon Český ráj s přehledem turistické nabídky - jejich distribuce do IC, ubytovatelům i do jiných zařízení.

Internet – dnes klíčové médium v marketingové komunikaci.

Webové prezentace Českého ráje (česká, německá, anglická, ruská, holandská, polská mutace):

www.cesky-raj.info

(region Český ráj, Památky a zajímavosti, Zázitky a zábava, Putování a turistika, Ubytování a služby, Sport a relaxace)

www.regionalniprodukt.cz

www.zlatatezka.cz

www.krkonose.eu (oficiální turistické stránky Krkonoš)

(Unikátní Krkonoše, Turisté a cyklisté, Lyžařský ráj, Krkonoše pro všechny, Hory zážitků, Služby a doprava)

Webové stránky jednotlivých měst a obcí, webové stránky mikroregionů – různá úroveň, většinou odkaz na turistické atraktivity obce a okolí

Rozvoj komunitních funkcí webu, sociálních sítí – Facebook, dochází ke sdílení videí:

You-Tube

Public relation: televizní vysílání (Toulavá kamera). Tiskové konference, tiskové zprávy, Zpravodaj Český ráj

Venkovní reklama: informačně – navigační systém pro turisty, pro motoristy, informační cedule k aktivitám

Další marketingové nástroje: veletrhy a výstavy, event marketing (“pořádání akcí”) – např. zahájení turistické sezony, informační systém v regionu.

Většina těchto nástrojů věnuje svoji pozornost více méně centrálním částem turistických regionů Český ráj a Krkonoše a ty jsou tím pádem nejvytíženější. Pro lepší rozvrstvení návštěvníků, je třeba přilákat turisty i do méně známých a okrajových oblastí turistických regionů, což je právě většinou území Semilsko. Webové stránky turistického regionu Český ráj, ale i informační mapy znají a propagují i menší územní členění jako Semilsko, Lomnicko.

Produktový balíček

V roce 2011 město Semily iniciovalo vznik jediného produktového balíčku, který celoplošně propaguje Semilsko. Pobytový balíček „Tři dny plné zážitků“ je nabízen Sportovním centrem Semily ve spolupráci s dalšími organizacemi (Muzeum a Pojizerská galerie, Kino Jitřenka, rozhledna Kozákov, Informační centrum Semily). Zahrnuje ubytování na 2 noci s polopenzí, možnost vypůjčení elektrokol a výběr jedné z následujících aktivit: návštěva Muzea a Pojizerské galerie včetně vstupu na věž kostela sv. Petra a Pavla, návštěva rozhledny Kozákov, vstupenka do kina či využití služeb sportovního centra. Propagace toho produktu byla zajištěna pomocí bannerové reklamy, různých webových stránek a osobní prezentace informačního střediska na výstavách a veletrzích cestovního ruchu. V současné době je propagace nižší. Od vzniku tohoto produktu jej využilo 45 návštěvníků, z čehož 30 osob přijelo v roce 2014. Zvýšení zájmu v tomto roce je připisován snížené ceně produktu.

Management cestovního ruchu

Cestovní ruch ovlivňuje mnoho ekonomických činností. Prospěch z něj nemají jen cestovní kanceláře a ubytovací zařízení, neboť svou poptávkou po službách ovlivňuje i další odvětví. Kvalitní uspokojování potřeb účastníků cestovního ruchu závisí na rozsahu a kvalitě nabídky služeb poskytovaných různými podnikatelskými subjekty i na kvalitě veřejných služeb, které se vzájemně podmiňují.

Destinační management je systém řízení a organizace cestovního ruchu v turistické destinaci a je založen na spolupráci poskytovatelů služeb. Dominantní roli zde opět hraje Sdružení Český ráj dále: Krkonoše – svaz měst a obcí, mikroregiony: Pojizeří, Tábor a Kozákov.

Sdružení Český ráj – aktivizuje pracovní skupiny, pořádá 2x ročně Fórum cestovního ruchu za účelem informovanosti podnikatelského a neziskového sektoru.

Marketingový plán České ráje: směry propagace a prezentace, témata turistické nabídky regionu:

- Dovolena s dětmi (pro české rodiny nebo organizované skupiny dětí a mládeže)

- Po stopách historie (individuální návštěvník – zážitková turistika, střední a starší generace – poznávací CR – zde by se dal využít potenciál technických památek Semilska
- Toulky přírodou a venkovská turistika (všechny věkové kategorie, využít: Bozkovské jeskyně, vyhlídková místa, návštěva do Geoparku Český ráj – využít geologických atraktivit pro naučnou stezku)
- Aktivní dovolená a relaxace v Českém ráji (většinou tuzemská mladší a střední generace, mladší lidé hledající zážitek: cykloturistika, adrenalinové sporty, sportovní areály, jezdeckví, zimní sporty)
- Tradice v Českém ráji (český i zahraniční turista, venkovská turistika, regionální výrobky, tradice, kulturní akce)
- Český ráj bez bariér (senioři a hendikepovaní, rodiny s kočárky)

Rozhodujícím nástrojem řízení rozvoje cestovního ruchu v destinaci je partnerství soukromého, veřejnoprávního a neziskového sektoru s občany regionu.

Spolupráce těchto subjektů probíhá ve třech úrovních:

- spolupráce mezi podnikatelskými subjekty
- spolupráce mezi veřejnoprávními subjekty (obcemi)
- veřejno – soukromé partnerství

Charakteristika stávající meziobecní spolupráce

Stávající meziobecní spolupráce v oblasti cestovního ruchu v řešeném území probíhá zejména v rámci projektů dobrovolných svazků obcí, ale i MAS a Euroregionu Nisa. V území působí 4 mikroregiony, které mají mimo jiné v náplni práce i podporu cestovního ruchu a jeho udržitelnost.

Některé obce jsou přímo aktivními členy určitých sdružení cestovního ruchu (Euroregionu Nisa, Sdružení Český ráj, Krkonoše – svaz měst a obcí).

V rámci území ORP Semily neexistuje žádná organizace, která by koordinovala aktivity cestovního ruchu v území ORP Semily. Tuto funkci nejvíce plní Sdružení Český ráj a také DSO Pojizeří, Tábor a Kozákov.

Jako příklady meziobecní spolupráce v oblasti cestovního ruchu mohou sloužit tyto projekty:

- Turistický informační systém Horního Pojizeří - ucelený systém informačních tabulí s mapami a texty k zajímavostem a památkám Horního Pojizeří
- Greenway Jizera – projekt cyklostezky kolem Jizery
- cyklobusy Českým rájem (z území pouze město Semily)
- Geologická zastavení na úpatí Kozákova

Projekt Greenway Jizera a geologická zastavení jsou zatím ve fázi hotového projektu a čekají na realizaci. Geologická zastavení by bylo možné rozšířit i na další obce Semilska.

6.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami. Dále pak slouží

k vhodnému způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Představu o problematice, požadavcích a rizicích cílových skupin v cestovním ruchu daného regionu dává následující tabulka. Charakterizuje cílové skupiny ovlivňující cestovních ruch v daném regionu.

Na základě realizovaného průzkumu v daném regionu bylo navrženo dvanáct základních skupin. Tabulka je zaměřena na opatření řešící rizika spojená s cestovním ruchem.

Tab.č. 106: Analýza cílových skupin v cestovním ruchu Semilská

Číslo	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1	Poskytovatelé ubytovacích služeb	příjem finančních prostředků, zlepšení ekonomické situace, získání finančních prostředků na zvýšení kvality a rozšíření poskytovaných služeb	nedostatek finančních prostředků na zajištění provozu a kvality, nízká návštěvnost mimo sezónu, neobsazení nabízené kapacity	internet (sociální sítě, web stránky, e-shop), infocentra, katalogy, cestovní kanceláře	zajištění dostatečné návštěvnosti, propagace poskytovaných služeb
2	Restaurační služby	dostatečnou návštěvnost zařízení, vyšší obraty, (zákazníci se vracejí)	nízká návštěvnost, finanční ztráty vlivem počasí, (ztrátovost, kazí se potraviny), náklady spojené s provozem zařízení	infocentra, tisk, webové prezentace, sociální sítě, slevové poukazy, pořádání tematických společenských akcí (ochutnávky, oslavy)	akční ceny, vysoká profesionalita personálu, široká nabídka a kvalita nabízených služeb
3	Kulturní a sportovní zařízení	stálí zákazníci, příjem finanční prostředků, zájem o nejnovější trendy, vysokou návštěvnost, zájem o společenské a sportovní akce	časové opotřebení majetku, nedostatek finančních prostředků na obnovu technického vybavení, nízká obrátovost	internet, infocentra, letáky, billboardy, plakáty, účast na kulturních akcích, promo akce, tisk	tvorba rezerv na obnovu, pojištění majetku, sponzoring, dotace z fondu EU, marketing, spolupráce s provozovateli ubytovacích služeb
4	Půjčovny sportovních potřeb	zájem o nabízené služby, zvýšení obrátu při rozšíření nabídky, spokojenost s kvalitou	ztráta zájmu o zastaralé technologie, vysoká amortizace, nadměrné režijní náklady	infocentra, recepce, placené reklamní web služby, nabídkové akce, letáky, vizitky	dostatek finančních prostředků na obnovu zařízení, řízený reklamní marketing, pojištění majetku, sponzorské dary, dotace
5	Rodiny s dětmi	zážitky, poznání, relaxace, bezpečná lokalita, dostatečná nabídka služeb a zábavy pro děti, kulturní akce vázané na tradice a poznání, cenová dostupnost	nedostatečná infrastruktura, vysoké požadavky na občanskou vybavenost destinace, nízká rentabilita za poskytované služby	internet, web nabídkové akce, CK, tisk, reklama v zařízeních občanské vybavenosti	rozšíření infrastruktury, kvalitnější nabídka zájmových aktivit pro děti, zřízení hlídacích center, rozšíření nabídky stravovacích služeb, bezbariérovost

6	Samostatně žijící lidé (páry, jedinci)	požadují vysoké spektrum nabízených služeb, kulturní a společenské akce, komplexní nabídka volnočasových aktivit, poznávání okolí	nízká adaptabilita vůči ostatním skupinám	informační technologie, média, reklamní tiskoviny, produktové balíčky, promo akce	reklama na cílových místech, zvyšování podpory prodeje, rozšíření nabízených služeb
7	Skupiny mladých lidí	zábava, festivaly, adrenalinové sporty, nároky na sportovní vybavenost, množství kulturních akcí, technická vybavenost	nepřízpůsobivost, nesnadná komunikace, hlučnost, vzniká riziko poškození majetku a znečištění prostředí	IT technologie, sociální a mobilní sítě, promo akce	výchova mládeže, zvýšené bezpečnostní opatření na kulturních akcích, kontrola nezletilých při porušení zákona
8	Žáci základních a středních škol a speciální pedagogická zařízení	dopravní dostupnost, dostatečná kapacita ubytovacích zař., naučné stezky, výstavy, vzdělávací programy, dějiny a tradice, bezbariérové přístupy	nadměrné opotřebení interiérů v ubytovacích zařízeních, nízká rentabilita	internet, vzdělávací programy školství, bulletin, nabídkové akce C.	dotace na rozvoj vzdělávání škol, sponzorské dary, vyšší informovanost o poskytovaných službách
9	Senioři	pořádání zájezdů, kulturní a společenská vystoupení, divadelní představení, obnova tradic, folklór, výstavy, fyzická a dopravní dostupnost, klid a relaxace	úrazy, snížená mobilita, nízký finanční rozpočet, časová náročnost	média, tisk, TV, rozhlas, regionální zpravodaje, katalogy letáky, CK	zajištění zdravotního personálu, průvodce, vhodné dopravní prostředky, vhodné vytipování destinace
10	Zaměstnanci firem, manažeři, pracovní týmy (školení, vzdělávací kurzy)	vysoká kvalita ubytovacích zařízení, catering, doplňkové služby (golf, tenis, zimní sporty, vodní sporty, lázeňské služby)	nesplnění požadavků, nízká profesionalita zaměstnanců	IT technologie, prodejní výstavy, veletrhy, obchodní akce	zvyšování úrovně nabízených služeb a doprovodných programů a aktivit, webová prezentace
11	Zahraniční turisté	památky, tradice, místní zvyky, dopravní dostupnost, info v cizím jazyce, průvodcovské služby	jazyková bariéra, vysoké nároky na vybavenost, pojistná rizika	média, internet, mezinárodní cestovní kanceláře	jazyková vybavenost personálu, vylepšení technického stavu kulturních památek, prezentace v zahraničních CK

12	Turisté jezdící přes slevové web portály (ubytovací balíčky)	levné pobyty, pronájem chalup, poznávání destinace a sportovní aktivity za nízké ceny	omezená nabídka služeb, očekávání vyššího standartu za nízké ceny	slevové internetové portály, emailové nabídky	kompletní informovanost potenciálních zákazníků o rozsahu služeb
----	--	---	---	---	--

b) Analýza rizik

V níže uvedené tabulce jsou uvedena a vyhodnocena rizika, které ohrožují oblast pěti základních skupin rizik v cestovním ruchu daného regionu. Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení se o budoucí událost, která má náhodnou povahu. Může a nemusí nastat a mít negativní dopad. Hodnocení významnosti je založeno na průzkumu v daném regionu. Navržená opatření by měla výrazně snížit jejich rizikovost. Pravděpodobnost – P i dopad – D se hodnotí číselně 1 až 5, přičemž 1 představuje velmi malou pravděpodobnost a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost).

Tab.č. 107: Analýza rizik v cestovním ruchu Semilská

Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
		P	D	V = P x D		
Finanční riziko	nízký obrát	5	4	20	marketingový plán ke zvýšení návštěvnosti	poskytovatelé ubytovacích služeb, provozatelé restauračních, kulturních a sportovních zařízení, půjčovny sportovních potřeb
	nepřipravenost pro fondy EU	3	4	12	zpracování projektů na získání dotací z EU	
	vysoké náklady na provoz zařízení	4	3	12	účinné snížení nákladů	
Organizační riziko	nedostatečná spolupráce mezi poskytovateli služeb	2	2	4	spolupráce na společných projektech a kulturních akcích	poskytovatelé ubytovacích služeb, provozatelé restauračních, kulturních a sportovních zařízení, půjčovny sportovních potřeb, obce
	nízká meziobecní spolupráce na společných projektech	3	2	6	meziobecní spolupráce	
	nedostatečně účinná propagace	2	3	6	reklamní a marketingové promo akce	
	nízká profesionalita	2	2	4	zvyšování kvalifikace zaměstnanců, školení, vzdělávací kurzy	
Technické riziko	nízká vybavenost poskytovatelů služeb	4	3	12	sponzorské dary a získání dotací využitím fondů EU	stát, obce, poskytovatelé služeb, majitelé nemovitostí
	špatný technický stav sportovních zařízení a kult. a histor. památek	3	3	9	využití státních dotací a dotací z EU	

Právní riziko	nedostatečné pojištění turistů, uzavírání nevýhodných smluv	3	4	12	uzavření vhodných smluv, dostatečné krytí pojistných událostí	turisté, cestovní kanceláře, slevové portály
	úpadek CK a poskytovatelů slevových portálů	4	5	20	pojištění proti úpadku, obchodování s ověřeným partnery	
Věcné riziko	nedostatečná vybavenost a podpora rozvoje	3	4	12	využití dotací na podporu a rozvoje obcí a cestovního ruchu (rozvoj venkovské a ekologické turistiky včetně doprovodných programů, podpora středního podnikání a vytvoření nových pracovních příležitostí)	obce, zaměstnanci, turisté, poskytovatelé služeb
	nedostatečná infrastruktura, bezbariérovost	4	3	12	zvýšení dopravní dostupnosti (parkoviště, WC, zdravotnická zařízení), dobudování bezbariérových zařízení (bezbariérová doprava)	

6.1.4.SWOT analýza oblasti

Tab. č. 109: SWOT analýza cestovního ruchu v obcích ORP Semily

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> Atraktivní území pro rekreaci v přírodě, hodnotná krajina, zachovalý krajinný ráz Kvalitní životní prostředí bez velkého znečišťovatele (čistě ovzduší, čistá voda) s převažujícím podílem lesní krajiny, Atraktivní turistické stezky Řada přírodních atraktivit, vyhlídkových bodů a technických památek V horských oblastech možnosti sjezdového i běžec-kého lyžování. Rozvoj chalupaření, vhodná oblast pro klidnou ro-dinnou dovolenou Dobrá péče o krajinu ze strany zemědělských pod-niků, pastevní chovy zvířat Ekonomická dostupnost služeb cestovního ruchu pro zahraniční klientelu Tradiční lidová architektura (roubené stavby pojizer-ského a podkrkonošského typu) Existence chovu koní a farem se živočišnou výrobou Zkušenosti s meziobecní spoluprací z projektů ces-tovního ruchu mikroregionů Náležitost do turistických regionů s dobrou značkou 	<ul style="list-style-type: none"> Horší dopravní dostupnost (není přímé napoje-ní na dálnici nebo rychlostní silnici) Závady na komunikacích Nedostatečná vybavenost pro návštěvníky Špatný stavebně technický stav některých pa-mátek Malá propagace území Výrazná sezónnost cestovního ruchu (v hor-ských oblastech s převahou zimní turistiky) Nedostatek turistických atraktivit ve většině obcí Okrajovost v rámci tradičních turistických regi-onů

Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none"> • Zázemí pro tradiční rekreační oblasti Český ráj a Krkonoše • Spolupráce a podpora cestovního ruchu v rámci regionů. • Realizace nových turistických stezek, naučných stezek, cyklostezek a cyklotras, hiposteze (výstavba cyklostezky Jizera) • Využití cestovního ruchu jako motivace k záchraně a obnově místního přírodního, kulturního a historického dědictví, zpřístupnění další památek • Vytvoření zázemí pro prezentaci zdravého způsobu života, zdravé výživy a místních produktů • Využití tradičních značek (Český Ráj, Krkonoše, Geopark Český ráj) • Využití systému marketingových turistických regionů pro propagaci území • Poskytnutí rekreačního zázemí obyvatelům měst • Využití potenciálu krajiny pro tvorbu naučných a ekologických programů • Využití místního potenciálu pro „industriální“ turistiku (doly, mlýny, mosty) • Oživení tradic a využití jejich potenciálu jako turistické atraktivity • Zvýšení potenciálu – rozvoj měkkých forem turismu 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj rekreačních zařízení na úkor krajiny • Stavby znehodnocující přírodní hodnoty území a tradiční charakter architektury • Neregulované sportovní a turistické aktivity • Nevhodná péče o objekty lidové architektury • Převážení tvrdých forem cestovního ruchu • Nespolupráce zainteresovaných subjektů při realizaci aktivit na podporu cestovního ruchu

Principem SWOT analýzy je jednoduchá, ale výstižná charakteristika slabín a předností řešeného území a z nich vyplývající určité příležitosti k rozvoji, jakož i možnosti ohrožení a ztrát.

Z hlediska rozvoje cestovního ruchu má území Semilska celkem dobré předpoklady, převládají zde silné stránky nad slabými. Největším kladem území je zachovalá, hodnotná a udržovaná krajina s absencí velkých průmyslových podniků. Je zde řada přírodních atraktivit, zejména výhledů do krajiny a hluboká údolí podél řeky Jizery. Krajina nese ráz převážně vysočin a podhůří s velkým podílem lesů. Celkově jsou zde dobré podmínky pro turistiku a cykloturistiku. V horských oblastech v okolí Vysokého nad Jizerou jsou dobré podmínky pro lyžování. Vedle přírodních atraktivit se zde nacházejí i technické památky jako mosty, mlýny, elektrárny a řada prvků lidové architektury – zejména roubené stavby pojizerského a podkrkonošského typu. Je zde i velký podíl tzv. druhého bydlení (chalupy, rekreační objekty). Plusem je, že území náleží do dvou tradičních turistických regionů, které patří k nejnavštěvovanějším, a to Český ráj a Krkonoše a rovněž ke Geoparku Český ráj, jež je součástí sítě evropských geoparků. V daném ORP funguje několik DSO a MAS, které mimo jiné podpořily několik projektů z oblasti cestovního ruchu.

Naopak slabou stránkou této destinace je její horší dopravní dostupnost a okrajovost v rámci turistických regionů a i v rámci Libereckého kraje. Také stav komunikací je místy se závadami. Území také nedisponuje žádnou nadregionální atraktivitou s výjimkou Bozkovských dolomitových jeskyní. Nenačází se zde žádná skalní města ani historické hrady a zámky, se kterými si turista spojuje značku Českého ráje. Provozování zimních sportů omezuje nižší poloha a tím i kratší sněhové podmínky a absence umělého zasněžování. Propagace tohoto území je spojena víceméně zejména s turistickým regionem Český ráj. Jeho marketing a též i Krkonoš je dostat návštěvníky i na okraje mimo své jádrové oblasti. Problémem souvisejícím s polohou na rozhraní dvou turistických regionů je i horší propojenost (např. cyklobusy).

Velkou příležitostí pro oblast Semilsko je využít tradičních značek obou turistických regionů a tvořit jejich zázemí. Rovněž by mohlo být rekreačním zázemím pro obyvatele města Semily a dalších větších blízkých měst.

Území může stavět na svém potenciálu pro turistiku a cykloturistiku s určitým zaměřením (rozhledny, technické památky, ukázky lidové architektury apod.) nebo využít krajiny pro tvorbu naučných a ekologických stezek a programů, pro vybudování hipostezky, která se v území nenachází, přestože je zde několik subjektů poskytujících nabídku jezdeckví.

Hrozbou pro území může být zejména narušení přírodních hodnot a dochovaného krajinného rázu rozvojem turismu a nekoordinovanými aktivitami vedoucími k devastaci přírody a památek, nevhodná péče o objekty a také nespolupráce aktérů v cestovním ruchu.

6.1.5.Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Pro destinaci Semilsko je složité její vymezení. V rámci rajonizace cestovního ruchu procházejí územím hranice dvou známých turistických regionů a to Český ráj a Krkonoše. K regionu Krkonoše se hlásí 2 obce (Vysoké nad Jizerou a Roprachtice), ostatní obce náleží do Českého ráje. V obou případech jde ale o okrajové oblasti turistických regionů. Největším problémem je právě „okrajovost“ území.

Na Semilsku převládají rekreační a venkovské formy cestovního ruchu. Ve městech pak kulturně poznávací forma. Ve městě Vysoké nad Jizerou jsou dominantní zimní sporty a turistika.

Celé území je hůře dostupné. Převládají zde menší sídla, jen 2 sídla mají více jak 5 tis. obyvatel, žádné nemá nad 10 tisíc. Území má nepříznivou věkovou i vzdělanostní strukturu a počet obyvatel má klesající trend. Občanská vybavenost je nejvíce zastoupena ve městech Semily, Lomnice nad Popelkou a Vysoké nad Jizerou.

Semilsko je nejméně průmyslovou oblastí v rámci Libereckého kraje. Cestovní ruch hraje v ekonomice málo významnou roli s výjimkou Bozkovských jeskyň a horského města Vysokého nad Jizerou.

Kulturně historické památky v území jsou zastoupeny především objekty lidové architektury a sakrální architekturou, jsou zde 4 městské památkové zóny a 2 venkovské rezervace. Území disponuje i řadou technických památek (mosty, mlýny, elektrárny). Největší potenciál je v malebné a nenarušené krajině s dostatkem lesů a s řadou výhledů.

Možnosti volnočasových aktivit jsou soustředěny především do 3 měst v území. Je zde síť turistických tras (pro pěší i cykloturistiku), které ale nepokrývají celé území.

Většina obcí disponuje významnou turisticko – rekreační funkcí, která se vyjadřuje poměrem počtu lůžek v hromadně ubytovacích zařízeních a objektech individuální rekreace k počtu trvale bydlících obyvatel. Chybí zde ubytovací kapacity hotelového typu s vyšší lůžkovou kapacitou. Ubytovaní je nejvíce soustředěno do horského střediska Vysoké nad Jizerou a do měst Semily a Lomnice nad Popelkou. Převládají menší penziony a ubytování v soukromí. Délka pobytu od roku 2010 klesá a v současné době je 4,5 dne. Návštěvníci jsou převážně čeští turisté. Zaměstnanost v pohostinství a ubytovacích službách je ve většině obcí průměrná, nadprůměrná opět ve Vysokém nad Jizerou.

Návštěvnost mají jednoznačně nejvyšší Bozkovské dolomitové jeskyně. Ostatní atraktivity v území mají návštěvnost nepoměrně nižší.

Marketing cestovního ruchu je určen především rajonizací, tzn. příslušností do turistické oblasti (Český ráj a Krkonoše nebo dle členění Libereckého kraje (Pojizeří a Podkrkonoší). Nejvýznamnější subjekty cestovního ruchu, které zde působí, jsou Liberecký kraj, obce a města, dobrovolné svazky obcí, místní akční skupiny, Správa CHKO Český ráj a Správa KRNAP, Geopark Český ráj a podnikatelské sub-

jekty provozující zejména ubytovací a stravovací služby. Důležitou roli hrají samotné marketingové organizace obou turistických oblastí, které mají sídlo mimo území: Sdružení Český ráj (sídlo Turnov) a Svaz měst a obcí Krkonoše (sídlo Vrchlabí).

Z nových trendů v cestovním ruchu může danou oblast ovlivnit především zájem o ochranu prostředí, potřeba cestovat z města do přírody, mobilita turistů a rozvoj nových forem turismu jako agroturistika a geoturismus.

NÁSTIN OPATŘENÍ V CESTOVNÍM RUCHU ORP SEMILY

I. OPTIMALIZACE A ROZVOJ TURISTICKÝCH TRAS

Území má dobré předpoklady pro rozvoj turistiky, cykloturistiky. Jde o malebnou krajinu podkrkonoší s řadou výhledů do krajiny. Jižní část je rovinatější, severní část má podhorský ráz. Síť turistických tras je nerovnoměrná, soustředěná zejména na okolí Kozákova, Semil směrem na Bozkov a dále na Vysoké nad Jizerou, druhá oblast je pak v okolí hory Tábor. V území je jedna naučná stezka, která vede údolím Jizery – Riegrova stezka. V současné době je hotová studie obcí mikroregionu Kozákov „Geologická zastavení v Geoparku Český ráj v oblasti Mikroregionu Kozákov“, jejímž cílem je dostat turisty z Kozákova i na druhou stranu směrem do území Semilsko. V území jsou 4 obce, přes které nevede žádná turistická trasa.

Cyklistické trasy jsou rovnoměrněji rozmístěné po celém území. Obce mají záměry vybudovat další cyklostezky. Hotová je rovněž studie na páteřní cyklostezku podél Jizery (Greenway Jizera), ze které je dosud zrealizována jen malá část. Území má rovněž předpoklady pro vybudování hipostezky. Jde o malebnou kopcovitou nikoli neschůdnou krajinu bez velkých průmyslových zón a velkých dopravních tahů s dostatkem polních a lesních cest.

Nachází se zde podnikatelské subjekty v oblasti jezdeckví (jízdárny, ranče, chovatelé koní) a pořádají se zde i společenské akce s tématem jezdeckví (Den Koně, Westernový den, Semilský Pecen). Hipoturistika vychází i z obecných trendů cestovního ruchu v ČR. Koresponduje také s marketingovým plánem Sdružení český ráj

Návrh řešení: realizace cyklostezek, na které již existují záměry, realizace naučné stezky po geologických zajímavostech Kozákova, návrh a realizace dalších možných stezek pro turisty s určitým zaměřením včetně doplňkové infrastruktury a navigačního a informačního systému. Zajištění dobrého technického stavu stávajících tras. Vytipování vhodné trasy pro hipostezku, její návrh a realizace včetně doprovodných služeb.

Důsledky

II. VYUŽITÍ POTENCIÁLU ÚZEMÍ, JEHO ROZVOJ A UDRŽITELNOST

Území disponuje řadou technických památek, objektů lidové architektury, sakrálních staveb, zřícenin hradů, rozhleden a dalších kulturních a historických objektů. Některé nejsou v dobrém technickém stavu a nejsou pro návštěvníky bezpečné. Také jejich dostupnost není vždy ideální a chybí i další zázemí pro turisty. Na území Semilsko působí též regionální výrobci a producenti. Své výrobky prezentují na různých jarmarcích a trzích a dalších společenských akcích.

Návrh řešení: Zpracovat přehled potenciálu památkových, historických a kulturních objektů a muzeí, jejich technický stav a možnost využití pro cestovní ruch. Obnova, rekonstrukce a péče o tyto objekty. Zajistit bezproblémový přístup, parkovací plochy a další potřebné zázemí. Vytvoření podmínek pro propagaci a odbyt regionálních produktů.

III. SPOLEČNÁ PROPAGACE ÚZEMÍ A VYTVOŘENÍ PRODUKTOVÉ NABÍDKY

Oblast Semilská je okrajovou částí turistických oblastí Český ráj a Západní Krkonoše, kam přichází méně návštěvníků než do jádrových oblastí. Cílem je tedy dostat návštěvníky i sem a odlehčit jádrovým zónám. Zároveň tato oblast může sloužit jako jejich zázemí. Cílem je společná propagace této oblasti s nabídkou svého produktu, zaměřeného na potenciál území (rozhledy, technické památky, např. produkt na sportovně založené klienty, produkt na tradice – využití technických památek a lidové architektury). Problém je i v jednoznačné identifikaci území (Český ráj x Pojizeří x Semilsko).

Návrh řešení: Vytvoření svého produktu a jeho propagace, společná propagace území ve spolupráci se Sdružením Český ráj (v rámci celého turistického regionu), snaha o větší propagaci Semilská jako součást turistických regionů Český ráj a Krkonoše.

6.2. Návrhová část pro oblast volitelného tématu

6.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „cestovní ruch“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nedefinovaných problémových oblastech v oblasti cestovního ruchu.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusi o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma cestovní ruch.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců obcí a dalších subjektů cestovního ruchu v ORP Semily. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma cestovní ruch.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

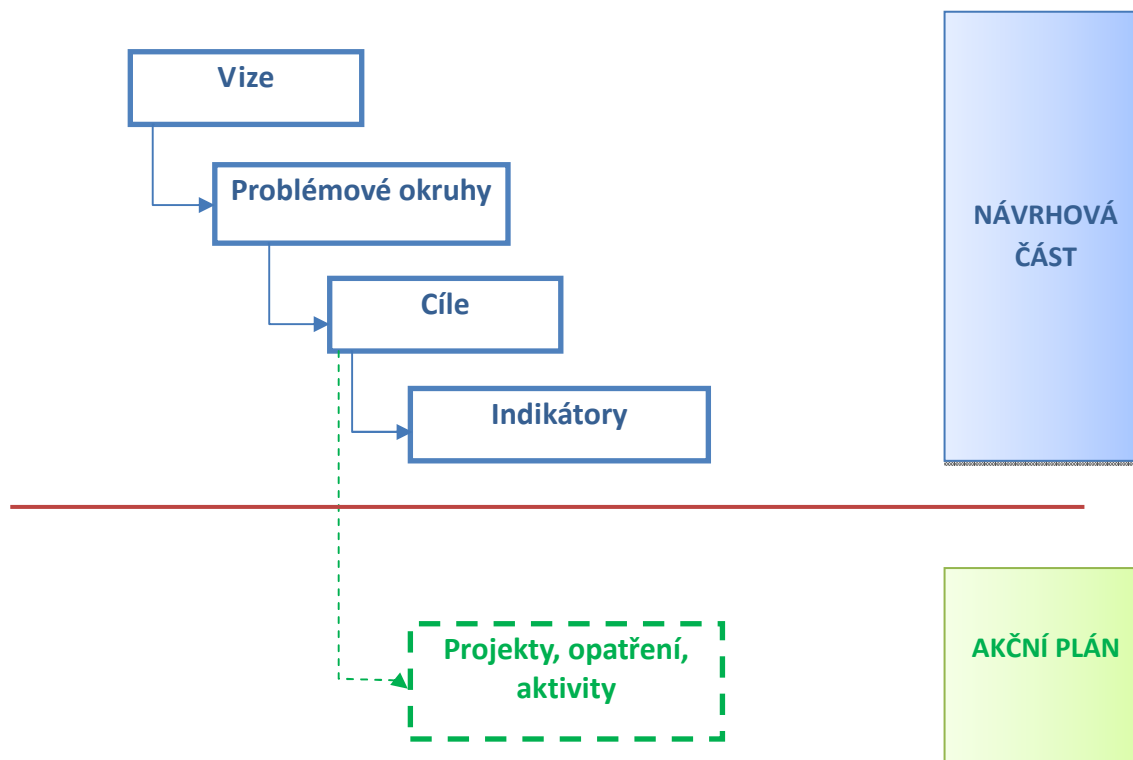
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úrovně. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma cestovní ruch. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu cestovní ruch je uvedena v níže uvedeném schématu.

Cestovní ruch				
<i>Problémová oblast 1</i> Nedostatečná turistická infrastruktura		<i>Problémová oblast 2</i> Rozvoj a udržitelnost potenciálu území		<i>Problémová oblast 3</i> Malá společná propagace území
<i>cíl 1.1</i> Optimalizace a rozvoj turistických a naučných tras	<i>cíl 1.2</i> Kvalitní navigační systém	<i>cíl 2.1</i> Zachování krajinného rázu a zviditelnění přírodních atraktivit	<i>cíl 2.2</i> Uchování a zpřístupnění kulturního dědictví	<i>cíl 3.1</i> Zapojení území do marketingu turistických regionů

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

6.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize ORP Semily

ORP Semily je fungující celek obcí v atraktivní a nenarušené krajině, který navzájem aktivně spolupracuje napříč územím. Obce všestranně podporují síť mateřských a základních škol, včetně mimoškolních aktivit. V oblasti odpadového hospodářství v rámci platné legislativy usilují o úsporu nákladů a zefektivnění třídění odpadů. Společné komunitní plánování v sociální oblasti zohledňuje potřeby celého území, především pro seniory zajištění pobytu v jejich přirozeném prostředí a zlepšení života zdravotně postižených. V cestovním ruchu citlivě využívají potenciál území - zejména jako zázemí pro turistickou oblast Český ráj a Krkonoše.

Slogan ORP Semily

Semily – kraj dalekých rozhledů a hlubokých údolí.

Problémové okruhy

1. Nedostatečná turistická infrastruktura

Oblast Semilska, ve které se až na výjimky (Kozákov, Bozkovské jeskyně) nenachází národně či mezinárodně významné památky, by měla využít svého potenciálu a zaměřit se na rozvoj a propagaci aktivního cestovního ruchu. Díky kopcovitému reliéfu krajiny má dobré předpoklady pro rozvoj všech forem turistiky (např. klasická, naučná, cykloturistika, hipoturistika). Nachází se zde síť turistických tras, které jsou však nerovnoměrně rozloženy. Soustřeďují se zejména v okolí Kozákova, Semil až směrem na Bozkov a dále pak vedou k Vysokému nad Jizerou. Druhou oblastí s vyšší hustotou turistických tras je okolí hory Tábor. Nejznámější turistickou trasou a zároveň jedinou značenou naučnou stezkou v řešeném území je Riegrova stezka v údolí Jizery. V roce 2013 byla vypracována studie „Geologická zastavení v Geoparku UNESCO Český ráj v oblasti Mikroregionu Kozákov“. Tento produkt by měl zavést turisty i do okrajové části Českého ráje kolem města Semily a prodloužit délku jejich pobytu. Zároveň by plnil funkci vzdělávací v oblasti ochrany přírody. Realizace tohoto projektu proběhne po přidělení dotace. V tomto území jsou čtyři obce, přes které nevedou žádné turistické trasy. Obce sice mají záměry budovat další cyklostezky, ovšem jejich realizace pokulhává. O tom svědčí i výstavba cyklostezky GreenWay Jizera, jejíž výstavba není dokončená. Vhodné podmínky má zdejší oblast i pro budování hipoturistiky (dostatek polních a lesních cest, jízdní, ranče, chovatelé koní, pořádání akcí s tématem jezdeckví). S výše uvedenými problémy a fakty neoddelitelně souvisí navigační a informační systém, který je nedostatečný a měla by proběhnout jeho modernizace. Se stejnou skutečností se potýká i doplňková infrastruktura. Nesmíme zapomenout na špatný technický stav některých turistických tras, kde by hlavním bodem měla být především jejich bezpečnost.

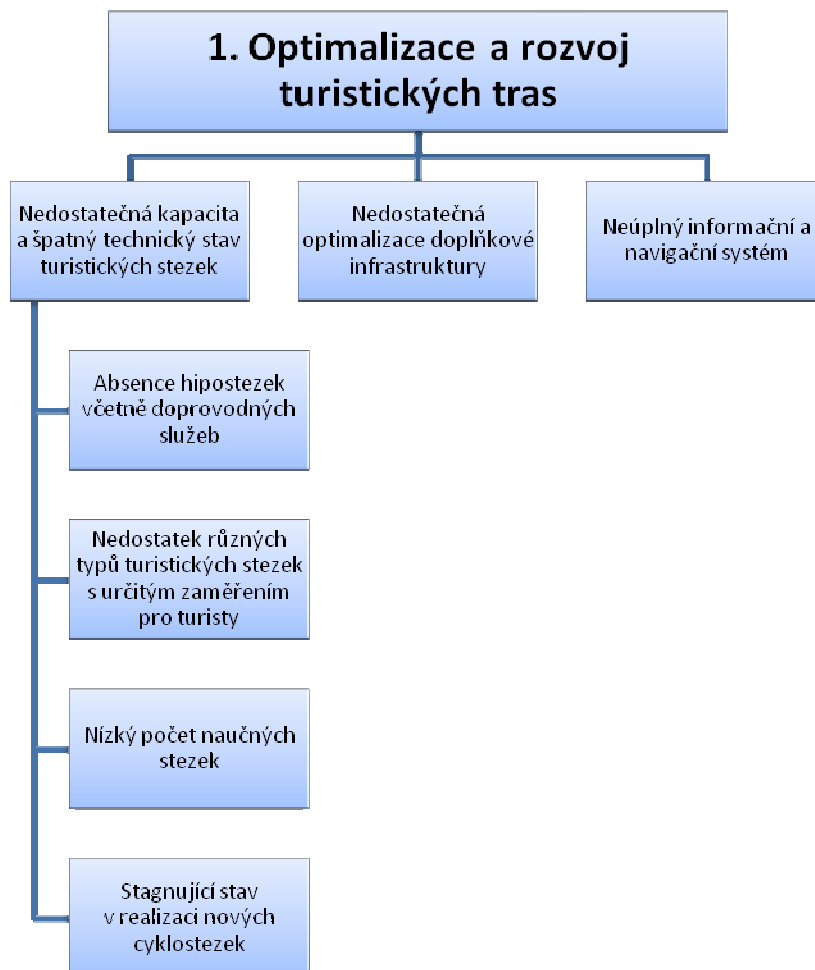
Příčiny:

- Nedostatečná kapacita turistických stezek
- Stagnující stav v realizaci nových cyklostezek
- Nedokončení stezky Greenway Jizera
- Nízký počet naučných stezek

- Nedostatek různých typů turistických stezek s určitým zaměřením pro turisty
- Absence hipostezek včetně doprovodných služeb
- Špatný technický stav některých turistických stezek
- Nedostatečná optimalizace doplňkové infrastruktury
- Neúplný informační a navigační systém

Důsledky:

- Klesající zájem turistů o tuto oblast
- Horší pozice oproti ostatním turistickým lokalitám
- Zhoršující se stav stávajících turistických stezek
- Špatná orientace návštěvníků v terénu
- Nižší uživatelský komfort stezek
- Stagnace v oblasti nabídky cestovního ruchu – žádné nové stezky, cíle na kterých je možno stavět nové marketingové aktivity

2. Rozvoj a udržitelnost potenciálu území

Na území se nacházejí technické památky, zříceniny hradů, rozhledny, sakrální stavby, různé objekty lidové architektury, muzea a další kulturní či historické objekty. Tyto atraktivita vhodně doplní sportovní putování po oblasti, kdy turista/cykloturista či jakýkoliv jiný sportovec může svou cestu přerušit, odpočinout např. na rozhledně, v muzeu nebo zřícenině a po chvíli pokračovat ve své předchozí aktivitě. Tyto památky ve většině případů nejsou v dobrém technickém stavu a nejsou pro návštěvníky bezpečné. Měla by se také zlepšit dostupnost do některých lokalit. To vše podtrhuje fakt, že je zde stále nedostatečné zázemí pro turisty (odpočinková místa, lavičky, informační tabule, nemoderní stávající dětská hřiště, či informační centra s krátkou pracovní dobou). Silnou stránkou této oblasti jsou také tradice, řemesla a regionální výrobci, kteří pak své produkty prezentují nebo prodávají na jarmarcích, trzích a dalších společenských akcích. Prodej těchto produktů, které pomáhají vytvořit image území, by se měl podpořit.

Příčiny

- Nevyužitý potenciál místních kulturně historických atraktivit
- Špatný technický stav některých objektů včetně jejich bezpečnosti
- Nedostatečné využití objektů pro cestovní ruch
- Špatné podmínky pro propagaci a odbyt regionálních produktů
- Nedostatečná prezentace výrobků na různých společenských akcích
- Nevyhovující přístup do některých lokalit
- Nedostatek parkovacích ploch
- Nedostatečná vybavenost pro návštěvníky
- Informační centra s krátkou pracovní dobou
- Nedostatek turistických odpočívadel

Důsledky:

- Nižší návštěvnost
- Zhoršující se bezpečnost
- Trvalé poškození kulturního a historického dědictví
- Zánik tradic
- Upadající úroveň cestovního ruchu
- Nižší příjmy z cestovního ruchu
- Postupné zhoršování dostupnosti lokalit (objektů) i jejich technického stavu
- Riziko nevhodných zásahů do krajiny

3. Malá společná propagace území

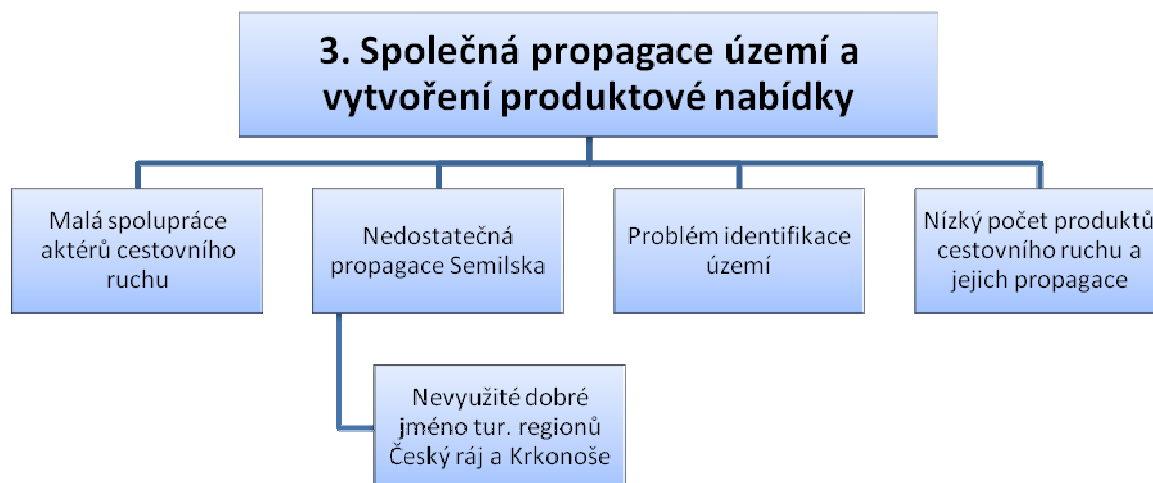
Oblast Semilská je okrajovou zónou Českého ráje a Západních Krkonoš. Z důvodu této okrajovosti sem přichází méně návštěvníků než do jádrových oblastí těchto turistických regionů. Cílem je tedy „stáhnout“ část turistů a odlehčit jádrovým zónám. Zároveň zdejší oblast může fungovat jako zázemí pro silnější regiony. Bylo by dobré zvýšit propagaci Semilská a to přímo regiony Český ráj a Krkonoše, jako jejich součást. Zvýšení návštěvnosti by pomohl vhodně zacílený produkt cestovního ruchu. V současné době je na trhu pouze jeden, vytvořený pod záštitou Města Semily. Ve spolupráci se Sdružením Český ráj by mělo dojít ke společné propagaci území v rámci celého turistického regionu.

Příčiny:

- Nízký počet produktů cestovního ruchu a jejich propagace- chybí produkt na rozhledny, technické památky, tradice a lidovou architekturu
- Problém identifikaci území (Český ráj x Pojizeří x Semilsko)
- Malá spolupráce aktérů cestovního ruchu v oblasti
- Nedostatečná propagace Semilská -v turistických regionech Český ráj a Krkonoše

Důsledky:

- Odliv turistů do jádrových oblastí turistického regionu
- Nižší návštěvnost
- Klesající konkurenceschopnost vůči ostatním turistickým regionům
- Nižší příjmy z cestovního ruchu
- Nerozpoznatelnost území na trhu cestovního ruchu – potenciaální návštěvníci si nemají řešenou oblast s čím spojit
- Zaostávání za oblastmi, které dokáží využít dobré pověsti Českého ráje a Krkonoš
- Slabá image území, na které by bylo možno stavět marketingové aktivity, propagaci

6.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Nedostatečná turistická infrastruktura
Indikátor	Počet obcí řešících společně problematiku turistické infrastruktury
Cíl 1. 1	Optimalizace a rozvoj turistických a naučných tras
Popis cíle	Cílem je přilákání turistů z okolí Kozákova směrem na Semilsko. Podpořit obce, které mají záměr vybudovat nové cyklostezky a další trasy pro turisty. Zaměřit se na podporu a rozvoj různých turistických tras (např. naučné stezky s různým zaměřením, hipostezky). Využít projektu Greenway Jizera a dalších stávajících projektů a záměrů k realizaci tras. Vytvořit nové návrhy tak, aby se využil optimálně místní potenciál a území bylo dobře napojeno na okolní regiony.
Hlavní opatření	<p>Věcná opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Účast na realizaci cyklostezky Greenway Jizera • Realizace nových turistických stezek (cyklostezky, naučné stezky, hipostezky) • Oprava stávajících tras • Údržba turistických tras • Vybudování doplňkové turistické infrastruktury (odpočinková místa) <p>Finanční opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • V rámci meziobecní spolupráce zpracovat různé varianty řešení k dané problematice. • Vyčlenění finančních prostředků na pomoc při budování cyklostezky Greenway Jizera. • Zajištění finančních prostředků na výstavbu různých turistických stezek. • Náklady na zpracování studie proveditelnosti. • Žádost o dotaci <p>Právní opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpracování smlouvy o meziobecní spolupráci při žádosti o zajištění finančních prostředků.

	<ul style="list-style-type: none"> • Vyřešení majetkový poměrů pozemků pro trasy • Jednání s podnikateli v oblasti jezdeckví
Indikátory	<ul style="list-style-type: none"> • počet km nových tras • počet nových odpočinkových míst
Správce cíle	Sdružení Český ráj
Cíl 1. 2	Kvalitní navigační a informační systém
Popis cíle	Pro přehlednost a dobrou orientaci návštěvníků je nezbytné zajistit optimální systém značení a informovanosti a to jak z hlediska prostoru, tak i obsahu, aby návštěvník dostal srozumitelné a ucelené informace o daném území.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • Spolupráce se Sdružením Český ráj, CHKO Český ráj a KRNAP, KČT a dalšími aktéry • Odstranění nevyhovujícího značení • Výroba a instalace nových prvků značení • Obnova a údržba stávajícího značení
Indikátory	<ul style="list-style-type: none"> • Počet nově označených okruhů
Správce cíle	Sdružení Český ráj

Problémový okruh 2	Rozvoj a udržitelnost potenciálu území
Indikátor	Uchování potenciálu rekreační plochy ORP Semily
Cíl 2. 1	Zachování krajinného rázu a zviditelnění přírodních atraktivit
Popis cíle	Největším potenciálem řešeného území je jeho krajina. Cílem je zachování tohoto krajinného rázu a jeho údržba (např. revitalizace zeleně, obnova krajiny, ekologická údržba, protipovodňová opatření). Snaha o zamezení výstavby nevhodných objektů narušujících krajinný ráz. Vyřešit kvalitní přístup a údržbu k některým atraktivitám tak, aby byly pro návštěvníky přístupné a bezpečné. Podílení se na údržbě a ochraně Geoparku Český ráj s využitím jeho velkého turistického potenciálu
Hlavní opatření	<p>Věcná opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kvalitnější přístup k atraktivním místům v krajině a zajištění jejich bezpečnosti včetně doplňkové infrastruktury (např. údržba, výstavba bezpečnostních prvků např. zábradlí na vyhlídkových místech). • Neustále monitorovat nevhodné zásahy do přírody a tím předcházet narušení krajinného rázu. • Ekologie a ochrana přírody • Podílet se na revitalizaci zeleně, ochraně a údržbě Geoparku Český ráj. <p>Finanční opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajištění finančních prostředků na ochranu přírody. • Žádost o dotaci na opravu či výstavbu vyhlídkových míst. • Získání finančních prostředků na právní pomoc. <p>Právní opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpracování smlouvy s obchodními partnery podílejícími se na opravách a výstavbě. • Zpracování žádosti o dotace.
Indikátory	<ul style="list-style-type: none"> • Počet nových společných projektů na ochranu přírody

Správce cíle	Sdružení Český ráj
Cíl 2.2.	Uchování a zpřístupnění kulturního dědictví
Popis cíle	Zajistit dobrý technický stav historických objektů, kulturních a technických památek, drobné sakrální a lidové architektury. Optimálně a efektivně využít potenciál kulturního a historického dědictví pro cestovní ruch a uchovat je pro další generace. Péče nejen o chráněné památky, ale i o památky místního významu. Rovněž by se měly rozvíjet kulturně-společenské akce a podporovat tradiční řemesla v regionu.
Hlavní opatření	<p>Věcná opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opravy a rekonstrukce místních památek, zajištění jejich snadné dostupnosti. • Opravy a zpřístupnění technických památek. • Navržení produktů daného území (např. rozhledny, technické památky, tradice lidové architektury). • Docílit lepších obchodních podmínek k oboustranné spokojenosti. <p>Finanční opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Získání finančních prostředků na některé z navržených produktů. • Žádost o dotaci. • Oprava a údržba památek <p>Právní opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpracování studie proveditelnosti (např. výstavba rozhledny). • Zpracování žádosti o dotace. • Vytvoření smluv mezi obcemi podílející se na vytvoření produktů daného území • Dodatky nájemních smluv s lepšími podmínkami pro nájemce.
Indikátory	<ul style="list-style-type: none"> • Počet nově společně opravených památek/objektů • Počet společně organizovaných kulturně-společenských akcí
Správce cíle	Sdružení Český ráj

Problémový okruh 3	Malá společná propagace území
Indikátor	Počet obcí zapojených do společného jednání o jednotném marketingu
Cíl 3.1.	Zapojení území do marketingu turistických regionů
Popis cíle	Základním problémem Semilska je okrajovost oblasti, tedy poloha na pomezí turisticky atraktivních regionů Českého ráje a Krkonoš. Cílem je dostat návštěvníky jádrových oblastí i na okraj území turistických regionů. Obce Semilska by se měly zapojit do jednání s destinačními agenturami Českého ráje a Krkonoš, s Libereckým krajem a i okolními ORP a nabídnout svůj potenciál.
Hlavní opatření	<p>A. Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Monitoring stávající situace v oblasti propagace - podrobná analýza současného stavu propagace v rámci Libereckého kraje, turistických regionů Český ráj a Krkonoše • Zajištění propagace oblasti Semilska jako nedílné součásti turistických regionů Český ráj a Krkonoše <p>B. Právní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpracování návrhu smluv o spolupráci s regiony Český ráj, Krkonoše, Ge-

	oparkem Český ráj a Libereckým krajem C. Finanční opatření
	<ul style="list-style-type: none"> Zajištění finančních zdrojů na propagaci (dotace, granty, rozpočty obcí,...)
Indikátory	<ul style="list-style-type: none"> Počet obcí zapojených do společné nabídky regionu
Správce cíle	Sdružení Český ráj

6.2.4. Indikátory

Indikátory výstupů

Problémový okruh 1	Nedostatečná turistická infrastruktura		
Číslo indikátoru	1.1.		
Název indikátoru	Počet obcí řešících společně problematiku turistické infrastruktury		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Sdružení Český ráj		
roky	2013	2017	2020
plán	X	3	6
skutečnost	0	X	X
Popis měřítka	Zjištěním údajů, se získá informace o počtu obcí, které budou společně řešit turistickou infrastrukturu (plány, realizace a společné opravy). Snaha je zapojit do dané problematiky co nejvíce obcí území.		
Metodika a výpočet	Součtem dat nahlášených od obcí ORP		
Zdroj čerpání dat	Dotazy na obce ORP, údaje ze společných projektů.		

Problémový okruh 2	Rozvoj a udržitelnost potenciálu území		
Číslo indikátoru	2.1.		
Název indikátoru	Uchování potenciálu rekreační plochy ORP Semily		
Měrná jednotka	Procento (%)		
Správce měřítka	Sdružení Český ráj		
roky	2013	2017	2020
plán	X	min 59 %	min 59 %
skutečnost	59 %	X	X
Popis měřítka	Zjištěním podílu velikosti rekreačních ploch (tu představuje: lesní půda, louky a pastviny, zahrady, sady a vodní plochy) z celkové rozlohy obce. Získá se tím informace, zda dochází k uchování rekreačních ploch.		
Metodika a výpočet	Údaje o plochách v ha za SO ORP Semily jsou v územně analytických podkladech ČSÚ. Součet lesních ploch, luk a pastvin, zahrad, sadů a vodních ploch všech obcí ORP Semily se dělí celkovou plochou všech obcí území ORP v ha a vynásobí se 100. Snaha je, aby rekreační plocha neklesla pod 59 %.		
Zdroj čerpání dat	Data ČSÚ – městská a obecní statistika http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/csu_a_uzemne_analyticke_podklady		

Problémový okruh 3	Společná propagace území		
Číslo indikátoru	3.1.		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do společného jednání o jednotném marketingu		
Měrná jednotka	Počet (ks)		
Správce měřítka	Sdružení Český ráj		
roky	2013	2017	2020
plán	X	6	12
skutečnost	0	X	X
Popis měřítka	Zjištěním počtu obcí daného ORP, které se zapojí v následujících letech, do společného řešení marketingu cestovního ruchu (obce, které se zapojují do jednání s vyššími celky zabývající se marketingem cestovního ruchu) poukáže na fakt, zda dochází k nárůstu/poklesu obcí zapojených do společného jednání.		
Metodika a výpočet	Součtem dat zjištěných od obcí ORP		
Zdroj čerpání dat	Dotazy na obce ORP		

Indikátory výsledků

Cíl 1.1.	Optimalizace a rozvoj turistických a naučných tras a cyklotras		
Číslo indikátoru	1.1.1.		
Název indikátoru	Počet kilometrů nových tras		
Měrná jednotka	Počet (km)		
Správce měřítka	Sdružení Český ráj		
roky	2013	2017	2020
plán	X	10	40
skutečnost	0	X	X
Popis měřítka	Nově vybudované trasy pro turisty a cykloturisty zajistí větší atraktivitu území a tím vyšší návštěvnost. Snaha je zrealizovat již naplánované trasy, případně rozšířit trasy do obcí, kde chybí.		
Metodika a výpočet	Součet počtu km vybudovaných nových tras pro turisty a cykloturisty.		
Zdroj čerpání dat	Dotazy na obce ORP, Územně analytické podklady obcí		

Cíl 1.1.	Optimalizace a rozvoj turistických a naučných tras a cyklotras		
Číslo indikátoru	1.1.2.		
Název indikátoru	Počet nových odpočinkových míst		
Měrná jednotka	Počet (ks)		
Správce měřítka	Sdružení Český ráj		
roky	2013	2017	2020
plán	X	3	6
skutečnost	0	X	X
Popis měřítka	Zvýšením počtu nových odpočinkových míst pro turisty a návštěvníky dojde ke zvýšení atraktivnosti území.		
Metodika a výpočet	Součtem dat nahlášených od obcí ORP		
Zdroj čerpání dat	Dotazy za obce ORP		

Cíl 1.2.	Kvalitní navigační a informační systém		
Číslo indikátoru	1.2.1.		
Název indikátoru	Počet nově označených turistických okruhů		
Měrná jednotka	Počet (ks)		
Správce měřítka	Sdružení Český ráj		
roky	2013	2017	2020
plán	X	2	5
skutečnost	0	X	X
Popis měřítka	Počet nově označených turistických okruhů s nějakým zaměřením či vyznačené okruhy pro určitý typ turistů a návštěvníků zajistí lepší orientaci a spojenost návštěvníků.		
Metodika a výpočet	Součet nově označených okruhů (tras).		
Zdroj čerpání dat	Dotazy na obce ORP, územně analytické podklady obcí		

Cíl 2.1.	Zachování krajinného rázu a zviditelnění přírodních atraktivit		
Číslo indikátoru	2.1.1.		
Název indikátoru	Počet nových společných projektů na ochranu přírody		
Měrná jednotka	Počet (ks)		
Správce měřítka	Sdružení Český ráj		
roky	2013	2017	2020
plán	X	1	2
skutečnost	0	X	X
Popis měřítka	Společné projekty na ochranu přírody mají uchovat krajinný potenciál území a podnítit snahu řešit území společně.		
Metodika a výpočet	Součet společných projektů (tzn. projekty, které řeší více než jedna obec) týkajících se ochrany přírody a krajiny.		
Zdroj čerpání dat	Dotazy na obce ORP		

Cíl 2.2.	Uchování a zpřístupnění kulturního dědictví		
Číslo indikátoru	2.2.1.		
Název indikátoru	Počet nově společně opravených památek/objektů		
Měrná jednotka	Počet (ks)		
Správce měřítka	Sdružení Český ráj		
roky	2013	2017	2020
plán	X	5	10
skutečnost	0	X	X
Popis měřítka	Společným projektem na opravy se může v území opravit větší množství památek, kterými území disponuje (drobné sakrální stavby, technické památky, roubené stavby apod.). Větší množství opravených památek zajistí větší atraktivitu pro návštěvníky území.		
Metodika a výpočet	Součet počtu opravených památek opravených v rámci společného projektu několika obcí (minimálně 2 obce) – včetně památek místního významu.		
Zdroj čerpání dat	Dotazy na obce ORP		

Cíl 2.2.	Uchování a zpřístupnění kulturního dědictví		
Číslo indikátoru	2.2.2.		
Název indikátoru	Počet společně organizovaných kulturně-spoločenských akcí		
Měrná jednotka	Počet (ks)		
Správce měřítka	Sdružení Český ráj		
roky	2013	2017	2020
plán	X	3	6
skutečnost		X	X
Popis měřítka	Společně organizované kulturně – společenské akce mají zviditelnit a za-traktivnit území.		
Metodika a výpočet	Součet kulturně – společenských akcí pořádaných ve spolupráci několika obcí (minimálně 2 obce podílející se na přípravě a pořádání, zajištění akce a propagaci).		
Zdroj čerpání dat	Dotazy na obce ORP		

Cíl 3.1.	Zapojení území do marketingu turistických regionů		
Číslo indikátoru	3.1.1.		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do společné nabídky regionu		
Měrná jednotka	Počet (ks)		
Správce měřítka	Sdružení Český ráj		
roky	2013	2017	2020
plán	X	10	22
skutečnost	0	X	X
Popis měřítka	Zapojit co nejvíce obcí území do některé společné nabídky regionu propa-gované v rámci turistického regionu		
Metodika a výpočet	Součtem obcí zapojených do jednotlivých turistických nabídek turistických regionů		
Zdroj čerpání dat	Dotazy na obce ORP		

6.3. Pravidla řízení strategie

6.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součin-nost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny
Předseda Mikroregionu Pojizeří
Předseda Mikroregionu Tábor
Předseda Mikroregionu Kozákův
Ředitel Sdružení Český ráj

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1.	Optimalizace a rozvoj turistických a naučných tras	Sdružení Český ráj
1.2.	Kvalitní navigační a informační systém	Sdružení Český ráj
2.1.	Zachování krajinného rázu a zviditelnění přírodních atraktivit	Sdružení Český ráj
2.2.	Uchování a zpřístupnění kulturního dědictví	Sdružení Český ráj
3.1.	Zapojení území do marketingu turistických regionů	Sdružení Český ráj

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Správce cíle
1.1.	Počet obcí řešících společně problematiku turistické infrastruktury	Sdružení Český ráj
1.1.1.	Počet kilometrů nových tras	Sdružení Český ráj
1.1.2.	Počet nových odpočinkových míst	Sdružení Český ráj
1.2.1.	Počet nově označených turistických okruhů	Sdružení Český ráj
2.1.	Uchování potenciálu rekreační plochy ORP Semily	Sdružení Český ráj
2.1.1.	Počet nových společných projektů na ochranu přírody	Sdružení Český ráj
2.2.1.	Počet nově společně opravených památek/objektů	Sdružení Český ráj
2.2.2.	Počet společně organizovaných kulturně-společenských akcí	Sdružení Český ráj
3.1.	Počet obcí zapojených do společného jednání o jednotném marketingu	Sdružení Český ráj
3.1.1.	Počet obcí zapojených do společné nabídky regionu	Sdružení Český ráj

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1. - 3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtů
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtů
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1. - 2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok		každoročně v 2. čtvrtletí

6.3.2. System změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

6.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok⁴. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava		■												
Realizace					■									
Vyhodnocení									■					
Akční plán na r. 2017														
Příprava						■								
Realizace									■					
Vyhodnocení													■	

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

6.4. Závěr a postup zpracování

6.4.1. Shrnutí

V rámci zpracování analytické části volitelného téma cestovní ruch, byla provedena analýza jednotlivých předpokladů a potenciálu daného území. Dále byly v analýze identifikovány jednotlivé nabídky cestovního ruchu v oblastech kulturně-historických, přírodních, podmínky pro turistiku a další. Byla

popsána místní infrastruktura v oblasti cestovního ruchu, systém fungování a propojení marketingu a managementu cestovního ruchu.

V návrhové části byla nejprve formulovaná vize jako budoucí stav, kterého realizací strategického řízení spolupráce mezi obcemi se chce v území ORP Semily dosáhnout. Vize byla doplněna sloganem, který může být využíván pro propagaci území.

V rámci tématu cestovní ruch byly definovány 3 problémové okruhy: 1. Nedostatečná turistická infrastruktura, 2. Rozvoj a udržitelnost potenciálu území a 3. Malá společná propagace území. Tyto problémové okruhy byly dále rozpracovány do celkem 5 cílů: 1.1. Optimalizace a rozvoj turistických tras, 1.2. Kvalitní navigační a informační systém, 2.1. Zachování krajinného rázu a zviditelnění přírodních atraktivit, 2.2. Uchování a zpřístupnění kulturního dědictví a 3.1. Zapojení území do marketingu turistických regionů.

Tyto cíle mají pomoci vyřešit dané problémy v oblasti cestovního ruchu. Každý cíl má svého správce. Naplňování všech cílů bude sledováno prostřednictvím 10 přiřazených indikátorů výstupů a výsledků.

6.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část byla zpracována na základě výsledků analytické části. Realizační tým vypracoval 3 návrhy vizí, které byly zaslány představitelům obcí v ORP. Preferovaná vize byla ještě ze strany starostů doplněna. Rovněž problémové okruhy byly navrženy realizačním týmem a dále byly diskutovány fokusní skupinou složenou z realizačního týmu, 2 představitelů obcí a ředitelem marketingové společnosti Sdružení Český ráj. Během této diskuze byly cíle upřesněny. Návrhová část byla zpracována během podzimu 2014 a diskutována s představiteli obcí na setkání ORP v září a v prosinci 2014.

6.5. Přílohy k tématu 3.: cestovní ruch

Seznam příloh:

- 1 – Přehled hradů a zámků
- 2 – Přehled církevních památek
- 3 – Přehled muzeí a galerií
- 4 – Přehled technických památek
- 5 – Přehled turistických tras
- 6 – Přehled cyklotras a cyklostezek
- 7 – Přehled jízďáren a chovu koní
- 8 – Kulturní a společenské akce
- 9 – Přehled rozhleden a vyhlídkových míst
- 10 – Přehled dalších sportovních možností
- 11 – Ubytovací zařízení
- 12 – Stravovací služby

Příloha č. 1

Přehled hradů a zámků ve SO ORP Semily

Památka	Umístění
zřícenina hradu Bradlec	obec Bradlecká Lhota
zřícenina hradu Kumburk	obec Syřenov
zřícenina hradu Nístějka	město Vysoké nad Jizerou
zřícenina Košťál	obec Košťálov
zřícenina hradu Kozlov	město Lomnice nad Popelkou

Zdroj: vlastní šetření

Příloha č. 2

Přehled církevních památek ve SO ORP Semily

Památka	Umístění
Bítouchovská zvonice	město Semily
Dřevěná zvonice	obec Příkrý
Zvonice	obec Háje nad Jizerou (Dolní Sytová)
Zvonice na hřbitově	město Lomnice n. P.
Sejkerská Kaplička	město Semily
Spálovská kaple	město Semily
Kaple „U Matičky“	obec Bozkov
Kaple „Povýšení svatého Kříže“	obec Jesenný
Kaple sv. Antonína Paduánského	obec Chuchelna
Kostel Navštívení Panny Marie	obec Bozkov
Kostel sv. Jakuba	obec Košťálov
Kostel sv. Petra a Pavla	město Semily
Kostel Umučení Sv. Jana Křtitele	město Semily
Kostel sv. Stanislava	obec Háje nad Jizerou (Loukov)
Kostel sv. Mikuláše z Bari	město Lomnice n. P.
Kostel Nejsvětější trojice	obec Roprachtice
Kostel sv. Prokopa	obec Nová Ves n.P.
Kostel sv. Kateřiny Alexandrijské	město Vysoké nad Jizerou
Mariánský sloup	město Semily
Kostel Proměnění páně + Křížová cesta	město Lomnice n. P. (Chlum)

Zdroj: vlastní šetření

Příloha č. 3

Přehled muzeí a galerií v SO ORP Semily

Muzeum/Galerie	Umístění
Galerie prof. Miroslava Hrachy	obec Záhoří
Muzeum a Pojizerská galerie	město Semily
Muzeum techniky	obec Háje nad Jizerou (Loukov)

Pilníkářská dílna	město Semily
Roubenky v Jílovecké ul.	město Semily
Roztocký Mlýn	obec Roztoky u Semil
Státní okresní archiv	město Semily
Vlastivědné muzeum	město Vysoké nad Jizerou
Městské muzeum a galerie	město Lomnice n.P.

Zdroj: vlastní šetření

Příloha č. 4

Přehled technických památek v SO ORP Semily

Památka	Umístění
Barokní kamenný most	městys Libštát
Dřevěný krytý most	obec Bystrá n. J.
Visutá lávka	obec Benešov u Semily
Železobetonový most přes Kamenici	Podspálov – kulturní památka
Galerie (železná visutá lávka)– Riegrova stezka	město Semily
Podspálovská hydroelektrárna	město Semily
Železniční tunely	železniční trať Semily – Železný Brod
Fiedlerův mlýn	obec Roztoky u Semil

Zdroj: vlastní šetření

Příloha č. 5

Přehled turistických tras na území Semilsku (ORP Semily)

Dotčené obce	ID trasy	kategorie	název	km
Bozkov, Jesený, Semily, Bozkov	0341	červená	Palackého stezka	20,5
Záhoří, Chuchelna	0346	červená	Zlatá stezka Českého ráje	12
Syřenov	0430	červená	(přes Kumburk)	24
Bradlecká Lhota, Košťálov, Libštát, Lomnice n.P., Nová Ves n.P.	0431	červená	(Jičín, Tábor, Benecko, Hor. Míšečky)	50
Semily	0435, 7313	Červená, žlutá	Riegrova stezka, Kamenického stezka	5,5 + 3
Chuchelna, Lomnice n.P., Nová Ves n. P., Stružinec, Syřenov, Veselá	0437	červená	Zlatá stezka Českého ráje	32
Vysoké nad Jizerou	0439	červená	(Dvoračky, Vrbatova b.)	16
Lomnice na Popelkou	0441	červená	(Rovensko, Morcínov, Košov)	7,5
Záhoří, Chuchelna	1651, 4218,	modrá, zelená,		17,5
Jesený	1652, 3981	modrá, zelená		13
Vysoké nad Jizerou	1823, 7311	Modrá, žlutá		24
Lomnice nad Popelkou	1873, 1891, 4282, 4283, 7314, 7315	modrá, modrá, zel. zel., žlutá, žlutá		27
Bradlecká Lhota, Syřenov	1877, 4262	modrá, zelená		9
Lomnice n.P., Příkrý, Semily, Slaná,	1885	modrá		14,5

Semily	1889, 1893	modrá		8,5
Chuchelna	1892, 7317	Modrá, žlutá		9 +
Bozkov, Jesenný, Roztoky, Vysoké	1916	modrá		11
Záhoří	3983	zelená		3,5
Bystrá n.J., Košťálov, Semily, Slaná	4211	zelená		25,5
Bozkov, Příkrý, Roprachtice, Rozto-	4276	zelená		12
Chuchelna, Semily	4280, 7382	Zelená, žlutá		14 +
Bozkov, Jesenný	4281	zelená		2
Roprachtice		zelená		2,5
Vysoké nad Jizerou	7219	zelená, žlutá		16,5
Nová Ves n.P., Syřenov	7294	žlutá		3
Bozkov, Chuchelna, Jesenný, Semily	7306	žlutá		16
Košťálov, Lomnice n.P.	7316	žlutá		10
Roprachtice, Roztoky, Vysoké n.J.		žlutá		10
Bělá	7293	žlutá		5
Roztoky		žlutá		1,3
Bozkov, Jesenný, Roztoky		Naučná stezka		4,9

Zdroj: Územně analytické podklady obcí ORP Semily

Příloha č. 6

Přehled cyklotras a cyklostezek v obcích ORP Semily

cyklotrasy	značení	km
Vysoké nad Jizerou	3018, 4295	19,5 + 15
Chuchelna, Záhoří	4006	22
Záhoří	4008	12,5
Lomnice n.P.,	4017, 4172	5 + 26
Lomnice n.p., Nová Ves n.P., Syřenov	4142	15
Benešov u Sem., Bozkov, Háje, Příkrý, Roprachtice, semily, vysoké n.J.	4170	52
Košťálov, Libštát, Lomnice n.P.	4171	19
Háje, Jesenný, Roprachtice, Roztoky, Vysoké n.J.	4173	19,5
Benešov, Bozkov, Bystrá, Háje, Jesenný, Košťálov, Lomnice, Příkrý, RRoRoz-	4174	40
Chuchelna, Košťálov, Semily, Slaná Záhoří	4175	21
Chuchelna, Semily	4176	19
Háje n.J.	4206	16,5
Bělá, Košťálov, Libštát, Nová Ves n.P., Syřenov	4277	11,5
Bradlecká Lhota, lomnice, Syřenov	4278	7,5
Lomnice n.P., Nová Ves n.P.	4279	4
Libštát	4294	31
cyklostezky		km
Semily (cyklostezka Jizera)		0,8
Semily (Semily – regulace)		0,1

Zdroj: Územně analytické podklady obcí ORP Semily

Příloha č. 7

Přehled jízďáren a chovu koní v SO ORP Semily

Jízďárny, chov koní	Umístění
Jezdecká stanice Čikvásky	obec Košťálov
Ranč Bystrá n. Jizerou	obec Bystrá n.Jizerou
Silverstone ranch	obec Bystrá n.Jizerou
Jezdecký klub Equibona o. s.	obec Háje n. J.
Farma Blatiny	obec Stružinec
Farma Lánská	město Semily
chov koní Ivana Kovářová	obec Benešov u Semil
chov koní Vladimír Juska	obec Chuchelna
chov koní Milan Prášek	obec Košťálov
chov koní Jan Rosenberk	obec Libštát
chov koní Jan Vedral	obec Libštát
chov koní Jiří Hassa	Příkrý

Zdroj: vlastní šetření

Příloha č. 8

Kulturní a společenské akce v ORP Semily

Název akce	Místo konání	Termín konání	Popis akce
Krajská přehlídka ochotnického divadla Jizerské oblasti	Lomnice n. P.	Březen	Přehlídka amatérských divadelních souborů
Slavnosti vína	Lomnice n. P.	Březen	Ochutnávky vín z moravských vinařství, cimbálová muzika
Miniveletrh cestovního ruchu	Lomnice n. P.	Duben	Představení regionů Libereckého, Královéhradeckého a Středočeského kraje, subjektů cestovního ruchu a regionálních produktů, jarmark
Lomnické hudební jaro	Lomnice n. P.	Duben	Festival hudby, tance a zpěvu pro děti a mládež
Rockování na Olešce	Semily	Duben	Festival amatérských rockových skupin
Patříme k sobě	Semily	Duben	Festival uměleckých souborů dětí a mládeže z ústavů soc. péče z celé ČR
Jazz pod Kozákovem	Semily	Květen	Jazzový festival
Krajský den koně Libereckého kraje	Lomnice n. P.	Květen	Ukázky drezúry apod. s bohatým doprovodným programem
Westernový den	Semily	Květen	Koně, divoký západ, country hudba
Semilská pouť	Semily	Červen	Atrakce, doprovodný kulturní program, staročeská pouť
Táborská pouť	Lomnice n. P.	Červen	Poutní mše, atrakce, výstava drobného zvířectva
Lomnické kulturní léto	Lomnice n. P.	Červenec	Hudebně dramatický festival
Mariánská pouť	Bozkov	Červenec	Pouť navazující na tradici mariánských poutí

Lidová řemesla ve vsi	Slaná	Srpen	Tradiční přehlídka řemesel, jarmark
Semilský pecen	Semily	Září	Dožínková slavnost s ukázkami řemesel, zem. Techniky, zvířectva, regionální výrobky, doprovodný kulturní program
Spálovské babí léto	Semily- Spálov	Září	Setkání výtvarníků, výstava kulturní program v kapli na Spálově
Přehlídka dechových hudeb	Košťálov	Září	Oblastní přehlídka, mažoretky
Přehlídka dechových hudeb	Semily	Říjen/listopad	Festival dechové hudby
Krakonošův divadelní podzim	Vysoké n. J.	Říjen	Divadelní přehlídka amatérských souborů z celé České republiky
Semilský paroháč	Semily	Říjen	Festival amatérských divadelních souborů s mezinárodní účastí
Zámecké hudební soboty	Lomnice n. P.	4x	Vždy zaměřené na určitý žánr

Zdroj: vlastní šetření

Příloha č. 9

Přehled rozhleden a vyhlídkových míst v SO ORP Semily

Rozhledna, vyhlídkový bod	Umístění
Rozhledna Kozákov	obec Chuchelna
Rozhledna Tábor	město Lomnice nad Popelkou
Rozhledna U Borovice	obec Roprachtice
Nejnižší rozhledna Járy Cimrmana	město Semily
Skokanský můstek	město Lomnice nad Popelkou
Allainova věž u Tábora	město Lomnice nad Popelkou
Kostel sv. Petra a Pavla	město Semily
Kostel Navštívení Panny Marie	obec Bozkov
vyhlídka Krkavčí skála	Obec Chuchelna
Masarykova vyhlídka	město Semily
vyhlídka Myší skála a další na Kamenického stezce	město Semily
Smetanova vyhlídka	město Lomnice nad Popelkou

Zdroj: vlastní šetření

Příloha č. 10

Přehled dalších sportovních možností v SO ORP Semily

Sportovní aktivita, zařízení	Umístění
Sportovní centrum Semily – tenis, squash, halové sporty, sauna, solárium, stolní tenis, půjčovna elektrokol	město Semily
Posilovna - Fit studio M	město Semily
Studio Jany Boučkové - aerobik, zumba, jóga,...	město Semily
Půjčovna motokár	město Semily
Solná jeskyně	město Semily

Solná jeskyně	město Lomnice n. Pop.
Golfové hřiště	obec Košťálov
Golfové hřiště	město Semily
Golf - nově vznikající hřiště	město Lomnice n. Pop.
Via Ferrata Vodní brána	Obec Chuchelna
Paragliding – Kozákov	obec Chuchelna
Kurzy potápění v zatopeném lomu	obec Jesenný
Rybolov	řeka Jizera, Oleška
Posilovna, sauna, solárium, spinning	město Lomnice n. Pop.
Sportovní hala	město Lomnice n. Pop.
Umělá horolezecká stěna	město Lomnice n. Pop.
Zimní stadion	město Lomnice n. Pop.
Vyhlídkové lety	město Lomnice n. Pop.

Zdroj: vlastní šetření

Příloha č. 11

Ubytovací zařízení v ORP Semily

obec	Druh ubytovacího zařízení											
	V soukromí		penzion		hotel		ubytovna		kemp		tábořiště	
	počet	počet lůžek	počet	počet lůžek	počet	počet lůžek	počet	počet lůžek	počet	místa	počet	místa
Bělá			1	28								
Benešov u Semil											1	30
Bozkov	3	27					2	70				
Bradlecká Lhota	1	4	1	20								
Bystrá nad Jizerou	1	20										
Háje nad Jizerou	8	48	2	30								
Chuchelna	2	14	3	41								
Jesenný	3	20	1	25			1	30			1	40
Košťálov	2	14					1	8	1	54/20	1	10
Libštát	1	5	1	12								
Lomnice nad Popelkou	5	39	2	18			2	138	1*	55		
Nová Ves nad Popelkou			1	25								
Příkrý	1	6	1	6								
Roprachtice							1	12				

Roztoky u Semil	1	3											
Semily	4	45	5	113	4	139							
Slaná			1	15									
Stružinec			1	24									
Syřenov													
Veselá	1	8											
Vysoké nad Jizerou	9	155	8	228			1	50					
Záhoří	2	15											
celkem	44	423	28	585	3	139	8	308	2	99/20	3	80	

Zdroj: dotazníkové šetření MAS Brána do Českého ráje + vlastní šetření

V Košťálově je kemp s 54 lůžky (chatky) a s 20 místy pro stany a karavany. V Lomnici n.P. je v kempu uvedeno ubytování v chatkách v lyžařském areálu.

Příloha č. 12

Stravovací služby v obcích Semilsku

obec	Restaurace	Restaurace s kuchyní	Rychlé občerstvení	Restaurace součástí ubytovacího zařízení	cukrárna	Čajovna/kavárna
Bělá		1				
Benešov u Semil	1	1				
Bozkov		3	3			
Bradlecká Lhota				1		
Bystrá nad Jizerou	1					
Háje nad Jizerou	2	1				
Chuchelna	3	1	2			
Jesenný	1	1*	1			
Košťálov		4				
Libštát	1	1	1	1		
Lomnice nad Popelkou	3	9	3	2	1	
Nová Ves nad Popelkou		2		1		
Příkrý		1				
Roprachtice	1	2		1		

Roztoky u Semil	1					
Semily	7	12	3	4	3	2
Slaná		1				
Stružinec		3				
Syřenov		1				
Veselá						
Vysoké nad Jizerou		6	1	3	1	
Záhoří	1	1			1	
celkem	22	51	14	13	6	2

Zdroj: dotazníkové šetření MAS Brána do Českého ráje + vlastní šetření

V obci Jesenný je restaurace s kuchyní v provozu pouze v letní sezóně.

7. Závěr, kontakt

Tato strategie byla zpracována v rámci projektu „Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností“, který se realizoval v území ORP Semily od února 2014 do května 2015. Partnerem projektu za území je Město Semily. Strategie byla zpracována za 4 oblasti: školství a předškolní vzdělávání, sociální služby, odpadové hospodářství a cestovní ruch. Cestovní ruch byla oblast, kterou si představitelé obcí v území sami zvolili. Strategie se zaměřuje v jednotlivých oblastech na vzájemnou dobrovolnou spolupráci mezi obcemi. Realizací této strategie by mělo dojít k finančním úsporám, ke zkvalitňování veřejné správy i poskytování veřejných služeb.

Kontakty

Zpracování strategie bylo zabezpečeno realizačním týmem ve složení:

- ing. Alena Klacková, koordinátorka projektu meziobecní spolupráce
klackova@tiscali.cz
- Věra Nosková a Lenka Kvintusová, pracovnice pro analýzy a strategie
vera.noskova@seznam.cz, lkvintusova@seznam.cz
- Edita Samohelová, pracovnice pro analýzy a strategie v tématu cestovní ruch
samohelova@seznam.cz
- Zuzana Šprdlíková, asistentka týmu.
Zuzana_sprdlikova@email.cz

Motivující starostové:

- Ing. Marcela Volšičková, místostarostka města Semily (do října 2014)
- Marie Kynčlová, starostka obce Nová Ves nad Popelkou (do října 2014)
- Dalibor Lampa, starosta obce Benešov u Semil (od ledna 2015)

Při zpracování strategie tým spolupracoval s představiteli obcí v území ORP Semily i s odborníky pro danou oblast.

Seznam tabulek

Úvod

- Tab. č. 100: Základní informace o strategii
- Tab. č. 101 : Obce správního obvodu dle abecedního pořadí
- Tab. č. 102: Relevantní významné strategické dokumenty

Základní charakteristika území

- Tab. č. 103: Charakteristika území ORP
- Tab. č. 104: Velikostní skupiny obcí ORP
- Tab. č. 105: Demografický vývoj obyvatel v území ORP
- Tab. č. 106: Stručná charakteristika školství v území ORP
- Tab. č. 107: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP
- Tab. č. 108: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP
- Tab. č. 109: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP
- Tab. č. 110: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání
- Tab. č. 111: Charakteristika domácností
- Tab. č. 112: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP
- Tab. č. 113: Charakteristika trhu práce v území ORP
- Tab. č. 114: Územní a strategické plánování
- Tab. č. 115: Popis klíčových aktérů
- Tab. č. 116: SWOT analýza

Školství

- Tab. č. 117: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního
- Tab. č. 118: Počty škol/ školských zařízení v jednotlivých obcích
- Tab. č. 119: Pracovníci ve školství ORP
- Tab. č. 120: Počet ZŠ za ORP Semily
- Tab. č. 121: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP
- Tab. č. 122: ZŠ zřizované obcemi, popřípadě krajem
- Tab. č. 123: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP
- Tab. č. 124: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP
- Tab. č. 125: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP
- Tab. č. 126: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP
- Tab. č. 127: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP
- Tab. č. 128: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP
- Tab. č. 129: Počet absolventů ZŠ v ORP
- Tab. č. 130: Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP
- Tab. č. 131: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP
- Tab. č. 132: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013
- Tab. č. 133: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP
- Tab. č. 134: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP
- Tab. č. 135: MŠ zřizované obcí, popřípadě krajem
- Tab. č. 136: Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP
- Tab. č. 137: Popis MŠ v ORP ve školním roce 2012/2013
- Tab. č. 138: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP
- Tab. č. 139: Mateřská centra a dětské kluby
- Tab. č. 140: Školní družiny a školní kluby v ORP
- Tab. č. 141: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP
- Tab. č. 142: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP
- Tab. č. 143: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP
- Tab. č. 144: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP

- Tab. č. 145: SVČ zřizované obcemi v ORP
 Tab. č. 146: Údaje o pracovnících SVČ v ORP
 Tab. č. 147: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP
 Tab. č. 148: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP
 Tab. č. 149: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi
 Tab. č. 150: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v KČ
 Tab. č. 151: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP
 Tab. č. 152: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013
 Tab. č. 153: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023
 Tab. č. 154: a) Analýza cílových (dotčených) skupin
 Tab. č. 155: b) analýza rizik – registr rizik v oblasti
 Tab. č. 156: SWOT analýza

Sociální služby

- Tab. č. 157: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP
 Tab. č. 158: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)
 Tab. č. 159: Zařízení sociálních služeb se sídlem působících v rámci ORP
 Tab. č. 160: Počet jednotlivých typů sociálních služeb
 Tab. č. 161: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)
 Tab. č. 162: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele
 Tab. č. 163: Počet sociálních služeb dle zřizovatele
 Tab. č. 164: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012
 Tab. č. 165: Kapacita zařízení sociálních služeb
 Tab. č. 166: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012
 Tab. č. 167: Počet uživatel (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012
 Tab. č. 168: Analýza cílových (dotčených) skupin
 Tab. č. 169: Analýza rizik – registr rizik v oblasti
 Tab. č. 170: Swot analýza

Odpadové hospodářství

- Tab. č. 171: Sběrné dvory na území ORP, současný stav
 Tab. č. 172: Sběrná místa na území ORP, současný stav
 Tab. č. 173: Výkupny odpadů na území ORP, současný stav
 Tab. č. 174: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav
 Tab. č. 175: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav
 Tab. č. 176: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav
 Tab. č. 177: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav
 Tab. č. 178: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav
 Tab. č. 179: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav
 Tab. č. 180: Koncová zařízení (spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného území ORP), současný stav
 Tab. č. 181: Sklárky odpadů provozované na území ORP, současný stav
 Tab. č. 182: Nejbližší sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav
 Tab. č. 183: Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav
 Tab. č. 184: Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav

Tab. č. 185: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012

Tab. č. 86a Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Tab. č. 186: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012

Tab. č. 187: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012

Tab. č. 88a Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Tab. č. 188: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Tab. č. 89a Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vyříděných odpadů), rok 2012

Tab. č. 89b Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Tab. č. 89c Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Tab. č. 189: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Tab. č. 190: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Tab. č. 91a Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Tab. č. 191: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Tab. č. 192: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012

Tab. č. 193: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Tab. č. 194: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Tab. č. 195: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP

Tab. č. 196: Analýza cílových (dotčených) skupin

Tab. č. 197: Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)

Tab. č. 198: SWOT analýza

Cestovní ruch

Tab.č.200: Náležitost k turistickému regionu (oblasti) ORP Semily

Tab. č. 101: Převažující destinační typy jednotlivých obcí ORP Semily

Tab. č. 102: Vybavenost obcí Semilská prostory pro volný čas

Tab. č. 103: Návštěvnost atraktivit v letech 2008 -2013

Tab. č. 104: Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení v území ORP Semily

Tab. č. 105: Výdaje obcí Semilská na cestovní ruch, porovnání s Libereckým krajem

Tab. č. 105: Počty zaměstnaných v odvětví ubytování, stravování a pohostinství

Tab. č. 105: Turistická informační centra

Tab. č. 106: Analýza cílových skupin v cestovním ruchu Semilská

Tab. č. 107: Analýza rizik v cestovním ruchu Semilská

Tab. č. 109: SWOT cestovního ruchu v obcích ORP Semily

Seznam grafů

Základní charakteristika území

graf č. 27: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012

graf č. 28: Vývoj míry nezaměstnanosti v ORP v letech 2007-2011

Školství

- graf č. 29 Počty pracovníků v MŠ a ZŠ
- graf č. 30: Vývoj počtu dětí v ZŠ
- graf č. 31: Vývoj počtu pedagogických úvazků
- graf č. 32: Počty dětí na třídu a na 1 pedagogického pracovníka
- graf č. 33: Průměrný počet žáků na jednu třídu
- graf č. 34: počty dětí ve třídách městských škol
- graf č. 35: počty dětí v MŠ podle zřizovatele
- graf č. 36: Porovnání počtu dětí zapsaných ve školách a ŠD, ŠK
- graf č. 37: Přehled provozních výdajů ZŠ, MŠ a jiné v ORP
- graf č. 38: Přehledový graf financování obcí

Sociální služby

- graf č. 39: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP
- graf č. 40: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)
- graf č. 41: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP
- graf č. 42: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)
- graf č. 43: Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele
- graf č. 44: Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele
- graf č. 45: Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP
- graf č. 46: Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením
- graf č. 47: Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012
- graf č. 48: Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP

Cestovní ruch

- Graf č. 49: Vývoj návštěvnosti vybraných atraktivit
- Graf č. 50: Vývoj počtu příjezdů
- Graf č. 51: Vývoj výdajů obcí na cestovní ruch (porovnání výdajů ORP Semily a průměru obcí Libereckého kraje) včetně lineární spojnice trendu
- Graf č. 52: Průběh investičních nákladů na cestovní ruch na obyvatele – porovnání ORP Semily a Libereckého kraje

Seznam map

- Mapa č. 1 Administrativní členění správní oblasti
- Mapa č. 2 Silniční doprava
- Mapa č. 3 Železniční doprava
- Mapa č. 4 Obce s územním plánem
- Mapa č. 5 Umístění školských zařízení v ORP
- Mapa č. 6 Mapa turistických regionů v Libereckém kraji
- Mapa č. 7 Mapa řešeného území Semilska s hranicemi turistických regionů
- Mapa č. 8 Potenciál rekreační plochy Semilska
- Mapa č. 9 Turisticko-rekreační funkce Semilska
- Mapa č. 10 Turisticko-rekreační zatížení obcí Semilska
- Mapa č. 11 Zaměstnanost v cestovním ruchu v obcích Semilska
- Mapa č. 12 Podnikatelská aktivita v cestovním ruchu Semilska
- Mapa č. 13 Mapa turistických tras a cyklotras Semilska
- Mapa č. 14 Dostupnost turistické oblasti ORP Semily